

**Uchwała Nr XXXII/249/17
Rady Gminy Bieliny
z dnia 24 maja 2017 r.**

**zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy
Bieliny na lata 2016 -2025**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 6 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r., poz. 446; zm.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1579 i poz.1948 oraz z 2017 r. poz. 730.) oraz art.14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777; zm.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1020 i poz. 1250.) Rada Gminy Bieliny uchwała, co następuje:

§1

W Uchwale Nr XXVI/189/16 Rady Gminy Bieliny z dnia 11 listopada 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016 –2025 Załącznik do uchwały –Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016 -2025 otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bieliny.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Bieliny
Józef Gawęcki

Uzasadnienie

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do rewitalizacji oraz jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy stały się w myśl przyjętej 9 października 2015r. ustawy o rewitalizacji zadaniami własnymi gminy. W/w ustawa, określone przez Ministra Rozwoju Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz Założenia Narodowego Planu Rewitalizacji 2022 definiują rewitalizację jako „proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”.

W dniu 11 listopada 2016r. Rada Gminy Bieliny Uchwałą Nr XXVI/189/16 przyjęła Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016 -2025.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bieliny na Lata 2016-2023 został opracowany w ramach projektu pn. „Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Bieliny” dofinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna w ramach konkursu organizowanego przez Województwo Świętokrzyskie oraz Ministerstwo Rozwoju (umowa nr DPR/PR/POPT/26/66/2016).

Program został przesłany do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego cel jego oceny pod kątem spełniania zgodności z cechami i elementami wskazanymi w załączniku do Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

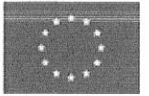
W wyniku oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025, Urząd Marszałkowski wniósł uwagi do programu rewitalizacji. W przesłanym piśmie sformułowane zostały wskazówki co do zakresu i sposobu wprowadzenia koniecznych poprawek. W związku z powyższym wprowadzono poprawki, wynikające bezpośrednio ze zgłoszonych uwag.

Wprowadzenie poprawek jest niezbędne w celu przekazania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025 do ponownej oceny i uzyskania pozytywnej oceny jego zgodności z Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Ze względu na wyłączną właściwość Rady Gminy w zakresie uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji oraz jego zmiany, a także umożliwienie podejmowanie działań rewitalizacyjnych i realizację projektów określonych w programie zasadne jest przedstawienie projektu uchwały Radzie Gminy i podjęcie przez Radę stosownej uchwały.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Bieliny
Józef Trawęcki

załącznik do uchwały nr XXXII/249/17 Rady Gminy Bieliny z dn. 24 maja 2017 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025

Handwritten text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side. The text is illegible due to fading and blurring.

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
Charakterystyka gminy Bieliny	6
Sfera społeczna.....	6
Struktura demograficzna i społeczna gminy.....	6
Zasoby edukacyjne gminy.....	8
Problem bezrobocia	13
Pomoc społeczna.....	15
Problem przestępczości	17
Uczestnictwo w życiu publicznym	18
Uczestnictwo w życiu kulturalnym	20
Sfera gospodarcza	22
Sfera przestrzenno-funkcjonalna i środowiskowa	25
Położenie i struktura gminy	25
Środowisko przyrodnicze	27
Sfera techniczna	30
Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	32
Metodologia wyboru obszaru zdegradowanego	32
Charakterystyka obszaru zdegradowanego	35
Wyznaczenie obszaru do rewitalizacji	37
Analiza SWOT.....	41
Pogłębiona diagnoza obszarów rewitalizacji.....	42
Podobszar Bieliny	43
Podobszar Huta Nowa.....	53
Podobszar Huta Szklana	60
Podobszar Porąbki.....	66
Podsumowanie obszar rewitalizacji	73

Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy Bieliny.....	75
Wizja wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji)	81
Cele rewitalizacji i kierunki działań	82
Rekomendowane kierunki interwencji.....	87
Opis kierunków interwencji i celów rewitalizacyjnych	88
Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	90
Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	92
Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	131
Podsumowanie zbiorcze projektów rewitalizacyjnych.....	135
Wpływ projektu na aspekty problemowe i powiązanie z celami.....	138
Mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji.....	140
Ramowy harmonogram realizacji programu rewitalizacji.....	143
Ramy finansowe GPR	145
Mechanizmy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji	148
System wdrażania (realizacji) Gminnego Programu Rewitalizacji.....	151
System monitoringu i oceny GPR.....	156
Harmonogram wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji	166
Niezbędne zmiany w uchwałach Rady Gminy.....	167
Opiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji.....	170
Konsultacje społeczne dokumentu po ocenie Urzędu Marszałkowskiego	174
Załącznik 1: Mapa w skali 1:5000 (przeskalowana w formie osobnego pliku graficznego).....	176
Załącznik 2: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (przeskalowana mapa w formie osobnego pliku graficznego).....	176
Załącznik nr 3: Sprawozdania z przebiegu konsultacji społecznych.....	176

Spis tabel 192

Wprowadzenie

Prace związane z opracowaniem Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025 zostały zapoczątkowane Uchwałą Nr XV/112/15 Rady Gminy Bieliny z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016 – 2025. Dokument ten pozwoli określić priorytetowe działania zmierzające do poprawy warunków życia na terenach wymagających szczególnego wsparcia.

Gmina Bieliny posiada obowiązujący dokument pn. Lokalny Program Rewitalizacji Miejscowości Bieliny przyjęty Uchwałą Nr XXV/140/2008 Rady Gminy Bieliny z dnia 27 października 2008r., który odnosi się czasowo i obszarowo wyłącznie do miejscowości gminnej i wymaga aktualizacji. Jednakże wobec doprecyzowania w ustawie z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. poz. 1777) zakresu terytorialnego programu rewitalizacji, który musi obejmować obszar całej gminy, została podjęta decyzja o opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą z dn. 9.10.2015 roku, rewitalizacja jest procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Jest to proces kompleksowy realizowany poprzez działania całościowe tzn. powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące zagadnienia społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno- funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe. Realizowane działania integrują interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, są to działania skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany. Pojedyncze działania w działania całościowe zintegrowane są poprzez programy rewitalizacji. Założeniem rewitalizacji jest wykorzystanie specyficznych dla danego obszaru uwarunkowań oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów, również kulturowych. Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, realizowanym przez uczestników tego procesu m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, władze samorządowe ale przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.

Obszar zdegradowany to natomiast przestrzeń, w której koncentrują się zjawiska negatywne (społeczne, gospodarcze, przestrzenne) oraz problemy, które wpływają na pogorszenie jakości życia mieszkańców. Szczególne znaczenie odgrywać będzie obszar rewitalizacji - "obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, (...) na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się przeprowadzić rewitalizację". Nie może on obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Dokument Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025 stanowi wypadkową zaleceń wskazanych w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777) i "Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020" Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. (MliR/H 2014-2020/20 (01)/07/2015).

Prowadzone działania rewitalizacyjne cechują się zintegrowanym i wielopłaszczyznowym charakterem. Dla przeprowadzenia efektywnej rewitalizacji istotne jest określenie interesariuszy rewitalizacji. Tym samym, najistotniejszym aspektem Gminnego Programu Rewitalizacji jest przeprowadzenie procesu jego tworzenia z włączeniem szeroko rozumianej społeczności lokalnej – w tym mieszkańców oraz lokalnych przedsiębiorców. W konsekwencji, zintegrowany charakter działań rewitalizacyjnych powinien obejmować także powstawanie partnerstw publiczno-prywatnych, które realizować będą konkretne działania i projekty.

Niniejszy dokument prezentuje diagnozę obszarów zdegradowanych w gminie Bieliny. W granicach obszarów zdegradowanych zostały wyodrębnione obszary rewitalizacji, a ich prezentacja obejmuje charakterystykę wszystkich sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Zawarto również misję i przyszłą wizję gminy Bieliny, dokument zawiera cele i palowane kierunki działań oraz szczegółową listę projektów kluczowych i komplementarnych, które się uzupełniają. W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Bieliny przedstawiono mechanizmy zapewnienia komplementarności oraz partycypacji społecznej, system wdrażania, monitoringu oraz oceny Gminnego Programu Rewitalizacji.

Dzięki wdrożeniu Gminnego Programu Rewitalizacji zwiększy się atrakcyjność gospodarcza Gminy Bieliny, a co za tym idzie stworzona zostanie szansa do powstania nowych podmiotów gospodarczych oraz miejsc pracy. Wprowadzenie działań zaplanowanych w Gminny Programie Rewitalizacji pozwoli na rozwój kulturalno-społeczny obszarów wskazanych do rewitalizacji, a co za tym idzie na przeciwdziałanie wykluczeniu kulturalnemu mieszkańców. Objęcie danego obszaru GPR będzie stanowiło podstawę do ubiegania się o dofinansowanie poszczególnych przedsięwzięć w ramach funduszy zewnętrznych w tym środków Unii Europejskiej

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Bieliny opracowała firma "EU-CONSULT" sp. z o.o., ul. Toruńska 18C, lokal D, 80-747 Gdańsk.

Skład zespołu opracowującego Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Bieliny na lata 2016-2025: Katarzyna Zajdenc, Tomasz Gutta, Krzysztof Gutta i Karolina Olszewska.

Charakterystyka gminy Bieliny

Charakterystyki całego obszaru gminy Bieliny dokonano zgodnie z zakresem wyodrębnionym w Ustawie o rewitalizacji. Dzięki temu zachowana zostanie przejrzystość przy tworzeniu dalszej części opracowania, w tym przede wszystkim wyznaczanie obszaru zdegradowanego. Artykuł 9 w pierwszej kolejności wymienia problemy natury społecznej. Następnie, celem wyznaczenia obszaru zdegradowanego, uwzględnić należy zjawiska o charakterze gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym lub technicznym. Stąd też logika opracowania odwołuje się w pierwszej kolejności do strefy społecznej, a następnie: gospodarczej, przestrzenno-funkcyjnej i środowiskowej oraz technicznej.

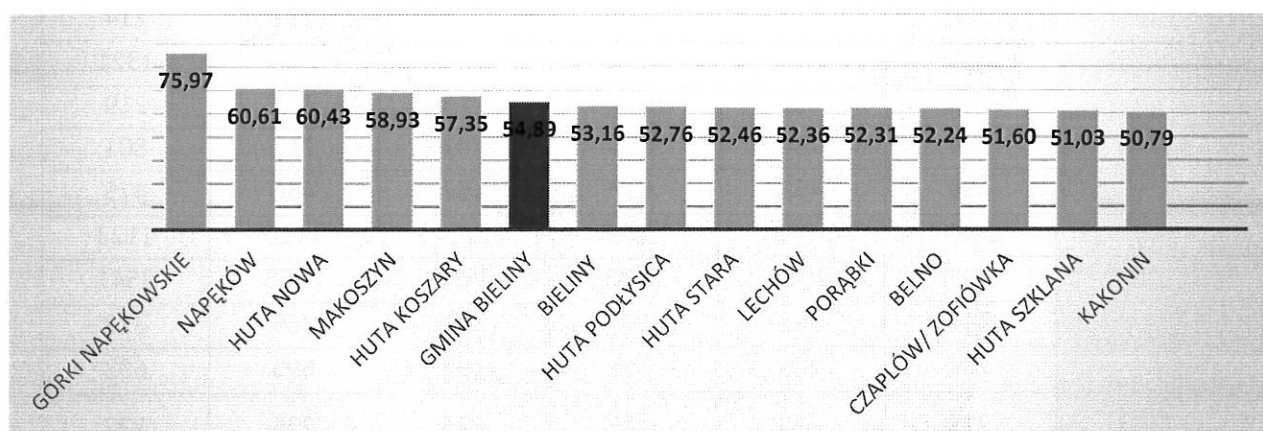
Sfera społeczna

Struktura demograficzna i społeczna gminy

Na terenie gminy Bieliny w 2014 roku mieszkało 10 171 osób, z czego 5 087 stanowiły kobiety (jest to 50,01% całości populacji gminy), natomiast mężczyźni (w liczbie 5 084) stanowili 49,99% populacji ww. gminy. Ludność gminy Bieliny stanowiła 4,9% populacji powiatu kieleckiego. W 2014 roku wartość współczynnika feminizacji wynosiła 100.

Biorąc pod uwagę wskaźnik obciążenia demograficznego (rozumiany w tym przypadku jako udział osób w wieku przed i poprodukcyjnym w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, w przeliczeniu na 100 mieszkańców), w 2015 r. wyniósł on 54,89 (dla gminy ogółem). Jest on tym samym korzystniejszy od średniej ogólnopolskiej, która w tym samym roku wyniosła 60,1. Niemniej, biorąc pod uwagę podział na poszczególne sołectwa wchodzące w skład gminy, na terenie niektórych odnotowano wskaźnik obciążenia demograficznego przewyższający ww. średnią. Szczególnie widoczne jest to na terenie Górek Napękowskich, gdzie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada blisko 76 osób w wieku przed i poprodukcyjnym.

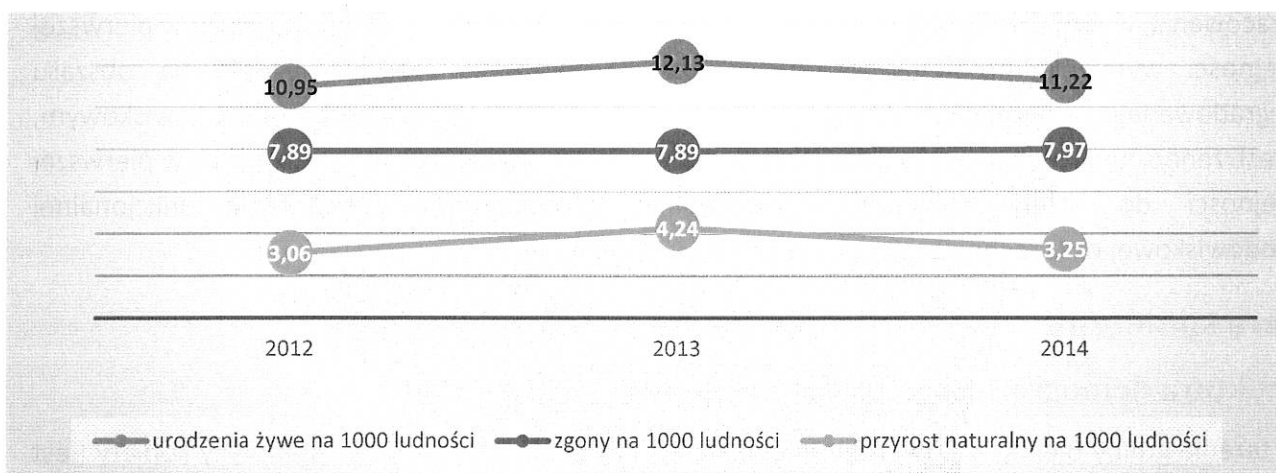
Rysunek 1 Wskaźnik obciążenia demograficznego – gmina Bieliny, 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Gminy

Przyrost naturalny w gminie Bieliny ulega co prawda wahaniom na przestrzeni ostatnich lat, niemniej jednak utrzymuje się on na zbliżonym poziomie.

Rysunek 2. Wskaźniki ruchu naturalnego ludności w latach 2012 – 2014 (na 1000 mieszkańców)

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL/GUS.

Liczba ludności gminy Bieliny ulegała w ostatnich latach (2010-2015) systematycznemu wzrostowi. Średnia dynamika wzrostu w tym okresie dla gminy ogółem wyniosła 0,24%. Najgorzej w tym względzie wypadły z kolei Huta Stara i Porąbki, na terenie których odnotowano średni spadek liczby ludności na średniorocznym poziomie -0,40% oraz -1,13%.

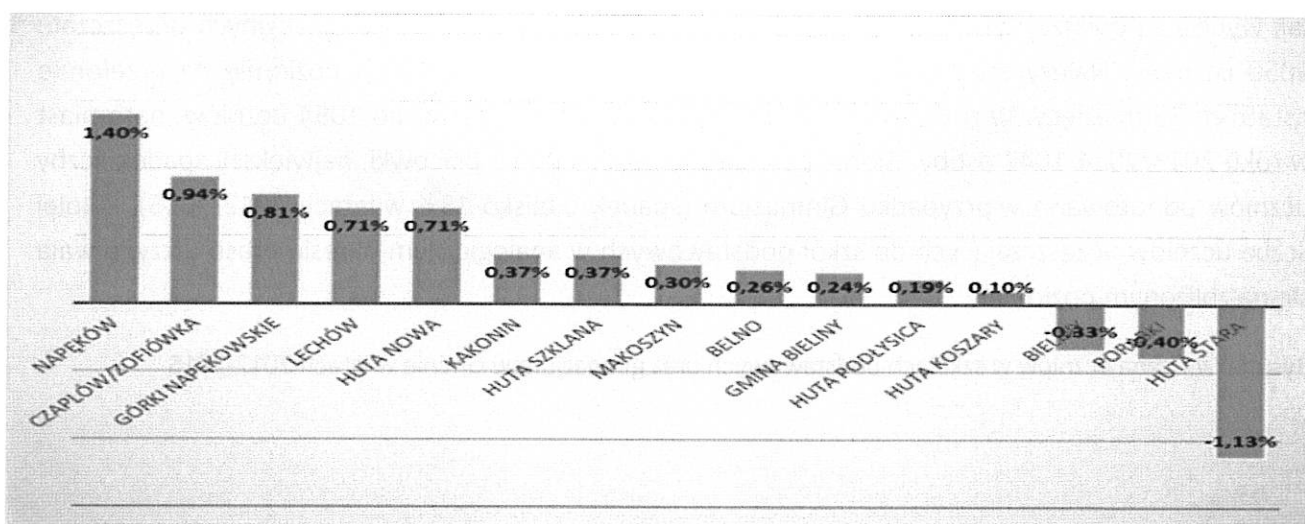
Tabela 1 Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych sołectwach/miejscowościach w Gminie Bieliny w latach 2010-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kakonin	376	373	376	379	383	383
Napęków	643	662	658	666	674	689
Huta Podłysica	657	665	666	672	665	663
Huta Koszary	213	209	214	213	214	214
Lechów	1275	1274	1279	1294	1304	1321
Huta Szklana	215	215	214	216	217	219
Makoszyn	789	784	783	792	797	801
Belno	469	459	457	462	466	475
Huta Nowa	1084	1088	1096	1104	1110	1123
Bieliny	2584	2586	2593	2586	2565	2541
Huta Stara	394	395	389	381	369	372
Porąbki	707	706	705	699	695	693
Górki Napękowskie	218	222	225	225	226	227
Czaplów/Zofiówka	544	547	548	555	565	570

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Gmina Bieliny	10168	10185	10203	10244	10250	10291

Źródło: Dane udostępnione przez Urząd Gminy

Rysunek 3 Średnia dynamika zmian liczby ludności gminy Bieliny w latach 2010-2015 (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Gminy

Zasoby edukacyjne gminy

W gminie zlokalizowane są takie placówki edukacyjne jak:

- Szkoła Podstawowa w Bielinach;
- Szkoła Podstawowa w Belnie;
- Szkoła Podstawowa w Hucie Nowej;
- Szkoła Podstawowa w Hucie Podłysicy;
- Szkoła Podstawowa w Hucie Starej;
- Szkoła Podstawowa w Lechowiu;
- Szkoła Podstawowa w Makoszynie;
- Szkoła Podstawowa w Porąbkach
- Gimnazjum w Bielinach.

Szkoła Podstawowa w Bielinach i Gimnazjum w Bielinach organizacyjnie funkcjonują jako Zespół Szkół Samorządowych w Bielinach.

Należy także zaznaczyć, że od 2013 r. na terenie gminy funkcjonuje Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Hucie Starej, które wraz ze Szkołą Podstawową tworzy Zespół Placówek Oświatowych. Schronisko dysponuje 48 miejscami noclegowymi z możliwością 2 dostawek. Co więcej, placówka funkcjonuje przez cały rok kalendarzowy. Od roku 2014 w Gminie funkcjonuje także osiem punktów

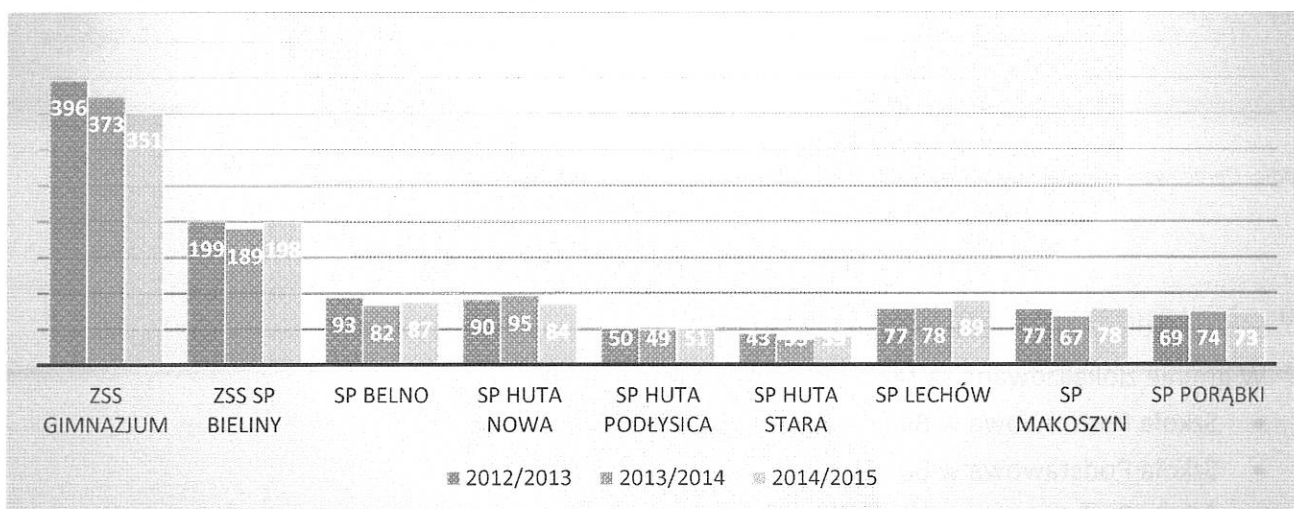

przedszkolnych zlokalizowanych przy szkołach. Oddziały przedszkolne realizują podstawę programową w wymiarze 25 godzin tygodniowo, a dzieci mają zapewnione bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie 5 godzin dziennie. Jest również możliwość zapisu do grupy 10 godzinnej.

Jak wynika z poniższej tabeli, w roku szkolnym 2014/2015 do placówek edukacyjnych uczęszczało 1050 uczniów. Należy zaznaczyć, że ich liczba wahała się na podobnym poziomie na przełomie ostatnich 36 miesięcy. W roku szkolnym 2012/2013 do szkół uczęszczało 1094 uczniów, natomiast w roku 2013/2014 1042 osoby. Biorąc pod uwagę poszczególne placówki, największy spadek liczby uczniów odnotowano w przypadku Gimnazjum (spadek o blisko 13% w latach 2012-2015). Z kolei liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w analogicznym okresie czasu utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

Rysunek 4 Liczba uczniów w szkołach podstawowych oraz gimnazjum w Gminie w latach 2012-2015

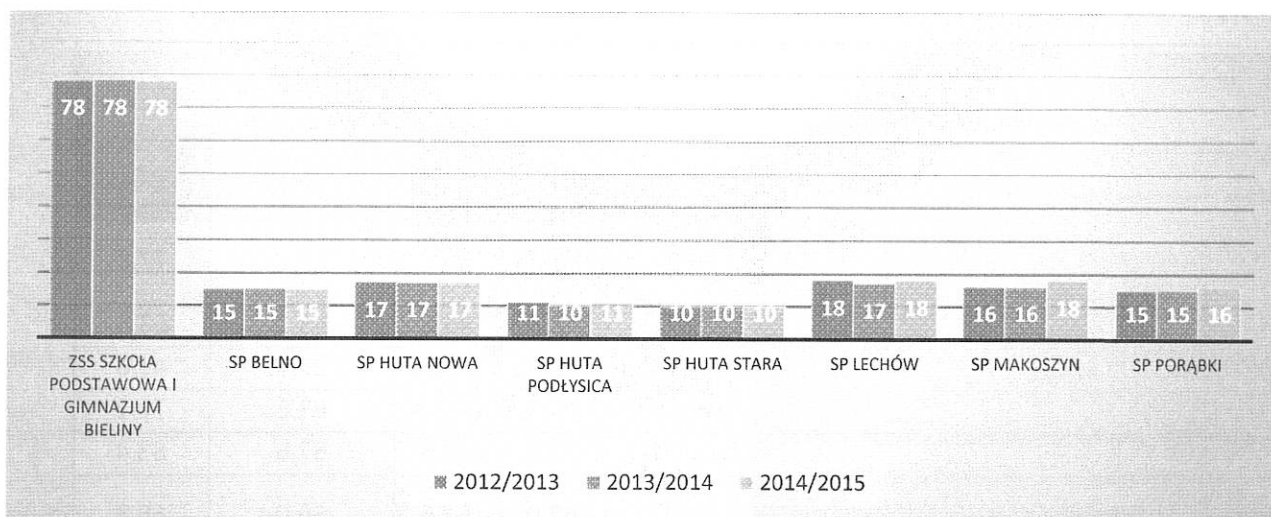

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych gminy Bieliny w roku szkolnym 2014/2015

W placówkach oświatowych zatrudnione były 183 osoby (rok szkolny 2014/2015), w tym 135 nauczycieli oraz 48 pozostałych osób, które są niezbędne dla funkcjonowania poszczególnych szkół. Liczba etatów nauczycielskich nieznacznie zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego (o 1,05 etatu). W przypadku pracowników niepedagogicznych, zatrudnienie wzrosło o 3 etaty. Taka sytuacja była spowodowana zatrudnieniem pomocy nauczyciela w punkcie przedszkolnym w Bielinach z uwagi na dużą liczbę dzieci w oddziałach.

Łączna liczba osób zatrudnionych ulegała w ostatnich latach niewielkim wahaniom, niemniej obserwuje się trend wzrostowy w tym zakresie.

Rysunek 5 Zatrudnienie w szkołach podstawowych oraz gimnazjum w Gminie w latach 2012-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych gminy Bieliny w roku szkolnym 2014/2015, 2013/2014, 2012/2013*

Uczniowie szkół podstawowych osiągnęli dobre wyniki ze sprawdzianów szóstoklasisty. W roku 2014 wyniki były wyższe zarówno od średniej dla województwa świętokrzyskiego, jak i powiatu kieleckiego. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane w tym zakresie (wzrost o 5 osób pomiędzy rokiem szkolnym 2013/2014 a 2014/2015).

Tabela 2 Średni wynik egzaminów na zakończenie nauki w szkołach podstawowych w latach 2011-2014

Rok	Gmina Bieliny	Powiat Kielecki	Województwo Świętokrzyskie
	Wyniki pkt.		
2011	25,08	24,41	24,84
2012	20,67	21,89	22,33
2013	23,04	23,76	23,72
2014	27,09	25,52	25,83

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Gminy.

Warto również zwrócić uwagę na szczegółowe dane, w rozbiciu na poszczególne placówki. Jak się okazuje, niektóre ze szkół podstawowych działających na terenie analizowanej gminy uzyskują wyniki przekraczające średnią zarówno powiatową i wojewódzką, jak i ogólnokrajową. Mowa w tym przypadku o Szkole Podstawowej w Lechowiu i Szkole Podstawowej w Hucie Nowej. Najlepsze wyniki osiągnęła w tym zakresie Szkoła Podstawowa w Porąbkach. Niewiele lepszy wynik osiągnęła również placówka w Makoszynie.

Tabela 3 Wyniki poszczególnych szkół podstawowych w gminie Bieliny – 2015 oraz średnie wyniki w Gminie Bieliny, powiecie kielecki, województwie świętokrzyskim i kraju

Gmina	Szkoła	Część 1		Język polski	Matematyka	Język angielski
		Liczba zdających	Wynik %	Wynik %	Wynik %	Wynik %
Bieliny	Zespół Szkół Samorządowych Szkoła Podstawowa w Bielinach	42	61,7	66,1	57,1	77,3
	Szkoła Podstawowa w Makoszynie	17	46,5	49,6	43,2	53,5
	Szkoła Podstawowa w Porąbkach	11	43,9	59,3	27,7	46,6
	Szkoła Podstawowa w Belnie	11	64,3	65,4	63,2	71,1
	Szkoła Podstawowa w Lechowcie	14	72,6	77,6	67,5	83,4
	Zespół Placówek Oświatowych Szkoła Podstawowa w Hucie Starej	10	62,0	67,6	56,0	66,8
	Szkoła Podstawowa w Hucie Nowej	15	71,2	71,7	70,7	71,0
	Szkoła Podstawowa w Hucie Podlisy	9	57,5	67,7	46,7	82,5
GMINA Bieliny		129	60,4	65,4	55,20	70,5
Powiat kielecki		2033	66	71,4	60,30	76
Województwo świętokrzyskie		11229	65	-	-	76
Kraj		-	67	-	-	78

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Gminy

W przypadku wyników egzaminów na zakończenie gimnazjum, są one niższe niż średnia wyników w powiecie kieleckim oraz województwie świętokrzyskim. Jednak na ich podstawie placówka wyciąga wnioski w celu jak najlepszego przygotowania kolejnych uczniów do egzaminu gimnazjalnego. Warto jednak zauważyć, iż sytuacja taka odnosi się do roku szkolnego 2014/2015. W przypadku lat poprzednich, wyniki uczniów Gimnazjum w Bielinach były lepsze niż średnia powiatowa i wojewódzka.

Tabela 4 Średnie wyniki Gimnazjum w Bielinach

	Historia i WOS	Język polski	Matematyka	Przedmioty Przyrodnicze
Rok szkolny 2012/2013				
Gimnazjum w Bielinach	57,2	62,10	46,9	61,4
Powiat kielecki	26,10	61,9	46,8	58,5
Woj. świętokrzyskie	57,00	61,8	46,06	59,00
Rok szkolny 2013/2014				

	Historia i WOS	Język polski	Matematyka	Przedmioty Przyrodnicze
Gimnazjum w Bielinach	61	70	53	58
Powiat Kielecki	57	67	46	53
Woj. świętokrzyskie	58	67	46	53
Rok szkolny 2014/2015				
Gimnazjum w Bielinach	61	59	45	46
Powiat Kielecki	63	61	48	49
Woj. świętokrzyskie	63	61	47	49

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Gminy.

Poniżej przedstawione zostały także wyniki egzaminów gimnazjalnych z języka obcego nowożytnego. Jak wynika z tabeli, w roku 2014/2015 wyniki z języka angielskiego były znacznie niższe niż w przypadku średniej dla powiatu kieleckiego oraz województwa świętokrzyskiego. Sytuacja taka utrzymuje się od kilku lat, co świadczy o występowaniu zjawiska problemowego w tym zakresie.

Tabela 5 Średnie wyniki z języka obcego w %

	Angielski podstawowy	Angielski rozszerzony	Niemiecki
Rok szkolny 2012/2013			
Gimnazjum w Bielinach	59,6	38,5	55
Powiat Kielecki	58,9	38,2	56,5
Woj. świętokrzyskie	60,8	42,4	56,3
Rok szkolny 2013/2014			
Gimnazjum w Bielinach	59	34	-
Powiat Kielecki	61	36	-
Woj. świętokrzyskie	64	42	-
Rok szkolny 2014/2015			
Gimnazjum w Bielinach	56	33	-
Powiat Kielecki	62	40	-
Woj. świętokrzyskie	64	44	-

Źródło: Dane uzyskane z Urzędu Gminy.

Analiza poziomu wykształcenia mieszkańców gminy Bieliny w poszczególnych grupach wiekowych wskazuje na występowanie zjawisk charakterystycznych dla gmin wiejskich o dużym znaczeniu

rolnictwa. Tym samym, w grupie wiekowej 25-35 lat dominują osoby z wykształceniem wyższym, zaś w grupie 20-24 lat – z wykształceniem średnim (ogólnokształcącym i zawodowym). W drugiej ze wskazanych grup wiekowych, część osób prawdopodobnie kontynuuje naukę na wyższym szczeblu edukacji. W grupach wiekowych 35-55 lat dominuje wykształcenie zasadnicze zawodowe. Z kolei osoby powyżej 55 roku życia cechują się głównie wykształceniem podstawowym¹.

Problem bezrobocia

Zjawisko społeczne, jakim jest bezrobocie, występuje w warunkach gospodarki rynkowej. Jest ono wynikiem niedostosowania między wielkością podaży pracy (a mianowicie liczbą miejsc pracy oferowanych na rynku), a popytem na pracę, czyli liczbą osób chętnych ją podjąć w określonych warunkach. Przyczyną bezrobocia jest zazwyczaj niewystarczająca liczba miejsc pracy, niskie stawki płacowe, czy też brak kwalifikacji osób pozostających bez pracy.

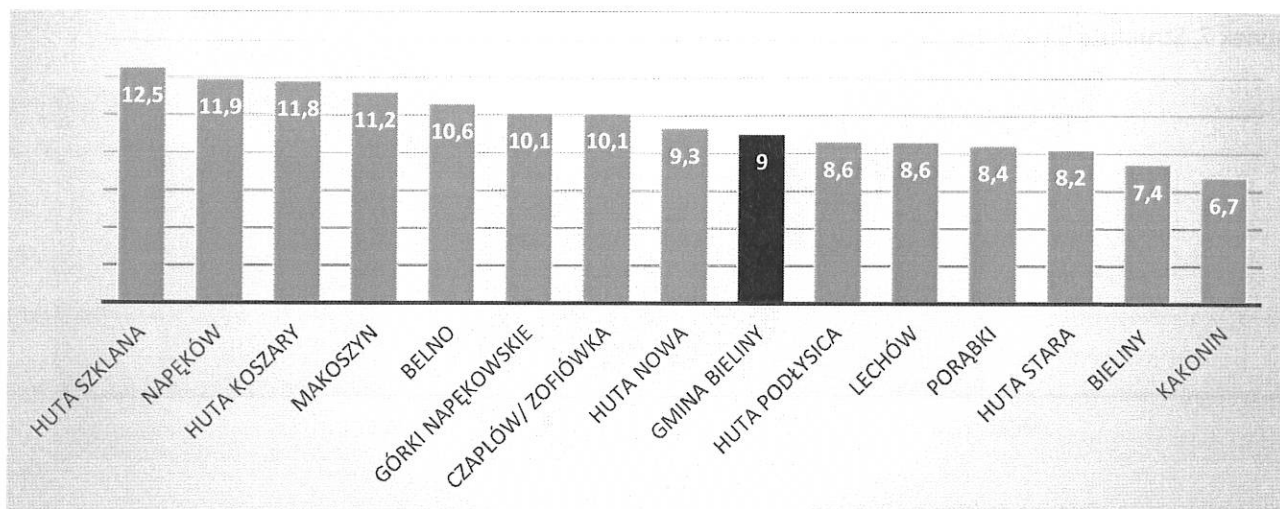
Na terenach wiejskich występuje specyficzny rodzaj bezrobocia, który nie jest skorelowany z ruchami gospodarki w takim stopniu, jak to się dzieje w miastach. Rzadko reaguje on na zmiany w gospodarce, często nie można wytyczyć żadnego trendu kierunkowego rozwoju tego zjawiska.

W przypadku gminy Bieliny, stopa bezrobocia w 2015 r. osiągnęła poziom 9%, znajdując się tym samym poniżej średniej krajowej (9,8%). Warto jednakże zauważyć, iż jest to średnia wartość dla całego obszaru gminy, a biorąc pod uwagę poszczególne sołectwa wchodzące w jej skład, wskaźnik ten niekiedy znacznie przewyższał ww. średnią. Mowa w tym przypadku o Hucie Szklanej, Napękwie, Hucie Koszary, Makoszynie i Belnie. W przypadku tychże sołectwach odnotowano najwyższe stopy bezrobocia: od 10,6% aż do 12,5%.

---

¹ Strategia Rozwoju Gminy Bieliny do 2020 roku, s. 11

Rysunek 6 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym – gmina Bieliny, 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Gminy

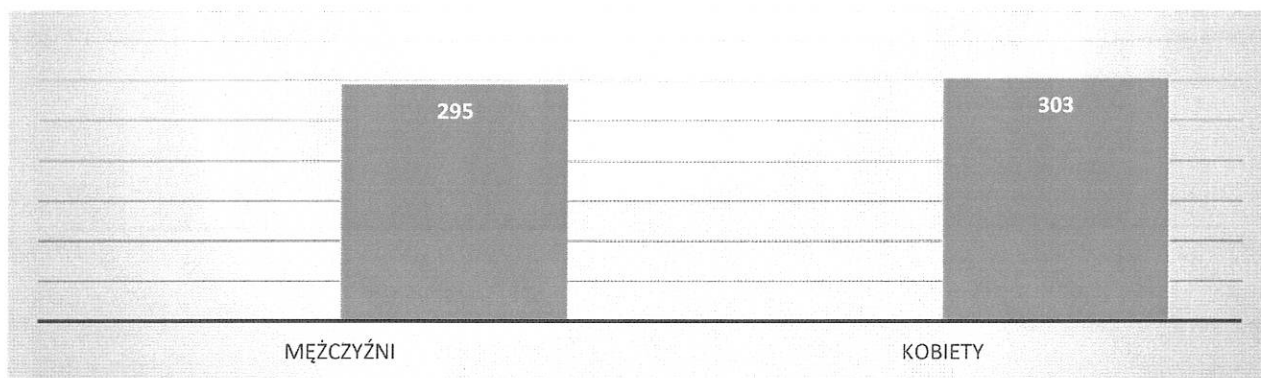
W gminie Bieliny relacja bezrobocia wśród kobiet i mężczyzn oscyluje w okolicach 50%. W 2015 roku liczba kobiet pozostawających bez pracy wynosiła 303, natomiast mężczyzn 295.

W diagnozie bezrobocia częstym zjawiskiem jest nie uwzględnianie bezrobocia ukrytego, czyli ludzi niezarejestrowanych w urzędach pracy oraz pracowników świadczących usługi bez umowy. Taka sytuacja występuje szczególnie często na terenach wiejskich, gdzie rolnicy często utrzymują się z własnych gospodarstw. Okolicznością wpływającą na zwiększony poziom bezrobocia na terenach wiejskich jest także niska elastyczność zawodowa społeczeństwa. Ludzie w średnim, jak i starszym wieku, nie posiadają umiejętności dostosowywania się do wymagań rynkowych. Taka sytuacja ma natomiast miejsce nie tylko wśród ludzi starszych zamieszkujących tereny wiejskie – brak mobilności na rynku pracy widoczny jest również wśród wykształconych kobiet. Uwarunkowane jest to także niską podażą pracy w regionach wiejskich i barierą związaną z czasochłonnymi dojazdami do ośrodków miejskich.

Równie ważną kwestią, decydującą w głównej mierze o przyszłości gminy, jest stosunek ludzi młodych do pracy w miejscu zamieszkania. Na rynku występuje sytuacja, w której młody człowiek, z wykształceniem wyższym powraca ze studiów do rodzinnego miejsca zamieszkania. Na miejscu natrafia natomiast na perspektywę pracy niezgodnej z aspiracjami zawodowymi i płacowymi, co najczęściej powoduje emigrację za granicę bądź do większego miasta. Okolicznością, która dodatkowo potęguję tę sytuację, jest charakter wykształcenia niedostosowany do warunków rynkowych w gminie, przez co pracownik – pomimo osiągniętego wykształcenia – może być nieatrakcyjny dla lokalnych pracodawców. Skutkiem takiej sytuacji jest brak grupy społecznej, która jest najbardziej innowacyjna, a która w dużej mierze wpływa na konkurencyjność regionu. Brak

odpowiednich perspektyw pracy dla ludzi młodych, potęgowane jest przez zjawisko zatrudniania „na czarno”, bez rejestracji w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Rysunek 7. Struktura bezrobocia w klasyfikacji ze względu na płeć w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL/GUS

Występowanie bezrobocia wiąże się z wieloma negatywnymi skutkami. Bezpośrednio wywiera ono wpływ na obniżenie statusu majątkowego bezrobotnego, ale również jego rodziny. Z kolei obniżenie statusu majątkowego, długotrwałe pozostawianie bezrobotnym oraz niski poziom oszczędności niosą za sobą poważne konsekwencje. Sytuacja, w której względnie coraz większy poziom wydatków ponoszonych jest na potrzeby podstawowe, świadczy o zubożeniu społeczeństwa. Skutki bezrobocia często odczuwane są przez szersze grono osób, niż sama osoba pozostająca bez pracy. Najczęściej odczuwa je cała rodzina, która ma problem z zaspokojeniem podstawowych potrzeb.

Pamiętać należy, że poza materialnymi skutkami bezrobocia występują także jego psychologiczno-społeczne konsekwencje. Osoba bezrobotna często ma poczucie odrzucenia przez społeczeństwo, czuje się nieakceptowana ze względu na swój status majątkowy – prowadzić to może do wykluczenia społecznego, ale także do zaburzeń psychofizycznych (takich jak depresja czy alkoholizm). Czynniki te mają dalsze konsekwencje dla lokalnej społeczności, takie jak np. podwyższone skłonności do popełniania wykroczeń i przestępstw.

Pomoc społeczna

Istotnymi aspektami charakteryzującymi sferę społeczną na terenie gminy są również przyznane świadczenia pomocy społecznej. Jako wskaźnik w tym zakresie wykorzystać można liczbę świadczeń w przeliczeniu na rodzinę korzystającą z pomocy społecznej. Średnia w ramach tego wskaźnika dla gminy wyniosła w 2015 r. 1,06 (co stanowi spadek o 7% w stosunku do 2013 r.). Analizując odchylenie od tej wartości, obszary problemowe w tym zakresie notuje się w przypadku sołectw /miejscowości Bieliny, Czaplów-Zofiówka, Huta Szklana, Kakonin oraz Porąbki.

Tabela 6 Liczba świadczeń w przeliczeniu na rodzinę korzystającą z pomocy społecznej – gmina Bieliny, 2013-2015 r.

	Liczba świadczeń w przeliczeniu na rodzinę korzystającą z pomocy społecznej		
	2013	2014	2015
Belno	1,03	1,1	1,03
Bieliny	1,06	1,06	1,07
Czapłów- Zofiówka	1,17	1,1	1,1
Górki Napękowskie	1	1	1
Huta Koszary	1,23	1,15	1
Huta Nowa	1,09	1,06	1,03
Huta Podłysica	1,1	1,04	1,04
Huta Stara	1,13	1	1
Huta Szklana	1,14	1,08	1,22
Kakonin	1,07	1,1	1,08
Lechów	1,1	1,06	1,05
Makoszyn	1,1	1,1	1,04
Napęków	1,14	1,07	1,03
Porąbki	1,03	1,03	1,14
Gmina Bieliny	1,14	1,07	1,06

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy

Kolejnym ze wskaźników charakteryzujących tę sferę problemowa jest udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców. W tym przypadku, średnia dla gminy w 2015 r. wyniosła 18,20 %, również notując spadek względem lat ubiegłych (-14% w stosunku do 2013 r.). Analizując odchylenia względem poszczególnych sołectw/miejscowości wchodzących w skład gminy, powyżej ww. średniej znalazły się takie sołectwa, jak Belno, Huta Koszary, Huta Nowa, Huta Podłysica, Lechów, Makoszyn i Napęków.

Tabela 7 Udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców – gmina Bieliny, 2013-2015 r.

	Udział osób korzystającą z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności %		
	2013	2014	2015
Belno	27,00	22,00	24,00
Bieliny	15,00	12,30	12,50
Czapłów- Zofiówka	17,90	17,60	13,40
Górki Napękowskie	19,20	11,10	11,50
Huta Koszary	22,10	21,50	22,00
Huta Nowa	25,90	23,30	22,30

	Udział osób korzystającą z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności %		
	2013	2014	2015
Huta Podłysica	31,60	27,6	26,40
Huta Stara	14,20	17,4	16,20
Huta Szklana	23,70	18,00	14,70
Kakonin	14,30	9,20	10,20
Lechów	24,10	23,80	22,80
Makoszyn	24,30	23,40	21,40
Napęków	23,50	25,70	23,30
Porąbki	22,20	16,40	14,90
Gmina Bieliny	21,20	19,10	18,20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy

Ubóstwo jest pojęciem odnoszącym się do warunków życia jednostki, jednak wskazuje ono także na nierówności i sprzeczności występujące w społeczeństwie (szeroko) lub w lokalnej społeczności (wąziej)². Wyodrębnienie osób ubogich możliwe jest przy uwzględnieniu tzw. granicy ustawowej ubóstwa. Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, granica ta wyodrębnia jednostki uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej.

Na terenie gminy występuje problem ubóstwa. Analiza danych w latach 2013-2015 pokazuje zmiany jednak problem ubóstwa jest nadal widoczny - zwłaszcza w Hucie Podłysica, gdzie liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo stanowi w 2015r. 26,4% lokalnej społeczności oraz w Belnie, gdzie odsetek kształtuje się na poziomie 24,0%, a także w Napękowie (23,3%) oraz w Hucie Nowej (22,3%). Biorąc pod uwagę wartości bezwzględne, widać także, że zjawisko to jest istotne zwłaszcza dla Bielin, w których wsparcie z powodu ubóstwa otrzymywało 376 osób.

Problem przestępczości

W gminie Bieliny przestępczość utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Poniższa tabela przedstawia dane pozyskane z Komendy Miejskiej Policji w Kielcach. Zauważyć należy, że w roku 2013 policja gromadziła zarówno dane o przestępczości dorosłych, jak i nieletnich. Stąd też, w prezentowanym zestawieniu rok 2013 jako jedyny uwzględnia także problem przestępczości nieletnich. Skuteczne działania podjęte zostały w obszarze kradzieży z włamaniem – liczba tego typu zdarzeń w badanym okresie znacząco zmalała.

Tabela 8 Liczba przestępstw popełnionych w latach 2013 - 2015 na terenie gminy Bieliny

Kwalifikacja przestępstwa	2013	2014	2015
Bójki i pobicia	2	-	2

² „Ubóstwo w Polsce w latach 2013 i 2014” A. Bieńkuńska, publikacja Głównego Urzędu Statystycznego, Warszawa 2015, s. 7

Kwalifikacja przestępstwa	2013	2014	2015
Kradzież cudzej rzeczy	13	16	15
Kradzież z włamaniem	9	12	3
Razem rozboje, kradzież, wymuszenia	1	1	1
Kradzież samochodu i poprzez włamanie	1	-	2
Przeciwko rodzinie i opiece	3	4	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Komendę Miejską Policji w Kielcach

Uczestnictwo w życiu publicznym

Na aktywność obywatelską i zaangażowanie mieszkańców w życie gminy spojrzeć można dwojako. Po pierwsze, ważna jest frekwencja wyborcza, ponieważ pokazuje ona czy i w jakim stopniu mieszkańcy chcą decydować o wyborze władz, a tym samym – w szerszej perspektywie – o wyborze kierunków rozwoju gminy. W poniższej tabeli pod uwagę wzięte zostały różne głosowania na przestrzeni ostatnich lat (2010-2015). Biorąc pod uwagę średnią frekwencję dla gminy ogółem, największym zainteresowaniem mieszkańców cieszyły się ostatnie wybory prezydenckie. Analizując frekwencję występującą na terenie poszczególnych sołectw gminy, frekwencję niższą od średniej ważonej dla gminy ogółem odnotowano w sołectwach: Bieliny, Huta Nowa, Huta Szklana, Huta Stara, Huta Koszary, Huta Podłysica, Górki Napękowski, Makoszyn, Lechów, Napęków i Belno.

Z kolei w wyborach samorządowych frekwencję poniżej średniej dla gminy odnotowano w sołectwach: Bieliny, Huta Nowa, Huta Stara, Huta Szklana, Huta Koszary, Górki Napękowski, Napęków, Lechów, Belno.

Tabela 9 Frekwencja wyborcza – gmina Bieliny

Sołectwa	Samorządowe 2014	Prezydenckie 2015
Bieliny	43,93	53,95
Porąbki	48,4	63,1
Kakonin	48,4	63,1
Huta Nowa	43,37	49,55
Huta Stara	38,83	51,73
Huta Szklana	38,83	51,73
Huta Koszary	43,37	49,55
Huta Podłysica	54,73	54,08
Czaplów/Zofiówka	50,82	55,4
Górki Napękowski	43,93	53,95

Sołectwa	Samorządowe 2014	Prezydenckie 2015
Napęków	42,79	49,88
Makoszyn	51,3	45,38
Lechów	40,14	53,86
Belno	42,79	49,88
Średnia ważona dla gminy	46,78	54,24

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy

Innym, równie ważnym aspektem, jest skłonność mieszkańców do oddolnego zrzeszania się. Dzięki temu, mogą oni nie tylko aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym, ale także realnie oddziaływać na wydarzenia w gminie. Pod względem liczby działających organizacji pozarządowych, pozytywnie wyróżniają się Bieliny, w których odnotowuje się łącznie 14 takich organizacji, co w przeliczeniu daje 5,51 organizacji na 1000 mieszkańców. Dla porównania, średnia ważona w zakresie tego wskaźnika wyniosła w 2015 r. 1,78. Najgorzej pod tym względem wypadły (nie posiadając organizacji pozarządowych, tj. notując wskaźnik na poziomie 0) Huta Koszary, Huta Szklana, Czaplów/Zofiówka i Górki Napękowski nie posiadają lokalnych organizacji.

Zaznaczyć należy, że organizacje funkcjonujące na terenie gminy prowadzą szeroką i zróżnicowaną działalność, w tym m.in. w obszarach: sport (Ludowy Zespół Sportowy w Lechowie, Klub Sportowy „Niedzianka” w Bielinach), promocja regionu, historia i tradycja (Towarzystwo Przyjaciół Bielin), gospodarka (Stowarzyszenie Producentów „Truskawka Bielińska”), turystyka i kultura (Stowarzyszenie Gontyna), integracja grup społecznych (Stowarzyszenie Twórczych Kobiet „Talent i Pasja”) i aktywizacja lokalnej społeczności (Spółdzielnia Socjalna „Pod Jodłami”). Rozwój organizacji z trzeciego sektora wspomaga tworzenie i różnicowanie opinii publicznej, podejmowanie oddolnych inicjatyw przez mieszkańców, inicjowanie zmiany społecznej, kształcenie liderów, propagowanie innowacyjnych rozwiązań, pośrednio wspomaga również rozwój gospodarczy (poprzez tworzenie „kapitału społecznego”). Z tego względu tak istotny jest rozwój organizacji pozarządowych.

Tabela 10 Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – gmina Bieliny, 2015 r.

	Liczba organizacji	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
Bieliny	14	5,51
Porąbki	1	1,44
Kakonin	1	2,61
Huta Nowa	1	0,89
Huta Stara	1	2,69
Huta Szklana	0	0,00
Huta Koszary	0	0,00

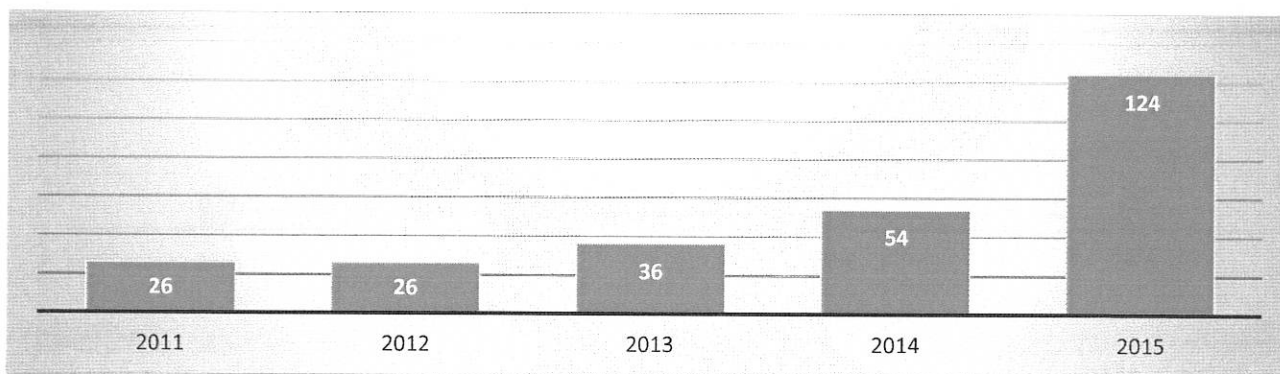
	Liczba organizacji	Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
Huta Podtysica	1	1,51
Czaplów/Zofiówka	0	0,00
Górki Napękowski	0	0,00
Napęków	1	1,45
Makoszyn	3	3,75
Lechów	4	3,03
Belno	1	2,11
Średnia ważona dla gminy	-	1,78

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy

Uczestnictwo w życiu kulturalnym

Wśród wymienionych w poprzednim akapicie zdolności mieszkańców do oddolnego zrzeszania się, znaczącą rolę odgrywają wydarzenia związane z kulturą. Celem większości z organizacji pozarządowych jest działalność o charakterze kulturalnym oraz pielęgnowanie tradycji lokalnych. Liczba imprez kulturalnych organizowanych na terenie gminy Bieliny uległa w ostatnich latach znacznemu wzrostowi. W 2015 r. odnotowano aż 124 podobne wydarzenia, co stanowi wzrost w stosunku do stanu z 2011 r. aż o 377%.

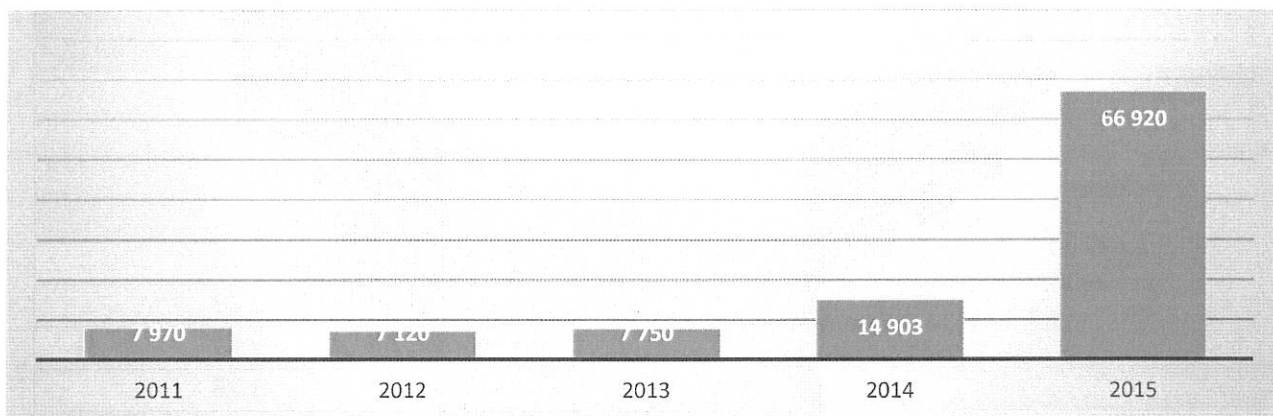
Rysunek 8 Liczba imprez kulturalnych organizowanych na terenie gminy Bieliny w latach 2011-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS

Wzrost liczby wydarzeń pociągnął za sobą bardzo wysoki wzrost liczby uczestników tychże wydarzeń. Szczególnie wysoki wzrost odnotowano (podobnie jak w przypadku liczby imprez) na przełomie lat 2014/2015, kiedy to wzrost ten osiągnął poziom 349%.

Rysunek 9 Liczba uczestników imprez kulturalnych organizowanych na terenie gminy Bieliny w latach 2011-2015

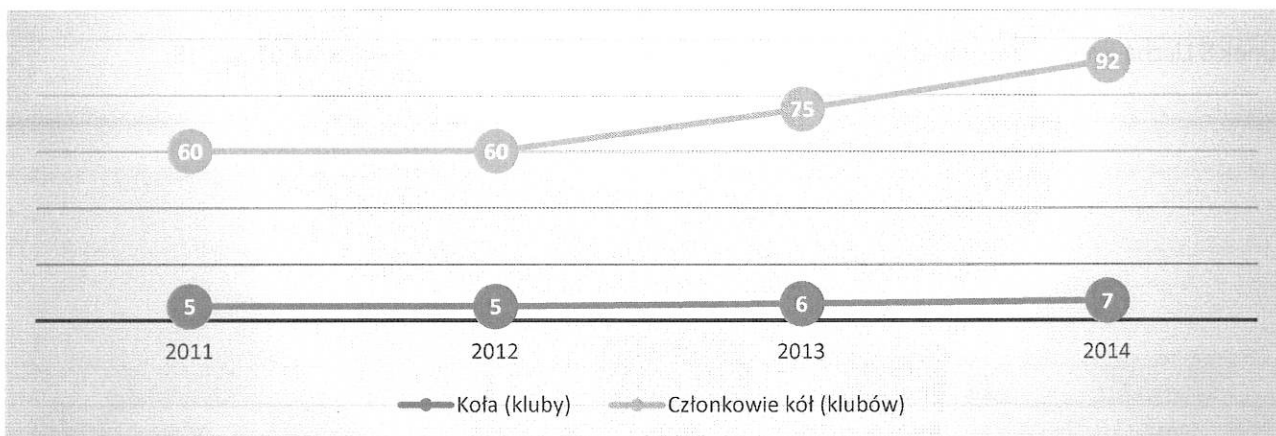

*brak danych za 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS

W ostatnich latach wzrosła również liczba kół (klubów) działających na terenie analizowanej gminy. W 2014 r. odnotowano działalność 7 tego typu organizacji, których liczba członków wyniosła (w analogicznym roku) 92 osoby. Można więc mówić o zainteresowaniu mieszkańców wydarzeniami kulturalnymi i zaangażowaniu w rozwój tychże inicjatyw.

Rysunek 10 Koła (kluby) i ich uczestnicy, gmina Bieliny lata 2011-2014

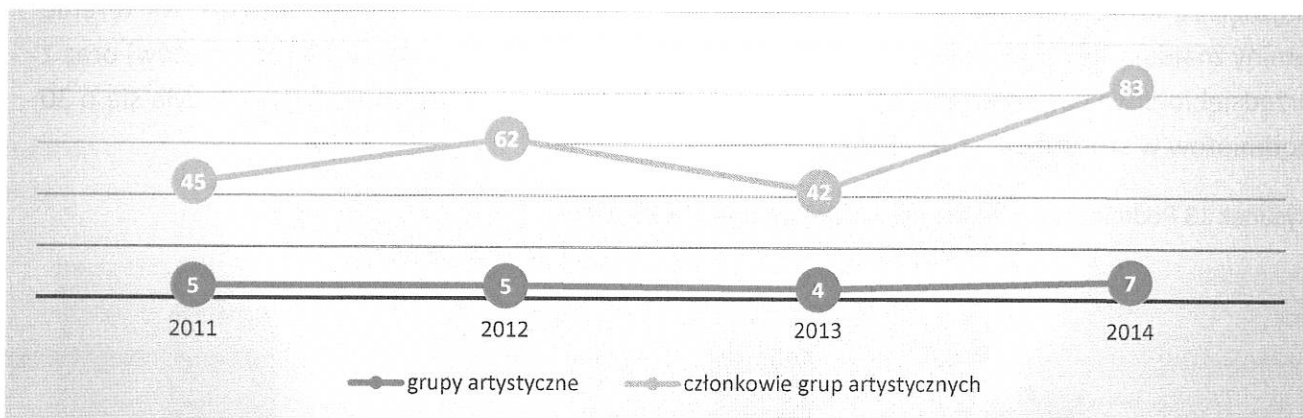

*brak danych za 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS

Wzrostowi w analogicznym okresie czasu uległa również liczba działających na terenie gminy Bieliny grup artystycznych. Na koniec 2014 r. działało 7 tego typu grup, jednocząc w swoich ramach aż 92 członków. Wzrost liczby członków w latach 2011-2014 wyniósł nieco ponad 53%.

Rysunek 12 Grupy artystyczne i ich członkowie, gmina Bieliny lata 2011-2014

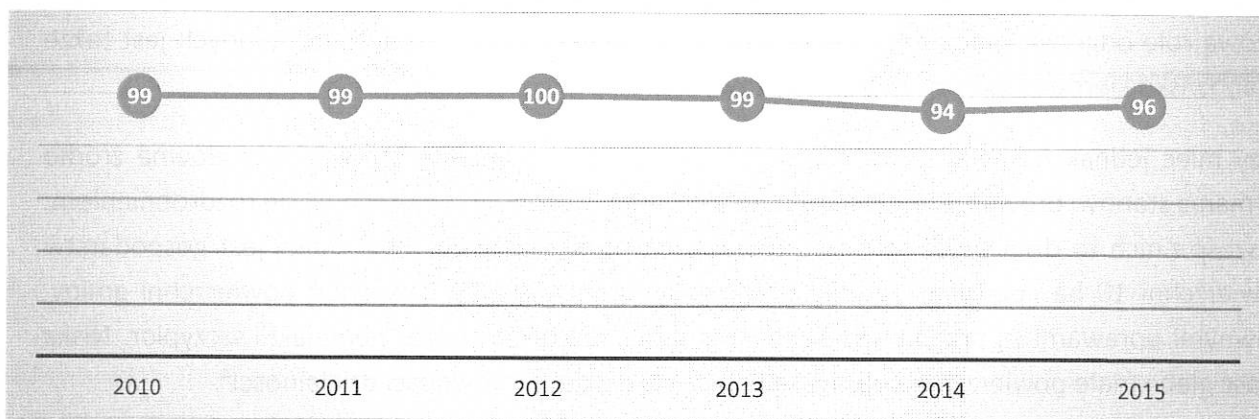

*brak danych za 2015 r

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS

Liczba czytelników bibliotek publicznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na terenie analizowanej gminy od lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie, a wahania w tym zakresie są niewielkie. Ostatecznie, na 2015 r. odnotowano 96 czytelników przypadających na każdy 1000 mieszkańców gminy.

Rysunek 11 Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności, gmina Bieliny lata 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS

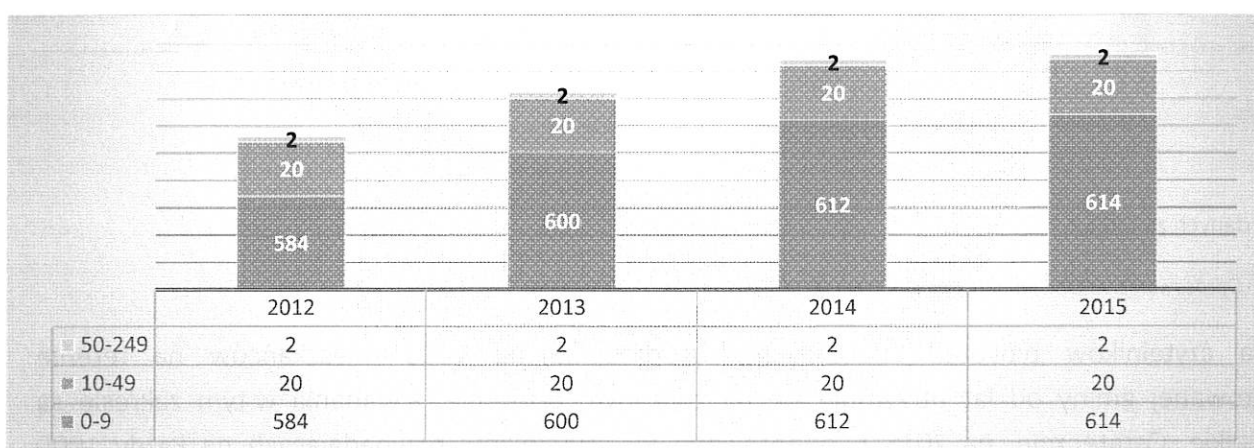
Sfera gospodarcza

Działalność przedsiębiorstw jest istotna dla każdego samorządu terytorialnego. Z jednej strony, dzięki odprowadzonym podatkom, podmioty te zapewniają gminie przychód. Z drugiej – co zdaje się być nawet bardziej istotne – stwarzają możliwość rozwoju zawodowego lokalnym mieszkańcom, kształtują rynek pracy, przyciągają ludność w wieku produkcyjnym.

Na terenie Gminy zlokalizowanych jest 636 przedsiębiorstw wpisanych do rejestru REGON. Największą część stanowią mikroprzedsiębiorstwa, których w roku 2015 było aż 614. Na terenie Gminy znajdują się także małe firmy, zatrudniające od 10 do 49 pracowników (20 podmiotów) oraz 2 przedsiębiorstwa zatrudniające od 50-249 osób. Należy zaznaczyć, że ich liczba zwiększyła się o 30 podmiotów w stosunku do roku 2012.

Rysunek 13 Podmioty gospodarki narodowej wg rejestru REGON

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL/GUS

Największym pracodawcą w regionie jest Gmina i jej jednostki organizacyjne, w tym przede wszystkim szkoły. Znacząca część miejsc pracy zlokalizowana jest w branży turystycznej, w tym kluczową rolę odgrywa osada średniowieczna. Wielu mieszkańców gminy zatrudnionych jest także na stanowisku kierowcy w firmach transportowych³.

Należy mieć jednak na uwadze, że dla ponad połowy mieszkańców gminy Bieliny główne źródło utrzymania stanowi prowadzenie gospodarstwa rolnego. Gospodarstwa cechują się rozdrobnieniem: większość z nich to działalność rolnicza prowadzona na obszarze do 5 ha, mniej jest gospodarstw o powierzchni 10 ha i powyżej. Łącznie użytki rolne stanowią 61% całkowitej powierzchni gminy, a głównymi uprawami są przede wszystkim truskawki, ale także zboża, ziemniaki i szczypior. Niska żyzność gleb i małe powierzchnie upraw są przyczyną niskiej rentowności działalności⁴.

Wskaźnikiem pozwalającym na określenie charakterystyki tego obszaru na terenie poszczególnych gmin jest liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym. Średnia dla gminy w 2015 r. wyniosła 9,57, co oznacza, że na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało blisko 10 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Odchylenia od średniej, świadczące o występowaniu ww. udziału poniżej średniej odnotowano na terenie sołectwa

³ Ibidem, s. 16

⁴ Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bieliny na lata 2014 – 2020, Bieliny 2014, s. 10-11

Kakonin, Napęków, Huta Podłysica, Makoszyn, Belno, Huta Stara, Porąbki, Górki Napękowskie oraz Czaplów-Zofiówka.

Tabela 11 Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym – gmina Bieliny, 2015 r.

	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym
Kakonin	9,06
Napęków	6,29
Huta Podłysica	8,99
Huta Koszary	10,29
Lechów	10,15
Huta Szklana	13,79
Makoszyn	9,52
Belno	5,13
Huta Nowa	10,14
Bieliny	11,87
Huta Stara	7,38
Porąbki	9,01
Górki Napękowskie	2,33
Czaplów- Zofiówka	8,24
Średnia dla gminy	9,57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy i BDL/GUS

Kolejnym analizowanym wskaźnikiem gospodarczym jest udział osób w wieku produkcyjnym, w ogólnej liczbie mieszkańców. Średnia dla gminy wyniosła w 2015 r. 64,6, a poniżej tej średniej znalazły się takie sołectwa, jak Napęków, Huta Koszary, Makoszyn, Huta Nowa i Górki Napękowskie.

Tabela 12 Udział osób w wieku produkcyjnym, w ogólnej liczbie mieszkańców – gmina Bieliny, 2015 r.

Sołectwo/miejscowość	Udział Wiek prod. %
Kakonin	66,4
Napęków	62,3
Huta Podłysica	65,5
Huta Koszary	63,6
Lechów	65,7
Huta Szklana	66,3
Makoszyn	63
Belno	65,7
Huta Nowa	62,4
Bieliny	65,3

Sołectwo/miejscowość	Udział Wiek prod. %
Huta Stara	65,6
Porąbki	65,7
Górki Napękowski	56,9
Czaplów/ Zofiówka	66
Gmina Bieliny	64,6

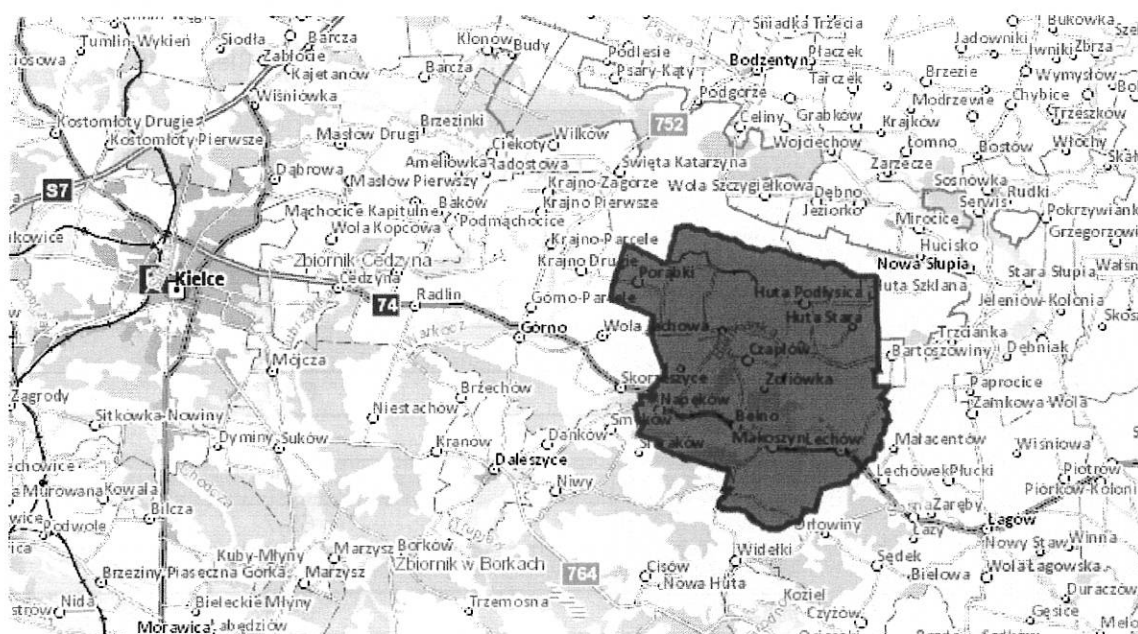
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy

Sfera przestrzenno-funkcyjna i środowiskowa

Położenie i struktura gminy

Gmina Bieliny o charakterze wiejskim zlokalizowana jest w województwie świętokrzyskim, w powiecie kieleckim. Siedzibą gminy jest miejscowość Bieliny. Usytuowana jest 23 km na wschód od Kielc, stolicy województwa świętokrzyskiego. Ponad 60% gruntów gminnych mieści się w granicach Świętokrzyskiego Parku Narodowego i jego otuliny. Sytuacja ta wpływa korzystnie na utrzymanie macierzystego charakteru gminy rolniczej oraz dobrych warunków przyrodniczych. Pozostały fragment powierzchni gminy wchodzi w skład Cisowsko - Orłowińskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Łączny obszar Gminy zajmuje 88,09 km². Gmina Bieliny graniczy z następującymi gminami (Daleszyce, Górnio, Bodzentyn, Nowa Słupia, Łągów). Na terenie Gminy Bieliny znajduje się 15 sołectw, tj.: Bieliny Kapitulne, Bieliny Poduchowne, Belno, Czaplów-Zofiówka, Górki Napękowski, Huta Nowa, Huta Podłysica, Huta Stara, Huta Koszary, Huta Szklana, Kakonin, Lechów Makoszyn, Napęków, Porąbki.

Rysunek 14. Lokalizacja gminy Bieliny

Źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>

Analizując udział gospodarstw niewyposażonych w kanalizację w ogóle gospodarstw zlokalizowanych na danym terenie jako obszar do analizy przyjęto obszar objęty aglomeracjami ściekowymi tj. aglomeracją Bieliny (Bieliny, Porąbki, Kakonin, Huta Nowa, Huta Stara, Huta Podłysica, Huta Szklana, Huta Koszary, Czaplów- Zofiówka) i aglomeracja Napęków (Napęków, Górki Napękowskie, Belno, Makoszyn, Lechów). W aglomeracji Bieliny udział gospodarstw niewyposażonych w system kanalizacji zbiorowej wg stanu na 2015r. wynosi 13,98% - powyżej tej średniej znalazły się: Bieliny, Huta Nowa, Huta Stara, Huta Koszary oraz Czaplów- Zofiówka. W aglomeracji Napęków nie funkcjonuje system zbiorowego odprowadzania ścieków, jest to nowoutworzona aglomeracja (system kanalizacji w fazie projektowej), w tej aglomeracji 100% gospodarstw domowych nie korzysta ze zbiorczej sieci kanalizacyjnej. Średnia dla gminy, (gospodarstwa na obszarze obu aglomeracji) wyniosła w 2015 r. 46,23%. Powyżej średniej gminnej znalazły się wszystkie sołectwa położone na obszarze aglomeracji Napęków. Tym samym, sfera problemowa względem wskaźnika występuje na terenie tych właśnie sołectw.

Ze względu na uwarunkowania techniczne dostęp do usług w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków w krótszym czasie można uzyskać w sołectwach położonych na obszarze aglomeracji Bieliny.

Tabela 13 Udział gospodarstw niewyposażonych w kanalizację – gmina Bieliny, 2015 r.

	Udział gospodarstw niewyposażonych w kanalizację
Bieliny	20,39%
Porąbki	10,39%
Kakonin	3,80%
Huta Nowa	18,30%
Huta Stara	17,50%
Huta Szklana	1,85%
Huta Koszary	14,89%
Huta Podłysica	10,94%
Czaplów/Zofiówka	27,82%
Aglomeracja Bieliny	13,98%
Górki Napękowskie	100,00%
Napęków	100,00%
Makoszyn	100,00%
Lechów	100,00%
Belno	100,00%
Aglomeracja Napęków	100%
Średnia ważona dla gminy	46,23%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy

Kolejnym aspektem problemowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest udział gospodarstw niewyposażonych w wodociąg. W tym przypadku średnia dla gminy wyniosła 11,25%, a powyżej niej

znalazły się takie sołectwa, jak Huta Stara, Huta Szklana, Napęków i Lechów. Problemem natomiast jest zapewnienie nieprzerwanej dostawy wody ze względu na brak zasobów wody w ujęciach. Również stare sieci wodociągowe w szczególności w: Porąbkach, części Bielin i w Czaplowie narażone są na awarie ze względu na stan techniczny i istnieje obawa niedotrzymania obowiązujących norm dostawy wody pitnej.

Tabela 14 Udział gospodarstw niewyposażonych w wodociąg – gmina Bieliny, 2015 r.

	Liczba gospodarstw niewyposażonych w wodociąg
Bieliny	0,00%
Porąbki	0,00%
Kakonin	0,00%
Huta Nowa	0,00%
Huta Stara	4,00%
Huta Szklana	3,41%
Huta Koszary	0,00%
Huta Podtysica	0,00%
Czaplów/Zofiówka	0,00%
Górki Napękowskie	0,00%
Napęków	6,44%
Makoszyn	0,00%
Lechów	4,00%
Belno	0,00%
Średnia ważona dla gminy	1,19%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy

Środowisko przyrodnicze

Gmina Bieliny położona jest w masywie Gór Świętokrzyskich, przez co – ze względu na unikatowe walory przyrodniczo-krajobrazowe – całość obszaru objęta jest różnymi formami ochrony przyrody. Ponad 62% powierzchni gminy znajduje się w Świętokrzyskim Parku Narodowym lub jego otulinie, przy czym północny teren włączony jest także do obszaru „Łysogóry” sieci Natura 2000. Lasy znajdujące we wschodniej części gminy wliczane są do obszaru „Ostoja Jeleniowska”, zaś kompleksy leśne na południu: do obszaru „Lasy Cisowsko-Orłowińskie”. Pozostałą część terenu obejmuje Cisowsko-Orłowiński Park Krajobrazowy wraz z otuliną. Ponadto, przy południowej granicy gminy ulokowany jest ścisły rezerwat przyrody „Zamczysko”, którego powierzchnia wynosi 14,4ha, zaś przedmiotem jego ochrony są fragmenty pierwotnego lasu mieszanego bukowego⁵. Ograniczenia związane z regulacjami wynikającymi z ochrony środowiska determinują w znacznej mierze uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości zakazując niektórych form działalności.

⁵ Strategia Rozwoju Gminy Bieliny do 2020 roku, s. 9-10

Na terenie gminy nie występują składowiska odpadów niebezpiecznych. Jednakże, ważnym zadaniem w tym obszarze jest usunięcie i utylizacja wyrobów azbestowych. Zgodnie z gminnym Programem Usuwania Azbestu na lata 2013-2032, na terenie gminy zlokalizowanych jest 4 367 obiektów, które łącznie zawierają ponad 7 tys. ton azbestu. Poniższe zestawienie prezentuje ilość azbestu przypadającą na 1 budynek. Średnia dla gminy wyniosła w 2015 r. 156,16 m². Niestety, znaczna część sołectw wchodzących w skład gminy przewyższa tę średnią. Mowa w tym przypadku o takich sołectwach, jak Belno, Bieliny, Górki Napękowski, Huta Koszary, Huta Podłysica, Huta Stara, Kakonin, Lechów i Czaplów-Zofiówka.

Tabela 15 Ilość azbestu przypadająca na 1 budynek – gmina Bieliny, 2013-2015, w m²

	Ilość azbestu (m ²) przypadające na 1 budynek		
	2013	2014	2015
Belno	174,79	175,01	175,02
Bieliny	160,83	160,8	160,78
Czaplów/Zofiówka	152,34	151,25	151,13
Górki Napękowski	182,88	182,5	182,84
Huta Koszary	168,76	168,8	168,76
Huta Nowa	150,31	149,1	147,55
Huta Podłysica	166,08	166	164,29
Huta Stara	175,96	174,4	174,87
Huta Szklana	123,86	122,1	122,07
Kakonin	162,54	162,5	162,54
Lechów	166,23	165,8	165,22
Makoszyn	142,57	142,4	142,42
Napęków	127,85	127,3	126,53
Porąbki	142,89	143,1	142,18
Średnia dla gminy	156,95	156,6	156,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy

Poniżej przedstawiona została lokalizacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy Bieliny.

Rozwój gospodarki i rolnictwa na terenie gminy Bieliny w sposób nieunikniony prowadzi do przerwania ciągłości istniejących układów, które decydują o zachowaniu równowagi przyrodniczej. Nie oznacza to jednak, że nie należy podejmować działań, które ograniczą wprowadzenie zanieczyszczeń do atmosfery.

W sołectwach występuje tzw. "niska emisja", która pochodzi z lokalnych kotłowni oraz palenisk indywidualnych wg zasady "co dom to komin". W tym zakresie nie są stosowane żadne ograniczenia w emisji szkodliwych substancji do atmosfery. Trudno także szczegółowo określić ich ilość i stopień szkodliwości (w zależności ile i co się spala).

W zakresie emisji szkodliwych substancji do powietrza atmosferycznego poza produkcją energii cieplnej, na terenie Gminy Bieliny występują jeszcze inne źródła, przede wszystkim ruch kołowy (droga krajowa nr 74 i wojewódzka 753, które stanowią główne szlaki komunikacyjne z bardzo dużym natężeniem ruchu). Obserwuje się zjawisko coraz większej liczby poruszających się po zlokalizowanych na terenie gminy drogach samochodów, w tym osobowych, które emitują do powietrza coraz większe ilości szkodliwych substancji powstających ze spalania paliw.

Sfera techniczna

Sfera techniczna w rewitalizacji rozumiana jest więcej niż w klasycznym jej znaczeniu. Uwagę zwraca się przede wszystkim na stan techniczny obiektów budowlanych oraz nefunkcjonowanie rozwiązań umożliwiających ich efektywne wykorzystanie – zwłaszcza w obszarze energooszczędności i ochrony środowiska. Na terenie gminy Bieliny występują obiekty o niskiej efektywności energetycznej, a tym samym – wymagające termomodernizacji zarówno w zakresie ocieplenia ścian, wymiany stolarki jak również wymiany instalacji. Wśród nich znajdują się także budynki instytucji gminnych, w tym budynki oświatowe. Potrzeba zmian w tym obszarze uwidoczniła została w zapisach Strategii Rozwoju Gminy Bieliny do 2020 roku.

W szczególności interwencji wymagają budynki mieszkalne zarówno znajdujące się w mieszkaniowym zasobie gminy (tzw. Agronomówka w Bielinach, budynki po dawnych domach nauczyciela: w Porąbkach, Lechowie, Makoszynie, Belnie), ale również będące własnością prywatną, w szczególności budowane w okresie do 1970r. (516 budynków) oraz w okresie 1971-1988 (1099 budynków).

Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej w szczególności ośrodków zdrowia (Bieliny, Makoszyń) przyczynia się do braku możliwości świadczenia na terenie gminy specjalistycznych usług medycznych.

Na terenie gminy znajdują się również budynki zdegradowane, którym można nadać nowe funkcje tj. 1) budynek OSP W Hucie Nowej w części w której do 2000 roku (przed oddaniem do użytku nowego budynku szkoły podstawowej) odbywały się zajęcia lekcyjne – obecnie użytkowane jest jedynie pomieszczenie do garażowania samochodu strażackiego. Biorąc pod uwagę potrzeby osób starszych

oraz z niepełnosprawnościami budynek po przebudowie i dostosowania do obowiązujących wymogów architektonicznych może pełnić funkcję ośrodka terapii zajęciowej.

2) budynek w Kakoninie, w którym mieściła się filia SP w Porąbkach – po remoncie może zostać wykorzystany na świetlicę wiejską lub udostępniony do prowadzenia działalności gospodarczej,

3) część budynku OSP w Belnie – z przeznaczeniem na utworzenie inkubatora spożywczego i galerii produktów regionalnych, co pozwoliłoby na prowadzenie przetwórstwa owoców i warzyw wyprodukowanych w gospodarstwach rolnych na terenie gminy z przeznaczeniem do sprzedaży bezpośredniej. Utworzenie inkubatora spożywczego może być działaniem w kierunku dywersyfikacji dochodów w gospodarstwach rolnych oraz dobra promocją gminy i działaniem pobudzającym aktywność gospodarczą mieszkańców.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Metodologia wyboru obszaru zdegradowanego

Zgodnie z ustawą, obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym, to obszar na którym koncentrują się negatywne zjawiska społeczne (tj. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego czy też niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym). Rozpatrując wskazywane przez Ustawę obszary, szczególne natężenie zjawisk zaobserwować można na terenie miejscowości Bieliny oraz w sołectwach: Huta Nowa, Porąbki, Huta Szklana, Huta Podłysica, Makoszyn, Napęków i Górki Napękowskie.

Obszary te wyznaczono w wyniku rangowania sołectw gminy z uwzględnieniem takich czynników, jak: udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze, udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze, stosunek ludności w wieku produkcyjnym do ludności w wieku nieprodukcyjnym na danym obszarze, udział osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym na danym obszarze, wzrost liczby ludności %, udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności %, liczba świadczeń w przeliczeniu na rodzinę korzystających z pomocy społecznej, organizacje pozarządowe w przeliczeniu na 1000 osób, frekwencja wyborcza, ilość azbestu (m²) przypadające na 1 budynek, liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym, udział gospodarstw niewyposażonych w kanalizację, liczba gospodarstw niewyposażonych w wodociąg, degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych oraz niefunkcjonalne rozwiązania techniczne.

Obszary wskazane zostały jako problemowe w przypadku, kiedy wartość wskaźnika przypadającego na dany obszar był gorszy (niekorzystny) w stosunku do średniej dla gminy. Średnia dla gminy, w zależności od charakteru wskaźnika, wyliczona została jako średnia arytmetyczna bądź odchylenie standardowe. Wartości wskaźników dla poszczególnych sołectw/miejscowości przedstawia poniższa tabela. W kolorze niebieskim oznaczono wskaźniki społeczne. Kolor pomarańczowy przypada na pozostałe sfery (środowiskową, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną).

Huta Szklana	13,6	20,6	1,96	12,5	1,86	14,7	1,22	0,00	45,28	122,07	13,79	1,85%	3,41%	tak
Huta Koszary	16,9	19,7	1,74	11,8	0,47	22,00	1,00	0,00	46,6	168,76	10,29	14,89%	0,00%	nie
Huta Podhysca	11,2	23,4	1,9	8,6	0,91	26,40	1,04	1,51	54,41	164,29	8,99	10,94%	0,00%	nie
Czapłów/ Zofiówka	15,0	19,2	1,93	10,1	4,78	13,40	1,10	0,00	53,11	151,13	8,24	27,82%	0,00%	nie
Górki Napekowskie	19,0	24,3	1,31	10,1	4,13	11,50	1,00	0,00	48,94	182,84	2,33	100,00%	0,00%	nie
Napeków	11,2	26,6	1,65	11,9	7,15	23,3	1,03	1,45	46,34	126,53	6,29	100,00%	6,44%	nie
Makoszyn	14,6	22,5	1,68	11,2	1,52	21,4	1,04	3,75	48,34	142,42	9,52	100,00%	0,00%	tak
Lechów	10,06	23,8	1,91	8,6	3,61	22,8	1,05	3,03	47,00	165,22	10,15	100,00%	4,00%	tak
Belno	13,5	20,9	1,92	10,6	1,28	24,00	1,03	2,11	46,34	175,02	5,13	100,00%	0,00%	tak
Średnia dla gminy	13,9	21,6	1,82	9,0	1,21	18,20	1,06	1,78	50,66	156,16	9,57	46,23%	1,19%	-

Źródło: opracowanie własne.

Kolorem oznaczono wartości, które przekraczają dla danego czynnika średnią/odchylenie standardowe obliczone dla gminy, bądź (np. w przypadku frekwencji wyborczej, podmiotów gospodarczych czy też organizacji pozarządowych) są od niej niższe. Następnie dokonano sumowania kategorii. Poniżej przedstawiono dane w zakresie występowania sytuacji kryzysowych w podziale na poszczególne sfery badawcze.

Tabela 8 Liczba aspektów kryzysowych w podziale na sołectwa/miejscowości wchodzące w skład gminy Bieliny

	Liczba obszarów kryzysowych w sferze społecznej	Stan kryzysowy w sferze gospodarczej	Stan kryzysowy w sferze środowiskowej	Stan Kryzysowy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	Stan kryzysowy w sferze technicznej
Bieliny	5	nie	tak	tak	tak
Porąbki	5	tak	nie	tak	tak
Kakonin	3	tak	tak	nie	nie
Huta Nowa	6	nie	nie	tak	tak
Huta Stara	3	tak	tak	tak	nie
Huta Szklana	5	nie	nie	tak	tak
Huta Koszary	6	nie	tak	nie	nie
Huta Podłysica	5	tak	tak	nie	nie
Czaplów/Zofiówka	5	tak	nie	nie	nie
Górki Napękowskie	5	tak	tak	nie	nie
Napęków	5	tak	nie	tak	nie
Makoszyn	5	tak	nie	tak	tak
Lechów	4	nie	tak	tak	tak
Belno	4	tak	tak	tak	tak

Źródło: opracowanie własne.

Charakterystyka obszaru zdegradowanego

Strefa społeczna scharakteryzowana została z wykorzystaniem takich parametrów, jak udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze, udział ludności w wieku przedprodukcyjnym ludności ogółem na danym obszarze, stosunek ludności w wieku produkcyjnym do ludności w wieku nieprodukcyjnym na danym obszarze, udział osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym na danym obszarze, wzrost ludności, udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności, liczba świadczeń w przeliczeniu na rodzinę korzystająca z pomocy społecznej, ilość organizacji pozarządowych na 1000 osób na danym obszarze oraz frekwencja wyborcza rozumiana jako średnia wyborów samorządowych z 2014 roku i wyborów prezydenckich z 2015 roku. Wybrano taki wskaźnik, gdyż daje on najlepszy obraz aktywności społecznej zarówno w zakresie lokalnym jak również ogólnokrajowym.

Ze względu na brak ewidencjonowania przestępstw z podziałem na każde sołectwo/miejscowość w gminie Bieliny, przestępczość nie została ujęta jako wskaźnik, treści

dotyczące przestępczości oraz życia kulturalnego na terenie gminy Bieliny mają charakter jedynie informacyjny.

Ze względu na powszechność występowania problemów społecznych, zdecydowano się na ustalenie pewnego poziomu w zakresie liczby występujących problemów społecznych, którego przekroczenie wiązałoby się z zakwalifikowaniem danego sołectwa do obszarów zdegradowanych gminy. Poziom ten określony został na występowanie co najmniej 5 społecznych zjawisk problemowych. Jednakże, zgodnie z obowiązującymi przepisami, aby obszar został uznany za zdegradowany, muszą jednocześnie współwystępować problemy z zakresu środowiskowego bądź przestrzenno-funkcjonalnego bądź gospodarczego bądź technicznego. Za obszar zdegradowany zostaje uznany obszar w którym oprócz co najmniej 5 niekorzystnych zjawisk społecznych wystąpią zjawiska kryzysowe w co najmniej dwóch pozostałych sferach.

W wyniku tego, jako obszary zdegradowane wyznaczone zostały następujące sołectwa/miejscowości: Bieliny, Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana, Huta Podłysica, Górki Napękowski, Napęków, Makoszyn.

Wyznaczenie obszaru do rewitalizacji

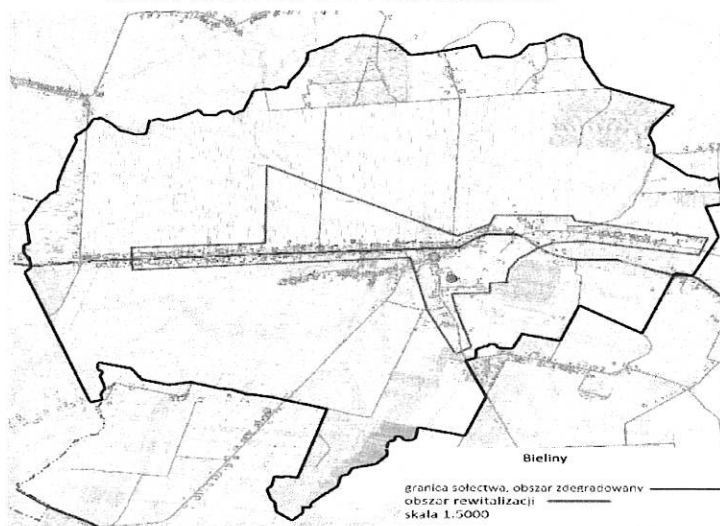
Zgodnie z ustawą obszarem rewitalizacji nazywa się obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego i cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (w obszarze gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym i/lub technicznym). Nie może być on większy niż 20% powierzchni gminy oraz nie może go zamieszkiwać więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Jednocześnie, może zostać podzielony na podobszary – w tym nieposiadające wspólnych granic. Co więcej, tereny niezamieszkałe (tj. tereny przemysłowe (także wydobywcze), powojenne oraz pokolejowe) mogą podlegać rewitalizacji jedynie w przypadku, gdy prowadzone na nich działania przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym⁷.

Do rewitalizacji proponuje się obszar składający się z podobszarów: Bieliny, Porąbki, Huta Nowa i Huta Szklana. Na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji współwystępują problemy społeczne oraz przestrzenno-funkcyjne lub gospodarcze, lub środowiskowe lub techniczne, co jest niezbędnym kryterium z punktu widzenia zapisów ustawy. Przy wyznaczeniu obszaru rewitalizacji wzięto również pod uwagę skalę przekroczenia poszczególnych wskaźników, opinie ekspertów i lokalną charakterystykę (zły stan techniczny części obiektów, bariery architektoniczne i zły stan techniczny części budynków użyteczności publicznej – w tym także nieefektywność energetyczną).

Obszar wskazany do rewitalizacji stanowi 2,36 % powierzchni całej gminy Bieliny tj. 207, 7 ha , zaś ludność zamieszkująca obszar rewitalizacji stanowi 29% całkowitej liczby ludności gminy Bieliny (2984 osoby), odpowiednio:

Podobszar Bieliny

- Powierzchnia: 104, 36 ha
- Liczba ludności: 1258 mieszkańców

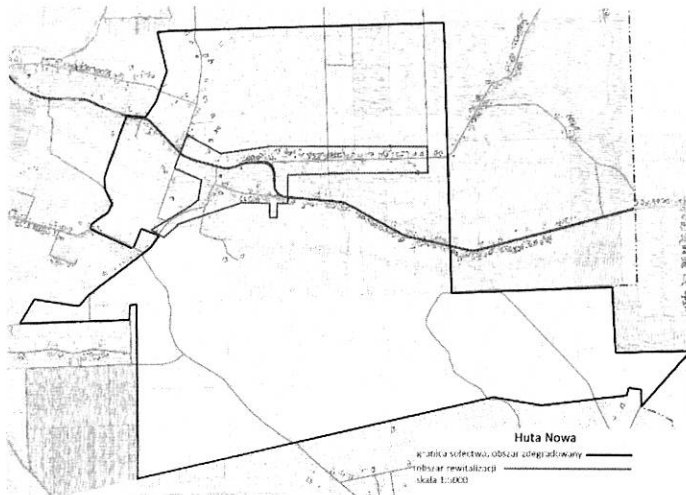

⁷ Art. 9 Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji

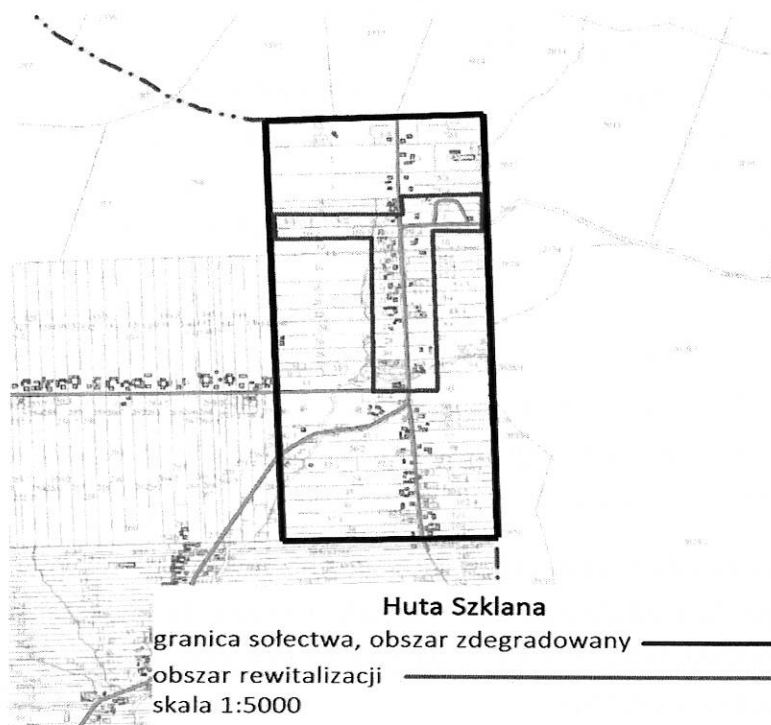
Podobszar Huta Nowa

- Powierzchnia: 61,91 ha
- Liczba ludności: 909 mieszkańców

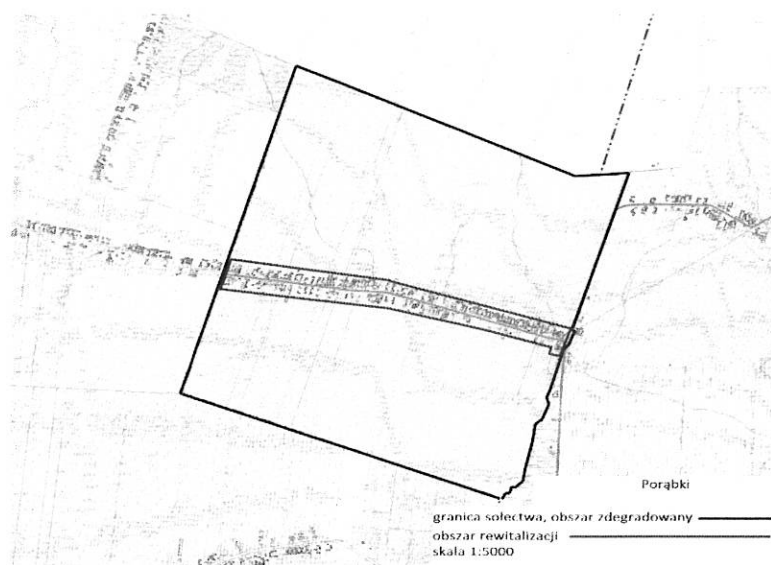
Podobszar Huta Szklana

- Powierzchnia: 11,77 ha
- Liczba ludności: 131 osób

Podobszar Porąbki

- Powierzchnia: 29,66 ha
- Liczba ludności: 686 osób

Dodatkowo, badania prowadzone przez Urząd Gminy wskazują na fakt, iż ponad połowa mieszkańców bardzo źle ocenia dostępność miejsc pracy na terenie gminy. Problem ten jest widoczny także w analizie danych zastanych, gdzie wskazuje się niską liczebność podmiotów gospodarczych mających swoją siedzibę na terenie gminy. Ze względu na rolniczy charakter obszaru, dużym problemem jest bezrobocie ukryte. Ponadto wskazuje się także na słabą jakość usług medycznych jako czynnik negatywnie wpływający na społeczność lokalną: determinuje on poczucie wykluczenia społecznego w obszarze opieki zdrowotnej. Jednocześnie opieka zdrowotna jest tym ważniejsza, że jak wykazano wcześniej – następuje stopniowy proces starzenia się społeczeństwa, który będzie w przyszłości powodował narastanie negatywnej sytuacji.

Zjawiska kryzysowe skumulowane są szczególnie w Bielinach (sołectwo Bieliny Kapitulne i Bieliny Poduchowne), jako miejscowości gdzie kumuluje się świadczenie większości usług dla całego obszaru gminy poprzez zlokalizowanie w tej miejscowości instytucji i podmiotów skupiających lokalną ludność (np. sklepy, oświata, urząd gminy, opieka społeczna i zdrowotna, bank, poczta, instytucje kultury, stacja paliw i stacja diagnostyki pojazdów).

Poniżej przedstawiona została analiza jakościowa, określająca główne negatywne zjawiska występujące na obszarze wskazanym do rewitalizacji. Wyniki uzupełnione zostały o wskazania zebrane w trakcie konsultacji społecznych dokumentu- *Diagnoza na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji*.

Tabela 9 Analiza jakościowa – charakterystyka negatywnych zjawisk obszaru rewitalizacji

Sfera	Charakterystyka negatywnych zjawisk
Spoleczna	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym ➤ Słaba integracja społeczności lokalnej ➤ Niski poziom partycypacji społecznej ➤ Akty chuligaństwa i wandalizmu ➤ Występujące patologie społeczne ➤ Malejąca liczba mieszkańców ➤ Wysoki udział osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym ➤ Brak infrastruktury sportowej lub infrastruktura wymagająca remontu i modernizacji ➤ Brak mieszkań socjalnych ➤ Niedostosowanie budynków użyteczności społecznej do potrzeb osób niepełnosprawnych (np. szkoła w Bielinach) ➤ Niewystarczający dostęp do usług medycznych ➤ Wymagająca analizy oferta kulturalna w związku ze zwiększającą się strukturą demograficzną
Przestrzenno-funkcjonalno-techniczna	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Występowanie zdegradowanych obiektów budowlanych, wymagających pilnych prac remontowych/modernizacyjnych (np. budynki komunalne, dom nauczyciela w Porąbkach, remiza strażacka w Hucie Nowej, hala sportowa w Bielinach, ośrodek zdrowia) ➤ Występowanie niefunkcjonalnych rozwiązań technicznych niedostosowanie obiektów do zmieniającej się funkcji obszaru ➤ Niedostateczna dbałość o estetykę miejsc publicznych ➤ Niedostateczna dostępność komunikacyjna (połączenie między sołectwami gminy) ➤ Braki w zakresie „małej architektury” ➤ Nienajlepszy stan dróg i chodników (lub ich brak) ➤ Brak ścieżek rowerowych ➤ Brak miejsc do spędzania czasu wolnego ➤ Nieefektywne oświetlenie dróg ➤ Zabytki i inne obiekty i elementy dziedzictwa kulturowego wymagające remontu lub odnowy
Środowiskowe	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Występowanie wyrobów zawierających azbest ➤ Problemy z dostępem do sieci kanalizacyjnej ➤ Niedostateczna ilość ogólnie dostępnych terenów zielonych/spacerowych ➤ Brak dostępu do sieci gazowej ➤ Niska świadomość w zakresie ochrony środowiska ➤ Przerwy w dostawach wody- niedotrzymywanie standardów ➤ Występowanie niskiej emisji
Gospodarcze	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niska liczba podmiotów gospodarczych ➤ Niska liczba lokali gastronomicznych

Sfera	Charakterystyka negatywnych zjawisk
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozdrobione gospodarstwa rolne ➤ Niski poziom przedsiębiorczości ➤ Niewystarczająca oferta inwestycyjna ➤ Niewykorzystany potencjał turystyczny

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza SWOT

Celem analizy SWOT (strengths-weaknesses-opportunities-threats) jest identyfikacja i analiza czynników w kontekście ustalonego celu oraz wskazanie najlepszych rozwiązań, wytyczenie kierunków działania przy jednoczesnym wykorzystaniu szans i mocnych stron, a także minimalizacji zagrożeń i słabych stron analizowanego podmiotu. Przystępując do analizy SWOT należy wskazać czynniki, które mogą wpływać na funkcjonowanie analizowanego podmiotu. Następnie należy posegregować je w cztery grupy:

- grupa 1: mocne strony (strengths, „S”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które stanowią atuty, zalety, przewagę analizowanego podmiotu
- grupa 2: słabe strony (weaknesses, „W”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które są słabszą stroną analizowanego podmiotu, bariery, wady
- grupa 3: szanse (opportunities, „O”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają szansę korzystnej zmiany analizowanego podmiotu
- grupa 4: zagrożenia (threats, „T”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają niebezpieczeństwo zmian niekorzystnych dla analizowanego podmiotu

Analiza SWOT bazuje na identyfikacji poszczególnych czynników za pomocą kryterium czasu ich występowania (obecne/ przyszłe) i charakteru oddziaływania danego czynnika (pozytywne/ negatywne). Ze względu na zakres przedmiotowy i cel opracowania dokumentu zdecydowano się przyjąć założenia:

- mocne strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i pozytywny;
- słabe strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i negatywny;
- szanse uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i pozytywny;
- zagrożenia uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i negatywny.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • bliskość dużych aglomeracji miejskich • posiadanie produktu tradycyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosunkowo niska częstotliwość i zakres transportu zbiorowego • Niski poziom przedsiębiorczości

<ul style="list-style-type: none"> • czyste środowisko naturalne • prowadzone działania na rzecz pielęgnowania tradycji lokalnych • zwiększająca się liczba ludności w gminie • wysoka średnia wyników egzaminów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych • zwiększająca się liczba imprez kulturalnych • zwiększająca się liczba uczestników imprez kulturalnych • wzrost liczby członków kół oraz grup artystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysokie bezrobocie (występowanie bezrobocia strukturalnego) • Spadek liczby czytelników bibliotek • Wysoki udział mikroprzedsiębiorstw w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych • Niewielka liczba dużych przedsiębiorstw na terenie gminy • Występowanie budynków z wyrobami zawierającymi azbest • Duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej • Niskie dochody własne gminy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość uzyskania dofinansowania na kolejne inwestycje • Zmieniająca się struktura rolnictwa • Szanse dla rozwoju małych przedsiębiorstw • Promocja Gminy poprzez wykorzystanie terenów rekreacyjnych i zasobów historycznych • Możliwość organizacji wydarzeń sportowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki odsetek osób bezrobotnych • Degradacja środowiska naturalnego ze względu na utrzymujące się zjawisko wysokiej emisji • Oferta szkolnictwa w sąsiednich gminach • Emigracja młodych i wykwalifikowanych osób • Zmieniające się prawo, ograniczony dostęp do środków finansowych pozabudżetowych

Źródło: opracowanie własne.

Pogłębiona diagnoza obszarów rewitalizacji

Uchwałą Nr XXIV/178/16 Rady Gminy Bieliny z dnia 13 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Bieliny został wyznaczony obszar rewitalizacji składający się z 4 podobszarów. Przyjęty w uchwale obszar rewitalizacji cechuje się koncentracją negatywnych zjawisk ale jednocześnie ma istotne znaczenie dla rozwoju Gminy Bieliny za względu na istniejący potencjał.

1. Podobszar Bieliny, obejmujący część terenów miejscowości Bieliny – części terenów sołectw: Bieliny Kapitulne i Bieliny Poduchowne (powierzchnia: 104,36 ha, co stanowi 1,18% powierzchni gminy; liczba mieszkańców: 1 258 co stanowi 12,22% ludności gminy)
2. Podobszar Huta Nowa, obejmujący część terenu sołectwa Huta Nowa (powierzchnia: 61,91ha, co stanowi 0,7% powierzchni gminy; liczba mieszkańców: 909, co stanowi 8,83% ludności gminy)
3. Podobszar Huta Szklana, obejmujący część terenu sołectwa Huta Szklana (powierzchnia: 11,77 ha, co stanowi 0,14% powierzchni gminy; liczba mieszkańców: 131osób, co stanowi 1,28% ludności gminy)
4. Podobszar Porąbki, obejmujący teren sołectwa Porąbki (powierzchnia: 29,66 ha, co stanowi 0,34% powierzchni gminy; liczba mieszkańców: 686 osób, co stanowi 6,67% ludności gminy)

Charakterystykę wszystkich podobszarów przedstawiono w oparciu o informacje zawarte w Diagnostyce oraz na podstawie ogólnie dostępnych informacji na temat gminy i poszczególnych miejscowości.

Szczegółowa diagnostyka w podobszarach rewitalizacji wskazała podstawowe problemy w poszczególnych sferach, co w konsekwencji pozwoliło na określenie skali potrzeb rewitalizacyjnych.

Podobszar Bieliny

Miejscowość Bieliny obejmuje swoim obszarem dwa sołectwa: Bieliny Kapitulne i Bieliny Poduchowne, które poprzez układ osadniczy oraz funkcjonalny są ze sobą powiązane – brak wyraźnej granicy podziału, dlatego też w diagnostyce na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wskaźniki analizowane były nie dla poszczególnych sołectw ale dla całej miejscowości. Ze względu na integralność zarówno terytorialną jak i społeczną, ale także względy praktyczne, w roku 2003 dwie miejscowości Bieliny Kapitulne i Bieliny Poduchowne połączono w jedną miejscowość i od 1 stycznia 2004 roku w urzędowym wykazie miejscowości figuruje miejscowość Bieliny. Mając na uwadze zaszczyty historyczne pozostawiono odrębne sołectwa.

Wyznaczony Podobszar Bieliny obejmuje część terenów miejscowości Bieliny o powierzchni 104,36 ha, co stanowi 1,18% powierzchni gminy. Obszar zamieszkuje 1 258 osób, co stanowi 12,22% ludności gminy oraz 49,5% ludności miejscowości Bieliny. Jest to najbardziej zaludniony obszar gminy.

Na obszarze znajdują się najważniejsze instytucje otoczenia publicznego dla całej gminy, tj. Urząd Gminy, Niepubliczny Zakład Opieki zdrowotnej, Bank Spółdzielczy, stadion sportowy i kompleks boisk Orlik 2012, jedyne w gminie publiczne gimnazjum, szkoła podstawowa z oddziałami przedszkolnymi, Gminna Biblioteka Publiczna, będące gminną instytucją kultury

Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich, gminne dziesięciogodzinne przedszkole, oczyszczalnia ścieków (obsługująca ok. 6 240 mieszkańców), poczta, strażnica OSP, kościół p.w. Świątego Józefa Oblubieńca Najświętszej Marii Panny (będący najważniejszym w gminie obiektem dziedzictwa kulturowego), cmentarz parafialny obsługujący obszar zamieszkały przez ok. 6 500 osób. Jest to teren na którym działa szereg podmiotów gospodarczych oraz najczęściej odwiedzana część miejscowości Bieliny. Miejscowość Bieliny pełni funkcję centrum administracyjno-usługowego, handlowego, edukacyjnego i kulturowego dla mieszkańców gminy i osób przebywających w gminie w celach turystycznych. Z uwagi na fakt, że miejscowość ma najważniejsze znaczenie dla rozwoju gminy, poprzez spełnienie funkcji centro twórczych, obszar ten gromadzi największą liczbę mieszkańców. Z drugiej strony, na tym terenie zauważalna jest także kumulacja problemów społeczno-gospodarczych, którego skutkiem jest degradacja obszaru.

Pomimo ograniczenia obszaru rewitalizacji tylko do części miejscowości, działania rewitalizacyjne będą oddziaływać na całą miejscowość, a z otrzymanych efektów będą korzystać wszyscy mieszkańcy. Takie podejście zapewni efektywne oddziaływanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych również w zakresie integracji społecznej.

Sfera społeczna

Analiza struktury wiekowej mieszkańców wskazuje na malejącą liczbę ludności ogółem (-1,66% przy czym dla gminy 1,21%) oraz wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców – średnia dla gminy 13,9 % a dla podobszaru 16,1%. Jednocześnie należy zauważyć, że udział ludności w wieku poniżej 18 lat wynosi 18,7% i jest niższy niż średnia dla gminy tj. 21,6%, co świadczy o starzeniu się populacji badanego obszaru.

W 2015 roku udział zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkujących podobszar w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosił 122 osoby co stanowiło 7,4%, w tym 41 osób -ok. 36,6 % to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. Wśród osób bezrobotnych zamieszkujących podobszar 55,7% stanowiły kobiety.

Poziom bezrobocia na analizowanym obszarze był niższy od wskaźnika wyliczonego dla gminy (średnia dla gminy 9%), jednak liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w podobszarze Bieliny w stosunku do osób bezrobotnych z terenu gminy (liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na terenie gminy -598) stanowiła 20,4%. Należy także zaznaczyć, że liczba osób długotrwale bezrobotnych (powyżej 12 miesięcy) w podobszarze Bieliny wynosiła aż 41 osób, tj. 22% osób długotrwale bezrobotnych z terenu gminy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Zjawiskiem wtórnym do bezrobocia jest ubóstwo. Wg danych GOPS w podobszarze rewitalizacji Bieliny 97 rodzin korzysta z różnych form pomocy społecznej. Liczba świadczeń na rodzinę wynosi 1,07 i jest wyższa niż średnia dla gminy – 1,06. Niższy jest natomiast udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności i wynosi 12,5% - dla gminy 18,2%.

Zjawisko występowania ubóstwa potwierdza również liczba rodzin korzystających z Programu 500+ na pierwsze i kolejne dziecko, tj. 140 rodzin na ogólną liczbę 181 rodzin korzystających z programu na podobszarze (wg stanu na 30.09.2016r.).

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę osób korzystających z pomocy społecznej. Jak wynika z danych, w ostatnich latach zmniejszyła się liczba osób korzystających z pomocy ogółem a kwota przyznanej pomocy zwiększyła się. 14,38% osób objętych pomocą mieszka właśnie na analizowanym podobszarze rewitalizacji.

Tabela 10 Kwota udzielonej pomocy na osobę

Bieliny		
2013	Liczba osób	336
	Kwota pomocy	236 187,00
	Kwota na osobę	702,94
2014	Liczba osób	277
	Kwota pomocy	235 278,82
	Kwota na osobę	849,38
2015	Liczba osób	281
	Kwota pomocy	237 454,79
	Kwota na osobę	845,03

Źródło: opracowanie własne.

Analiza rodzin objętych pomocą społeczną, którym realizowano świadczenia w formie zasiłku stałego wykazała, że liczba rodzin wspieranych tą formą pomocy oscyluje w analizowanym okresie na podobnym poziomie. Wskaźniki zostały zaprezentowane jako % ogólnej liczby rodzin i osób korzystających z pomocy w formie zasiłku stałego.

Tabela 11 Pomoc społeczna - udział zasiłku stałego w danym podobszarze w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających z zasiłku stałego na terenie gminy

Bieliny		
Okres	Liczba rodzin	Liczba osób
01.01.2012-31.12.2012	26,42%	25,00%
01.01.2013-31.12.2013	27,69%	29,08%
01.01.2014-31.12.2014	28,36%	30,71%
01.01.2015-31.12.2015	30,77%	36,75%
01.01.2016-31.12.2016	25,00%	28,72%

Źródło: opracowanie własne

Należy także dodać, że 0,44% mieszkańców podobszaru korzysta także ze świadczeń pielęgnacyjnych, co wpływa na konieczność dostosowania budynku ośrodka zdrowia do rosnących potrzeb mieszkańców, szczególnie pod względem zapewnienia warunków do świadczenia usług (dostępność gabinetów, likwidacja barier architektonicznych), ale także funkcjonalności i estetyki pomieszczeń, elewacji i otoczenia budynku.

Na podobszarze zamieszkuje (wg stanu na 31.12.2015r.) 49,51 % mieszkańców miejscowości Bieliny. Podobszar Bieliny jest największym podobszarem rewitalizacji zarówno pod względem terytorialnym jak również pod względem liczby ludności. Mieszkańcy z podobszaru mimo jego ogromnego potencjału lokalnego nie są jednak aktywnymi obywatelami. Frekwencja w wyborach oscyluje na poziomie 49%. Mieszkańcy są jednak bardzo aktywni społecznie.

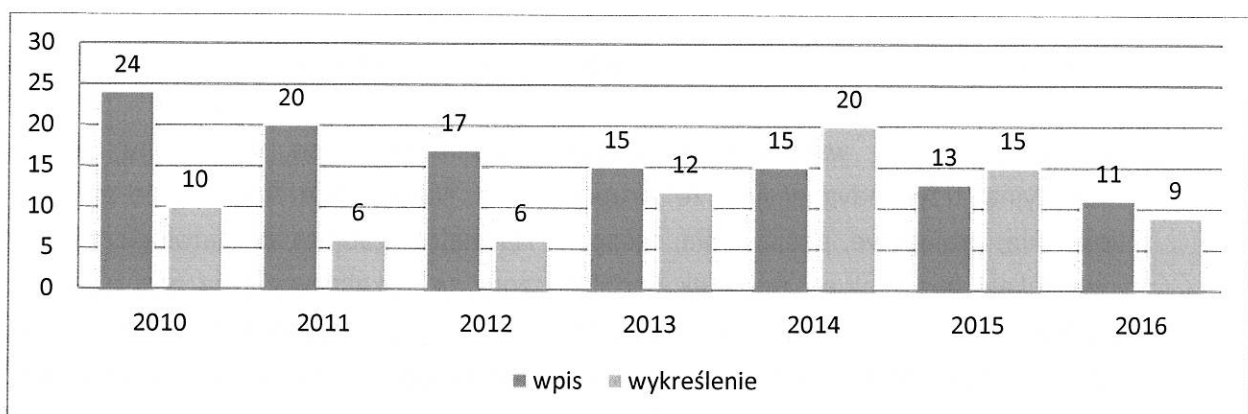
Na podobszarze działa 13 stowarzyszeń, Koło Gospodyń Wiejskich, zespoły artystyczne (Echo Łysicy, Bielinianki, Małe Bielinianki). Aktywną działalnością wykazuje się również sekcja emerytów ZNP raz Gminna Rada Seniorów, które stanowią potencjał możliwy do wykorzystania w realizacji przedsięwzięć

W podobszarze Bieliny zarejestrowanych było 122 osoby bezrobotnych, w tym 68 kobiet. Na wybranym podobszarze rewitalizacji, 41 mieszkańców stanowiło osoby długotrwale bezrobotne.

Sfera gospodarcza

Na analizowanym obszarze porównano liczbę zarejestrowanych nowych działalności gospodarczych i liczbę działalności wykreślonych z ewidencji w okresie 2010- 2015. Analiza danych pokazała iż w latach 2014 – 2015 więcej podmiotów gospodarczych kończyło działalność niż ją rozpoczynało. Wskazuje to na fakt, iż aktywność gospodarcza mieszkańców pomimo znacznej liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, w przeliczeniu na 100 mieszkańców 11,87 (gmina 9,57) ma tendencję spadkową.

Rysunek 8 Zestawienie liczby rejestrowanych działalności gospodarczych i działalności zamykanych w podobszarze Bieliny

Źródło: Opracowanie własne.

Analiza udziału osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców w 2015r. wskazała, iż na analizowanym obszarze wynosi 65,3 i jest wyższy niż średnia dla gminy 64,6%, co może stanowić czynnik wzrostu aktywności gospodarczej.

Najwięcej podmiotów gospodarczych zajmuje się działalnością handlowo-usługową. W gospodarce gminy, również podobszaru, główne role odgrywają rolnictwo – szczególnie uprawa truskawki i turystyka- na terenie funkcjonują gospodarstwa agroturystyczne

Sfera techniczna

Analiza zasięgu sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz elektroenergetycznej pozwala stwierdzić, że w podobszarze sieć elektroenergetyczna wymaga modernizacji zarówno w majątku będącym własnością zakładu energetycznego jak również w zakresie oświetlenia ulicznego oraz wymiana sieci wodociągowej na ulicy Żeromskiego i modernizacja ujęcia wody i stacji wodociągowej. Pomimo, że obiekt stacji wodociągowej zlokalizowany jest poza obszarem rewitalizacji, jego prawidłowe funkcjonowanie warunkuje dostępność zaopatrzenia w wodę podobszaru.

Zakład energetyczny systematycznie modernizuje sieć ale nadal utrzymują się spadki napięcia oraz przerwy w dostawie prądu.

W przypadku oświetlenia ulicznego modernizacji (wymiana lamp oraz dowieszenie dodatkowych) niezbędne jest na ulicy Kieleckiej, Żeromskiego oraz Starowiejskiej. Większość lamp na tych ulicach jest starego typu, energochłonne oraz z bardzo ograniczonym polem oświetlania.

Ze stacji wodociągowej w Bielinach zaopatrywanych jest ok. 3 000 mieszkańców tj. ok.29,2% ogółu mieszkańców gminy. Brak odpowiedniej wielkości zbiorników wyrównawczych powoduje, że w okresie największego rozbioru wody (lato) następują ograniczenia i przerwy w dostawie wody a tym samym jakość świadczonych w tym zakresie usług nie jest zadowalająca. Ujęcie wody i stacja wodociągowa znajdują się poza obszarem rewitalizacji jednak oddziałują na jakość życia mieszkańców rewitalizacji.

Na analizowanym terenie interwencji wymagają budynki i obiekty użyteczności publicznej, mianowicie:

- 1) ośrodek zdrowia - wybudowany w latach siedemdziesiątych, wzniesiony metodą tradycyjną, trzykondygnacyjny, ze stropodachem. Na parterze znajdują się gabinety lekarskie, zabiegowe, poczekalnia, recepcja. Na piętrze gabinet stomatologiczny oraz dwa lokale mieszkalne. Budynek podpiwniczony ze zlokalizowaną na tym poziomie kotłownią, składem opału oraz pomieszczeniami socjalnymi dla pracowników ośrodka zdrowia. Budynek nie odpowiada obowiązującym przepisom, a układ pomieszczeń jest нефunkcjonalny i nie zapewnia należytego świadczenia usług.

Budynek wymaga remontu ze względu na stan techniczny: brak odwodnienia powoduje zawilgocenie budynku, ściany zewnętrzne wykazują spękania a z powodu nieuszczelnienia stropodachu w lokalach mieszkalnych oraz na klatce schodowej liczne zawilgocenia, również elewacja posiada liczne spękania i ubytki w tynku. Budynek nieocieplony wymaga termoizolacji oraz właściwej instalacji wentylacyjnej.

Liczba istniejących gabinetów lekarskich nie pozwala na poszerzenie oferty usług medycznych, co w sytuacji zwiększania się liczby osób starszych jest konieczne.

Brak jest również wydzielenia stref dla dzieci chorych, zdrowych i osób dorosłych oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych dla pracowników (znajdujące się w piwnicach nie spełniają wymogów).

Również znajdujące się na piętrze mieszkania komunalne wymagają kapitalnego remontu (wymiany instalacji, podłóg, usunięcia zawilgocenia).

Budynek dostępny dla osób niepełnosprawnych jedynie na poziomie parteru. Znajdujący się na piętrze gabinet stomatologiczny nie jest udostępniony dla osób niepełnosprawnych.

Ogólnie stan budynku na podstawie wykonanej inwentaryzacji budowlanej można określić jako zły. Widoczne w wielu miejscach spękania tynku ścian oraz zacieki świadczą o konieczności wykonania prac remontowych.

Dokumentacja fotograficzna stanu techniczny budynku Ośrodka Zdrowia w Bielinach

Źródło: Zbiory własne Urzędu Gminy.

W budynku planowane są prace związane z przebudową i rozbudową mające na celu dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki oraz wprowadzenia zmian architektoniczno- budowlanych poprawiających funkcjonalność budynku oraz możliwości poszerzenia oferty świadczonych usług.

- 2) Zespół budynków oświatowych – pod względem dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia bezpieczeństwa – obecnie brak wyjścia ewakuacyjnego w budynku szkoły podstawowej a dostępność dla osób niepełnosprawnych jedynie na poziomie parteru- budynek dwupiętrowy.
- 3) Stadion sportowy – wymiana i zadaszenie trybun, dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, wymiana nawierzchni bieżni oraz przebudowa bieżni.

Na analizowanym obszarze zlokalizowane są drogi, których stan techniczny wymaga poprawy:

- 1) Droga wojewódzka nr 753 – wymaga interwencji w zakresie poprawy bezpieczeństwa na skrzyżowaniu z drogą gminna Bieliny -Podlesie oraz droga powiatową nr 0318 Bieliny – Napęków. Włączenie się do ruchu z drogi gminnej jest niebezpieczne ze względu na brak widoczności.
- 2) Droga powiatowa nr 0318 na odcinku ulicy Starowiejskiej wymaga odwodnienia – brak odprowadzenia wody powoduje zastoiny zwłaszcza w czasie intensywnych opadów deszczu oraz roztopów – powoduje to zagrożenie dla użytkowników drogi a także niekorzystnie wpływa na estetykę przestrzeni publicznej oraz przylegających do drogi posesji.
- 3) Droga gminna ul. Żeromskiego na wysokości cmentarza parafialnego w zakresie wykonania dodatkowych miejsc parkingowych – ich brak jest problemem a parkowanie na poboczu przy takim ruchliwym miejscu zagraża bezpieczeństwu w szczególności, pieszych użytkowników. Rozwiązaniem problemu jest wybudowanie parkingu z tyłu cmentarza od strony północno- zachodnie na terenie będącym własnością gminy. Interwencji wymaga również odcinek ul. Żeromskiego od cmentarza w kierunku Huty Nowej w zakresie odwodnienia i odprowadzenia wody poza pas drogowy, budowy chodnika i poszerzenia jezdni do parametrów wymaganych dla drogi gminnej. Działanie jest niezwykle ważne w celu poprawy bezpieczeństwa użytkowników drogi, co przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Inne zidentyfikowane problemy:

- 1) budynek mieszkalno- usługowy tzw. Agronomówka – zlokalizowane są w nim dwa mieszkania komunalne (parter i piętro) oraz lokal użytkowy na parterze w którym mieści się gabinet weterynaryjny. Budynek podpiwniczony z własną kotłownią węglową. Wykonany w technologii tradycyjnej, dach dwuspadowy stropodach niewentylowany, kryty papa asfaltową, nieocieplony. Widoczne liczne spękania i ubytki tynku oraz zawilgocenie. Budynek wymaga remontu zarówno w zakresie instalacji jak również w zakresie ścian zewnętrznych i elewacji, a także dachu oraz otoczenia budynku. Ogólna ocena stanu technicznego budynku podczas kontroli technicznej budynku wykonana w czerwcu 2016r. została określona jako mierny co oznacza występowanie pęknięć, uszkodzeń i deformacji elementu – wymagających szybkiej naprawy. Budynek zlokalizowany w centrum miejscowości – jego remont to również poprawa estetyki nieruchomości publicznych. Poniżej dokumentacja fotograficzna.

Dokumentacja fotograficzna stanu technicznego budynku „Agronomówki”

Źródło: Zbiory własne Urzędu Gminy.

- 2) mur cmentarza parafialnego – wpisany do rejestru zabytków, zlokalizowany bezpośrednio przy chodniku ul. Żeromskiego, wykonany z połączenia kamienia i drewna o wysokości od terenu ok. 2m. Stan techniczny wymaga szybkiej interwencji ze względu na postępujące jego przechyłanie się w stronę chodnika, naruszona konstrukcja może

doprowadzić do jego przewrócenia na chodnik i jezdnię – co spowodować może utrudnienia w ruchu lub nawet zamknięcie drogi na tym odcinku.

- 3) Mogiła zbiorowa mieszkańców zamordowanych w czasie II wojny światowej – zlokalizowana w centralnej części cmentarza, mocno zniszczone nagrobki wymagają renowacji oraz ujednolicenia w formie. Zamordowani mieszkańcy Bielin zostali ekshumowani w 1946r. i pochowani na cmentarzu parafialnym w zbiorowej mogile. Rodziny ofiar własnym staraniem w różnym okresie wykonały nagrobki, które różnią się oraz są w złym stanie technicznym. Od lat część nagrobków nie była remontowana ze względu na brak środków w posiadaniu przez rodziny a także ze względu na fakt, że nie ma potomków osób pomordowanych na terenie gminy. Obowiązek opieki nad grobami wojennymi spoczywa na gminie. Ze względu na ważność miejsca oraz pamięć pomordowanych koniecznym jest wykonanie remontu.

Działające na terenie podobszaru stowarzyszenie Towarzystwo Przyjaciół Bielin jest inicjatorem stworzenia ścieżki historycznej po miejscowości Bieliny, której elementem będzie zbiorowa mogiła na cmentarzu parafialnym. Od 2015 r. w dniu 1 listopada prowadzona jest przez Towarzystwo Przyjaciół Bielin zbiórka publiczna na remont mogiły.

Sfera środowiskowa

Analizowany obszar położony w pasie klimatu wyżyn środkowo- polskich, lokalny klimat zależny od ukształtowania terenu. Posiada szczególne walory przyrodniczo- krajobrazowe.

Stan środowiska należy uznać za zadowalający. Obszar ma charakter rolniczy, nie powstały tu żadne uciążliwe zakłady przemysłowe. Realne zagrożenia związane są z siecią osadniczą- zanieczyszczenia powietrza- lokalne kotłownie oparte na węglu oraz zanieczyszczenia komunikacyjne.

Problemem jest również występowanie na podobszarze znacznej ilości azbestu. W poniższej tabeli przedstawiono informacje na temat ilości azbestu na danym podobszarze rewitalizacji. Jak wynika z analizy, w przypadku całej miejscowości Bieliny liczba budynków z pokrytych azbestem zmniejsza się, jednak ich udział jest nadal wysoki (21,52%).

Rysunek 9 Ilość azbestu w miejscowości Bieliny

Bieliny		
2013	Liczba budynków	941
	Azbest	151340
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	160,83
2014	Liczba budynków	932
	Azbest	149870
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	160,8
2015	Liczba budynków	919
	Azbest	147760
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	160,78

Udział budynków pokrytych azbestem w ogólnej liczbie budynków z azbestem na terenie gminy (w %)	21,52
udział ilości azbestu (w %)	22,15

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Należy podkreślić, że mieszkańcy chętnie biorą udział w akcjach środowiskowych, organizowanych przez Gminę. Ze wstępnych deklaracji uczestniczenia w projekcie parasolowym (dot. Działania 3.1. „Wytwarzanie i dystrybucja energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych), 107 osób wyraziło chęć uczestniczenia w projekcie (30,22% wszystkich złożonych deklaracji). W tym:

- 59 osób wskazało na ogniwa fotowoltaiczne;
- 59 osób wskazało na instalacje solarną;
- 41 osób wskazało na pompy ciepła CWU;
- 29 osób wskazało na pompy ciepła CO i CWU.

W poniższej tabeli przedstawiono zidentyfikowane problemy oraz potencjały podobszaru.

Tabela 12 Podobszar Bieliny

Problem	Potencjał
<ol style="list-style-type: none"> 1. Starzejące się społeczeństwo – wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym 2. Niski odsetek mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 3. Zmniejszająca się liczba ludności 4. Niewystarczająca aktywność obywatelska 5. Występujące zjawisko ubóstwa wyrażające się dużą świadczą na rodzinę z pomocy społecznej oraz programu 500+ na pierwsze dziecko 6. Zauważalna liczba osób pozostających bez pracy. Bezrobocie wśród kobiet 7. Duża liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy 8. Zauważalny problem przemocy domowej 9. Wysokie zagrożenie alkoholizmem 10. Niewystarczający dostęp do usług medycznych 11. Brak oferty mieszkań komunalnych i socjalnych dla osób niezamożnych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. wysoka liczba ludności w wieku produkcyjnym 2. Duża liczba organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych 3. Poczucie tożsamości z miejscem zamieszkania 4. Kulturowanie tradycji i kultury regionalnej (aktywnie działające zespoły, w tym dziecięce) 5. Infrastruktura sprzyjająca rozwojowi działań prospołecznych (szkoła, biblioteka, centrum kultury, stadion sportowy, kompleks boisk Orlik 2012) 6. Zapewniona infrastruktura opieki nad dziećmi (5 godzinny punkt przedszkolny, 10 godzinne przedszkole) oraz infrastruktura edukacyjna 7. Funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego 8. Duża aktywność mieszkańców w zakresie kultury fizycznej i sportu 9. Dostępność terenów gminnych, które mogą być przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe komunalne

Źródło: opracowanie własne.

Podobszar Huta Nowa

Obejmuje część terenu sołectwa Huta Nowa (powierzchnia: 61,91ha, co stanowi 0,7% powierzchni gminy; liczba mieszkańców: 909, co stanowi 8,83% ludności gminy). Na analizowanym obszarze funkcjonuje szkoła, kościół, 3 sklepy spożywczo- przemysłowe oraz kilka podmiotów gospodarczych o innym charakterze: transport, usługi budowlane. Znajduje się tu również wielofunkcyjne boisko sportowe o sztucznej nawierzchni oraz plac zabaw.

Sfera społeczna

Analiza struktury wiekowej mieszkańców pokazuje wzrostową tendencję liczby ludności ogółem (3,6% przy czym dla gminy 1,21%) ale także wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców – średnia dla gminy 13,9 % a dla podobszaru 14,0%.

W 2015 roku udział zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkujących podobszar w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosił 65 osób co stanowiło 9,3%, w tym 25 osób -ok. 38,5 % to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Wśród osób bezrobotnych zamieszkujących podobszar 60,0% stanowiły kobiety (39).

Poziom bezrobocia na analizowanym obszarze był wyższy od wskaźnika wyliczonego dla gminy (średnia dla gminy 9%). Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w podobszarze Huta Nowa w stosunku do osób bezrobotnych z terenu gminy (liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych na terenie gminy -598) stanowiła 10,87%.

Zjawiskiem wtórnym do bezrobocia jest ubóstwo. Wg danych GOPS w podobszarze rewitalizacji Huta Nowa liczba rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej przedstawiała się następująco: 2013 -71; 2014- 70; 2015 – 66, pokazuje tendencje spadkową. Liczba świadczeń na rodzinę wynosi 1,03 i jest nieznacznie niższa niż średnia dla gminy – 1,06. Wyższy jest natomiast udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności i wynosi 22,3% - dla gminy 18,2%. Wskaźnik ten pokazuje, że jednak zjawisko ubóstwa dotyka prawie ¼ ludności.

Zjawisko występowania ubóstwa potwierdza również liczba rodzin korzystających z Programu 500+ na pierwsze i kolejne dziecko, tj. 72 rodziny na ogólną liczbę 101 rodzin korzystających z programu na podobszarze (wg stanu na 30.09.2016r.)

Analizowany obszar zamieszkuje 157 osób w wieku poprodukcyjnym co stanowi 14,0% ogółu mieszkańców (średni udział osób w wieku poprodukcyjnym wśród ogółu mieszkańców gminy wynosi 13,9%), w tym 50 osób powyżej 65 roku życia co stanowi ok. 32,0% osób starszych zamieszkujących na analizowanym obszarze.

Jednocześnie należy zauważyć, że udział ludności w wieku poniżej 18 lat wynosi 23,7% i jest wyższy niż średnia dla gminy tj. 21,6%, co świadczy o względnej równowadze populacji badanego obszaru.

Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost postępowań w procedurze Niebieska Karta: rok 2012 – 1 postępowanie (gmina 10) a w roku 2015 -8 postępowań (gmina-42); odpowiednio wzrosła liczba prowadzonych postępowań w przedmiocie uzależnienia z 1(gmina 17) do 3 (gmina 24). Warto jednak zaznaczyć, że na terenach wiejskich funkcjonują jeszcze stereotypy zachowań i tego rodzaju zjawiska są ukrywane w zaciszu domowym- tak więc wzrost zgłoszonych przypadków może świadczyć o większej skali występowania problemu.

Analizując stan edukacji na podobszarze porównano wyniki egzaminu szóstoklasistów ze średnią dla całej gminy. Osiągane wyniki były wyższe niż średnia dla gminy.

Na analizowanym obszarze działa 1 organizacja pozarządowa tj. Ochotnicza Straż Pożarna. Aktywność społeczna przejawia się również poprzez działalność Dziecięcego Zespołu Pieśni i Tańca „Jodełki” – wokół zespołu skupiają się rodzice. Nie jest to jednak zadowalająca aktywność, ponieważ jest rotacyjna – wraz z ukończeniem przez dzieci nauki w szkole kończy się zaangażowanie rodziców.

Również aktywność obywatelska jest na niskim poziomie o czym świadczy frekwencja wyborcza:

- wybory samorządowe 2014 – 43,37% (gmina 46,78%); - wybory prezydenckie 2015 – 49,55% (gmina 54,24%).

W przypadku analizy podmiotów gospodarczych, w Hucie Nowej znajduje się tylko Ochotnicza Straż Pożarna. Nie zarejestrowano obecności innych organizacji pozarządowych.

W przypadku analizy liczby osób korzystających z pomocy społecznej w Hucie Nowej, ich liczba zmniejszyła się z 285 w roku 2013 do 249 w roku 2015. Zmniejszyła się także kwota pomocy osobom objętym pomocą. Szczegółowe dane zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 13 Kwota udzielonej pomocy na osobę

Huta Nowa		
2013	Liczba osób	285
	Kwota pomocy	105 064,56
	Kwota na osobę	368,65
2014	Liczba osób	260
	Kwota pomocy	106 766,67
	Kwota na osobę	410,64
2015	Liczba osób	249
	Kwota pomocy	98 852,50
	Kwota na osobę	396,99

Źródło: opracowanie własne.

W przypadku analizy wskaźnika, dotyczącego świadczeń pielęgnacyjnych, 0,80% mieszkańców podobszaru rewitalizacji korzysta z tego typu pomocy. Natomiast analiza pomocy społecznej w zakresie zasiłku stałego przedstawiona została na poniższym wykresie. Z analizy danych wynika,

że liczba rodzin i osób na danym podobszarze zmniejszyła się. Najwięcej osób pobierało zasiłek stały w roku 2014 a najmniej w roku 2016.

Tabela 14 Pomoc społeczna - udział zasiłku stałego w danym podobszarze w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających z zasiłku stałego na terenie gminy

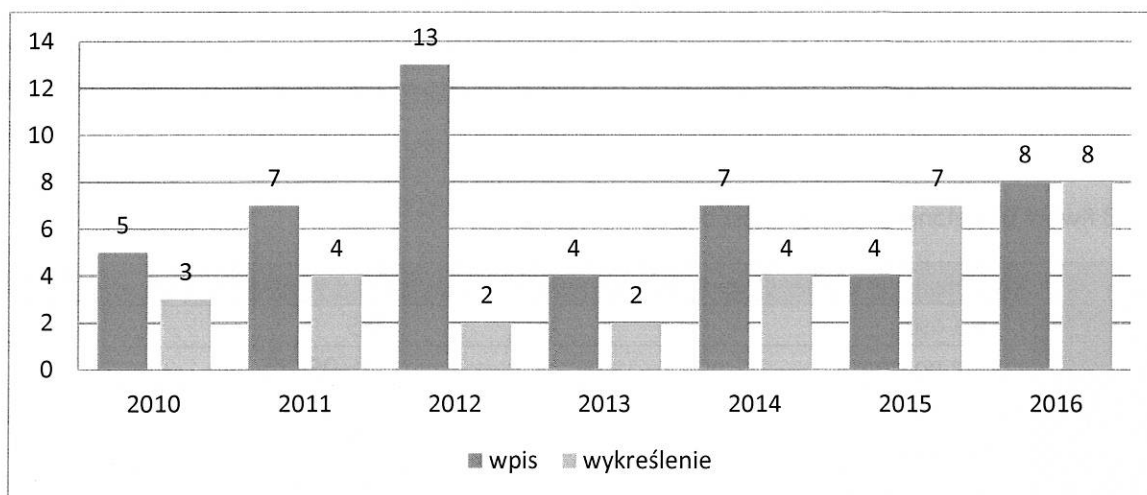
Huta Nowa		
Okres	Liczba rodzin	Liczba osób
01.01.2012-31.12.2012	11,32%	8,93%
01.01.2013-31.12.2013	9,23%	7,09%
01.01.2014-31.12.2014	10,45%	9,29%
01.01.2015-31.12.2015	9,23%	7,69%
01.01.2016-31.12.2016	8,33%	5,32%

Źródło: opracowanie własne

Sfera gospodarcza:

W 2016 r. na podobszarze wpisanych zostało 8 nowych przedsiębiorstw, co stanowi 10,39% nowych podmiotów na terenie całej gminy. Z drugiej strony, należy podkreślić, że aż 8 podmiotów zrezygnowało z prowadzenia działalności w Hucie Nowej (21,62% wszystkich podmiotów wykreślonych). Tendencja w latach 2010-2016 przedstawiona została na poniższym wykresie.

Rysunek 10 Działalność gospodarcza w podobszarze Huta Nowa

Źródło: Opracowanie własne.

Sfera techniczna

Analiza zasięgu sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz elektroenergetycznej pozwala stwierdzić, że w podobszarze brak jest dostatecznego wyposażenia w sieć kanalizacyjną. Również interwencje wymaga część sieci elektroenergetycznej w zakresie oświetlenia ulicznego. Występujące na obszarze drogi gminne remontowane są w ramach bieżącego utrzymania dróg.

Problemem w zakresie infrastruktury drogowej jest niebezpieczny zakręt na drodze wojewódzkiej 753 w bezpośrednim sąsiedztwie działki szkolnej oraz placu zabaw – natężenie ruchu badane w 2015 r. wykazało średniodobowy ruch roczny 5271 pojazdów na dobę. Jest to bardzo niebezpieczne dla użytkowników drogi w szczególności pieszych w tym dzieci dochodzących do szkoły. Pomimo terenu zabudowanego i ograniczenia prędkości do 40km/h wymagana jest poprawa bezpieczeństwa poprzez wykonanie urządzeń ostrzegających (np. sygnalizacji świetlnej lub oznakowanego przejścia dla pieszych nie tylko znakami poziomymi).

Problemem jest również brak odwodnienia drogi powiatowej nr 0323T Huta Nowa – Huta Podłysica przy skrzyżowaniu z drogą 0324T na odcinku Huta Nowa – Św. Krzyż. Woda wypływa na drogę 0324T stwarzając zagrożenie dla użytkowników drogi a także pogarszając estetykę przestrzeni publicznej poprzez nanoszone: piach, kamienie, śmieci.

Na obszarze rewitalizacji znajdują się dwa budynki komunalne – zlokalizowane w centrum miejscowości, budynek szkolny i kościół.

Budynek w którym funkcjonuje Szkoła Podstawowa został oddany do użytku w 2000 roku. Wykonany z cegły typu MAX (ściany trzywarstwowe o grubości 24cm) i pustaków z gazobetonu. Budynek jest częściowo podpiwniczony o 3 kondygnacjach naziemnych. Pokryty blachą trapezową. Stolarka okienna drewniana z szybą podwójną nieuszczelniona. Szkoła nie dysponuje salą gimnastyczną – zajęcia odbywają się w pomieszczeniu na poddaszu zaadoptowanym na salę gimnastyczną. Rozwiązanie miało być tymczasowe, jednak zadanie nie zostało zrealizowane zgodnie z pierwotnym projektem tzn. odstąpiono od budowy sali gimnastycznej ze względu na pilną potrzebę rozpoczęcia budowy szkoły w Porąbkach. Ograniczone środki finansowe uniemożliwiły prowadzenie dwóch inwestycji oświatowych jednocześnie. Budynek szkoły wygląda na niedokończony o czym świadczy również brak elewacji i izolacji termicznej ścian. W budynku przeprowadzane są bieżące remonty – w roku szkolnym 2015/2016 wydzielono pomieszczenia socjalne dla obsługi, wyremontowano pomieszczenia kuchenne oraz pomalowano pomieszczenia służące jako sala gimnastyczna i zamontowano tam nowe oświetlenie.

Szkoła Podstawowa w Hucie Nowej jest szkołą sześcioklasową jednociągową. Obwód szkolny obejmuje dwie miejscowości Hutę Nową i Hutę Koszary. W szkole funkcjonuje oddział przedszkolny dla sześciolatków oraz punkt przedszkolny dla dzieci w wieku 3-5 lat. W roku szkolnym 2015/2016 do szkoły uczęszczało 82 dzieci, do oddziału przedszkolnego 18 dzieci, a do punktu przedszkolnego 23 dzieci.

W szkole siedzibę ma również placówka wsparcia dziennego utworzona w ramach Projektu „Bielińskie stacje wsparcia” – jako forma pomocy dla rodzin szczególnie dysfunkcyjnych.

Założenia programowe z zakresu wychowania fizycznego realizowane są w pomieszczeniach niespełniających wymogi do pełnej realizacji programu nauczania, wymaganych dla obiektów i pomieszczeń sportowych. Sala gimnastyczna znajduje się na poddaszu i nie jest dostępna dla

osób niepełnosprawnych (brak windy i schodofazów) oraz nie jest udostępniana młodzieży pozaszkolnej i dorosłym mieszkańcom sołectwa.

Brak bezpiecznego i spełniającego warunki techniczne miejsca do uprawiania sportu oraz brak odpowiedniego wyposażenia jest nie tylko problemem szkoły, ale także mieszkańców obszaru. Potrzeby mieszkańców w zakresie sportu i rekreacji zaspokajane są w bardzo ograniczonym zakresie zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym kiedy zajęcia na zlokalizowanym obok szkoły boisku wielofunkcyjnym są utrudnione lub niemożliwe.

Niewystarczająca dostępność infrastruktury edukacyjno-sportowej jest negatywnym zjawiskiem zidentyfikowanym na analizowanym obszarze i problemem z którym borykają się zarówno mieszkańcy jak i władze samorządowe.

Skutkami opisanego problemu mogą być przede wszystkim:

- Obniżenie sprawności fizycznej uczniów;
- Zniechęcenie młodych ludzi do realizowania swoich pasji i rozwijania talentów sportowych;
- Obniżenie jakości i komfortu prowadzonych zajęć wychowania fizycznego;
- Ograniczona możliwość popularyzacji wśród mieszkańców zdrowego trybu życia;
- Ograniczenie znaczenia sportu w codziennym życiu mieszkańców;
- Ograniczona dostępność do infrastruktury sportowej

W celu eliminacji zidentyfikowanego negatywnego zjawiska należy:

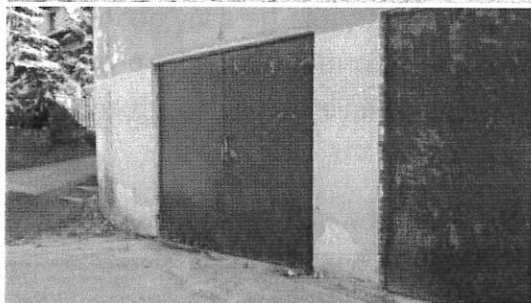
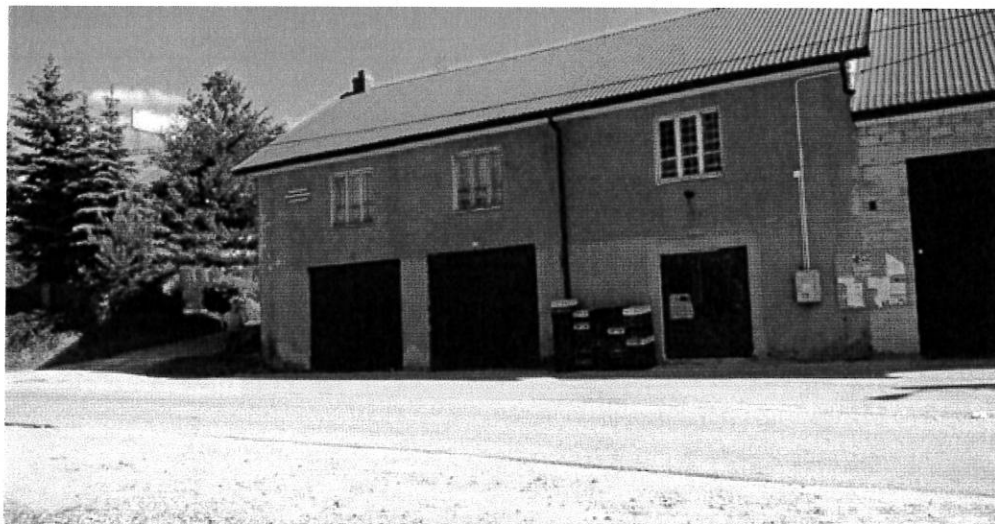
1. rozbudować szkołę o budynek hali gimnastycznej spełniającej standardy w zakresie warunków technicznych oraz wyposażenia.
2. dokończyć budowę już istniejących budynków poprzez ich modernizację (wymianę stolarki okiennej, dachu oraz termomodernizację obiektu).
3. zagospodarować teren wokół budynku – budowa dróg dojazdowych, miejsc postojowych, niwelacje terenu, utworzenie terenów zielonych.

Na obszarze rewitalizacji znajduje się także budynek remizy OSP, który został wybudowany w latach 50-tych XX w. W latach 70-tych pełnił funkcję „Klubu Rolnika”. Obecnie jest obiektem murowanym, nie podpiwniczonym, o dwóch kondygnacjach naziemnych, dach dwusadowy o konstrukcji drewnianej pokryty blachą trapezową. Działka na której znajduje się budynek nie jest ogrodzona (zlokalizowany na działce bezpośrednio przylegającej do drogi powiatowej nr 0324T). Budynek w części użytkowny na potrzeby OSP Huta Nowa tj. pomieszczenie służące jako garaż dla samochodu strażackiego oraz pomieszczenie używane jako magazyn. Budynek posiada dwa niezależne wejścia do pomieszczeń znajdujących się na piętrze – nieużytkowanych. Pomieszczenia nieużytkowane są zaniedbane w złym stanie technicznym i wymagają remontu. Remontu wymaga również pozostała część budynku. Na podstawie opinii technicznej stanu istniejącego oraz inwentaryzacji budowlanej stwierdzono, iż po przeprowadzeniu remontu, wraz z termomodernizacją, budynek nadaje się do dalszego użytkowania jako obiekt pełniący

funkcje kulturalno- usługowe. Pozostawienie budynku bez interwencji budowlano - architektonicznej będzie powodować jego dalszą degradację. Nieużytkowany, zaniedbany obiekt to również zły wizerunek obiektów i przestrzeni publicznej.

Dokumentacja fotograficzna stanu technicznego budynku remizy OSP w Hucie Nowej

Źródło: Zbiory własne Urzędu Gminy.

Sfera środowiskowa

Na podobszarze rewitalizacji zauważalny jest problem niedostatecznego wyposażenia w sieć kanalizacyjną. Co więcej, powietrze jest zanieczyszczone przez:

- emisję pyłów przy ogrzewaniu piecami węglowymi PM10;
- zanieczyszczeni komunikacyjne – wynikają z depozycji toksycznych produktów spalin oraz startych opon po obu stronach wzdłuż jezdni w pasie o szerokości ok. 100m (studium uwarunkowań str.36). Również podniesiony poziom hałasu. Przez obszar przebiega droga 753 o znaczeniu międzyregionalnym i dużym natężeniu ruchu. Ograniczeniem oddziaływania dla tego typu zanieczyszczeń może być tworzenie pasów zieleni – przez zarządców drogi oraz właścicieli nieruchomości. N tego typu zanieczyszczenie gmina nie ma wpływu.
- Występowania azbestu.

Dodatkowo, występowanie azbestu w miejscowości Huta nowa zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 15 Ilość azbestu w miejscowości Huta Nowa

Huta nowa		
2013	Liczba budynków	404
	Azbest	60727
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	150,31
2014	Liczba budynków	396
	Azbest	59047
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	149,1
2015	Liczba budynków	388
	Azbest	57248
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	147,55
Udział budynków pokrytych azbestem w ogólnej liczbie budynków z azbestem na terenie gminy (w %)		9,08
udział ilości azbestu (w %)		8,58

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Z drugiej strony, należy wspomnieć o potencjale, jakim charakteryzuje się dany podobszar, tj. bardzo wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz forma ochrony przyrody – Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu położony na terenie otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Mieszkańcy zadeklarowali także chęć uczestniczenia w projekcie związanym z wytwarzaniem i dystrybucją energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. 14,41% wszystkich zgłoszonych wstępnych deklaracji wypełniona została przez mieszkańców Huty Nowej:

- 26 osób wskazało na ogniwa fotowoltaiczne;
- 28 osób wskazało na instalacje solarną;
- 17 osób wskazało na pompy ciepła CWU;
- 13 osób wskazało na pompy ciepła CO i CWU.

Sfera funkcjonalno- przestrzenna

Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego porządkuje zabudowę i zagospodarowanie terenu. Należy wskazać przede wszystkim na ograniczoną liczbę ogólnodostępnych miejsc spotkań mieszkańców i niedostatecznie uporządkowanej przestrzeni publicznej.

W poniższej tabeli przedstawiono główne problemy i potencjały podobszaru Huta Nowa.

Tabela 16 Podobszar Huta Nowa

Problem	Potencjał
1. Występujące zjawisko ubóstwa wyrażające się dużą liczbą osób	1. Wzrost liczby ludności

Problem	Potencjał
korzystających z pomocy społecznej oraz programu 500+ na pierwsze dziecko	2. Wysoki odsetek mieszkańców wieku przedprodukcyjnym
2. Występujące zjawisko bezrobocia w tym długotrwałego	3. Poczucie tożsamości z miejscem zamieszkania
3. Znaczny odsetek osób starszych	4. Aktywność w dziedzinie kultury – dziecięcy zespół Pieśni i Tańca Jodełki
4. Rosnące poczucie zagrożenia patologiami społecznymi (w szczególności alkoholizmem)	5. Dostępność terenów gminnych, które mogą być przeznaczone pod infrastrukturę sportowo- rekreacyjną
5. Występujący problem przemocy domowej	6. Opuszczony budynek remizy z możliwością przebudowy na miejsce spotkań integracyjnych (np. centrum aktywności obywatelskiej)
6. Niedostateczna aktywność społecznej w organizacjach pozarządowych (jedyna organizacja pozarządowa OSP)	7. Zaangażowanie mieszkańców w sprawy miejscowości
7. Niska aktywność obywatelska	8. Infrastruktura sprzyjająca rozwojowi działań prospołecznych (szkoła, boisko wielofunkcyjne)
8. Niedostateczna liczba miejsc z ofertą rekreacyjno-sportową	9. Szlaki turystyczne i ścieżka rowerowa wzdłuż drogi 753
9. Niedostateczna liczba miejsc, które spełniałyby funkcje integracyjne dla mieszkańców	
10. Niedostateczna oferta zajęć sportowo-rekreacyjnych	

Źródło: opracowanie własne.

Podobszar Huta Szklana

Podobszar Huta Szklana, obejmuje część terenu sołectwa Huta Szklana (powierzchnia: 11,77 ha, co stanowi 0,14% powierzchni gminy; liczba mieszkańców: 131osób, co stanowi 1,28% ludności gminy).

Na obszarze zamieszkuje (wg stanu na 31.12.2015r.) 59,8% mieszkańców sołectwa. Jest to równocześnie obszar położony przy drodze powiatowej 0324T Huta Nowa – Św. Krzyż dość licznie odwiedzany przez turystów i pielgrzymów udających się na Św. Krzyż. Na obszarze funkcjonują obiekty będące własnością Gminy zarządzane przez gminną instytucją kultury - Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich. Obiekty to Osada Średniowieczna, Karczma – Izba Dobrego Smaku oraz parking z pasażem handlowym

z pamiątkami oraz strefa wypoczynku. Na obszarze przy wejściu do ŚPN znajduje się pomnik Katyński Trzech Krzyży.

Sfera społeczna:

Analizując strukturę wiekową mieszkańców należy stwierdzić, iż społeczność podobszaru jest społecznością młodą, mianowicie udział osób <18 roku życia wynosi 20,6% i jest nieznacznie niższe niż średnia dla gminy (21,6) oraz udział osób w wieku produkcyjnym wynosi 66,3% i jest wyższy od średniej dla gminy (64,6%). Udział osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 13,6% i jest niższy niż średnia dla gminy (13,9%). Jednak taka struktura ludności rodzi problemy z występowaniem bezrobocia – stopa bezrobocia dla obszaru wynosi 12,5% (gmina 9%) i jest najwyższa w porównaniu z innymi sołectwami.

W 2015r. zarejestrowanych w PUP było 18 osób w tym 11 kobiet (61,1%), z tego 6 osób to osoby bez pracy powyżej 12 miesięcy (33,3%).

Wg danych GOPS w podobszarze rewitalizacji Huta Szklana liczba rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej przedstawiała się następująco: 2013 -14; 2014- 13; 2015 – 9, pokazuje tendencje spadkową. Liczba świadczeń na rodzinę w roku 2015 wyniosła 1,22 i bardzo odbiega od średniej dla gminy – 1,06. Widoczna jest natomiast tendencja spadkowa w aspekcie udziału osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności i wynosi odpowiednio: 2013 -23,7%; 2014- 18%; 2015- 14,7% - dla gminy odpowiednio: 21,2%; 19,1%;18,2%.

Znaczny jest jednak odsetek rodzin otrzymujących świadczenie 500+ na pierwsze dziecko tj. na ogólna liczbę 19 rodzin 16 otrzymuje świadczenie na pierwsze dziecko.

Ze świadczeń pielęgnacyjnych korzysta 0,89% mieszkańców podobszaru, ale ogółem zmniejszyła się natomiast liczba osób korzystających ze wsparcie. W poniższej tabeli przedstawiono kwoty udzielonej pomocy w latach 2013-2015.

Na obszarze zamieszkuje (wg stanu na 31.12.2015r.) 59,8% mieszkańców sołectwa. Jest to równocześnie obszar położony przy drodze powiatowej 0324T Huta Nowa – Św. Krzyż dość licznie odwiedzany przez turystów i pielgrzymów udających się na Św. Krzyż.

Średni dobowy ruch pojazdów na drodze 0324T wynosi 384 pojazdy- pomiar ruchu wykonany przez Powiatowy Zarząd Dróg w Kielcach w 2010r. Natężenie pojazdów zwiększa się znaczenie, ze względu na większą liczbę odwiedzających Św. Krzyż, jak i prężne działanie Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich (tj. Osada Średniowieczna, Karczma – Izba Dobrego Smaku oraz parking z pasażem handlowym z pamiątkami).

Na podobszarze nie działa żadna organizacja pozarządowa. Niska aktywność obywatelska wyraża się również niską frekwencją w wyborach zarówno samorządowych w 2014r, tj. 38,83% (średnia dla gminy – 46,78%) jak również w wyborach Prezydenta RP w 2015r. tj. 51,73% (średnia dla gminy – 54,24%).

W miejscowości Huta Szklana zarejestrowanych było 18 osób bezrobotnych, w tym 11 kobiet. Na wybranym podobszarze rewitalizacji, 6 mieszkańców stanowiło osoby długotrwale bezrobotne.

Tabela 17 Kwota udzielonej pomocy na osobę

Huta Szklana		
2013	Liczba osób	51
	Kwota pomocy	18 231,28
	Kwota na osobę	357,48
2014	Liczba osób	39
	Kwota pomocy	18 231,28

2015	Kwota na osobę	467,47
	Liczba osób	32
	Kwota pomocy	8 239,11
	Kwota na osobę	257,47

Źródło: opracowanie własne.

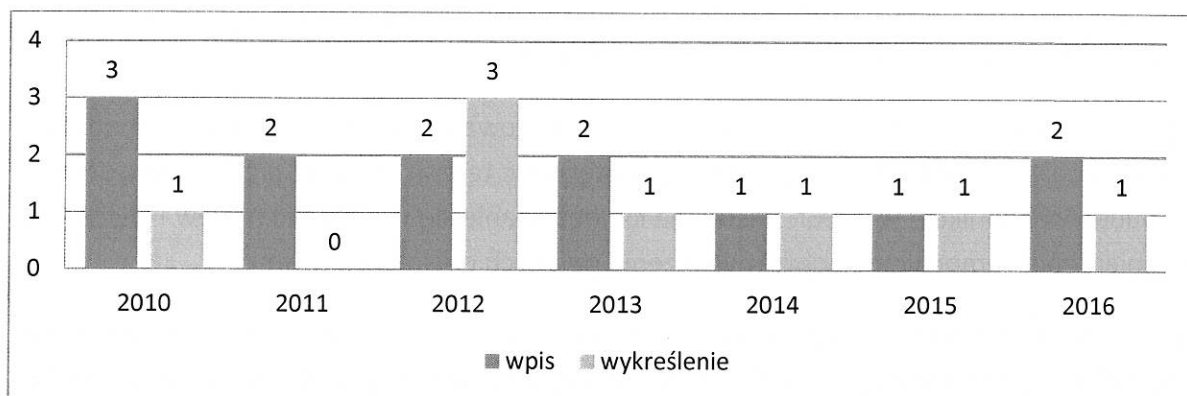
Na terenie podobszaru nie funkcjonuje placówka oświatowa – dzieci uczęszczają do SP w Hucie Starej, a młodzież do Gimnazjum w Bielinach. Średnie wyniki z egzaminu na zakończenie szóstej klasy przedstawiają się następująco:

Jednostka	Część 1		Język polski	Matematyka	Język angielski
	Liczba zdających	Wynik %	Wynik %	Wynik %	Wynik %
Zespół Placówek Oświatowych SP w Hucie Starej	10	62,0	67,6	56,0	66,8
Gmina	129	60,4	65,4	55,2	70,5

Sfera gospodarcza

W Hucie Szklanej, w 2016 r. działalność rozpoczęło 2 nowe podmioty gospodarcze, natomiast jeden został wykreślony z ewidencji. Na poniższym rysunku przedstawiono zestawienie działalności gospodarczej w latach 2010-2015.

Rysunek 11 Działalność gospodarcza w podobszarze Huta Szklana

Źródło: Opracowanie własne.

Na podobszarze prowadzi działalność Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich na bazie znajdujących się tam obiektów gminnych tj. Osady Średniowiecznej oraz Karczmy i parkingu.

Poniżej zestawienie liczby osób korzystających z oferty Osady Średniowiecznej i odwiedzających Świątę Krzyż w latach 2012 -2016 (dane w osobach).

ROK	OSADA ŚREDNIOWIECZNA	ŚWIĘTY KRZYŻ	Liczba osób, które zatrzymały się na parkingu w Hucie Szklanej	ŚPN – wejście na szlak w Nowej Słupi
2012	17 000	239 328	120 000	Bd
2013	20 000	241 255	120 000	54 837
2014	35 000	273 336	125 000	51 063
2015	36 000	256 430	113 373	50 580
2016	38 889	282 593	129 488	55 808

Sfera techniczna

Obszar wyposażony w 100% w sieć wodociągową i kanalizacyjną - wyposażenia wymagają tereny na których powstaje nowa zabudowa, które znajdują się poza obszarem rewitalizacji. Również sieć elektroenergetyczna jest wystarczająca i w dobrym stanie technicznym zarówno w zakresie majątku zakładu energetycznego jak również majątku gminy Bieliny.

Drogi gminne oraz trasa Świętokrzyskiego Szlaku Paproci są na bieżąco remontowanej w ramach corocznego bieżącego utrzymania dróg gminnych.

Więszego remontu wymaga natomiast droga powiatowa w zakresie utrzymania chodników przy tej drodze, ze względu na ograniczaną dostępność terenu w czasie przebudowy drogi, w tym budowy chodników w 2006r. następuje ich obsuwanie się w kierunku rowów i wymaga to zabezpieczenia i umocnienia poprzez wyłożenie pewnych odcinków płytami.

Stan obiektów gminnych znajdujących się na podobszarze jest dobry. Dostyc gruntownego remontu wymaga natomiast Pomnik Trzech Krzyży posadowiony na działce skarbu państwa będącej w użytkowaniu wiecznym Świętokrzyskiego Parku Narodowego - Gmina Bieliny czyni starania o przejęcie działki i przeprowadzenie remontu oraz uporządkowanie i zagospodarowanie terenu otaczającego pomnik.

Pomnik Ofiar Katynia, Charkowa i Miednoje w Hucie Szklanej, nazywany Świętokrzyską Golgotą Wschodu, tworzą trzy stalowe krzyże oznaczone nazwami miejscowości, w których odkryto masowe groby Polaków. Monument znajduje się na terenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Wzniesiono go w 1999 roku z inicjatywy zmarłego w 2007 r. kapelana rodzin

katyńskich, ks. prałata Zdzisława Peszkowskiego. *Lokalizacja pomnika właśnie w tym miejscu ma uzasadnienie historyczne - miejsce to jest odwiedzane przez cały rok przez pielgrzymów i turystów.*

Problemem dla obszaru jest również komunikacja – przemieszczanie się osób zamieszkujących teren oraz turystów zarówno na teren obszaru jak też do siedziby gminy czy stolicy regionu. Podejmowane próby zwiększenia częstotliwości połączeń nie powiodły się. Połączenie komunikacji zbiorowej na Św. Krzyż przez MPK w Kielcach funkcjonuje w sezonie turystycznym i tylko w niedzielę.

W sezonie turystycznym uruchamiana jest także bezpłatna komunikacja busowa pomiędzy atrakcjami Gór Świętokrzyskich – jej funkcjonowanie zależy jednak od środków jakimi dysponują działające w regionie Gór Świętokrzyskich organizacje pozarządowe w szczególności LGD „Wokół Łysej Góry” oraz LGD „Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej” z siedzibą w Łagowie, które komunikację finansuje z 1% podatku. Trasa; Huta Szklana- Nowa Słupia.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Obszar zlokalizowany jest w sąsiedztwie Świętokrzyskiego Parku Narodowego, w przeważającej części na terenach o charakterze usługowym, w sąsiedztwie szklaków turystycznych.

Na obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zatwierdzony Uchwałą Nr XIX/111/12 Rady Gminy Bieliny z dnia 24 maja 2012r. Obowiązki planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru porządkuje zabudowę oraz funkcje zgodnie z ich przeznaczeniem co gwarantuje zachowanie ładu przestrzennego w tak cennym przyrodniczo- krajobrazowym terenie. Huta Szklana jest najwyższą położoną miejscowością w województwie świętokrzyskim (509 m n.p.m.).

Istotnym problemem jest brak uporządkowania działek będących we władaniu ŚPN, a tym samym brak zapewnienia właściwego otoczenia monumentu upamiętniającego zbrodnię katyńską.

Należy podjąć działania mające na celu zmianę istniejącej sytuacji, a przede wszystkim nadania właściwego charakteru temu miejscu – szczególnie o to zabiega Stowarzyszenie Kielecka Rodzina Katyńska. Każdego roku w kwietniu odbywają się uroczystości upamiętniające ofiary Zbrodni Katyńskiej. Ze względu na bardzo mały uporządkowany i utwardzony teren wokół pomnika znaczna część uczestników w tym czasie stoi na drodze powiatowej, co zagraża bezpieczeństwu szczególnie osób starszych oraz dzieci i młodzieży, ale także umniejsza powagę chwili.

Efektom tych działań powinna być ochrona i pielęgnacja wartości narodowych i historycznych jakie związane są z posadowionym na tym terenie pomnikiem, ale także wyeksponowanie walorów przyrodniczych i kulturowych ŚPN. Nieuporządkowany teren przy wejściu na teren ŚPN

nie jest dobra wizytówką. Należy podkreślić, że miejsce to jest odwiedzane przez cały rok przez pielgrzymów i turystów.

Na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są nie w pełni zagospodarowane tereny będące własności Gminy Bieliny o przeznaczeniu pod usługi turystyczne i edukacyjne oraz działalności w zakresie obsługi ruchu turystycznego. Tereny te to potencjał, który należy wykorzystać w celu stworzenia warunków do pobudzenia działalności gospodarczej oraz tworzenia nowych miejsc pracy – co jest niezmiernie potrzebne przy istnieniu wysokiego bezrobocia w omawianym obszarze tj. 12,5% przy średniej dla gminy 9%. Wielu mieszkańców Huty Szklanej znalazło zatrudnienie po uruchomieniu Osady Średniowiecznej i pozostałych elementów infrastruktury na nieruchomości gminnej.

Typowy turystyczny charakter obszaru oraz wzrost ruchu turystycznego i dysponowanie terenami gminnymi, a także już istniejące obiekty oraz proponowana przez Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich oferta stanowią istotny potencjał rozwoju obszaru w kierunku wychodzenia ze stanu kryzysowego.

Sfera środowiskowa

Na terenie miejscowości Huta Skalna zauważalny jest także problem związany z występowaniem azbestu. W 2015 r. 57 budynków pokrytych była szkodliwą substancją a ilość azbestu na 1 budynek wynosiła 122,07 m². W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe informacje.

Tabela 18 Ilość azbestu w miejscowości Huta Szklana

Huta Szklana		
2013	Liczba budynków	59
	Azbest	7308
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	123,86
2014	Liczba budynków	57
	Azbest	6958
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	122,1
2015	Liczba budynków	57
	Azbest	6958
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	122,07
Udział budynków pokrytych azbestem w ogólnej liczbie budynków z azbestem na terenie gminy (w %)		1,33
udział ilości azbestu (w %)		1,04

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Należy zwiększać świadomość mieszkańców związaną z ochroną środowiska naturalnego. Gmina podejmuje kroki związane z zachęceniem mieszkańców do wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Ze wstępnych deklaracji uczestniczenia w projekcie, 5 osób wskazało na chęć uczestniczenia:

- 1 osoba wskazała na ogniwa fotowoltaiczne;
- 1 osoba wskazała na instalacje solarną;
- 4 osoby wskazały na pompy ciepła CWU.

W poniższej tabeli przedstawiono główne zdiagnozowane problemy podobszaru Huta Szklana wraz ze wskazaniem lokalnego potencjału.

Tabela 19 Podobszar Huta Szklana

Problem	Potencjał
1) Wysokie bezrobocie 2) Występujące zjawisko ubóstwa wyrażające się dużą liczbą świadczeń na rodzinę z pomocy społecznej 3) Brak aktywności społecznej w organizacjach pozarządowych 4) Niska aktywność obywatelska 5) Zauważalny odsetek osób starszych	1. Wzrost liczby mieszkańców 2. Duży odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym 3. Zauważalny odsetek osób poniżej 18 roku życia 4. Dostępność terenów gminnych z przeznaczeniem na powstawanie obiektów tworzących miejsca pracy 5. Poczucie tożsamości z miejscem zamieszkania 6. Obszar sprzyjający powstawaniu miejsc pracy w obsłudze ruchu turystycznego 7. Atrakcyjna baza dla rozwoju nowych form aktywności – wyjątkowe uwarunkowania przyrodnicze, krajobrazowe i położenie geograficzne 8. Działalność Centrum Tradycji, turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich na obiektach związanych z obsługą ruchu turystycznego (karczma, parking, pasaż handlowy z pamiątkami i małą gastronomią) 9. Funkcjonowanie Osady Średniowiecznej (zachowanie tradycji i kultury) licznie odwiedzanej przez turystów 10. Sąsiedztwo Św. Krzyża (jedyna droga kołowa) i ŚPN z Muzeum Przyrodniczym na Św. Krzyżu

Źródło: opracowanie własne.

Podobszar Porąbki

Sfera społeczna

Podobszar rewitalizacji zamieszkuje 685 mieszkańców, z czego 49,20% stanowią kobiety. Najlicniejszą grupę mieszkańców stanowią mężczyźni w wieku produkcyjnym (37,08%). Kobiet w wieku poprodukcyjnym jest więcej niż mężczyzn powyżej 65 roku życia (kolejno 8,76% i 4,76%).

Liczba osób bezrobotnych w miejscowości Porąbki zmniejsza się od 2013 r., a w 2015 r. ich liczba wynosiła 38 (w tym 20 kobiet). Należy podkreślić, że na wskazanym podobszarze rewitalizacji 18 bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy.

Problemy społeczne mogą zostać opisane także poprzez liczbę osób korzystających ze wsparcia (świadczenia społeczne). W poniższej tabeli przedstawiono informacje związane z liczbą osób korzystających ze wsparcia oraz kwotą przyznawanej pomocy. Co prawda liczba osób zmniejszyła się od 2013 r., jednak nadal pozostaje na wysokim poziomie, a ponadto zwiększa się kwota przyznawanej pomocy na osobę, co może świadczyć o niskich dochodach własnych rodzin ubiegających się o wsparcie.

Tabela 20 Kwota udzielonej pomocy na osobę

Porąbki		
2013	Liczba osób	155
	Kwota pomocy	59 887,09
	Kwota na osobę	386,37
2014	Liczba osób	110
	Kwota pomocy	46 012,64
	Kwota na osobę	418,30
2015	Liczba osób	102
	Kwota pomocy	50 568,64
	Kwota na osobę	495,77

Źródło: opracowanie własne.

W przypadku analizy liczby osób korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych, 0,73% mieszkańców podobszaru rewitalizacji korzysta z tego typu pomocy. Liczba osób pobierających zasiłek zwiększyła się natomiast w roku 2016. Tendencja w latach 2012-2016 została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 21 Pomoc społeczna - udział zasiłku stałego w danym podobszarze w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających z zasiłku stałego na terenie gminy

Porąbki		
Okres	Liczba rodzin	Liczba osób
01.01.2012-31.12.2012	1,89%	0,89%
01.01.2013-31.12.2013	1,54%	0,71%
01.01.2014-31.12.2014	1,49%	0,71%
01.01.2015-31.12.2015	1,54%	0,85%
01.01.2016-31.12.2016	3,33%	4,26%

Źródło: opracowanie własne

Na podobszarze zarejestrowana jest jedna organizacja pozarządowa tj. Ochotnicza Straż Pożarna, jednakże jej aktywność w ostatnich latach nie jest widoczna. Pewnym symptomem odradzania się aktywności społecznej mieszkańców jest działające od 2016r. Koło Gospodyń Wiejskich. Natomiast wysoka jest aktywność obywatelska mieszkańców- frekwencja zarówno

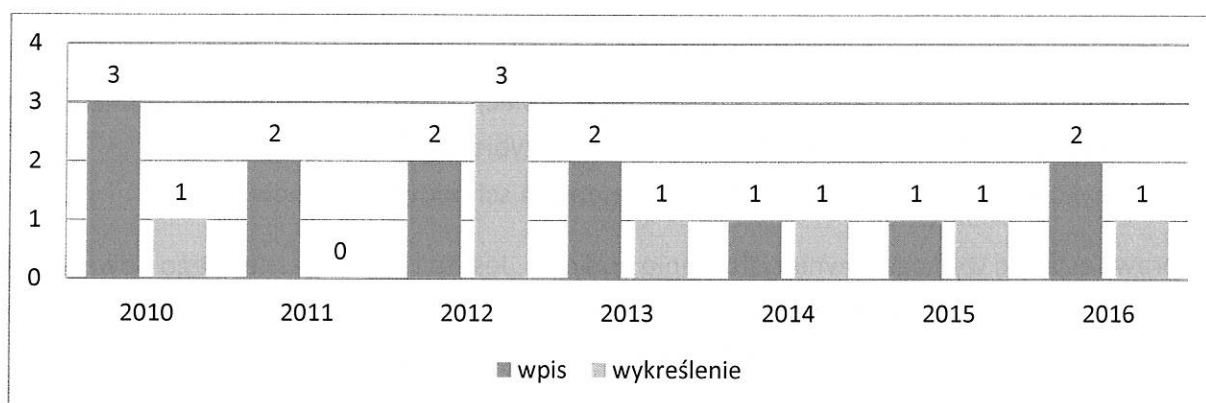

w wyborach samorządowych jak i prezydenckich była wyższa od średniej dla gminy i wynosiła odpowiednio: wybory samorządowe 2014 - 48,4% (gmina 46,78%); wybory prezydenckie 2015 – 63,1% (gmina 54,24%)

Sfera gospodarcza

Sfera gospodarcza przedstawiona została na poniższym rysunku za pomocą wpisanych i wykreślonych podmiotów gospodarczych z centralnej ewidencji. Jak wynika z analizy danych, w latach 2010-2016 więcej przedsiębiorstw powstało na danym obszarze, niż zostało wykreślonych z ewidencji.

Rysunek 12 Działalność gospodarcza w podobszarze Porąbki

Źródło: Opracowanie własne.

Sfera techniczna

Analiza zasięgu sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz elektroenergetycznej pozwala stwierdzić, że w podobszarze modernizacji wymaga sieć elektroenergetyczna zarówno w majątku będącym własnością zakładu energetycznego jak również w zakresie oświetlenia ulicznego.

Problemem jest natomiast postępująca degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych w tym o przeznaczeniu mieszkalnym.

Szczególnie dotyczy to budynku, który w przeszłości pełnił rolę tzw. „domu nauczyciela”, a który od wielu lat nie jest użytkowany ze względu na stan techniczny. W budynku znajdują się 4 lokale mieszkalne, które po przeprowadzeniu remontu oraz przebudowie budynku mogą zostać adaptowane na lokale socjalne. Gmina nie posiada w mieszkaniowym zasobie gminy lokali socjalnych i nie posiada możliwości zaspokojenia potrzeb społecznych w tym zakresie.

Omawiany budynek mieszkalny jest jednopiętrowy, podpiwniczony. Zarówno na parterze jak również na piętrze znajdują się po dwa lokale mieszkalne. Pow. lokali mieszkalnych jest wystarczająca i spełnia normy powierzchniowe wymagane dla lokali socjalnych.

Na podstawie analizy stanu technicznego budynku oraz wizji lokalnej stwierdzono, że budynek wymaga gruntownego remontu w zakresie:

- wymiany instalacji: elektrycznej, wodociągowej, odgromowej oraz wyposażenia w instalację kanalizacyjną oraz grzewczą (obecnie każdy lokal mieszkalny jest ogrzewany piecem grzewczym);
- wymiany pokrycia dachowego – pokrycie dachu stanowi eternit
- wymiany stolarki okiennej i drzwiowej
- wymiany podłóg oraz uzupełnienie posadzki w piwnicy i wykonanie izolacji poziomych
- uzupełnienia izolacji poziomej ścian przyziemia oraz wykonania izolacji pionowej ścian fundamentowych
- wykonania odwodnienia budynku poprzez drenaż opaskowy
- wykonania izolacji termicznej stropu i wszystkich ścian zewnętrznych oraz wykonanie nowych tynków wewnętrznych i zewnętrznych.
- wykonanie wentylacji pomieszczeń. Brak izolacji ścian oraz wentylacji pomieszczeń doprowadził do zawilgocenia i miejscami zagrzybienia ścian
- wykonania elewacji budynku wraz z remontem schodów i balkonów.

Poprawy estetyki wymaga również otoczenie budynku. Jest to również ważne z tego powodu, że budynek przylega bezpośrednio do szkoły podstawowej i zlokalizowany jest przy drodze powiatowej o znacznym natężeniu ruchu w tym ruchu turystycznego.

Remont budynku był często wnioskowany na zebraniach wiejskich oraz w trakcie przeprowadzania diagnozy na potrzebę wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Pozostawienie budynku w dotychczasowym stanie budzi w mieszkańcach poczucie braku wartości, a także estetycznego wykluczenia.

Przywrócenie funkcjonalnych rozwiązań umożliwi efektywne korzystanie z obiektu w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Adaptacja lokali mieszkalnych na lokale socjalne będzie ułatwieniem dostępu do usług społecznych osobom, które znajdą się lub już się znajdują w trudnej sytuacji życiowej w tym związanej z brakiem właściwego lokalu mieszkalnego. Mieszkańcy wnioskując o remont budynku wykazują również ogromny stopień poczucia integracji i więzi społecznej mając w pamięci brak możliwości dostarczenia lokalu dla mieszkańca w rodzinnej miejscowości i konieczności zamieszkania przez niego w miejscu odległym o ok. 15km.

Dokumentacja fotograficzna stanu technicznego budynku „domu nauczyciela” w Porąbkach

Źródło: Zbiory własne Urzędu Gminy.

Poprawy przede wszystkim izolacji termicznej wymaga budynek szkoły podstawowej. Oddany do użytku w 2003 roku nie posiada wymaganej izolacji termicznej – materiał izolacyjny został umieszczony pomiędzy warstwami materiału wykorzystanego do budowy ścian. W celu poprawy energooszczędności obiektu należy budynek docieplić. Naprawy wymagają również schody wejściowe i podjazd dla osób niepełnosprawnych.

Obwód szkolny Szkoły Podstawowej w Porąbkach obejmuje dwie wsie Porąbki (podobszar rewitalizacji) oraz Kakonin. Działanie rewitalizacyjne prowadzone w podobszarze będzie oddziaływać na sąsiednią miejscowość. Szkoła jest pełną szkołą sześcioklasową, jednociągową. W szkole zatrudnionych jest 12 nauczycieli. W roku szkolnym 2015/2016 do szkoły uczęszczało 68 dzieci. W szkole funkcjonuje oddział przedszkolny dla sześciolatków do którego w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczało 13 dzieci oraz punkt przedszkolny dla dzieci w wieku 3-5 lat, do którego w roku szkolnym uczęszczało 11 dzieci. Problemem w funkcjonowaniu placówki jest brak boiska sportowego. Obecnie uczniowie korzystają z prowizorycznego asfaltowego boiska, które nie spełnia norm bezpieczeństwa dla jego użytkowników.

Brak infrastruktury sportowo- rekreacyjnej na analizowanym obszarze to problem nie tylko dzieci szkolnych i realizacji programu wychowania fizycznego, ale także młodzieży i osób dorosłych, którzy mają potrzeby aktywności ruchowej.

Mimo braku odpowiedniej infrastruktury sportowej uczniowie szkoły osiągają znakomite wyniki w rywalizacji szkół podstawowych z terenu gminy, i tak ostatnie wyniki:

- I miejsce dziewcząt w Gminnych Zawodach Piłki Siatkowej
- I miejsce chłopcy i I miejsce dziewcząt w biegu na 60 m w Gminnych zawodach lekkoatletycznych
- II miejsce dziewcząt w Gminnym halowym turnieju w Mini Piłkę Nożną
- III miejsce dziewcząt w Gminnym Konkursie o Puchar Wójta Gminy Bieliny w piłkę nożną „Orlik”

Chęć aktywności ruchowej i uprawiania sportu wśród mieszkańców stanowi potencjał w kierunku integracji społecznej oraz poczucia więzi.

Budowa ogólnodostępnego boiska sportowego wpłynie na poprawę pracy z uczniami i uatrakcyjni zajęcia wychowania fizycznego. Wpłynie również na poprawę kondycji i stanu zdrowia uczniów i mieszkańców uprawiających aktywność fizyczną, a także bezpieczeństwo użytkowników.

Ponadto poprawi stan infrastruktury sportowej oraz wzbogaci ofertę zajęć dodatkowych a także przyczyni się do wyrównywania szans.

Funkcjonalno- przestrzenna

Miejscowość o charakterze zabudowy ulicowej. Budownictwo jednorodzinne i zagrodowe. Wielorodzinnym budynkiem mieszkalnym jest budynek tzw. domu nauczyciela. Na podobszarze rewitalizacji obowiązuje plan zagospodarowania przestrzennego, który określa zasady zagospodarowania, w tym ograniczenia.

Środowiskowe

Występowanie odpadów niebezpiecznych w postaci azbestu w pokryciach dachowych. Udział azbestu znajdującego się na budynków wg stanu na 2015r. wynosiła 6,03% azbestu zinwentaryzowanego na terenie gminy.

Tabela 22 Ilość azbestu w miejscowości Porąbki

Porąbki		
2013	Liczba budynków	290
	Azbest	41437
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	142,89
2014	Liczba budynków	289
	Azbest	41367
	Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	143,1
2015	Liczba budynków	283
	Azbest	40237

Ilość azbestu (m ²) przypadająca na 1 budynek	142,18
Udział budynków pokrytych azbestem w ogólnej liczbie budynków z azbestem na terenie gminy (w %)	6,77
udział ilości azbestu (w %)	6,03

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Zauważalne jest także występowanie zanieczyszczeń powietrza pyłem PM₁₀ na skutek ogrzewania mieszkań w sposób tradycyjny tj. za pomocą kotłowni opalanych węglem lub miałem węglowym.

Mieszkańcy podobszaru, we wstępnym naborze uczestników projektu dotyczącego realizacji zadań z zakresu odnawialnych źródeł energii, obejmujących dostawę i montaż instalacji fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych oraz pomp ciepła w budynkach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gminy, złożyli 18 ankiet. Należy podejmować działania mające na celu zwiększenie zainteresowania danym projektem.

W poniższej tabeli zaprezentowano podsumowanie zdiagnozowanych problemów i lokalnych potencjałów na podobszarze Porąbki.

Tabela 23 Podobszar Porąbki

Problem	Potencjał
1) Malejąca liczba mieszkańców	
2) Występujące zjawisko ubóstwa wyrażające się dużą liczbą świadczeń na rodzinę z pomocy społecznej	
3) Zauważalny problem bezrobocia (obszar 8,4%, gmina 9%) w tym bezrobocia długotrwałego	
4) Zauważalny brak aktywności społecznej (jedyna organizacja pozarządowa (OSP) nieaktywna)	
5) brak oferty mieszkań komunalnych i socjalnych dla osób niezamożnych	
6) Niedostateczna liczba miejsc, które spełniałyby funkcje integracyjne dla mieszkańców	
7) Niedostateczna oferta zajęć sportowo-rekreacyjnych	
8) Rosnące poczucie zagrożenia patologiami społecznymi (w szczególności alkoholizmem)	
9) Występujący problem przemocy domowej	
10) Brak dostępności do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	
11) Znaczący odsetek osób starszych (obszar 12,3%, gmina 13,9%)	
	1. Wysoki odsetek osób w wieku produkcyjnym 2. Zapewniona infrastruktura opieki nad dziećmi (5 godzinny punkt przedszkolny) oraz infrastruktura edukacyjna 3. Aktywność obywatelska (wysoki udział w wyborach) 4. Poczucie tożsamości z miejscem zamieszkania 5. Kultywowanie tradycji i kultury regionalnej (powstało koło gospodyń wiejskich) 6. Dostępność terenów gminnych, które mogą być przeznaczone pod infrastrukturę sportowo- rekreacyjną 7. Budynek tzw. domu nauczyciela do adaptacji na mieszkania socjalne

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie obszar rewitalizacji

W związku z tym, że obszar rewitalizacji składa się z 4 podobszarów, w poniższej tabeli podsumowane wszystkie informacje dla całego obszaru rewitalizacji. Pozwoliło to na uzasadnienie wyboru takich podobszarów jak: Bieliny, Nowa Huta, Huta Szklana, Porąbki.

Podsumowanie obszar rewitalizacji

Wskaźnik		2012	2013	2014	2015	2016
Analiza rodzin objętych pomocą, którym zrealizowano świadczenia- zasiłek stały	Liczba rodzin	21	25	27	27	22
	liczba osób w rodzinach	39	52	57	53	36
Występowanie azbestu	Liczba budynków	bd	1694	1674	1647	bd
	Azbest (w m2)		260812	257242	252203	
Liczba osób bezrobotnych	ogółem	306	297	248	243	bd
	w tym kobiet	153	150	126	138	
Liczba postępowań w przedmiocie uzależnienia	Liczba	10	11	11	12	bd
	% (do gminy)	58,82%	33,33%	31,43%	50,00%	bd
Liczba wniosków o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Liczba	7	1	0	12	bd
	% (do gminy)	53,85%	33,33%	0,00%	60,00%	bd
Liczba postępowań w procedurze Niebieska karta	Liczba	4	5	14	21	bd
	% (do gminy)	40,00%	50,00%	43,75%	50,00%	bd
Kwota udzielonej pomocy na osobę	Liczba osób	bd	827	686	664	bd
	Kwota pomocy	bd	419369,93	406289,41	395115,04	bd
Powód przyznania pomocy	alkoholizm	28	21	13	13	14
	bezdomy	1	0	0	1	1
	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych-rodzina wielodzietna	25	72	31	15	19
	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych-rodzina niepełna	21	45	33	24	19
	Bezradność w sprawach opiekuńczo	65	91	89	94	71

Wskaźnik		2012	2013	2014	2015	2016
	wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego					
	bezrobocie	88	169	87	80	61
	Długotrwała lub ciężka choroba	82	160	96	93	81
	Niepełnosprawność	77	49	68	71	64
	Potrzeba ochrony macierzyństwa	5	10	9	12	7
	Sytuacja kryzysowa	7	11	3	3	4
	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	3	0	3
	ubóstwo	144	282	165	156	133
	wielodzietność	21	88	20	23	20
	Zdarzenia losowe	2	1	2	1	1
	Przemoc w rodzinie	2	4	3	2	0
	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	21	0	0	0
	Sieroctwo	0	0	0	0	1
Świadczenie wychowawcze 500+	Liczba rodzin (wniosków) ogółem	Program funkcjonuje od 1 kwietnia 2016 roku				377
	% (do gminy)	Program funkcjonuje od 1 kwietnia 2016 roku				35,90 %
	Liczba rodzin otrzymujących świadczenia na pierwsze i kolejne dziecko	Program funkcjonuje od 1 kwietnia 2016 roku				307
	% (do gminy)	Program funkcjonuje od 1 kwietnia 2016 roku				32,83 %
Działalność gospodarcza	wpis	36	26	27	19	25
	% (do gminy)	54,55%	38,24%	40,91%	46,34%	32,47 %
	wykreślenie	13	17	29	26	21
	% (do gminy)	34,21%	29,31%	47,54%	49,06%	56,76 %

Źródło: opracowanie własne.

Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy Bieliny

1. Strategia Rozwoju Gminy

Strategia Rozwoju gminy Bieliny do roku 2020 została przyjęta Uchwałą Nr L/359/14 Rady Gminy Bieliny z dnia 10 września 2014r. w sprawie przyjęcia do realizacji Strategii Rozwoju Gminy Bieliny do roku 2020. Strategia określa główne kierunki rozwoju w kontekście perspektywy finansowej 2014-2020 i jest długofalowym scenariuszem rozwoju gminy.

W strategii określono wizję - docelowy stan gminy w przyszłości „Gmina, która dzięki rozwiniętej infrastrukturze i sprawnemu działaniu instytucji publicznych jest przyjazna mieszkańcom, turystom i inwestorom oraz rozwija się w sposób zrównoważony.”

Określono również misję gminy – „ Dbać o jakość życia mieszkańców gminy podnosząc jakość usług publicznych i rozwijając infrastrukturę gminną. Wspierać rozwój turystyki i przedsiębiorczości poprawiając warunki pracy i wypoczynku na terenie gminy.”

Strategia Zakłada cele i kierunki działań, które będą realizowały wizję rozwoju gminy Bieliny – „ Gmina, która dzięki rozwiniętej infrastrukturze i sprawnemu działaniu instytucji publicznych jest przyjazna mieszkańcom, turystom i inwestorom oraz rozwija się w sposób zrównoważony.”

Aby osiągnąć przyjętą w strategii wizję gminy określono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań. Cele strategiczne w rozwoju gminy zostały sformułowane następująco:

1. Wzrost atrakcyjności gminy Bieliny jako miejsca zamieszkania, poprzez rozbudowę infrastruktury komunalnej, ułatwienie dostępu oraz efektywne dostosowanie oferty szkolnictwa, rozbudowę sieci komunikacji zbiorowej, dalszy rozwój infrastruktury opieki zdrowotnej;
2. Wzrost atrakcyjności gminy Bieliny, jako miejsca wypoczynku, poprzez poszerzenie bazy gastronomiczno-rekreacyjnej oraz noclegowej, a także stworzenie wspólnej strategii promocji regionu z sąsiadującymi podmiotami administracyjnymi;
3. Wzrost atrakcyjności gminy Bieliny, jako miejsca prowadzenia biznesu, poprzez organizację terenów inwestycyjnych oraz strategii ich promocji, remont sieci drogowej, a także reorganizację rolnictwa oraz przetwórstwa rolno-spożywczego.

Cele Gminnego Programu Rewitalizacji w Gminie Bieliny będą uwzględniały postanowienia ww. dokumentu strategicznego. Biorąc pod uwagę cele strategiczne gminy wybrano te obszary społeczno-ekonomiczne, w których realizacja projektów rewitalizacyjnych wpłynie na najefektywniejsze wykorzystanie potencjałów i dostępnych środków.

Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w cele oraz kierunki działań wyznaczone w Strategii rozwoju gminy. Strategia jest narzędziem, które ma za zadanie wspieranie pozytywnych przemian wewnętrznych, wykorzystywania szans rozwojowych i likwidowania lub niwelowania ograniczeń pojawiających się w otoczeniu. Strategia Rozwoju Gminy Bieliny i Gminny Program Rewitalizacji współgrają pod względem diagnozowanych problemów i w związku z tym są powiązane w zakresie wyznaczonych celów i kierunków działania. W obu

dokumentach zaznaczona została potrzeba bardziej efektywnego wykorzystania potencjału wynikającego z położenia gminy, w tym walorów krajobrazowo- przyrodniczych, w zakresie wpływu na rozwój gospodarczy oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Strategia określa cele w obszarze polityki społecznej, której zadaniem jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialnych jak i niematerialnych wszystkich grup społecznych, przy szczególnym uwzględnieniu rodzin oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Bieliny na lata 2014 – 2020. Cele zostały określone w dokumencie następująco:

- 1) Zintegrowana i aktywna społeczność poprzez wzmocnienie więzi społecznych i aktywizowanie mieszkańców.
- 2) Samodzielni mieszkańcy gminy niezależni od pomocy społecznej poprzez aktywność na rynku pracy.
- 3) Rodziny wzajemnie wspierające się i samodzielnie rozwiązujące problemy poprzez promowanie więzi rodzinnych, wielopokoleniowych i łatwiejszy dostęp do poradnictwa rodzinnego.
- 4) Dobre warunki kształcenia i wyrównywania deficytów pozwalają na aktywny i wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży, dzięki wyrównywaniu szans edukacyjnych i atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.
- 5) Osoby niepełnosprawne aktywnie uczestniczą w życiu lokalnej społeczności, czują się potrzebne, dzięki działaniom aktywizującym i integrującym.

Fundamentalne postanowienia w zakresie pomocy społecznej określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych znalazły odzwierciedlenie w GPR.

Zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Bieliny ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, osób niepełnosprawnych, rodzin zubożałych i niewydolnych wychowawczo, osób bezrobotnych poprzez realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych będących odpowiedzią na zidentyfikowane problemy, w szczególności w sferze społecznej, zaznaczają spójność obu dokumentów.

3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Celem dokumentu jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań rozwoju gminy.

Ustalenia Studium obejmują:

- 1) cele rozwojowe gminy oraz uwarunkowania ich realizacji

- 2) politykę rozwoju przestrzennego
- 3) katalog miejscowych planów
- 4) priorytety strategiczne gminy

Studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jednak jego ustalenia są wiążące do prowadzenia określonej w nim polityki przestrzennej, w szczególności przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ale także innych dokumentów programowych zawierających elementy planowania przestrzennego m.in. poprzez wskazywanie do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych.

Studium uwzględnia zgodnie z art.10 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwarunkowania wynikające m. in. z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy

Natomiast zgodnie z art.10 ust.2 ustawy o planowaniu przestrzennym Studium określa m. in.:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz przeznaczeniu terenów
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej
- obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

GPR jest kolejnym dokumentem strategicznym i jest powiązany ze Studium zarówno pod względem uwarunkowań jak również kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie planując w GPR przedsięwzięcia, których realizacja wpłynie na zaspokojenie potrzeb interesariuszy w obszarze rewitalizacji i przyczyni się do niwelacji zidentyfikowanych problemów Program wskazuje zmiany niezbędne do wprowadzenia w Studium.

4. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego

Obszar wyznaczony w Gminnym Programie Rewitalizacji jest w całości objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Jest to podstawowy dokument planistyczny- akt prawa miejscowego, który określając przeznaczenie terenu, w tym warunki dopuszczające realizację przedsięwzięć inwestycyjnych oraz zasady zabudowy warunkuje możliwości planistyczne lokalizacji zadań i projektów na terenie gminy, w tym na obszarze rewitalizacji. W chwili obecnej opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016 – 2025 trwają prace nad zmianą dokumentu MPZP. Obowiązującymi aktualnie na obszarze rewitalizacji są n/w MPZP:

- podobszar Bieliny: Uchwała nr XXXVI/247/06 Rady Gminy Bieliny z dnia 28 marca 2006 r. wraz z uchwałą korygującą nr XXXIX/269/09 Rady Gminy Bieliny z dnia 25 maja 2006 r.;
- podobszar Porąbki: Uchwała Nr XXXVI/259/06 Rady Gminy Bieliny z dnia 28 marca 2006 r.)
- podobszar Huta Nowa: Uchwała Nr XXXVI/254/06 Rady Gminy Bieliny z dnia 28 marca 2006 r.)
- podobszar Huta Szklana: Uchwała Nr XXXVI/259/06 Rady Gminy Bieliny z dnia 28 marca 2006 r. ze zmianą wprowadzoną Uchwałą Nr XIX/111/12 Rady Gminy Bieliny z dnia 24 maja 2012r.

Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny z zapisami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego przejawia się w następujących aspektach:

- lokalizacji projektów rewitalizacyjnych,
- zgodności i kontynuacji polityki przestrzennej Gminy,
- respektowania zapisów planistycznych,
- spójności zapisów i ustaleń w zakresie zagospodarowania przestrzennego i ładu przestrzennego w Gminie.

5. Program Gospodarki Niskoemisyjnej

Priorytetowymi celami zapisanymi w Programie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bieliny są:

- rozwój niskoemisyjnych źródeł energii
- poprawa efektywności energetycznej
- zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami
- planowanie i promowanie gospodarki niskoemisyjnej

Działania w zakresie realizacji Programu Gospodarki Niskoemisyjnej zostały zaplanowane w oparciu o dwa sektory:

1) Sektor gminny w zakresie:

- Wykonywania zadań obejmujących działania inwestycyjne, modernizacyjne, oszczędnościowe i efektywnościowe.
- Rozwoju rozproszonych kogeneracyjnie źródeł produkcji energii elektrycznej i ciepła oraz wprowadzanie nowych technologii zarządzania energią z zastosowaniem inteligentnych sieci i systemów pomiarowych.

2. Sektor pozagminny w zakresie:

- Zastosowania zasady zrównoważonego użytkowania energii, kierunków zmian w zakresie gospodarowania energią i zastosowanie działań naprawczych.
- Współpracy z sąsiadującymi gminami w zakresie gospodarowania energią niskoemisyjną, zrównoważonego transportu, efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Efektem podejmowanych działań jest poprawa jakości życia mieszkańców i ochrona środowiska naturalnego.

Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji z Programem Gospodarki Niskoemisyjnej zaznacza się w następujących obszarach:

1. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców (poprzez m. in. ograniczanie emisji zanieczyszczeń i hałasu oraz stosowanie OZE)
2. Termomodernizacja.
3. Modernizacja oświetlenia.
4. Poprawa stanu technicznego oraz funkcjonalności dróg i ulic.
5. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń.
6. Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców.

6. Program Opieki nad zabytkami

Celem Programu jest określenie zasadniczych kierunków działań i zadań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami na terenie Gminy Bieliny. Jest dokumentem o charakterze strategicznym.

Cele priorytetowe programu przedstawiają się następująco:

- I. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy
- II. Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego
- III. Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości

Gminny Program Rewitalizacji jest spójny z Programem Opieki nad Zabytkami w szczególności w zakresie uwzględnienia dziedzictwa kulturowego zarówno materialnego jak i niematerialnego jako potencjału w procesie wyprowadzania obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Wizja wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego (planowany efekt rewitalizacji)

Wizja gminy stanowi sumaryczny, pożądany kierunek rozwoju, względem, którego powinny zostać wyznaczone cele strategiczne oraz operacyjne. Wizja obszaru rewitalizacji jest zbieżna z wizją gminy.

Przyszły obraz wyznaczonego obszaru winien charakteryzować się atrybutami atrakcyjności zarówno dla obecnych mieszkańców danego terenu, jak i potencjalnych inwestorów, czy też turystów. Horyzont czasowy wykreowanej misji dotyczy perspektywy 2025 roku. Stworzenie docelowej, sumarycznej sfery systematyzuje dążenia poszczególnych grup społecznych, wywołując pozytywne efekty ponoszonych wysiłków.

**Bieliny, Huta Nowa, Huta Szklana i Porąbki
obszarami ożywionymi społecznie, integrującymi i
aktywizującymi osoby wykluczone lub zagrożone
wykluczeniem, będące jednocześnie terenami
atrakcyjnymi do życia i rozwoju.**

Po przeprowadzeniu założonych działań rewitalizacyjnych obszary rewitalizacji staną się centrum społeczno-kulturalnym gminy, obszarami atrakcyjnymi dla mieszkańców, przedsiębiorców oraz turystów. Wysokiej jakości infrastruktura społeczna i sportowo-rekreacyjna stanie się miejscem aktywizacji, integracji i wsparcia. Działania społeczne spowodują wzrost samodzielności osób wykluczonych, co z kolei wpłynie na zmniejszenie liczby beneficjentów pomocy społecznej. Wsparciem objęte zostaną również osoby bezrobotne. Przeprowadzone działania skutkujące podniesieniem kompetencji oraz wzrostem wiedzy na temat samozatrudnienia przyczynią się do większej aktywizacji zawodowej tej grupy społecznej.

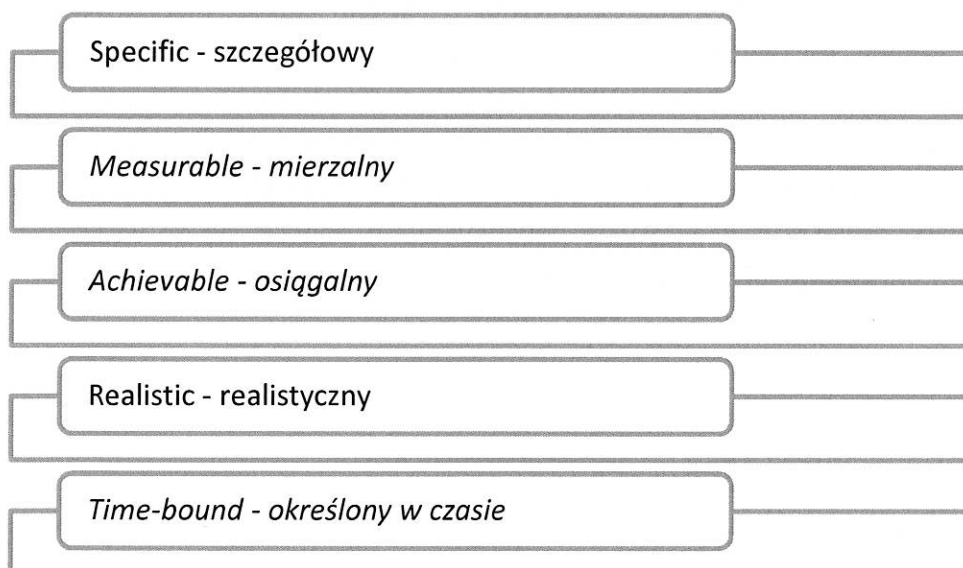
Dotychczasowy niedobór w infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej zostanie zaspokojony, a mieszkańcy będą mogli spędzać czas aktywnie. Dodatkowo poprawie ulegnie jakość świadczonych usług – w tym m.in. medycznych (remont ośrodka zdrowia i zwiększenie liczby oferowanych usług), społecznych (rozbudowa mieszkań socjalnych, adaptacja budynku OSP na galerię wraz z ośrodkiem arteterapii) i turystycznych (ochrona dziedzictwa kulturowego), które z kolei przyczynią się do wzrostu gospodarki gminy. Poprawa estetyki obszaru wpłynie pozytywnie na lokowanie nieruchomości i inwestycji przez prywatnych właścicieli i inwestorów na terenach wyznaczonych do rewitalizacji, a przede wszystkim na wzrost jakości życia

mieszkańców.

Cele rewitalizacji i kierunki działań

Proces realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji uwarunkowany jest negatywnymi zmianami w sferze gospodarczej, przestrzenno-środowiskowej oraz społecznej gminy. W ramach przezwyciężenia problemów należy wyznaczyć cele, które w syntetyczny sposób winny stanowić zhierarchizowany system priorytetów w podejmowanych działaniach.

Metodą, zastosowaną w procesie kreowania celów strategicznych w programie rewitalizacji została analiza SMART. Owa koncepcja polega na stosowaniu się do pięciu założeń, decydujących o sukcesie wyznaczonych celów:

Realizacja Programu Rewitalizacji będzie opierać się na działaniach, które pozwolą na wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, poprzez działania w sferze społecznej, gospodarczej oraz przestrzenno-infrastrukturalnej. Wybrane obszary rewitalizacji charakteryzują się kumulacją negatywnych zjawisk kryzysowych, w związku z tym przyszłościowe zadania będą realizowane w celu ożywienia gospodarczego i społecznego mieszkańców oraz większego zaangażowania poszczególnych grup interesariuszy w realizację Gminnego Programu Rewitalizacji.

Interesariusze to przede wszystkim osoby, instytucje lub ich grupy, które są w strefie bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny oraz podmioty, które mogą uczestniczyć w realizacji programu i wpływać pozytywnie lub negatywnie, na jego rezultaty. Interesariuszami Gminnego Programu Rewitalizacji mogą być zatem lokalne społeczności i poszczególne osoby oraz ich formalni i nieformalni przedstawiciele, władze samorządowe i krajowe, politycy, przywódcy religijni, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, grupy specjalnych interesantów, społeczności akademickie

oraz przedstawiciele biznesu⁸.

Cele oraz wynikające z nich działania, muszą odpowiadać na aspekty problemowe wyszczególnione w diagnozie obszarów zdegradowanych i przeznaczonych do rewitalizacji.

Na potrzeby delimitacji obszarów problemowych, próg wymagany do przekroczenia przez obszary zdegradowane ustalono na jednoczesne współwystępowanie 5 obszarów kryzysowych w podsystemie społecznym oraz co najmniej dwóch obszarów, w pozostałych podsystemach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym. Poniżej zestawiono obszary problemowe przypadające na poszczególne miejscowości wchodzące w skład obszaru zdegradowanego. Przy wyznaczeniu obszaru rewitalizacji wzięto również pod uwagę skalę przekroczenia poszczególnych wskaźników, opinie ekspertów i lokalną charakterystykę (zły stan techniczny części obiektów, bariery architektoniczne i zły stan techniczny części budynków użyteczności publicznej – w tym także nieefektywność energetyczną). Tym samym, do rewitalizacji wybrane zostały miejscowości Bieliny, Porąbki, Huta Nowa oraz Huta Szklana. Jak można zauważyć, znaczna część obszarów problemowych przypadających na miejscowości wchodzące w skład obszaru rewitalizacji jest ze sobą zbieżna i obejmują wszystkie sfery problemowe: społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. Planowane projekty rewitalizacyjne powinny zatem odnosić się do wszystkich z nich, aby docelowo wyprowadzić tenże obszar ze stanu kryzysowego.

---

⁸ International Finance Corporation (2007). Stakeholder Engagement: A Good Practice Handbook for Companies Doing Business in Emerging Markets, World Bank Group.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rysunek 13 Obszary problemowe w obszarze rewitalizacji

	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Podobszar Bieleń	<ul style="list-style-type: none"> -wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem, -wysoka liczba ludności w wieku produkcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku nieprodukcyjnym, -spadek liczby ludności, wysoka liczba świadczeń w przeliczeniu na rodzinę korzystających z pomocy społecznej, -niska frekwencja wyborcza 	<ul style="list-style-type: none"> -niedostateczna oferta miejsc pracy w stosunku do zapotrzebowania 	<ul style="list-style-type: none"> -duża ilość azbestu przypadająca na 1 budynek -niska efektywność energetyczna budynków -przerwy w dostępie do wody -nieefektywne oświetlenie uliczne -występowanie niskiej emisji 	<ul style="list-style-type: none"> -niska jakość podstawowych usług medycznych -brak dostępu do usług specjalistycznych -niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych, szczególnie w budynkach użyteczności publicznej -niefunkcjonalne rozwiązania architektoniczne w obiektach sportowych (stadion, sala gimnastyczna) -wymagająca poprawy estetyki przestrzeni publicznej (otoczenie Ośrodka Zdrowia, otoczenie Cmentarza Parafialnego, tzw. Kowalka) 	<ul style="list-style-type: none"> -degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych -niefunkcjonalne rozwiązania techniczne -rozwiązania techniczne

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
<p>Podobszar Porąbki</p> <p>-wysoki udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem, -wysoka liczba ludności w wieku produkcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku nieprodukcyjnym, -spadek liczby ludności, wysoka liczba świadczeń w przeliczeniu na rodzinę korzystających z pomocy społecznej, -niska liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców</p>	<p>-wysoki udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem, -wysoki udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem, -wysoki udział osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym, -wysoki udział osób korzystających z pomocy</p>	<p>-niska liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym</p>	<p>-niska efektywność energetyczna budynków, -przerwy w dostawach wody, -nieefektywne oświetlenie uliczne</p>	<p>-niefunkcjonalne rozwiązania architektoniczne w budynkach Szkoły Podstawowej i budynku Domu Nauczyciela -brak dostępu do infrastruktury sportowej -występowanie niskiej emisji.</p>	<p>-degradacja stanu technicznego budynków oraz rozwiązań technicznych</p>
<p>Podobszar Huta Nowa</p> <p>-wysoki udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem, -wysoki udział osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym, -wysoki udział osób korzystających z pomocy</p>	<p>-</p>	<p>-niska efektywność energetyczna budynków (Szkoła Podstawowa, Remiza OSP) -problemy z dostępem do sieci kanalizacyjnej – duża liczba zbiorników bezodpornych -występowanie niskiej emisji</p>	<p>-degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych oraz rozwiązań technicznych</p>	<p>-degradacja stanu technicznego obiektów oraz rozwiązań technicznych</p>	

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzennie-funkcjonalna	Sfera techniczna
	<p>społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców, -niska liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, -niska frekwencja wyborcza</p>				
<p>Huta Szklana</p>	<p>-wysoka liczba ludności w wieku produkcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku nieprodukcyjnym, -wysoki udział osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym, -wysoka liczba świadczeń w przeliczeniu na rodzinę korzystających z pomocy społecznej, -zerowa liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, -niska frekwencja wyborcza</p>	<p>-niedostateczna oferta miejsc pracy</p>	<p>-występowanie niskiej emisji -nieefektywne oświetlenie uliczne</p>	<p>-niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną (niewykorzystany potencjał turystyczny)</p>	<p>-niefunkcjonalne rozwiązania umożliwiające wykorzystanie obiektów w pełni</p>

Źródło: Opracowanie własne

Rekomendowane kierunki interwencji

Realizacja zaplanowanych celów przyczyni się do aktywizacji społeczności lokalnej oraz wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego. Pierwszy obszar strategiczny stanowi podstawę skutecznej realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, dzięki bezpośredniemu oddziaływaniu na mieszkańców wybranych terenów. Obszar drugi stanowi natomiast dziedzinę infrastrukturalno-przestrzenną, która będzie wpływać na jakość życia lokalnej społeczności w miejscu zamieszkania.

Do każdego celu strategicznego przypisano również kierunki działań. Cele strategiczne wyznaczają długoterminowe kierunki rozwoju, natomiast przypisane do nich zamierzenia operacyjne plan działań, właściwy do osiągnięcia założonych koncepcji. Wyznaczone poniżej postanowienia, zostały wskazane po wcześniejszej diagnozie obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie Bieliny.

Źródło: opracowanie własne.

Wsparcie i wyrównanie szans osób wykluczonych	Rozwój i poprawa jakości infrastruktury społecznej
Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	Rozwój i poprawa jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz kulturalnej
Aktywizacja społeczna i integracja lokalnej społeczności	Ochrona dziedzictwa kulturowego

Każdy z wyznaczonych do rewitalizacji podobszarów poza tożsamymi problemami społecznymi charakteryzuje się zdegradowaną infrastrukturą techniczną i nieodpowiednio do potrzeb

zagospodarowanym układem przestrzenno-funkcjonalnym. Z uwagi na podobieństwo problemów w tych sferach w poszczególnych podobszarach rewitalizacji wyznaczono po kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych, mające na celu zmniejszenie skali występowania zjawisk kryzysowych.

PODOBSZAR BIELINY

- Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez remont placówek opieki zdrowotnej.
- Rozszerzenie oferty sportowej i rekreacyjnej poprzez remont infrastruktury sportowej.

PODOBSZAR HUTA NOWA

- Rozszerzenie oferty kulturalnej i rekreacyjnej poprzez prace modernizacyjne zaplecza technicznego.

PODOBSZAR HUTA SZKLANA

- Rozszerzenie oferty kulturalnej poprzez remont, rozbudowę i renowację miejsc historycznych.

PODOBSZAR PORĄBKI

- Dostosowanie infrastruktury technicznej do potrzeb mieszkańców podobszaru Porąbki. Rozszerzenie oferty sportowo-rekreacyjnej.
- Poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez rozszerzenie zasobu mieszkań socjalnych gminy.

Opis kierunków interwencji i celów rewitalizacyjnych

Cel strategiczny - Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i aktywizacja mieszkańców

Uzasadnienie: Działania podejmowane w zakresie osiągnięcia wyznaczonego celu strategicznego dotyczą aktywizacji społeczno-zawodowej lokalnej społeczności oraz wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Determinantą osiągnięcia wyznaczonego celu będzie zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia na terenie gminy. W wyniku podjętych działań najmniej liczna, a zarazem najlepiej wykwalifikowana grupa ludności nie zdecyduje się na wyjazd do większych ośrodków miejskich. W dłuższej perspektywie ww. grupa społeczna przyczyni się do wzrostu dynamiki rozwoju gminy, zwiększenie jej potencjału ludzkiego oraz wzrostu efektywności i konkurencyjności w sferze podaży pracy. Jednocześnie nacisk należy położyć na eliminację zjawiska bezrobocia, w tym podniesienie kwalifikacji osób pozostających bez pracy oraz wspieranie przedsiębiorczości wśród mieszkańców i zachęcanie ich do samozatrudnienia. Lokalną społeczność cechuje brak chęci do zmiany sytuacji życiowej i brak perspektyw na poprawę warunków bytowych, skutkujący zjawiskiem wykluczenia społecznego. W efekcie występowania niedostatecznego popytu na pracę i bezradności w pokonywaniu problemów życiowych, część mieszkańców została odizolowana od społeczeństwa. W wyniku postulatywnego stosunku do czerpania wsparcia z pomocy społecznej powstaje zjawisko bezrobocia pokoleniowego, którego wyeliminowanie również jest istotne. Ponadto w ramach

programu znaczenie ma udzielenie wsparcia społeczno-psychologicznego mieszkańcom zmagającym się z licznymi problemami, celem wsparcia ich rozwoju.

Działania z zakresu rewitalizacji powinny w największym stopniu odnosić się do sfery społecznej, nie tylko poprzez poprawę ich sytuacji bytowej, ale również w celu włączenia mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Promocja obywatelstwa społecznego winna skupić się wokół grup najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym. Integracja mieszkańców w lokalne społeczności wpłynie pozytywnie na poczucie bezpieczeństwa oraz zrozumienie potrzeb poszczególnych jednostek. Zaoferuje także możliwość uczestniczenia w kreowaniu rzeczywistości i narzędzia w tworzeniu koncepcji rozwoju lokalnej społeczności.

Jednoczesna poprawa infrastruktury społecznej, medycznej, komunikacyjnej wraz ze współpracą z środowiskami wspólnotowymi powinna wyeliminować problemy związane z wykluczeniem społecznym i zjawiskiem emigracji.

Cel strategiczny - Dostosowanie użyteczności infrastruktury do potrzeb różnych grup społecznych

Uzasadnienie: Wysoka funkcjonalność przestrzeni publicznej jest jedną z dominujących cech obszarów nastawionych na rozwój społeczno-gospodarczy. Poprawa użyteczności infrastruktury gminnej, skutkuje poprawą zadowolenia z życia zarówno mieszkańców, jak i turystów.

Obniżanie poziomu stanu technicznego infrastruktury niesie ze sobą poważne skutki. Niedostosowanie przestrzeni publicznej do zmieniających się uwarunkowań zarówno w sferze gospodarczej, turystyki, rekreacyjnej czy też mieszkalnej potęguje występowanie problemów społecznych. Należy przystosować infrastrukturę do potrzeb mieszkańców, a także inwestorów czy turystów.

W gminie Bieliny należy zmierzyć się z problemem niskiej jakości (lub brakiem) obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz świadczących usług na rzecz mieszkańców. Rewitalizację obszarów należy przeprowadzać z wykorzystaniem strategii zrównoważonego rozwoju, uwzględniającą uwarunkowania środowiskowe.

Lista planowanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny zaplanowano realizację projektów kluczowych które zostały zdefiniowane oraz zamieszczono charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć/projektów rewitalizacyjnych .

Na liście przedsięwzięć/projektów kluczowych znalazły się te przedsięwzięcia bez których osiągnięcie celów programu nie będzie możliwe, a obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyostać się z sytuacji kryzysowej. Następnie zamieszczono charakterystykę projektów pozostałych/dopuszczalnych (również przewidziane do realizacji poza obszarem rewitalizacji). Projekty te są komplementarne względem podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak również wpisują się w cele niniejszego dokumentu. Uwzględnienie przedsięwzięć uzupełniających służyć ma zapewnieniu komplementarności przestrzennej programu rewitalizacji.

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016 - 2025 znajdują się projekty (dotyczące sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej), które zostały zgłoszone w poprzedniej wersji dokumentu strategicznego tj. Lokalnego Programu Rewitalizacji Miejscowości Bieliny 2008 - 2013, bądź też są kontynuacją poprzednich wniosków.

W ramach projektu „Bieliny jak nowe- rewitalizacji centrum miejscowości gminnej Bieliny” realizowanego z poprzedniego dokumentu strategicznego zostało uzyskane dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WŚ na lata 2007-2013 na blisko 3 618 000,00 zł. Zakres wykonanych przedsięwzięć dotyczył:

- Remontu i modernizacji kompleksu budynków oświatowo – administracyjnych- etap I
- Utworzenia strefy rekreacji przy Zespole Szkół Samorządowych w Bielinach,
- Przebudowy ulic: Działkowej i Leśnej wraz z infrastrukturą techniczną,
- Remont i modernizacja "podejścia do kościoła" wraz z infrastrukturą techniczną,
- Zagospodarowania terenu wokół strażnicy OSP wraz z przebudową parkingu parafialnego oraz remont schodów prowadzących z placu przykościelnego do ogrodzenia świątyni,
- Przebudowy ulicy Krótkiej wraz z infrastrukturą techniczną, zagospodarowania terenu wokół zbiornika ppoż.,
- Przebudowy budynku po byłym posterunku policji.

W ramach zgłoszonego projektu rewitalizacyjnego została uzyskana również kwota dofinansowania w wysokości 2 288 608 zł z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz dofinansowanie w wysokości 686 582 zł ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w Bielinach.

Jednocześnie prowadzono projekty z zakresu sfery społecznej w których uczestniczyli mieszkańcy miejscowości Bieliny, ale także miejscowości które znalazły się na obszarze rewitalizacji, tj.:

- „Rockefeller-ka z gminy Bieliny!”- projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości 936 302, 30 zł
- projekt pn. „Własna firma szansą na lepsze jutro" współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki
- 8 edycji projektu systemowego „Zaraz wracam-program aktywnej integracji społecznej oraz zawodowej mieszkańców gminy Bieliny” dofinansowanych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
- „Rozwijam się i uczę - indywidualizacja procesu nauczania i wychowania klas I-III w Gminie Bieliny”- projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
- projekt pn. „Zacznijmy od przedszkola". Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki
- „Wsparcie na starcie – polepszenie warunków funkcjonowania oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w gminie Bieliny”-projekt współfinansowany ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Projekty zgłoszone w 2016 roku wykazują komplementarność z przedsięwzięciami przeprowadzonymi w latach 2008 - 2013. Dotyczą one uzupełnienia dotychczasowych programów, kompletując je o kolejne elementy, poprawiające jakość życia mieszkańców.

Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Projekty główne, których realizacja pozwoli na poprawę sytuacji na obszarach kryzysowych. Wszystkie projekty w znacznym stopniu wpłyną na aspekt społeczny, zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i na terenie całej gminy.

Przedsięwzięcia realizowane na wszystkich podobszarach

Przedsięwzięcie Nr 1	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Nowe kompetencje = Nowe możliwości. Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji gminy Bieliny w podobszarach: Bieliny, Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana
Opis stanu istniejącego	<p>Jednym z głównym problemów z którym borykają się mieszkańcy wszystkich podobszarów rewitalizacji jest ubóstwo powiązane z bezrobociem, w tym bezrobociem długotrwałym. Liczba bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji w 2015r. wynosiła 243 osoby (gmina 598) co stanowiło 40,6% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. 56,8% osób bezrobotnych zamieszkujących obszar stanowiły kobiety. Warto zaznaczyć, że kobiety bezrobotne zamieszkujące obszar rewitalizacji stanowiły 45,5% ogółu bezrobotnych kobiet (gmina 303, obszar 138).</p> <p>Liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła w 2015r. 186 osób, w tym na obszarze rewitalizacji 90 osób tj. 48,4% wszystkich osób długotrwale bezrobotnych z terenu gminy. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych w podobszarach wynosił: Bieliny – 33,6%; Porąbki -47,4%; Huta Nowa -38,5%; Huta Szklana 33,3%.</p> <p>Skutkiem tego zjawiska jest wykluczenie społeczne oraz marginalizacja osób bezrobotnych lub nieaktywnych zawodowo, ale także ich rodzin. Wg danych GOPS bezrobocie jest jednym z głównych powodów przyznawania pomocy społecznej.</p>
Cel realizacji przedsięwzięcia/projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizacja osób oddalonych od rynku pracy i umożliwienie im powrotu do zatrudnienia. 2. Stworzenie warunków do podjęcia zatrudnienia w tym subsydiowanego i prac społecznie użytecznych, co w efekcie wpłynie na funkcjonowanie uczestników przedsięwzięcia oraz ich rodzin, ale także przerwie bierność zawodowa osób bezrobotnych. 3. Wyposażenie osób bezrobotnych w dodatkowe umiejętności, co będzie stanowić atut przy ubieganiu się o zatrudnienie u potencjalnych pracodawców po zakończeniu udziału w projekcie.

	Ponadto działania środowiskowe skierowane do osób i ich rodzin przyczynią się do ich integracji lokalnym środowiskiem oraz zwiększenia poczucia własnej wartości.	
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny- gminne jednostki organizacyjne w GOPS/ możliwe partnerstwo – podmioty zostaną wyłonione w konkursie	
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	Obszar rewitalizacji- podobszary: Bieliny Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana Przedsięwzięcie/projekt dopuszcza udział w projekcie uczestników z pozostałych obszarów zdegradowanych wyznaczonych na terenie gminy Bieliny.	
Przewidywany zakres projektu	Aktywizacja społeczno- zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, obejmująca: <ul style="list-style-type: none"> • warsztaty kompetencji społecznych, szkolenia, kursy i inne zajęcia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych, • działania o charakterze środowiskowym, • terapię oraz poradnictwo indywidualne i grupowe (w tym psychologiczne i psychospołeczne) wspierające umiejętności społeczne i zawodowe umożliwiające powrót do życia społecznego, w tym aktywizację i powrót na rynek pracy, • wsparcie środowiskowe na rzecz integracji zawodowej i społecznej z uwzględnieniem wolontariatu 	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2018	2020
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Potencjalne źródła finansowania
	980 000,00	wkład własny: 147 000,00 środki zewnętrzne: 833 000,00 RPO WŚ Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie
Prognozowane rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> - aktywizacja osób bezrobotnych - uzyskanie przez osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem nowych kwalifikacji i umiejętności - spadek bezrobocia - powrót na rynek pracy osób uczestniczących w projekcie -integracja społeczna -wzmocnienie poczucia wartości uczestników projektu 	
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post	

Przedsięwzięcie Nr 2	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	BIELIŃSKIE STACJE WSPARCIA
Miejsce realizacji	Obszar gminy Bieliny w tym obszary rewitalizacji w podobszarach: Bieliny, Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana
Opis stanu istniejącego	<p>Na terenie gminy Bieliny, w tym na obszarze rewitalizacji obserwuje się ubożenie mieszkańców o czym świadczy wzrastająca liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Głównymi powodami przyznawania pomocy jest ubóstwo i bezrobocie, ale także bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych. Trwały brak pracy ma ogromny wpływ na zaspokojenie potrzeb w różnych sferach życia i prowadzi do powstawania zjawisk patologii społecznej, zakłóca prawidłowy rozwój społeczeństwa i jednostki, jest źródłem napięć i konfliktów. Brak zatrudnienia w miejscu lub pobliżu miejsca zamieszkania oraz brak środków do życia powoduje, że wielu mieszkańców gminy decyduje się na migracje do innych województw oraz poza granice kraju w celach zarobkowych. Skutkuje to rozłąką rodziny, zanikaniem więzi emocjonalnej rodziców z dziećmi. Dzieci często nie posiadają wystarczającej opieki i wsparcia ze strony najbliższych. Bezradność w kwestiach opiekuńczo- wychowawczych, wiąże się z coraz większą liczbą rodzin niepełnych. Obserwuje się także problemy wychowawcze i materialne wśród rodzin wielodzietnych. Na terenie gminy brakuje ośrodków i placówek, które wspierałyby zarówno rozwój dzieci zaniedbanych, wymagających szczególnej opieki pedagogicznej i wychowawczej, jak i oferowałyby pomoc i poradnictwo dla rodziców i opiekunów będących w trudnej sytuacji materialnej. Jediną instytucją jest ośrodek pomocy społecznej.</p> <p>Obok bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych na obszarze rewitalizacji zauważalne jest zjawisko przemocy domowej i alkoholizmu. Z informacji Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że ofiarami przemocy są najczęściej kobiety i dzieci, a sprawcami mężczyźni nadużywający alkoholu. Znaczny procent pokrzywdzonych wstydzi się zgłaszać problem. Istnieje potrzeba uświadamiania o możliwości i potrzebie korzystania z pomocy w przypadku zaistnienia przemocy domowej.</p> <p>Na terenie Gminy istnieje baza infrastrukturalna odpowiednia do utworzenia placówek. Rada gminy Bieliny Uchwałą Nr XXIV/174/16 z dnia 13 września 2016r. utworzyła placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczej w ramach projektu. Placówki obejmują działaniem obszar rewitalizacji. W ramach projektu powołano 6 placówek wsparcia dziennego tzw. Stacji Wsparcia: w Bielinach, Porąbkach, Hucie Nowej, Hucie Podłysicy (obejmującej działaniem Hutę Szklaną), Lechowcie i Napękwowie.</p>

	Projekt swoim zasięgiem obejmuje obszar całej gminy ponieważ problemy opiekuńczo- wychowawcze oraz zjawiska patologiczne w tym przemoc i alkoholizm w różnej skali występują na pozostałym obszarze. Brak interwencji na wczesnym etapie powstawania zjawisk patologicznych oraz problemów opiekuńczo- wychowawczych w miejscu ich występowania będzie powodować ich przenoszenie wraz z rozpoczęciem nauki w gimnazjum na podobszar Bieliny i na tym podobszarze sytuacja kryzysowa może się pogłębić.	
Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie dostępności do usług społecznych 2. Stworzenie warunków wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, przełamania barier i ograniczeń w kwestiach poszukiwania pomocy. 3. Stworzenie miejsc integracji środowiska lokalnego. 4. Stworzenie warunków służących rozwojowi i wyrównywaniu szans dzieci obciążonych dysfunkcjami 	
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny- powołana Jednostka Realizująca Projekt	
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	Obszar rewitalizacji- podobszary: Bieliny Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana. Projekt dopuszcza udział w projekcie uczestników z pozostałych obszarów zdegradowanych wyznaczonych na terenie gminy Bieliny.	
Przewidywany zakres projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyposażenie/doposażenie placówek (m.in. meble, komputery z oprzyrządowaniem i oprogramowaniem, materiały dydaktyczne), 2. Zajęcia tematyczne wspierające rozwój dzieci, budowanie pozytywnej samooceny (np. plastyczne, teatralne, z zakresu wiedzy o regionie), 3. Organizacja wydarzeń okazjonalnych (dzień dziecka, dzień mamy, święta) oraz wyjazdów o charakterze krajoznawczym, kulturalnym, sportowym, 4. Zatrudnienie wychowawców, 5. Doradztwo i wsparcie psychologiczne o charakterze indywidualnym i grupowym, 6. Zapewnienie dostępu do Internetu, 7. Zatrudnienie obsługi projektu. 	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie realizacji (Nr umowy: RPSW.09.02.01-26-0013/15-00)	
Harmonogram realizacji	Rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2016 2020	2020 2024- funkcjonowanie Stacji Wsparcia w ramach trwałości projektu
Finansowanie projektu	Koszty	Źródła finansowania
	2 898 553,39 PLN	budżet gminy: 147 000,00PLN

		środki zewnętrzne: 1 551 553,39PLN środki budżetowe wynikające ze zobowiązań trwałości: 1 200 000,00 RPO WŚ Działanie 9.2 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych
Prognozowane rezultaty projektu	-aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, -Utworzenie miejsc świadczenia usług społecznych - poprawa dostępności i jakości usług społecznych (zwłaszcza edukacyjnych i opiekuńczych) - Powstanie nowej oferty spędzania wolnego czasu - wyrównywanie szans dzieci z rodzin dysfunkcyjnych - wzrost poczucia własnej wartości	
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post	

Przedsięwzięcie Nr 3	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	TALENT I PASJA SZANSĄ NA NOWY ZAWÓD
Miejsce realizacji	Obszar rewitalizacji gminy Bieliny w podobszarach: Bieliny, Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana
Opis stanu istniejącego	<p>Jednym z głównym problemów z którym borykają się mieszkańcy wszystkich podobszarów rewitalizacji jest ubóstwo powiązane z bezrobociem, w tym bezrobociem długotrwałym. Liczba bezrobotnych zamieszkujących obszar rewitalizacji w 2015r. wynosiła 243 osoby (gmina 598) co stanowiło 40,6% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych. 56,8% osób bezrobotnych zamieszkujących obszar stanowiły kobiety. Poziom bezrobocia wykazywany przez statystyki PUP nie odzwierciedla jednak faktycznego stanu pozostawiania bez pracy mieszkańców gminy. Zjawiskiem szeroko występującym na terenie gminy w tym na obszarze rewitalizacji jest bezrobocie ukryte (agrarne). Sytuacja ta dotyczy głównie kobiet. Brak stałego zatrudnienia wśród kobiet wynika z potrzeby opieki nad dziećmi, domem i gospodarstwem. Ponadto kobiety pow. 45r.ż. oraz po zasiłkach macierzyńskich i wychowawczych mają największe problemy z powrotem na rynek pracy. Kobiety bezrobotne zamieszkujące obszar rewitalizacji stanowiły 45,5% bezrobotnych kobiet (gmina 303, obszar 138). Odsetek kobiet w liczbie osób bezrobotnych w podobszarach wynosił: Bieliny – 55,7%; Porąbki -52,6%; Huta Nowa -60,0%; Huta Szklana -61,1%.</p> <p>Skutki tego zjawiska objawiają się m.in. w: niewykorzystanym potencjale ludzkim, obciążeniu systemu pomocy społecznej, spadkiem</p>

	<p>dochodów rodzin i pogorszeniem się jakości życia, degradacją psychiczną i moralną osób pozostających bez pracy, zjawiskami patologii społecznej, ubóstwem. Na te zjawiska nakładają się bariery mentalne związane z ugruntowanymi stereotypami ról społecznych. Bezrobocie wśród kobiet wynika często nie ze względu na niski poziom wykształcenia lecz występujących na wsi uwarunkowań społecznych, gdzie pomimo wykonywania przez mężczyzn mało opłacalnych zawodów, kobiety nie podejmują działalności gospodarczej czy społecznej ponieważ są uzależnione finansowo i psychicznie. Bardzo wyraźnie uwidacznia się to w procedurze „Niebieskiej Karty”, w trakcie której wielokrotnie zarzuty są wycofywane.</p> <p>Stereotypy te są przenoszone z pokolenia na pokolenie, poprzez to także w świadomości młodej generacji mieszkańców tworzą się bariery i ograniczenia. Zjawiska te zostały zdiagnozowane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.</p> <p>Projekt zakłada pobudzenie aktywności zawodowej, w tym zwiększenia świadomości wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji nt. możliwości podejmowania samozatrudnienia.</p> <p>Kobiety realizują swoje pasje, w tym artystyczne działając w stowarzyszeniach i grupach nieformalnych – jest drzemający potencjał, który mogą wykorzystać podczas kreowania ścieżki zawodowej. Skutkiem braku aktywności zawodowej jest wykluczenie społeczne oraz marginalizacja nieaktywnych zawodowo zwłaszcza bezrobotnych kobiet, ale także ich rodzin. Wg danych GOPS bezrobocie jest jednym z głównych powodów przyznawania pomocy społecznej.</p>
<p>Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizacja osób oddalonych od rynku pracy i umożliwienie im powrotu do zatrudnienia. 2. Pobudzenie przedsiębiorczości poprzez wsparcie doradczo-szkoleniowe dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej i stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości. 3. Wzrost poziomu samozatrudnienia na obszarze rewitalizacji poprzez udzielenie wsparcia na podjęcie działalności.
<p>Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner</p>	<p>Gmina Bieliny/możliwe partnerstwo – podmioty zostaną wyłonione w konkursie</p>
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu</p>	<p>Obszar rewitalizacji- podobszary: Bieliny Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana.</p> <p>Przedsięwzięcie/projekt dopuszcza udział w projekcie uczestników z pozostałych obszarów zdegradowanych wyznaczonych na terenie gminy Bieliny.</p>
<p>Przewidywany zakres projektu</p>	<p>Aktywizacja społeczno- zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, obejmująca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie doradczo-szkoleniowe dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej.

	<ul style="list-style-type: none"> Wsparcie na rozpoczęcie działalności gospodarczej w formie bezzwrotnej. Działania o charakterze środowiskowym. 	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2018	2020
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Potencjalne źródła finansowania
	1 000 000,00	wkład własny/środki prywatne: 150 000,00 środki zewnętrzne: 850 000,00 RPO WŚ Działanie 10.4 Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy
Prognozowane rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost aktywizacji zawodowa osób pozostających bez pracy zwłaszcza długotrwale bezrobotnych - powstanie nowych miejsc pracy, w tym w ramach samozatrudnienia - spadek bezrobocia - wzrost aktywności gospodarczej - zmniejszenie liczby osób otrzymujących świadczenia z pomocy społecznej - wykorzystanie własnych pasji i umiejętności do zapewnienia środków na utrzymanie - wzrost poczucia własnej wartości 	
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post	

Przedsięwzięcie Nr 4	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Bieliny silne tradycją – aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji
Miejsce realizacji	Podobszary: Bieliny, Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana
Opis stanu istniejącego	<p>Jednym z głównych problemów społecznych dotyczących mieszkańców tych podobszarów jest niska aktywność społeczna lub/i obywatelska, starzejące się społeczeństwo, bezrobocie które jest jedną z przyczyn ubóstwa. Skutkiem tego zjawiska jest zagrożenie wykluczeniem społecznym oraz marginalizacją w szczególności osób nieaktywnych zawodowo i społecznie.</p> <p>W projekcie wezmą udział osoby w różnym wieku – od najmłodszych (np. zajęcia korekcyjne, warsztaty tańca ludowego) do najstarszych (np. kurs komputerowy dla mieszkańców 50+). W projekcie wezmą udział zarówno kobiety, jak i mężczyźni. Szeroka oferta zajęć warsztatowych z różnych dziedzin i dla różnych wiekowo i społecznie grup pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców podobszaru, ale również będzie inspiracją do podejmowania przez interesariuszy</p>

	<p>nowych wyzwań, w szczególności w zakresie poszukiwania nowych rozwiązań prowadzących do poprawy warunków ekonomicznych własnych rodzin (zakładanie działalności gospodarczej, przekwalifikowania, dodatkowe kwalifikacje), ale także dotyczące ochrony środowiska naturalnego poprzez edukację ekologiczną. Aktywność społeczna i obywatelska różni się w poszczególnych podobszarach, ale w żadnym z podobszarów nie osiąga zadowalającego poziomu, i tak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) W podobszarze Bieliny zarejestrowanych jest kilka organizacji pozarządowych, działają również grupy nieformalne np. koło gospodyń wiejskich, zespoły artystyczne: dziecięcy Małe bielinianki; młodzieżowy Chichoty; dorosły Echo Łysicy, Sabbaton, Chór kościelny, orkiestra dęta - wydawać by się mogło, że aktywność społeczna jest wystarczająca i powszechna, jednakże w zakresie (np. frekwencja wyborcza) podobszar wykazuje się wskaźnikiem poniżej średniego poziomu dla gminy. 2) W podobszarze Porąbki wskaźnik aktywności obywatelskiej (frekwencja wyborcza) jest powyżej średniej dla gminy natomiast w obszarze aktywności społecznej wskaźnik jest na bardzo niskim poziomie. 3) W podobszarze Huta Nowa oba wskaźniki są bardzo niskie 4) W podobszarze Huta Szklana wskaźnik aktywności obywatelskiej jest niższy od poziomu dla gminy, a wskaźnik aktywności społecznej jest równy 0.
<p>Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu</p>	<p>Ożywienie społeczności obszaru rewitalizacji – podniesienie poziomu aktywności w podobszarach rewitalizacji, wspieranie lokalnych liderów. Integracja osób nieaktywnych zawodowo ze środowiskiem lokalnym, poprawa jakości życia społecznego przy jednoczesnym zachowaniu lokalnego dziedzictwa. Istotna jest również aktywizacja społeczno-kulturowa osób defaworyzowanych oraz stworzenie możliwości rozwoju umiejętności i zainteresowań mieszkańców, które mogą skutkować zwiększeniem aktywności zawodowej. Zwiększenie poziomu wykorzystania lokalnych zasobów (zaplecza sportowego, tradycji płynących z Gór Świętokrzyskich) przyczyni się do rozwoju osób w różnym wieku, w tym osób po 50. roku życia (w szczególności osób w wieku poprodukcyjnym). Planowany jest także rozwój wolontariatu.</p>
<p>Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner</p>	<p>Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich w Bielinach /Stowarzyszenie Działam dla Gminy Bieliny</p>
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu</p>	<p>Obszar rewitalizacji- podobszary: Bieliny Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana. Przedsięwzięcie/projekt dopuszcza realizację działań w innych obszarach zdegradowanych wyznaczonych na terenie gminy Bieliny.</p>

Przewidywany zakres projektu	Aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, obejmująca działania związane z animacją lokalną w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • Animacji społecznej, • Animacji kultury, • Aktywizacji społeczno-gospodarczej i edukacji dla przedsiębiorczości, • Animacji sportu i kultury fizycznej. 	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2019	2020
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Potencjalne źródła finansowania
	600 000,00	Budżet instytucji kultury: 90 000,00 środki zewnętrzne: 510 000,00 RPO WŚ Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie
Prognozowane rezultaty projektu	- aktywizacja społeczna mieszkańców - wzmocnienie działań z zakresu ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego - aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach edukacji, nauki i kultury - Poprawa dostępności do usług społecznych - Podniesienie stopnia integracji społecznej mieszkańców - szersza aktywizacja oraz integracja mieszkańców w oparciu o lokalne zasoby kulturowe., w tym z wykorzystaniem w obszarze aktywności zawodowej -zaangażowanie partnerów społecznych	
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post	

Podobszar Bieliny

Przedsięwzięcie Nr 1	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Poprawa dostępności infrastruktury sportowo- rekreacyjnej poprzez przebudowę i remont stadionu sportowego w Bielinach
Miejsce realizacji	Podobszar: Bieliny
Opis stanu istniejącego	Przy kompleksie budynków Zespołu Szkół Samorządowych w Bielinach znajduje się wybudowany w 1997r. stadion sportowy. Jego elementami są: 1) boisko o nawierzchni trawiastej i wymiarach 108 x 66; 2) bieżnia czterotorowa o nawierzchni z mączki ceglanej i długości 360m; 3) trybuny o liczbie miejsc 950; 4) oświetlenie i ogrodzenie. Ze stadionu korzystają uczniowie ZSS w Bielinach, ale także dorośli

	<p>mieszkańcy gminy i młodzież. Ponadto jest to miejsce licznych zmagani sportowych w piłce nożnej Klubu Sportowego „Nidzianka Bieliny”, ale także rozgrywek międzyszkolnych i spotkań sportowo-rekreacyjnych grup nieformalnych. Na płycie stadionu odbywają się także wydarzenia o charakterze kulturalnym i integracyjnym. Wspomniane wydarzenia cieszą się rosnącym zainteresowaniem nie tylko wśród mieszkańców, ale także gości i turystów odwiedzających gminę, jak również lokalnych przedsiębiorców, którzy podczas sztabularowych wydarzeń sprzedają swoje produkty, tym samym promując siebie i lokalne wyroby. Liczba osób korzystających z roku na rok rośnie, dlatego też wymagane jest dostosowanie funkcji stadionu do aktualnych potrzeb warunków uczestnictwa w zmaganiach sportowych i wydarzeniach kulturalnych. Obiekt ma niemalże 20 lat i prócz wykonania oświetlenia i ogrodzenia oraz doraźnych napraw i prac w ramach bieżącego utrzymania nie przechodził gruntownego remontu.</p> <p>Stadion wydaje się „niedokończony” – istniejąca bieżnia nie spełnia wymogów (poniżej 400m) i oczekiwań użytkowników, brak jest innych urządzeń lekkoatletycznych np. rozbiegu i piaskownicy do skoku w dal. Brak zadaszenia trybun, nawet w części, powoduje dyskomfort dla uczestników wydarzeń. Ciągi komunikacyjne oraz miejsca na trybunach nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>
<p>Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu</p>	<p>Celem operacji jest poprawa dostępności infrastruktury rekreacyjno-sportowej, a tym samym poprawa jakości życia mieszkańców, stworzenie możliwości rozwoju dla lokalnych przedsiębiorców, rozwój aktywności ruchowej mieszkańców oraz stworzenie możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu i integracji społecznej poprzez przywrócenie obiektowi właściwych funkcji. Realizacja projektu przyczyni się również do poprawy atrakcyjności miejscowości gminnej i wraz z istniejącą infrastrukturą stworzy centrum rekreacyjne, gdzie każdy mieszkaniec i turysta znajdzie atrakcyjny dla siebie sposób na aktywne i zdrowe spędzanie wolnego czasu. Poprzez realizację przedsięwzięcia zostanie wzmocniona centrotwórcza funkcja podobszaru Bieliny. Wykonanie zadań przewidzianych w ramach operacji wpłynie na wzrost stopnia integracji społecznej lokalnej społeczności. Poprawie ulegną również warunki do promocji aktywnych form spędzania czasu wśród różnych grup społecznych i wiekowych. Do wymiernych korzyści realizacji operacji należy także zaliczyć poprawę stanu infrastruktury oraz estetyki przestrzeni publicznej, która stanowi własność gminy, ale także poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju lokalnej społeczności poprzez wzrost aktywności mieszkańców w kierunku rozwoju usług okołoturystycznych, co bezpośrednio wpłynie na poprawę sytuacji materialnej mieszkańców gminy. Zostaną stworzone warunki do realizacji szeregu projektów nie inwestycyjnych skierowanych do różnych grup wiekowych poprzez działania związane z animacją</p>

	<p>lokalną. Osoby aktywne w sferze przedsiębiorczości będą miały możliwość nie tylko sprzedaży swoich produktów, ale również zareklamowania ich i zarekomendowania wśród gości i turystów podczas organizowanych na stadionie wydarzeń kulturalno-rekreacyjnych.</p> <p>Przebudowa stadionu sportowego przyczyni się do zwiększenia aktywności mieszkańców podobszaru Bieliny oraz mieszkańców całej gminy. Ruch jest najważniejszym czynnikiem wpływającym na prawidłowy rozwój nie tylko fizyczny, ale także psychiczny człowieka. Niska aktywności fizyczna jest powodem wielu chorób metabolicznych takich jak otyłość, chorób sercowo- naczyńiowych, cukrzyca czy osteoporozy. Ludzie aktualnie nadal poświęcają zbyt mało czasu aktywności fizycznej. Przebudowa trybun – w tym wymiana siedzisk oraz wykonanie zadaszenie, jako ochronę przed niesprzyjającymi warunkami atmosferycznymi, przebudowa bieżni i budowa rozbiegu i piaskownicy do skoku w dal, pozwoli poszerzyć wachlarz dyscyplin sportowych możliwych do uprawiania przez uczniów i mieszkańców, a tym samym przyczyni się do zwiększenia ich aktywności fizycznej. Wszystkie projektowane zmiany będą także uwzględniać potrzeby osób niepełnosprawnych i umożliwią im korzystanie z powstałej infrastruktury.</p> <p>Przedsięwzięcie będzie oddziaływało także na pozostałe obszary gminy, w tym obszary zdegradowane.</p>
<p>Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner</p>	<p>Gmina Bieliny przy współpracy z organizacjami społecznymi</p>
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu</p>	<p>podobszar: Bieliny Bieliny ul Partyzantów 17</p>
<p>Przewidywany zakres projektu</p>	<p>W ramach operacji zaplanowano szereg prac, które wpłyną na poprawę stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie Bielin, pozwolą w pełni wykorzystać jej potencjał, a także przyczynią się do rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy Bieliny. W ramach projektu założono następujący zakres: przebudowę trybun w tym: wymianę 950 siedzisk na trybunach i budowę zadaszenia nad co najmniej 400 miejscami. Ponadto założono przebudowę bieżni sportowej o nawierzchni z mączki ceglanej na bieżnię tartanową. Zakłada się budowę bieżni czterotorowej o długości 400 m, a na prostej przed trybunami sześciotorowej. W ramach zadania przewidziano także budowę rozbiegu i piaskownicy do skoku w dal. Interwencja zakłada również przystosowanie ciągów komunikacyjnych oraz dostępu do miejsc na trybunach do potrzeb osób niepełnosprawnych. Użytkownikami infrastruktury powstałej w wyniku realizacji projektu będą mieszkańcy podobszaru rewitalizacji, wszyscy mieszkańcy gminy, turyści, dzieci i młodzież ucząca się w ZSS (gimnazjum i Szkole Podstawowej) w Bielinach, a także osoby uprawiające sport amatorsko: dorośli młodzież i dzieci oraz lokalni przedsiębiorcy</p>

Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2019	2020
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Potencjalne źródła finansowania
	1 600 000,00	Budżet gminy: 300 000,00 środki zewnętrzne: 1 300 000,00 RPO WŚ Działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
Prognozowane rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa stanu zagospodarowania i jakości (w tym estetyki) przestrzeni publicznych w gminie - poprawa dostępności i jakości infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy (w tym likwidacja barier architektonicznych) - możliwość organizowanych wydarzeń o charakterze aktywizującym na rewitalizowanym obszarze - zaangażowanie partnerów społecznych - Zwiększenie stopnia integracji mieszkańców - aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach życia sportowo-kulturalnego 	
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post, protokół odbioru robót	

Przedsięwzięcie Nr 2	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Podniesienie poziomu świadczonych usług medycznych oraz ich dostępności poprzez przebudowę i remont ośrodka zdrowia na podobszarze Bieliny
Miejsce realizacji	Podobszar: Bieliny
Opis stanu istniejącego	Gmina Bieliny jest jednostką rolniczą, a gospodarstwa rolne są podstawowym miejscem pracy dla większości mieszkańców (zarówno w wieku produkcyjnym jak i starszym). Z charakterem pracy na roli - narażenie na liczne i różnorodne czynniki zagrażające zdrowiu związane ze środowiskiem pracy i sposobem jej wykonywania - wiąże się w sposób bezpośredni sytuacja zdrowotna mieszkańców gminy, w tym szczególnie osób starszych, schorowanych, korzystających częściej z usług opieki zdrowotnej. Dostępność usług, szczególnie usług specjalistycznych, jest dla nich utrudniona między innymi ze względu na konieczność wyjazdu do innej miejscowości (przede wszystkim Kielc) komunikacja zbiorową, która nie jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Możliwość wykorzystania własnego transportu, szczególnie przez osoby starsze jest w znacznym stopniu ograniczona bądź całkowicie niedostępna. Przy braku własnego środka transportu korzystanie z usług specjalistycznych wiąże się z dojazdem i oczekiwaniem na przystankach, co może wpływać negatywnie na

	<p>efektywność stosowanego leczenia i zabiegów. Brak możliwości korzystania ze specjalistycznej opieki medycznej w miejscu zamieszkania jest ograniczeniem mieszkańców w dostępie do specjalistycznych usług medycznych. Poważną barierą dla uruchomienia specjalistycznych usług medycznych w OZ w Bielinach jest brak pomieszczeń spełniających wymagania oraz bariery architektoniczne. Remont i rozbudowa budynku pozwoli na zwiększenie dostępności do specjalistycznych usług medycznych, a także będzie miała pozytywny wpływ na poprawę stanu zdrowia mieszkańców gminy, m.in. poprzez poprawę warunków do prowadzenia profilaktyki zdrowotnej.</p> <p>Przeprowadzona analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy w szczególności mieszkańców obszaru rewitalizacji wykazała postępujący proces starzenia się społeczeństwa – najwyższy wskaźnik udziału osób w wieku poprodukcyjnym określono dla podobszaru Bieliny. Z usług świadczonych przez Ośrodek Zdrowia korzysta ok. 6000 mieszkańców gminy. O umiejscowieniu realizacji przedsięwzięcia w podobszarze Bieliny decyduje jego lokalizacja, natomiast podniesienie poziomu świadczonych usług medycznych oraz ich dostępności dotyczy wszystkich mieszkańców.</p> <p>Obecny stan obiektu: Budynek trzykondygnacyjny o wymiarach 22,37 x 11,31 m, o kształcie nieregularnym ze stropodachem dwuspadowym, o spadku połaci 6%. Wejście główne znajduje się od strony wschodniej. Od tej samej strony usytuowana została także pochylnia dla osób niepełnosprawnych. Drugie wejście do budynku zlokalizowano od strony zachodniej, bezpośrednio przy klatce schodowej, która zapewnia komunikację pomiędzy kondygnacjami. Na parterze znajdują się pomieszczenia należące do Ośrodka Zdrowia (gabinety lekarskie, zabiegowe, recepcja) i WC. Na piętrze znajduje się prywatny gabinet stomatologiczny oraz dwa lokale mieszkalne. Dostęp na dach odbywa się przez włączdachowy zlokalizowany na klatce schodowej. Budynek w całości podpiwniczony ze zlokalizowaną na tym poziomie kotłownią, składem opału oraz garażem do części mieszkalnej. Pozostałe pomieszczenia to pomieszczenia socjalne przeznaczone dla pracowników Ośrodka Zdrowia, pomieszczenia gospodarcze i piwnice lokatorskie. Budynek został wzniesiony metodą tradycyjną- murowana z elementami żelbetonowymi.</p>
<p>Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu</p>	<p>Rozbudowa, przebudowa oraz remont budynku ma na celu poprawę dostępności do usług publicznych oraz poprawę jakości świadczonych usług medycznych, a tym samym poprawę jakości życia mieszkańców. Zwiększenie powierzchni oraz podniesieniu standardu usług związanych z Ośrodkiem Zdrowia w Bielinach, a także dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów stworzy warunki do uruchomienia nowego zakresu usług medycznych odpowiadających zidentyfikowanym potrzebom (m. in. kardiolog, reumatolog,</p>

	<p>diabetolog). Ułatwienie dostępu do usług medycznych przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców w podobszarze Bieliny oraz wszystkich korzystających ze świadczonych oraz potencjalnych usług medycznych.</p> <p>Celem jest również poprawa warunków pracy personelu ośrodka oraz poprawa komfortu oczekiwania pacjentów na usługę, a także likwidacja barier architektonicznych (dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych) oraz poprawa funkcjonalności rozwiązań architektoniczno- budowlanych.</p> <p>Wymiana przestrzałych instalacji oraz termomodernizacja budynku i zastosowanie Odnawialnych Źródeł Energii, a także zagospodarowanie otoczenia budynku wpłynie na poprawę stanu infrastruktury komunalnej oraz optymalizację kosztów utrzymania budynku. Jednocześnie zostanie uporządkowana przestrzeń publiczna w centrum miejscowości i poprawiona jakość środowiska.</p>	
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny/podmiot leczniczy	
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	Podobszar: Bieliny Bieliny, ul Partyzantów 12	
Przewidywany zakres projektu	<p>Projekt w głównej mierze będzie polegał na pracach budowlanych. Rozbudowa budynku oraz kompleksowy remont. Niezbędne zadania to m.in. wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, prace związane z adaptacją poddasza (dobudowa klatki schodowej oraz szyb windy – dla osób starszych i niepełnosprawnych), zmiana elewacji i ocieplenie budynku, wymiana pokrycia dachowego oraz stworzenie dodatkowego zadaszania nad głównym wejściem, uporządkowanie terenu wokół budynku. Roboty wykończeniowe wewnętrzne (m. in.: wymiana tynków, podokienników, posadzki, wykończenie ścian), prace związane z wymianą Instalacji wewnętrznej (wodno- kanalizacyjnej, elektrycznej, ciepłej) oraz prace polegające na montażu instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii.</p>	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2018	2020
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Potencjalne źródła finansowania
	3 800 000,00	Budżet gminy: 600 000,00 środki zewnętrzne: 3 200 000,00 RPO WŚ Działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna
Prognozowane rezultaty projektu	- poprawa stanu zagospodarowania obiektów i przestrzeni publicznych w gminie - poprawa dostępności i jakości infrastruktury socjalnej 9w tym likwidacja barier architektonicznych)	

	<ul style="list-style-type: none"> -poprawa dostępności i jakości oferty usług społecznych (zwłaszcza zdrowotnych) - zwiększenie oferty usług zdrowotnych -poprawa efektywności budynków użyteczności publicznej - poprawa stanu technicznego gminnego zasobu mieszkaniowego
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post, protokół odbioru robót

Przedsięwzięcie Nr 3	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	MODERNIZACJA HALI SPORTOWEJ PRZY BUDYNKU ZESPOŁU SZKÓŁ SAMORZĄDOWYCH W BIELINACH
Miejsce realizacji	Podobszar: Bieliny
Opis stanu istniejącego	<p>Hala sportowa stanowi część bazy lokalowej Zespołu Szkół Samorządowych w Bielinach. Budynki są wykonane w technologii tradycyjnej murowanej z materiałów nierozpraszających ognia. Powierzchnia zabudowy budynków wynosi odpowiednio: Szkoła Podstawowa- 397,64 m², Gimnazjum-708,05 m², hala gimnastyczna-789,96 m². Stan budynków jest dobry. W ostatnich latach dokonano remontu i modernizacji trzech budynków oświatowych- budynku szkoły podstawowej , gimnazjum oraz hali sportowej poprzez budowę pochylni zewnętrznych z przeznaczeniem dla osób niepełnosprawnych, przebudowa sanitariów, prace malarskie, wymiana stolarki drzwiowej i posadzek. Wyremontowano również 4 sale lekcyjne (malowanie, szpachlowanie, wymiana instalacji elektrycznej, lamperie). Zostały wyremontowane pomieszczenia jadalni poprzez malowanie ścian, wymianę grzejników i oświetlenia, drzwi oraz kasetony. Hala gimnastyczna jest miejscem, z którego korzystają zarówno uczniowie Szkoły Podstawowej i Gimnazjum jak również mieszkańcy gminy Bieliny, organizowane są tam turnieje, zawody oraz towarzyskie rozgrywki amatorskich drużyn jak również treningi młodzieżowych drużyn sportowych.</p> <p>Na hali na stałe są zamontowane dwie bramki do piłki nożnej i ręcznej, kosze do koszykówki, za pomocą linii wyznaczone są boiska do różnego rodzaju gier. Hala sportowa posiada również zaplecze, gdzie jest przechowywany sprzęt sportowy. Przy hali sportowej brak jest również odpowiednich pomieszczeń, gdzie korzystający z niej mogliby się przebrać. W pobliżu hali znajdują się szatnie wyposażone w wieszaki, urządzenia sanitarne typu prysznice i ubikacje, jednak istnieje potrzeba ich modernizacji , przez wzgląd na zniszczenie. Zarówno zaplecze jak, sama hala sportowa i szatnie wymagają modernizacji polegającej na rozbudowaniu już istniejącej hali sportowej. ZSS w Bielinach jest współorganizatorem wielu wydarzeń o znaczeniu kulturalnym i sportowym. Wygląd hali, brak podstawowych urządzeń i wyposażenia</p>

	<p>mocno ogranicza możliwość udostępniania hali pod organizację tego typu wydarzeń. Zniszczona nawierzchnia, niedostateczne wyposażenie w sprzęt, brak miejsc do siedzenia(trybun) jest problemem nie tylko szkoły ale również mieszkańców podobszaru. Zniszczona infrastruktura ogranicza możliwości korzystania z hali tym samym obniżając poziom sprawności fizycznej zarówno wśród młodzieży szkolnej jak również wśród mieszkańców (w ZSS w Bielinach uczy się łącznie 548 uczniów).</p> <p>Niewystarczająca dostępność infrastruktury edukacyjno- sportowej jest negatywnym zjawiskiem zidentyfikowanym na analizowanym obszarze. Przyczyną zidentyfikowanego zjawiska jest brak nowoczesnej hali gimnastycznej pozwalającej realizować założenia programowe</p> <p>Występowanie opisanego problemu wywołuje n/w skutki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obniżenie sprawności fizycznej uczniów • Zniechęcenie młodych ludzi do realizowania swoich pasji i rozwijania talentów sportowych • Obniżenie jakości i komfortu prowadzonych zajęć wychowania fizycznego • Ograniczona możliwość popularyzacji wśród mieszkańców zdrowego trybu życia • Ograniczenie znaczenia sportu w codziennym życiu mieszkańców • Ograniczona dostępność do infrastruktury sportowej <p>Obecne warunki realizacji zajęć sportowych oraz wyposażenie Sali gimnastycznej zniechęcają dzieci i młodzież do większej aktywności na lekcjach wychowania fizycznego czy też udziału w dodatkowych zajęciach sportowych.</p> <p>Występowanie barier architektonicznych w budynku zagraża wykluczeniem społecznym osób z niepełnosprawnościami.</p>
<p>Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój bazy edukacyjnej na terenie gminy oraz powszechny dostęp dla wszystkich mieszkańców do nowoczesnej infrastruktury sportowej 2. Propagowanie sportu, rekreacji, zdrowego trybu życia oraz wychowanie w duchu sportu. 3. Wzmocnienie sprawności fizycznej uczniów poprzez poprawę dostępności do infrastruktury edukacyjno-sportowej 4. Wzrost znaczenia sportu i rekreacji w codziennym życiu mieszkańców 5. Zapewnienie dostępu do nowoczesnej i wyposażonej infrastruktury placówek szkolnych, warunków i jakości nauczania. 6. Aktywizacja mieszkańców obszaru i integracja społeczna 7. Poprawa jakości życia mieszkańców

	8. Poprawa dostępności do infrastruktury edukacyjnej dla osób niepełnosprawnych 9. Zagospodarowanie i urządzenie terenów publicznych 10. Optymalizacja kosztów utrzymania obiektu	
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny	
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	Bieliny , Zespół Szkół Samorządowych w Bielinach	
Przewidywany zakres projektu	1) rozbudowa istniejącej hali sportowej przy ZSS w Bielinach- poszerzenie i wydłużenie budynku, wymiana parkietu, budowa trybun i szatni, planowane jest zastosowanie ruchomej ścianki, która dzieliłaby halę na dwie mniejsze, pozwalając na jednoczesne korzystanie z niej dwóm grupom 2) zakup doposażenia 3) dostosowanie istniejącej bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2019	2021
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Potencjalne źródła finansowania
	1 800 000,00	Budżet gminy: 486 000,00 środki zewnętrzne: 1 314 000,00 RPO WŚ Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej PEFRON
Prognozowane rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój bazy sportowo- edukacyjnej na terenie gminy - poprawa dostępności i jakości infrastruktury sportowej (likwidacja barier architektonicznych) - poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej - podniesienie jakości usług edukacyjnych - podniesienie stopnia integracji społecznej - aktywizacja mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży w różnych - poprawa efektywności energetycznej budynków 	
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post, protokół odbioru robót	

Przedsięwzięcie Nr 4	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Likwidacja barier architektonicznych i zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do budynków użyteczności publicznej poprzez budowę podjazdów i windy zewnętrznej przy budynku ZSS w Bielinach
Miejsce realizacji	Podobszar: Bieliny

<p>Opis stanu istniejącego</p>	<p>Budynki są wykonane w technologii tradycyjnej murowanej z materiałów nierozpraszających ognia. Powierzchnia zabudowy budynków wynosi odpowiednio: Szkoła Podstawowa- 397,64 m², Gimnazjum-708,05 m², stanowią one wraz z budynkiem Urzędu Gminy w Bielinach, o powierzchni użytkowej 1936,96 m², kompleks budynków użyteczności publicznej. Budynki posiadają 1 podziemna kondygnacje i 2 nadziemne, żelbetowe fundamenty, ściany konstrukcyjne z betonu komórkowego, stropy kanałowe z płyt żerańskich, schody żelbetowe wylewane, dwuspadowy dach z blachodachówki. Kompleks budynków jest wyposażony w instalacje wodno-kanalizacyjną, centralnego ogrzewania, elektryczną, telefoniczną, wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej. Stan budynków jest dobry. W ostatnich latach dokonano remontu i modernizacji trzech budynków oświatowych- budynku szkoły podstawowej , gimnazjum oraz hali sportowej poprzez budowę pochylni zewnętrznych z przeznaczeniem dla osób niepełnosprawnych, przebudowa sanitariów, prace malarskie, wymiana stolarki drzwiowej i posadzek. Budynki Urzędu Gminy Bieliny i Zespołu Szkół Samorządowych w Bielinach są wyposażone w podjazdy dla osób niepełnosprawnych. Dostęp do nich jest utrudniony jeśli osobie niepełnosprawnej nikt nie towarzyszy. Dlatego też osoby niepełnosprawne rzadko opuszczają dom i decydują się na samodzielne załatwienie sprawy w UG czy szkole, co rodzi problem ich izolacji i braku zaangażowania z ich strony w życie lokalnej społeczności. Brak wind uniemożliwia uczestnictwo dzieciom i rodzicom z ograniczoną sprawnością ruchową w spotkaniach i zajęciach na wyższych piętrach budynków czy załatwienia spraw w Urzędzie Gminy. Wysokie krawężniki, schody, brak wind i dźwigów skutecznie uniemożliwiają aktywne uczestnictwo osób niepełnosprawnym aktywny udział w wydarzeniach o charakterze kulturalnym i sportowym, a także codziennej egzystencji.</p>
<p>Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu</p>	<p>Celem projektu jest poprawa dostępności budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych i likwidacja barier architektonicznych umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami pełny udział w życiu społecznym i bardziej swobodne funkcjonowanie w przestrzeni publicznej. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia integracji społecznej i pozwoli osobom borykającym się z różnymi niepełnosprawnościami na pełniejszy udział w życiu lokalnej społeczności. Wpływnie pozytywnie na zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w wydarzeniach kulturalnych i sportowych na terenie gminy i ograniczy stopień ich wykluczenia z życia społecznego. Likwidacja barier architektonicznych przyczyni się do zwiększenia udziału osób niepełnosprawnych w życiu publicznym i kulturalnym i mieszkańców podobszaru Bieliny oraz mieszkańców całej gminy.</p>

	<p>Niepełnosprawność nie powinna stanowić bariery dla aktywności, uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności jest ważnym aspektem, który wpływa na poczucie własnej wartości, doceniania siebie i innych, niepełnosprawni mieszkańcy widząc zainteresowanie ze strony władzy samorządowej poprawą ich życia będą chętniej uczestniczyć w różnego rodzaju wydarzeniach, staną się bardziej aktywnymi obywatelami</p> <p>Przedsięwzięcie będzie oddziaływało także na pozostałe obszary gminy, w tym obszary zdegradowane.</p>	
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny przy współpracy z organizacjami społecznymi	
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	podobszar: Bieliny Bieliny ul Partyzantów 17	
Przewidywany zakres projektu	<p>W ramach operacji zaplanowano szereg prac, które wpłyną na poprawę stanu infrastruktury budynków użyteczności publicznej, pozwolą w pełni wykorzystać ich potencjał również przez osoby niepełnosprawne. Projekt zakłada likwidację barier architektonicznych oraz ułatwienie dostępu osób niepełnosprawnych. W ramach projektu przewidziano budowę podjazdów dla wózków inwalidzkich oraz budowę windy zewnętrznej przy budynku Zespołu Szkół Samorządowych w Bielinach. Odbiorcami projektu będą osoby niepełnosprawne (dorośli i dzieci) z terenu gminy, ale także uczniowie, rodzice przyjeżdżający do ZSS w Bielinach na uroczystości, zawody i inne wydarzenia w życiu szkoły i interesanci Urzędu Gminy w Bielinach</p>	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2021	2023
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Źródła finansowania
	1 200 000,00	Budżet gminy: 300 000,00 środki zewnętrzne: 900 000,00 RPO WŚ Działanie 7.4 Rozwój Infrastruktury Edukacyjnej i Szkoleniowej, środki PEFRON
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa dostępności obiektów infrastruktury na obszarze rewitalizacji - zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych korzystających z rewitalizowanych obszarów - poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych w gminie 	

	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa dostępności i jakości infrastruktury na terenie gminy (w tym likwidacja barier architektonicznych) - zaangażowanie partnerów społecznych - zwiększenie stopnia integracji mieszkańców - aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach życia społecznego
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu, ewaluacja ex post, protokół odbioru robót

Przedsięwzięcie Nr 5	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Zagospodarowanie terenu „Kowalka” w Bielinach
Miejsce realizacji	Podobszar: Bieliny
Opis stanu istniejącego	<p>Teren tzw. Kowalki położony jest przy drodze Wojewódzkiej nr 753, w centralnej części miejscowości gminnej Bieliny, pomiędzy zabudowaniami mieszkalnymi. Znajduje się na działkach 729 o powierzchni 0,4300ha, która zlokalizowana jest bezpośrednio przy ulicy Kieleckiej, 790/1 o powierzchni 0,1700ha oraz 790/2 o powierzchni 0,9300ha. Obecnie miejsce jest nieużytkowane i wykorzystane, porośnięte trawą. Jest to teren zabudowy usługowej, dla którego ustalono jako przeznaczenie podstawowe- zabudowę usługową: usługi publiczne, usługi komercyjne, oraz przeznaczenie dopuszczalne: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, budynki mieszkania zbiorowego, zabudowa mieszkaniowa- mieszkania socjalne i komunalne, place targowe z budynkami towarzyszącymi, obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne oraz parkingi ogólnodostępne. W/w działki (za wyjątkiem działki nr 729) są w pełni uzbrojone: zaopatrzenie w wodę z wodociągu zbiorowego, odprowadzenie ścieków do zbiorczej kanalizacji sanitarnej, dostęp do sieci energetycznej i drogi publicznej.</p> <p>Teren ten ma potencjał do utworzenia na nim miejsca do aktywnego spędzania wolnego czasu dla okolicznych mieszkańców, poprawy sprawności fizycznej, alternatywnego spędzania czasu dla najmłodszych wolnego od komputera ,do spotkań z sąsiadami i zacieśniania więzi społecznych poprzez budowę placu zabaw oraz siłowni zewnętrznej.</p> <p>Na terenie planuje się również budowę mieszkań przeznaczonych pod wynajem. Mieszkania będą znajdować się w 2 budynkach. Zagospodarowanie terenu obejmuje utworzenie miejsc parkingowych, terenów zielonych, miejsc rekreacji, komunikacji wewnętrznej, budynku gospodarczo- garażowego. Obecnie na terenie gminy Bieliny istnieje problem mieszkaniowy, zła ocena sytuacji mieszkaniowej</p>

	gminy spowodowana jest przez wiele czynników finansowych czy prawnych. Gmina nie dysponuje lokalami, które mogłaby przeznaczyć pod wynajem tym samym rozwiązać problemy mieszkaniowe mieszkańców.	
Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu	<p>Celem przeprowadzonej operacji jest zagospodarowanie nieużytkowanego terenu dla celów społecznych. Poprzez budowę placu zabaw oraz siłowni zewnętrznej większy się poziom aktywności fizycznej lokalnej społeczności, zacieśnieniu ulegną więzy sąsiedzkie, stworzona zostanie alternatywna forma spędzania wolnego czasu, zwiększeniu ulegnie poziom integracji lokalnej mieszkańców, będzie to przeciwdziałać również zjawisku wykluczenia społecznego, a przysłuży się do poprawy kondycji, zdrowia i tężyzny fizycznej mieszkańców. Budowa mieszkań pod wynajem pozwoli na ustabilizowanie sytuacji bytowej mieszkańców gminy Bieliny, przedsięwzięcie przyczyni się do poczucia stabilizacji życiowej. Do tej pory teren nieużytkowany zyska nowe funkcje społeczne.</p> <p>Przedsięwzięcie będzie oddziaływało także na pozostałe obszary gminy, w tym obszary zdegradowane.</p>	
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny	
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	podobszar: Bieliny działku ewidencyjne nr : 729, 790/1 i 790/2	
Przewidywany zakres projektu	Prace będą polegały na uporządkowaniu terenu (zasadzenie drzew krzewów, montaż ławeczek), utworzenie bezpiecznej nawierzchni oraz zamontowanie urządzeń na plac zabaw i siłowni zewnętrznej, a także na wybudowaniu w I etapie 2 budynków po 11 mieszkań o powierzchni około 40m ² . Zakłada się, że w każdym budynku na parterze powstanie co najmniej 1 mieszkanie dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zagospodarowanie terenu obejmuje utworzenie miejsc parkingowych, terenów zielonych, miejsc rekreacji, komunikacji wewnętrznej, budynku gospodarczo- garażowego.	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2020	2023
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Źródła finansowania
	1 300 000,00	Budżet gminy: 300 000,00 środki zewnętrzne: 1 000 000,00 Narodowy Program Mieszkaniowy

Planowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa stanu zagospodarowania i jakości (w tym estetyki) przestrzeni publicznych w gminie - poprawa dostępności i jakości infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej na terenie gminy - Zwiększenie stopnia integracji mieszkańców - zwiększenie zasobu mieszkaniowego gminy Bieliny - aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach życia sportowo-kulturalnego i rekreacyjnego
---------------------	---

Przedsięwzięcie Nr 6	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Poprawa atrakcyjności miejscowości gminnej dla mieszkańców i turystów poprzez remont budynku „Agronomówki” wraz z zagospodarowaniem terenu
Miejsce realizacji	Podobszar: Bieliny
Opis stanu istniejącego	<p>Budynek „Agronomówki” wykonany jest w technologii tradycyjnej. Jednopiętrowy, podpiwniczony o powierzchni użytkowej ok. 550 m². Posiada własną kotłownię wyposażoną w kocioł na paliwo stałe (miał węglowy). Nieruchomość posiada betonowe fundamenty, ściany zewnętrzne murowane z cegły pełnej, strop z prefabrykatów, dach dwuspadowy, kryty papą asfaltową. Budynek wyposażony w instalację wodociągową, kanalizacyjną, elektryczną, odgromową i c.o. Nieruchomość znajduje się w centrum miejscowości gminnej Bieliny. Jest to jeden z budynków na terenie miejscowości, które stanowią własność gminy i wymagają remontu. Budynek w chwili obecnej pełni funkcję mieszkaniowo- usługową. „Budynek „straszy” swoim wyglądem – odrapana i zniszczona elewacja, zniszczone schody zewnętrzne, odpadające tynki, zniszczony daszek nad wejściem, zniszczone ogrodzenie i furka oraz ogólny nieporządek wokół obiektu. Wszystko wpływa bardzo niekorzystnie na wygląd miejscowości gminnej, która powinna stanowić „wizytówkę” całej gminy i jej wygląd powinien zachęcać potencjalnych mieszkańców i inwestorów do zainteresowania się terenem gminy jako miejscem przyjaznym do inwestowania i zamieszkania.</p>
Cel realizacji przedsięwzięcia/projektu	<p>Celem przedsięwzięcia jest poprawa atrakcyjności miejscowości gminnej dla mieszkańców i uporządkowanie terenu wokół budynku. Przedsięwzięcie przyczyni się do utworzenia nowych miejsc do rekreacji dla mieszkańców i turystów, spowoduje integrację lokalnej społeczności, budynek będzie funkcjonował w wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii co przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego. Przedsięwzięcie przyczyni się do poprawy stanu</p>

	technicznego lokali znajdujących się w mieszkaniowym zasobie gminy Bieliny.	
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny	
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	podobszar: Bieliny Bieliny ul Partyzantów 16	
Przewidywany zakres projektu	Planowany zakres działań w ramach projektu obejmuje m.in. wykonanie termomodernizacji budynku, wymianę pokrycia dachowego, remont schodów zewnętrznych i daszka nad wejściem, wymianę stolarki okiennej, zabezpieczenie pęknięć i ubytków tynku oraz kominów. Ponadto w ramach projektu przewidziano także uporządkowanie i zagospodarowanie terenu wokół budynku wraz z demontażem i wymianą ogrodzenia budynku.	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2020	2022
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Źródła finansowania
	400 000,00	Budżet gminy: 100 000,00 środki zewnętrzne: 300 000,00 RPO WŚ Działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa stanu zagospodarowania i jakości (w tym estetyki) przestrzeni publicznych w gminie - poprawa dostępności i jakości infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie gminy - ochrona środowiska naturalnego - zaangażowanie partnerów społecznych - Zwiększenie stopnia integracji mieszkańców - aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach życia kulturalnego 	
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu, ewaluacja ex post, protokół odbioru robót	

Przedsięwzięcie Nr 7

Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Ścieżka historyczna- edukacyjna
--------------------------------	---------------------------------

Miejsce realizacji	Podobszar: Bieliny	
Opis stanu istniejącego	Na terenie Bielin znajduje się wiele miejsc związanych historycznie z miejscowością. Często miejsca dziedzictwa kulturowego są zapomniane oraz zaniedbane przez lokalną społeczność. Utworzenie ścieżki edukacyjnej będzie spełniać funkcje edukacyjną. Zachęci mieszkańców, ale także turystów do zapoznania się z historią Bielin i okolic.	
Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu	Głównym celem przedsięwzięcia jest przekazania dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń. Realizowany projekt umożliwi mieszkańcom podobszaru i pozostałych terenów, młodzieży szkolnej, turystom poznać historię Bielin i okolic, powstaną nowe atrakcje turystyczne, zwiększy się świadomość mieszkańców o podłożu historycznym. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do podniesienia integracji lokalnej społeczności, budowaniu lokalnej tożsamości, kultywowania pamięci i tradycji, oraz spełni rolę edukacyjną jak również będzie stanowić atrakcję dla turystów. Projekt ma na celu doprowadzenie do lokalnego ożywienia miejscowej społeczności poprzez włączenie jej do wspólnych działań, mających na celu lepszą identyfikację z kulturowo-historycznym otoczeniem, chęć ocalenia od zniszczenia miejsc pamięci i dobra wspólnego.	
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny	
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	podobszar: Bieliny	
Przewidywany zakres projektu	Zakres realizowanych zadań: Stworzenie ścieżki historyczno-edukacyjnej po miejscowości gminnej Bieliny. Wyznaczenie szlaku oraz uporządkowanie i oznaczenie miejsc związanych historycznie z dziejami Bielin. Będą to m. in. Lokalizacje młynów wodnych, dawnej szkoły, miejsca postoju więźniów i jeńców radzieckich prowadzonych do więzienia na Świętym Krzyżu..	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2020	2022
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Źródła finansowania
	200 000,00	Budżet gminy: 50 000,00 środki zewnętrzne: 150 000,00

		Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa narodowego
Prognozowane rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa stanu zagospodarowania i jakości przestrzeni publicznych w gminie - zachowanie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń - możliwość organizowanych wydarzeń o charakterze aktywizującym na rewitalizowanym obszarze - zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu - zaangażowanie partnerów społecznych - Zwiększenie stopnia integracji mieszkańców - zwiększenie poziomu edukacji historycznej mieszkańców - aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach życia społecznego 	

Podobszar Huta Nowa

Przedsięwzięcie Nr 1	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Hucie Nowej o budynek hali gimnastycznej wraz z modernizacją istniejącej bazy dydaktycznej i zagospodarowaniem terenu
Miejsce realizacji	Podobszar: Huta Nowa
Opis stanu istniejącego	<p>Budynek, w którym funkcjonuje Szkoła Podstawowa jest stosunkowo „młodym” obiektem – oddany do użytku w 2000 roku. Jest on częściowo podpiwniczony o 3 kondygnacjach naziemnych. Pokryty blachą trapezową. Stolarka okienna drewniana z szybą podwójną nieuszczelniona. Szkoła nie dysponuje salą gimnastyczną – zajęcia odbywają się w pomieszczeniu na poddaszu zaadoptowanym na salę gimnastyczną. Rozwiązanie miało być tymczasowe. Szkoła nie została zrealizowana zgodnie z pierwotnym projektem tzn. odstąpiono od budowy sali gimnastycznej ze względu na pilną potrzebę rozpoczęcia budowy szkoły w Porąbkach - ograniczone środki finansowe uniemożliwiły prowadzenie dwóch inwestycji oświatowych jednocześnie. Budynek szkoły wygląda na niedokończony, o czym świadczy również brak elewacji i izolacji termicznej ścian. W budynku przeprowadzane są bieżące remonty – w roku szkolnym 2015/2016 wydzielono pomieszczenia socjalne dla obsługi, wyremontowano pomieszczenia kuchenne oraz pomalowano pomieszczenia służące jako sala gimnastyczna i zamontowano tam nowe oświetlenie. Brak zabezpieczenia termicznego budynku oraz nieuszczelniona stolarka okienna wpływają na koszty ponoszone w związku z ogrzewaniem budynku oraz powodują zwiększoną ilość emitowanych do środowiska zanieczyszczeń. Ponadto negatywnie wpływają na użytkowników obiektu.</p>

Szkoła Podstawowa w Hucie Nowej jest szkołą sześcioklasową jednociągową. Obwód szkolny obejmuje dwie miejscowości Hutę Nową i Hutę Koszary. W szkole funkcjonuje oddział przedszkolny dla sześciolatków oraz punkt przedszkolny dla dzieci w wieku 3-5 lat. W roku szkolnym 2015/2016 do szkoły uczęszczało 82 dzieci, do oddziału przedszkolnego 18 dzieci, a do punktu przedszkolnego 23 dzieci. W szkole siedzibę ma również placówka wsparcia dziennego utworzona w ramach Projektu „Bielińskie stacje wsparcia” – jako forma pomocy dla rodzin szczególnie dysfunkcyjnych.

Założenia programowe z zakresu wychowania fizycznego realizowane są w pomieszczeniach niespełniających wymogów do pełnej realizacji programu nauczania, wymaganych dla obiektów i pomieszczeń sportowych. Sala gimnastyczna znajduje się na poddaszu i nie jest dostępna dla osób niepełnosprawnych (brak windy, brak schodofazów) oraz nie jest udostępniana młodzieży pozaszkolnej i dorosłym mieszkańcom sołectwa.

Brak bezpiecznego i spełniającego warunki techniczne miejsca do uprawiania sportu oraz brak odpowiedniego wyposażenia jest nie tylko problemem szkoły, ale także mieszkańców obszaru. Potrzeby mieszkańców w zakresie sportu i rekreacji zaspokajane są w bardzo ograniczonym zakresie, zwłaszcza w okresie jesienno- zimowym kiedy zajęcia na zlokalizowanym obok szkoły boisku wielofunkcyjnym są utrudnione lub niemożliwe.

Niewystarczająca dostępność infrastruktury edukacyjno- sportowej jest negatywnym zjawiskiem zidentyfikowanym na analizowanym obszarze. Przyczyną jest brak nowoczesnej hali gimnastycznej pozwalającej realizować założenia programowe, ale także zły stan techniczny istniejącej infrastruktury sportowo- rekreacyjnej – przede wszystkim obecnej zastępczej sali gimnastycznej oraz niewystarczające wyposażenie w sprzęt sportowy i gimnastyczny.

Występowanie opisanego problemu wywołuje n/w skutki:

- Obniżenie sprawności fizycznej uczniów
- Zniechęcenie młodych ludzi do realizowania swoich pasji i rozwijania talentów sportowych
- Obniżenie jakości i komfortu prowadzonych zajęć wychowania fizycznego
- Ograniczona możliwość popularyzacji wśród mieszkańców zdrowego trybu życia
- Ograniczenie znaczenia sportu w codziennym życiu mieszkańców
- Ograniczona dostępność do infrastruktury sportowej

Obecne warunki realizacji zajęć sportowych oraz wyposażenie sali gimnastycznej zniechęcają dzieci i młodzież do większej aktywności na

	lekcjach wychowania fizycznego czy też udziału w dodatkowych zajęciach sportowych. Występowanie barier architektonicznych w budynku zagraża wykluczeniem społecznym osób z niepełnosprawnościami. Działka na której znajduje się SP posiada wolny teren zaplanowany pierwotnie pod budowę hali sportowej i do tej pory niezagospodarowany – dostępność terenu pod rozwój bazy oświatowo- sportowej nie rodzi problemu.	
Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu	11. Rozwój bazy edukacyjnej na terenie gminy oraz powszechny dostęp dla wszystkich mieszkańców do nowoczesnej infrastruktury sportowej. 12. Wzmocnienie sprawności fizycznej uczniów poprzez poprawę dostępności do infrastruktury edukacyjno-sportowej. 13. Wzrost znaczenia sportu i rekreacji w codziennym życiu mieszkańców. 14. Aktywizacja mieszkańców obszaru i integracja społeczna. 15. Poprawa jakości życia mieszkańców. 16. Poprawa dostępności do infrastruktury edukacyjnej dla osób niepełnosprawnych. 17. Zagospodarowanie i urządzenie terenów publicznych. 18. Optymalizacja kosztów utrzymania obiektu.	
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny	
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	Huta Nowa , Szkoła Podstawowa w Hucie Nowej	
Przewidywany zakres projektu	1) rozbudowa szkoły o budynek hali gimnastycznej spełniającej standardy w zakresie warunków technicznych oraz wyposażenia, 2) dokończenie budowy już istniejących budynków poprzez ich modernizację (wymianę stolarki okiennej, dachu oraz termomodernizację obiektu), 3) zagospodarowanie terenu wokół budynku – budowa dróg dojazdowych, miejsc postojowych, niwelacja terenu, utworzenie terenów zielonych, 4) dostosowanie istniejącej bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania (złożony wniosek o dofinansowanie)	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2018
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Planowane źródła finansowania
	4 000 000,00	Budżet gminy: 1 080 000,00 środki zewnętrzne: 2 920 000,00 RPO WŚ Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Prognozowane rezultaty projektu	- Rozwój bazy sportowo- edukacyjnej na terenie gminy	

	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa dostępności i jakości infrastruktury sportowo- edukacyjnej (likwidacja barier architektonicznych) - poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej - podniesienie jakości usług edukacyjnych w tym sportowym - podniesienie stopnia integracji społecznej - aktywizacja mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży w różnych dziedzinach aktywności sportowej - poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej - poprawa bezpieczeństwa - wzrost integracji społecznej
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post, protokół odbioru robót

Przedsięwzięcie Nr 2	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	GALERIA SZTUKI OD ŚWIĘTEGO KRZYŻA. OŚRODEK ARTETERAPII.
Miejsce realizacji	Podobszar: Huta Nowa
Opis stanu istniejącego	<p>W podobszarze zlokalizowany jest niezagospodarowany budynek komunalny – remiza OSP. Budynek wybudowany w latach 50-tych XX w. w latach 70-tych pełnił funkcję „Klubu Rolnika”. Jest obiektem murowanym, nie podpiwniczonym, o dwóch kondygnacjach naziemnych, dach dwusadowy o konstrukcji drewnianej pokryty blachą trapezową. Zlokalizowany na działce nr ew. 638 (obręb Huta Nowa) bezpośrednio przylegającej do drogi powiatowej nr 0324T. Działka na której znajduje się budynek nie jest ogrodzona. Budynek w części użytkowny na potrzeby OSP Huta Nowa tj. pomieszczenie służące jako garaż dla samochodu strażackiego oraz pomieszczenie używane jako magazyn. Budynek posiada dwa niezależne wejścia do pomieszczeń znajdujących się na piętrze – nieużytkowanych. Budynek pozostaje w złym stanie technicznym i jest niedostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, nigdy nie przeszedł gruntownego remontu.</p> <p>Na obszarze działa w SP dziecięcy Zespół Pieśni i Tańca "Jodełki" promujący kulturę i tradycję Regionu Gór Świętokrzyskich. Dorośli mieszkańcy angażują się w działalność zespołu dziecięcego jednak brak jest zorganizowanej aktywności społecznej za wyjątkiem OSP, która skupia wąskie grono osób. Wśród mieszkańców zauważalne jest natomiast przywiązanie do tradycji oraz poczucie więzi lokalnej.</p> <p>Funkcjonujący do lat 80- tych XX w. Klub Rolnika odgrywał znaczącą rolę w aktywizacji mieszkańców i integracji. Budynek służył jako miejsce spotkań mieszkańców. Niszczący budynek widoczny z drogi 753 nie stanowi dobrego wizerunku miejscowości i gminy. Droga 753</p>

	oraz 0324T stanowią ważne korytarze komunikacyjne również dla turystów odwiedzających region świętokrzyski, a szczególnie Św. Krzyż.
Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1) Rozwój bazy infrastruktury kulturalnej w gminie 2) Wzrost znaczenia kultury, w tym kultury regionalnej w codziennym życiu mieszkańców 3) Stworzenie miejsca prezentacji osiągnięć twórców ludowych z terenu podobszaru i regionu Gór Świętokrzyskich 4) Stworzenie warunków do leczenia przez sztukę 5) Aktywizacja mieszkańców obszaru i integracja społeczna 6) Poprawa jakości życia mieszkańców 7) Poprawa dostępności do infrastruktury kulturalnej dla osób niepełnosprawnych, w tym do oferty warsztatów terapii zajęciowej 8) Przywrócenie obiektowi funkcji wiejskiego ośrodka kultury 9) Zagospodarowanie i urządzenie terenów publicznych 10) Optymalizacja kosztów utrzymania obiektu
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny/OSP Huta Nowa/Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	Huta Nowa , Budynek OSP Huta Nowa
Przewidywany zakres projektu	<p>Kompleksowy remont budynku, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wymiana stolarki okiennej i drzwiowej 2) wymiana pokrycia dachowego 3) wymiana instalacji wewnętrznych oraz uzupełnienie brakujących (wodno-kanalizacyjnej, wentylacyjnej, grzewczej) 4) uzupełnienie ubytków tynków na ścianach wewnętrznych i zewnętrznych 5) węzły sanitarne, aneks kuchenny (przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami) 6) wyposażenie pomieszczeń (meble, sprzęt multimedialny) 7) wykonanie izolacji termicznej budynku (ściany, strop) oraz elewacji 8) likwidacja barier architektonicznych 9) zagospodarowanie terenu wokół budynku <p>W wyremontowanym budynku powstanie pracownia: rzemieślnicza, artystyczna, rękodzieła artystycznego, muzyczna o działaniach kulturalno-społeczno-edukacyjnych na styku sztuki, tradycyjnego rzemiosła, designu, architektury, wykorzystująca elementy inspirowane tradycją i sztuką ludową. Działania będą wykorzystywane do prowadzenia arteterapii – leczenia przez sztukę. Artreterapia to również metoda rozwoju osobistego.</p> <p>Proces tworzenia będzie wykorzystywany do podniesienia poziomu fizycznego, umysłowego i emocjonalnego dobrostanu osób w każdym wieku. Leczenie będzie bazować na założeniu, że proces twórczy służący autoekspresji pomaga ludziom rozwiązywać problemy i</p>

	<p>konflikty, rozwijać umiejętności interpersonalne, kierować własnym zachowaniem, redukować stres, podnosić samoocenę i samoświadomość. Arteterapia integruje różne pola ludzkiego rozwoju; łączy sztuki wizualne (rysunek, malarstwo, rzeźba i inne formy wizualne) i wiedzę o procesie twórczym z modelami doradztwa personalnego i psychoterapią.</p> <p>Prowadzenie tego typu działań będzie niwelować zjawiska kryzysowe w podobszarze w zakresie zagrożenia wykluczeniem społecznym, ale także pobudzi aktywność społeczną i gospodarczą mieszkańców. Ośrodek będzie funkcjonował jako filia Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich w Bielinach.</p>	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2019	2021
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Potencjalne źródła finansowania
	2 500 000,00	<p>Budżet gminy: 500 000,00</p> <p>środki zewnętrzne: 2 000 000,00</p> <p>1) RPO WŚ Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego</p> <p>2) PFRON</p>
Prognozowane rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój bazy instytucji kultury na terenie gminy - poprawa dostępności i jakości infrastruktury kulturalno- edukacyjnej (likwidacja barier architektonicznych) Kompleksowa modernizacja obiektu publicznego - poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej - podniesienie dostępności i jakości usług kulturalnych, edukacyjnych i społecznych - podniesienie stopnia integracji społecznej - aktywizacja mieszkańców w dziedzinach kultury, nauki i edukacji - poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej - stworzenie nowej oferty kulturalnej, edukacyjnej i społecznej w oparciu o nowoczesne rozwiązania techniczne -ożywienie przestrzeni centrum wsi Wzmocnienie działań z zakresu edukacji kulturalnej oraz pomocy społecznej - zachowanie i promocja dziedzictwa kulturowego - wzrost integracji społecznej - wzrost dochodów instytucji kultury 	
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	<p>Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu</p> <p>Ewaluacja ex post, protokół odbioru robót</p>	

Podobszar Huta Szklana

Przedsięwzięcie Nr 1	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Świętokrzyska Zagroda Kultury - rozbudowa Osady Średniowiecznej w Hucie Szklanej
Miejsce realizacji	Podobszar: Huta Szklana
Opis stanu istniejącego	<p>W podobszarze Huta Szklana występują problemy bezrobocia, ubóstwa, duża liczba rodzin korzysta z pomocy społecznej, większość ludności stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Poziom bezrobocia wynosi 12,5% i jest najwyższy w stosunku do średniego poziomu w Gminie -9%. Funkcjonująca od 2011r. Osada Średniowieczna jest miejscem, które zapewnia pracę przede wszystkim mieszkańcom Huty Szklanej. To dzięki jej funkcjonowaniu byt wielu rodzin uległ poprawie. Jednakże w dalszym ciągu na skutek zauważalnego poziomu bezrobocia średnia świadczeń w przeliczeniu na rodzinę korzystająca z pomocy społecznej jest najwyższa w gminie i wynosi 1,22 (gmina 1,06). Jednocześnie odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym jest wysoki i wynosi 66,3% (gmina 64,6%).</p> <p>Osada została wybudowana na nieruchomości gminnej o pow. 1,58 ha. Stanowi rekonstrukcję wczesnośredniowiecznej wioski z IX -XII wieku będącej swoistym skansenem archeologiczno-historycznym. Osada to miejsce o charakterze turystyczno-edukacyjno-rekreacyjnym, które pozwala przenieść się turystom w czasy pierwszych osadników Gór Świętokrzyskich. „Mieszkańcy” osady (stała grupa rzemieślników) wciela się w postaci ze średniowiecza tak, by odwiedzający mogli namacalnie poznać specyfikę ówczesnego życia. Funkcjonowanie osady oraz stosowanie interaktywnych pokazów, warsztatów, inscenizacji i zajęć edukacyjnych zwiększa atrakcyjność miejsca oraz generuje dodatkową ilość turystów i gości chcących uczestniczyć w podróży w czasie. Osada posiada charakterystyczną infrastrukturę, podzieloną na 3 części:</p> <ul style="list-style-type: none"> -I strefa położona na zboczu od strony drogi prowadzącej na Święty Krzyż. Strefa pełni funkcję socjalno-rekreacyjno- gastronomiczną z karczmą regionalną, bramą główną – „wehikułem czasu” oraz placem zabaw „grodziskiem”; - II strefa „sacrum” pośrednia położona na niewielkiej wyniosłości, do której przechodzi się przez pomost drewniany nad potokiem - okresowym dopływem rzeczki Hutki. W tej sferze znajduje się: staw „mokrado”, kręgi bóstw Śwista, Pośwista i Pogody, amfiteatr, - III strefa z osadą słowiańską z budownictwem nawiązującym do IX- XII wieku. Strefa składa się z chat, warsztatów prezentujących

	<p>poszczególne rzemiosła i studnią po środku. Zlokalizowane są w niej stanowiska rzemieślnicze, w których w interaktywny sposób ukazywane jest życie i praca z czasów średniowiecza. Oprócz miejsca, które zapewnia mieszkańcom pracę jest to również miejsce, gdzie stykają się kultura, sztuka, religia, tradycja.</p> <p>Okres funkcjonowania Osady pokazał, że widoczna jest tendencja wzrostu ruchu turystycznego i korzystania z oferty turystycznej przedstawianej przez zarządcę obiektu tj. Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich. Istnieją warunki do poszerzenia oferty o propagowanie i upowszechniania kultury, tradycji i obrzędowości regionu Gór Świętokrzyskich, a równocześnie zachowanie dziedzictwa kulturowego (zarówno w jego materialnym jak i niematerialnym wymiarze). W obecnym ukształtowaniu osady jest to niemożliwe. Gmina dysponuje niezbudowanym terenem, gdzie po wybudowaniu nowego obiektu będzie można prezentować dziedzictwo kulturowe Ziemi Świętego Krzyża, przedstawić spuściznę kulturową Gór Świętokrzyskich w ciekawy interaktywny sposób.</p> <p>Osada i znajdująca się na jej terenie karczma jest miejscem promocji lokalnych artystów i kuchni regionalnej, udostępnianie i upowszechnianie zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży zasobów kultury ludowej, historii i tradycji Gór Świętokrzyskich, w tym legend świętokrzyskich. Podejmowane działania i aktywizacja społeczności w obszarze kultury są i będą dodatkowym impulsem do aktywizacji społecznej i zapobiegania wykluczeniu społecznemu.</p> <p>Wykorzystanie istniejącego na podobnym terenie potencjału przyczyni się do jego aktywizacji społeczno- gospodarczej i będzie oddziaływać na inne obszary gminy niwelując niekorzystne zjawiska i problemy.</p>
<p>Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój i udostępnianie zasobów kultury regionu świętokrzyskiego 2. Zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego regionu jako ważnego czynnika życia człowieka – dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń, podtrzymanie tożsamości mieszkańców regionu. Prezentacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego Gór Świętokrzyskich. 3. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i odwiedzalności regionu 4. Rozbudowa obiektów publicznej infrastruktury kulturalnej oraz zagospodarowanie otoczenia, w celu prowadzenia działalności kulturalnej (w tym gospodarczej) 5. Aktywizacja mieszkańców obszaru 6. Integracja społeczna
<p>Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner</p>	<p>Gmina Bieliny/ Wojewódzki Dom Kultury</p>
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu</p>	<p>Huta Szklana 36 na działkach o numerach nr 76/2 i 77/2</p>
<p>Przewidywany zakres projektu</p>	<p>Projekt obejmuje:</p>

	<p>- budowę budynku o 4 kondygnacjach, pow. użytkowa ok. 2 000 m², w tym:</p> <p>1) sala konferencyjna na 400 osób dzielona na 4 mniejsze, każda wyposażona w system nagłośnienia i sprzęt multimedialny, przystosowane do organizacji wydarzeń kulturalnych, zaplecze sanitarne szatnie, zaplecze kuchenne z możliwością cateringu</p> <p>2) przygotowanie dwupoziomowej ekspozycji multimedialnej dotyczącej materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego Gór Świętokrzyskich.- ekspozycja utrzymana w stylu zagospodarowania XIX wiecznej i z początku XX w. wsi świętokrzyskiej oraz opracowania autorskiego scenariusza programu edukacyjnego zagrody</p> <p>3) całoroczna sala gier i zabaw dla dzieci w różnym wieku nawiązująca tematycznie do zasobów kultury obszaru Gór Świętokrzyskich</p> <p>4) wyposażenie obiektu w meble, ekspozycje i prezentacje multimedialne</p> <p>- zagospodarowanie otoczenia obiektu w tym przyłączenie mediów</p> <p>Podstawową funkcją Zagrody będzie program zwiedzania skierowany zarówno do turysty indywidualnego jak również grup zorganizowanych. Program oparty na realizacji podstawy programowej, zawierający zróżnicowane formy przekazu i uzupełniony o propozycje warsztatów w zorganizowanych w ramach projektu salach tematycznych.</p> <p>Zarówno obiekt jak i program będzie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych o różnych dysfunkcjach organizmu.</p>	
<p>Stan przygotowania projektu</p>	<p>Projekt na etapie planowania (podpisana preumowa) jako zadanie w ramach projektu Podwyższenie walorów dziedzictwa kulturowego oraz rozbudowa infrastruktury kulturalnej i turystycznej poprzez rewitalizację Zespołu Klasztornego na Świętym Krzyżu wraz z rozbudowa Osady Średniowiecznej</p>	
<p>Harmonogram realizacji</p>	<p>Planowane rozpoczęcie</p> <p>2016</p>	<p>Planowane zakończenie</p> <p>2018</p>
<p>Finansowanie projektu</p>	<p>Szacowane koszty</p> <p>6 770 000,00</p>	<p>Źródła finansowania</p> <p>Budżet gminy: 1 354 000,00 środkami zewnętrznymi: 5 416 000,00 RPO WŚ Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego</p>
<p>Prognozowane rezultaty projektu</p>	<p>- Rozwój bazy instytucji kultury na terenie gminy</p> <p>-rozwój wysokiej jakości oferty kulturalno- edukacyjnej obejmującej zasięgiem cały region poprzez utworzenie obiektu o funkcjach kulturalnych, edukacyjnych, turystycznych i wystawienniczych</p> <p>- poprawa dostępności i jakości infrastruktury kulturalno- edukacyjnej</p> <p>- poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie dostępności i jakości usług kulturalnych, edukacyjnych i społecznych - podniesienie stopnia integracji społecznej - aktywizacja mieszkańców w dziedzinach kultury, nauki i edukacji - stworzenie nowej oferty kulturalnej, edukacyjnej i społecznej w oparciu o nowoczesne rozwiązania techniczne -ożywienie przestrzeni publicznej -Wzmocnienie działań z zakresu edukacji kulturalnej - Ochrona i promocja materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego związanego z regionem Gór Świętokrzyskich - zachowanie i promocja dziedzictwa kulturowego, w tym niematerialnego, w szczególności świętokrzyskiej wsi z okresu XIX w. - wzrost integracji społecznej - wzrost aktywności gospodarczej - szersza aktywizacja oraz integracja mieszkańców w oparciu o lokalne zasoby kulturowe - wzrost liczby turystów - wzrost dochodów instytucji kultury
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post, protokół odbioru robót

Przedsięwzięcie Nr 2	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Rozwój działalności społecznej mieszkańców
Miejsce realizacji	Podobszar: Huta Szklana
Opis stanu istniejącego	<p>Jednym z głównych problemów zidentyfikowanym na podobszarze jest bardzo niska aktywność społeczna (na podobszarze nie działa żadna organizacja pozarządowa, również w innych organizacjach działających na obszarze gminy uczestniczą pojedyncze osoby z podobszaru) oraz niska aktywność obywatelska na co wskazuje niższy niż średnia dla gminy poziom frekwencji zarówno w wyborach samorządowych w 2014r., jak również w wyborach prezydenckich 2015r. Działające w ramach funkcjonowania jednostek pomocniczych gminy sołtys i rada sołecka nie są na tyle aktywne aby pobudzić aktywność be wsparcia z zewnątrz. Podobszar dysponuje dużym potencjałem wewnętrznym w postaci m.in. funkcjonującej Osady Średniowiecznej w Hucie Szklanej oraz karczmy – Izby Dobrego Smaku oraz pozostała infrastruktura obsługi ruchu turystycznego. Ważnym elementem są silne związki obszaru ze Św. Krzyżem, ŚPN oraz historią regionu, w tym wydarzeniami powstania styczniowego i II wojny światowej a także lokalizacja na obszarze pomnika katyńskiego. Obywające się licznie wydarzenia kulturalne realizowane przez Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich spotykają się z przychylnością mieszkańców jednak bez większego angażowania się w wydarzenia (za wyjątkiem osób zatrudnionych). Planowana do realizacji Zagroda</p>

	Świętokrzyska będzie dla swojego funkcjonowania potrzebować większej aktywności mieszkańców wyrażającej się uczestnictwem w wydarzeniach poza okresem zatrudnienia w instytucji. Na podobszarze występuje również bezrobocie i ubóstwo. Rozwój działalności społecznej i zwiększone zaangażowanie mieszkańców w funkcjonowanie miejscowości będzie wpływać na pobudzenie aktywności zawodowej i integrację społeczną.	
Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu	Głównym celem projektu są działania mające w kierunku rozwoju jakości życia społeczności wiejskiej poprzez jej aktywizację przy wykorzystaniu umiejętności i zainteresowań mieszkańców oraz dziedzictwa kulturowego, w tym: <ol style="list-style-type: none"> 1) Aktywizacja społeczna mieszkańców 2) Rozwój działalności lokalnych organizacji oraz promocja tej działalności 3) Integracja grup społecznych oraz umacnianie więzi międzypokoleniowej 4) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 5) Budowanie lokalnej tożsamości mieszkańców 	
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny/Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich/ Stowarzyszenie Działam dla Gminy Bieliny	
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	Huta Szklana 37	
Przewidywany zakres projektu	W ramach przedsięwzięcia realizowane będą działania na rzecz aktywizacji społecznej w formie: <ul style="list-style-type: none"> -wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych integrujących mieszkańców; -warsztatów z zakresu budowania tożsamości lokalnej (np. z tradycją ku przyszłości, warsztaty rękodzieła, warsztaty kulinarne); -realizacji wspólnych przedsięwzięć na rzecz miejscowości (uporządkowanie otoczenia przydrożnej kapliczki i miejsca rozstrzelania mieszkańców w czasie II wojny światowej) - stworzenia oferty spędzania wolnego czasu dla różnych grup wiekowych - szkolenia z zakresu zakładania i funkcjonowania organizacji pozarządowej, zapoznanie z organizacjami pozarządowymi działającymi w regionie, oraz promujące wolontariat - spotkania zachęcające do aktywności w życiu publicznym gminy - wymiana doświadczeń 	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2018	2019
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Źródła finansowania
	100 000 zł	Budżet gminy: 50 000 zł Środki zewnętrzne: 50 000 zł
Prognozowane rezultaty projektu	Wzrost aktywności społecznej mieszkańców	

	Podniesienie stopnia integracji społecznej Powstanie lokalnej organizacji społecznej lub aktywnej grupy nieformalnej Zaangażowanie partnerów społecznych Wzrost tożsamości lokalnej
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Lista uczestników Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu

Podobszar Porąbki

Przedsięwzięcie Nr 1	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Poprawa jakości i dostępności usług edukacyjnych poprzez budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego w Porąbkach
Miejsce realizacji	Podobszar: Porąbki
Opis stanu istniejącego	<p>Placówka jest pełną szkołą sześcioklasową, jednociągową. W szkole zatrudnionych jest 12 nauczycieli. W roku szkolnym 2015/2016 do szkoły uczęszczało 68 dzieci. W szkole funkcjonuje oddział przedszkolny dla sześciolatków do którego w roku szkolnym 2015/2016 uczęszczało 13 dzieci oraz punkt przedszkolny dla dzieci w wieku 3-5 lat, do którego w roku szkolnym uczęszczało 11 dzieci.</p> <p>Brak odpowiedniej bazy sportowej stanowi problem w funkcjonowaniu szkoły. Obecnie uczniowie korzystają z prowizorycznego asfaltowego boiska, które nie spełnia norm bezpieczeństwa dla jego użytkowników. Mimo braku odpowiedniej infrastruktury sportowej uczniowie szkoły osiągają znakomite wyniki w rywalizacji szkół podstawowych z terenu gminy.</p> <p>Brak infrastruktury sportowo- rekreacyjnej na podobszarze to problem nie tylko dzieci szkolnych i realizacji programu wychowania fizycznego, ale także młodzieży i osób dorosłych, którzy mają potrzeby aktywności ruchowej. Mieszkańcy Porąbek nie mają miejsca, gdzie mogliby uprawiać sport i dbać o swoją kondycję fizyczną. Aktywność ruchowa jest kluczowym czynnikiem, który ma wpływ na rozwój zarówno fizyczny jak i psychiczny dzieci, dorosłych czy seniorów. Ludzie nadal zbyt mało czasu spędzają na świeżym powietrzu, co ma wpływ na negatywną kondycję fizyczną. Zła forma jest przyczyną wielu chorób typu otyłość czy cukrzyca. Dlatego tak ważne jest stworzenie miejsca, gdzie mieszkańcy mogliby poprawić swoją sprawność fizyczną, jednocześnie integrując się ze sobą. Uprządkowanie terenu przeznaczonego na budowę boiska w Porąbkach przyczyni się również do poprawy bezpieczeństwa najmłodszych, ponieważ będą oni spędzali wolny czas w miejscu odpowiednio zabezpieczonym i przystosowanym do uprawiania sportu.</p> <p>Remont i modernizacja istniejącego obiektu jest niecelowa – aby zapewnić wymagane standardy techniczne i funkcjonalne oraz</p>

	wymagany poziom bezpieczeństwa konieczne jest budowa obiektu od podstaw.
Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu	<p>Celem nadrzędnym jest poprawa jakości i dostępności usług edukacyjnych, poprawa warunków do prowadzenia szkolnych zajęć rekreacyjno- sportowych, poprawa dostępności infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, a tym samym poprawa jakości życia mieszkańców, stworzenie możliwości rozwoju aktywności ruchowej mieszkańców oraz stworzenie możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu i integracji społecznej poprzez uruchomienie nowych funkcji dla przestrzeni publicznej i istniejącego obiektu. Realizacja projektu przyczyni się również do poprawy atrakcyjności miejscowości i stworzy centrum rekreacyjne. Wykonanie zadań przewidzianych w ramach operacji wpłynie na wzrost stopnia integracji społecznej lokalnej społeczności. Poprawi warunki do promocji aktywnych form spędzania czasu wśród różnych grup społecznych i wiekowych. Do wymiernych korzyści realizacji operacji należy także zaliczyć poprawę stanu infrastruktury oraz estetyki przestrzeni publicznej, która stanowi własność gminy, ale także poprawę warunków funkcjonowania i rozwoju lokalnej społeczności poprzez wzrost aktywności mieszkańców w kierunku rozwoju usług okołoturystycznych. Zostaną stworzone warunki do realizacji szeregu projektów nie inwestycyjnych skierowanych do różnych grup wiekowych poprzez działania związane z animacją lokalną, w tym w zakresie sportu i rekreacji oraz organizacji lokalnych wydarzeń kulturalno- rekreacyjnych. Projekt uwzględni potrzeby osób niepełnosprawnych i umożliwi im korzystanie z powstałej infrastruktury.</p> <p>Przedsięwzięcie oddziałujące poza podobszar rewitalizacji Porąbki poprzez powiązanie z miejscowością Kakonin - Obwód szkolny Szkoły Podstawowej w Porąbkach obejmuje dwie wsie Porąbki i Kakonin.</p>
Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner	Gmina Bieliny
Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu	<p>Porąbki/Kakonin działki nr ew.: 355/4, 356/1, 357/4, 358 obręb: 0012 Porąbki działki nr ew.: 174/2, 174/7 obręb: 0006 Kakonin</p> <p>Lokalizacja wykracza poza obszar rewitalizacji ze względu na dostępność terenu. Teren gminny przewidziany na lokalizację przedsięwzięcia stanowi zwarty obszar składający się z działek położonych na granicy sołectw: Porąbki i Kakonin</p>
Przewidywany zakres projektu	<p>Zakres projektu przewiduje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) budowę boiska wielofunkcyjne do gry w piłkę ręczną, koszykówkę i siatkówkę, o wymiarach całkowitych 28,0 x 44,0m wraz z ciągiem pieszym wzdłuż boiska. 2) 12 miejsc postojowych o wymiarach 2,5 x 5,0m, 1 miejsce postojowe dla rodzin z dziećmi o wymiarach 4,0 x 5,0m oraz 1

	miejsce postojowe dla osoby niepełnosprawnej o wymiarach 4,0 x 5,0m. 3) W bezpośrednim sąsiedztwie miejsc postojowych oraz boiska ciąg pieszo – jezdny szerokości 5,0 i 5,5m. 4) od istniejącego zjazdu do ciągu pieszo - jezdny drogę utwardzoną szerokości 4,0m, o nawierzchni z płyt ażurowych, betonowych. 5) Dodatkowo ciąg pieszy szerokości 2,0m, stanowiący komunikację między miejscami postojowymi a boiskiem oraz teren utwardzony ze stojakiem na rowery. 6) Wyposażenie sportowe, w tym siedziska 7) Oświetlenie i ogrodzenie terenu	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2018	2019
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Źródła finansowania
	1 200 000,00	Budżet gminy: 300 000,00 środki zewnętrzne: 900 000,00 RPO WŚ Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
Prognozowane rezultaty projektu	- poprawa stanu zagospodarowania i jakości przestrzeni publicznych na terenie gminy, - podniesienie stopnia integracji społecznej mieszkańców w oparciu o obiekty sportu i rekreacji -Poprawa dostępności i jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej -aktywizacja mieszkańców w różnych dziedzinach życia sportowego	
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post, protokół odbioru robót	

Przedsięwzięcie Nr 2	
Nazwa przedsięwzięcia/projektu	Przebudowa i remont zdegradowanego budynku „Domu Nauczyciela” w Porąbkach oraz adaptacja na mieszkania socjalne
Miejsce realizacji	Podobszar: Porąbki
Opis stanu istniejącego	Na terenie gminy Bieliny nie ma mieszkań o charakterze socjalnym, które mogłyby służyć mieszkańcom. Ludzie znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej spowodowanej alkoholizmem żywiciela rodziny, ubóstwem czy niepełnosprawnością, a co za tym idzie mający problemy finansowe, mają również problemy mieszkaniowe. Realizacja tego projektu pozwoli rozwiązać problemy mieszkaniowe nie tylko na terenie miejscowości Porąbki, ale na terenie całej gminy Bieliny. Nieruchomość, planowana pod stworzenie mieszkań socjalnych to budynek jednopiętrowy, podpiwniczony, wyposażony jest w instalacje: elektryczną, wodną, odgromową, ogrzewany piecem.

	<p>Brakuje instalacji kanalizacyjnej oraz izolacji termicznej. Stan budynku jest zły. Składają się na to m.in. brak otynkowania wewnętrznych ścian w piwnicy, czego skutkiem jest silne zawilgocenie fundamentów budynku, brak posadzek w piwnicach, brak izolacji termicznej zewnętrznych ścian obiektu, stolarka w złym stanie technicznym, schody zewnętrzne – spękane płyty schodów, korozja betonu na balkonie piętra. Wymianie podlegał będzie dach ze względu na szkodliwość azbestu zastosowanego do pokrycia budynku. Brak izolacji ścian oraz wentylacji pomieszczeń doprowadził do zawilgocenia, zagrzybienia oraz miejscami do wykwitów wykrystalizowanej soli na ścianach. Zużycie ścian wynosi 40%, schodów 60%, stolarki okiennej 80%. Aktualny stan budynku wskazuje na brak możliwości pełnienia funkcji mieszkalnej.</p> <p>W Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zostały zdiagnozowane potrzeby w zakresie tego typu pomocy dla osób w trudnej sytuacji życiowej – również w miejscowości Porąbki takie osoby zamieszkują. Jednakże wskazać należy, że problem dotyczy wszystkich podobszarów rewitalizacji</p> <p>Remont budynku był często wnioskowany na zebraniach wiejskich oraz w trakcie przeprowadzania diagnozy na potrzebę wyznaczenia obszaru rewitalizacji.</p>
<p>Cel realizacji przedsięwzięcia/ projektu</p>	<p>Celem projektu jest ułatwienie dostępu do usług społecznych i obiektów pomocy poprzez przebudowę i remont zdegradowanego budynku „domu nauczyciela” w miejscowości Porąbki i adaptacja na 4 mieszkania socjalne jako formy pomocy dla osób, które znajdują się bądź już znalazły się w trudnej sytuacji życiowej na skutek utraty pracy, ubóstwa, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, problemów alkoholowych i bardzo często związanym z tym zjawiskiem przemocy w rodzinie. Projekt przyczyni się poprawy stanu technicznego budynków komunalnych, przywrócenia funkcji obiektom zdegradowanym oraz wzrostu estetyki przestrzeni publicznej. Przedsięwzięcie będzie oddziaływać poza obszar jego realizacji.</p>
<p>Podmiot odpowiedzialny za realizację/ Partner</p>	<p>Gmina Bieliny</p>
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia/projektu</p>	<p>miejscowość Porąbki, działka ew. nr 230, obręb 0012</p>
<p>Przewidywany zakres projektu</p>	<p>Zakres przedsięwzięcia przewiduje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wymianę instalacji: elektrycznej, wodociągowej, odgromowej oraz wyposażenia w instalację kanalizacyjną oraz grzewczą (obecnie każdy lokal mieszkalny jest ogrzewany piecem grzewczym); 2. wymianę pokrycia dachowego – pokrycie dachu stanowi eternit 3. wymianę stolarki okiennej i drzwiowej 4. wymianę podłóg oraz uzupełnienie posadzki w piwnicy i wykonanie izolacji poziomych

	5. uzupełnienie izolacji poziomej ścian przyziemia oraz wykonania izolacji pionowej ścian fundamentowych 6. wykonanie odwodnienia budynku poprzez drenaż opaskowy 7. wykonanie izolacji termicznej stropu i wszystkich ścian zewnętrznych oraz wykonanie nowych tynków wewnętrznych i zewnętrznych. 8. wykonanie wentylacji pomieszczeń. Brak izolacji ścian oraz wentylacji pomieszczeń doprowadził do zawilgocenia i miejscami zagrzybienia ścian 9. wykonanie elewacji budynku wraz z remontem schodów i balkonów 10. zakup niezbędnego wyposażenia (meble i niezbędny sprzęt AGD) 11. zagospodarowanie otoczenia budynku	
Stan przygotowania projektu	Projekt na etapie planowania	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2019
Finansowanie projektu	Szacowane koszty	Źródła finansowania
	1 900 000,00	Budżet gminy: 285 000,00 środki zewnętrzne: 1 615 000,00 RPO WŚ Działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna
Prognozowane rezultaty projektu	- poprawa istniejącego stanu zasobów mieszkaniowych poprzez kompleksowy remont budynku - Stworzenie nowych usług społecznych na obszarze rewitalizacji - poprawa efektywności energetycznej budynków - Poprawa stanu zagospodarowania i jakości przestrzeni publicznej w miejscowości - podniesienie stopnia integracji społecznej - wydzielenie z mieszkaniowego zasobu gminy lokali socjalnych - zaspokojenie potrzeb na lokale socjalne - Poprawa dostępności i jakości usług z obszaru mieszkalnictwa	
Sposób oceny i mierzenia rezultatów projektu	Monitoring bieżący, okresowy lub roczny raport z monitoringu Ewaluacja ex post, protokół odbioru robót	

Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025 oprócz podstawowych/kluczowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych mających, których realizacja będzie miała najważniejszy wpływ na wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego, uwzględnia także możliwość realizacji różnego rodzaju przedsięwzięć uzupełniających.

Zadania uzupełniające są zgodne z przyjętymi w programie kierunkami interwencji, są również zgodne i wpisują się w kierunki działania uwzględnione w Strategii Rozwoju Gminy Bieliny, innych dokumentach

strategicznych. Warunkiem realizacji przedsięwzięcia uzupełniającego jako przedsięwzięcia rewitalizacyjnego jest konieczność odpowiedzi na zdiagnozowane zjawiska negatywne.

Charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiono poniżej w blokach tematycznych.

- Przedsięwzięcia wspierające włączenie społeczne i wyrównywanie szans społecznych i zawodowych skierowane do określonych grup docelowych. Przedsięwzięcia realizowane zarówno przez podmioty publiczne (GOPS, instytucje kultury, edukacji) jak również podmioty niepubliczne (fundacje, stowarzyszenia).

Tego typu działania powinny skupiać się na:

- 1) aktywizacji lokalnego rynku pracy, w tym aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w szczególności poprzez: szkolenia i kursy umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji; rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy; kierowanie na dotowane z funduszu pracy miejsca pracy: prace interwencyjne, roboty publiczne, staże zawodowe, doradztwo zawodowe; kierowanie do udziału w programach specjalnych; poradnictwo zawodowe, psychologiczne;
- 2) wspomaganie funkcjonowania rodzin z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem w szczególności poprzez: profilaktykę i interwencję skierowaną do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym dzieci i młodzieży; wsparcie dla otoczenia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w celu ich aktywizacji; wspieranie już istniejących (Bielińskie stacje wsparcia) i tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego przeznaczonych dla dzieci i młodzieży ale także dla osób starszych i niepełnosprawnych; prowadzenie kampanii informacyjnych rozwijających świadomość społeczną o uzależnieniach i zjawisku przemocy domowej oraz rówieśniczej; promocję działań na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji, w tym równego statusu kobiet i mężczyzn; pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych;
- 3) zapewnieniu równych szans rozwoju osobom z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez ułatwienie im dostępu do wysokiej jakości usług publicznych, w tym: edukacji, kultury i sportu w szczególności poprzez: ofertę edukacyjną dla ludzi dorosłych, dającą możliwość uczenia się przez całe życie i umożliwiającą powrót na rynek pracy; programy z zakresu zdrowego trybu życia; tworzenie warunków umacniania się więzi międzypokoleniowej i wewnątrzpokoleniowej przy wykorzystaniu zasobów z obszaru edukacji, kultury i tradycji regionalnej; zajęcia dla dzieci i młodzieży ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, rozwijanie wszelkich form zainteresowania nauką, sportem, językami obcymi i kulturą, itp.; propozycję spędzania czasu wolnego; stworzenie i wsparcie oferty zajęć sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla wszystkich grup wiekowych, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży; zajęcia wyrównawcze;
- 4) aktywizacji społecznej i obywatelskiej w szczególności poprzez: stworzeniu podstaw współpracy podmiotów działających na rzecz integracji społecznej; organizację jednorazowych lub cyklicznych wydarzeń kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i edukacyjnych; promowanie wartości narodowych i historycznych, budowanie tożsamości regionalnej; promujące zwiększenie stopnia udziału mieszkańców w życiu publicznym.

Przedsięwzięcia/ projekty rewitalizacyjne mające charakter działań społecznych odnoszą się do społeczności lokalnych zamieszkałych na obszarze rewitalizacji i powinny być realizowane w tym obszarze jako bezpośrednie działanie na rzecz poprawy sytuacji społeczno- gospodarczej oraz jako wsparcie mieszkańców. Dopuszcza się szczególnie w zakresie inicjatyw nakierowanych na aktywizację mieszkańców, w tym aktywizację zawodową oraz w zakresie dostępności do usług społecznych, ale także w zakresie aktywnej integracji społeczno- zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem, objęcie działaniem obszarów zdegradowanych. Odjęcie realizacji tego typu przedsięwzięć jako działań rewitalizacyjnych należy uzasadnić np. sposobem organizacji usług lub wymianą doświadczeń w zakresie aktywizacji i integracji społecznej albo służą aktywizacji zawodowej mieszkańców przyczyniając się równocześnie do realizacji celów wynikających z GPR.

- Przedsięwzięcia zawierające działania związane z rozwojem ekonomii społecznej, służące rozwojowi lokalnemu i aktywizacji zawodowej mieszkańców szczególnie osób długotrwale bezrobotnych. Gmina Bieliny przystąpiła do Spółdzielni Socjalnej „Pod Jodłami”, aby wzmocnić rozwój ekonomii społecznej, Rada Gminy Bieliny podjęła w tej sprawie Uchwałę nr XXXI/236/17 Rady Gminy Bieliny z dnia 30.03.2017 roku w sprawie przystąpienia Gminy Bieliny do Spółdzielni Socjalnej „Pod Jodłami”.
- Przedsięwzięcia skierowane na poprawę jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców, porządkujące i podnoszące estetykę otoczenia, w szczególności odnoszące się do obiektów i przestrzeni publicznej. Podejmowane działania powinny dotyczyć porządkowania przestrzeni m.in. poprzez instalację obiektów małej architektury, urządzenie terenów zielonych, wprowadzanie udogodnień komunikacyjnych (miejsca parkingowe), poprawy estetyki budynków (remont elewacji) czy też realizację innych działań, które będą pozytywnie wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców. Planuje się m. in. remont budynku, w którym znajdują się mieszkania komunalne tzw. Agronomówka i uporządkowanie otoczenia budynku (rewitalizację zielenie i przestrzeni wokół budynku) oraz budowę miejsc parkingowych przy cmentarzu parafialnym.

Przestrzeń jest bardzo ważnym zasobem rozwoju społecznego gospodarczego. Jej kształtowanie zgodnie z zasadami ładu przestrzennego stanowi główną zasadę zrównoważonego rozwoju.

Tego rodzaju działania przyczynią się do wykreowania przyjaznych przestrzeni publicznych służących różnym formom spędzania czasu wolnego, jak również integracji mieszkańców. Będą miały również wpływ na wzrost atrakcyjności turystycznej i będą właściwym dopełnieniem zasobów krajobrazowo- przyrodniczych gminy.

- Renowacja i remont Obiektu Pamięci Narodowej - Krzyże Katyńskie (Huta Szklana) – Monument, umieszczony u podnóża Świętego Krzyża przy wejściu do Świętokrzyskiego Parku Narodowego na terenie gminy Bieliny, zwany też Świętokrzyską Golgotą Wschodu, składa się z trzech stalowych krzyży z napisami: Katyń, Charków, Miednoje. Na cokole umocowano w pięciu językach tablice upamiętniające ofiary Zbrodni Katyńskiej. Pomnik odsłonięto 1999 roku. Inicjatorami budowy byli nieżyjący już kapelan rodzin katyńskich, ks. prałat Zdzisław Peszkowski oraz leśnicy z całej Polski. Inwestorem natomiast była Fundacja „Golgota Wschodu”, obecnie opiekę sprawuje Stowarzyszenie „Kielecka Rodzina Katyńska”. Obiekt posadowiony na gruntach skarbu państwa w użytkowaniu wieczystym ŚPN. Gmina czyni starania dotyczące przejęcia obiektu razem z gruntem co pozwoliłoby na remont pomnika i zagospodarowanie otaczającego go terenu stosownie do powagi monumentu. Obiekt nie był poddawany gruntownej konserwacji od początku istnienia. Bieżące naprawy we

współpracy ze Stowarzyszeniem „Kielecka Rodzina Katyńska” wykonuje gmina Bieliny, natomiast bieżącym porządkowaniem otoczenia zajmuje się gmina Bieliny i ŚPN. Otaczający teren jest zakrzaczony, brak urządzonego miejsca, gdzie odwiedzający mogliby potrwać w zadumie nad wydarzeniami, które upamiętnia pomnik, brak również należytych warunków dla organizacji wydarzeń rocznicowych i związanych z upamiętnieniem ofiar II wojny światowej – uroczystości odbywają się przy częściowym lub całkowitym zajęciu drogi powiatowej na Św. Krzyż.

- Przedsięwzięcia związane z rozbudową i modernizacją infrastruktury technicznej (transportowej i komunalnej) mające charakter uzupełniający względem innych działań rewitalizacyjnych oraz służące realizacji celów społecznych (tj. rozwiązywaniu zdiagnozowanych wcześniej problemów społecznych m. in. poprawę dostępności do wysokiej jakości usług publicznych: sport, rekreacja, zdrowie, edukacja). Działania tego typu powinny stanowić środek dla osiągnięcia szerszego celu, jakim ma być zwiększenie szans na niwelację zidentyfikowanych na obszarze negatywnych zjawisk i wszechstronny rozwój.
- Przedsięwzięcia, których celem jest zachowanie i promocja dziedzictwa kulturowego: materialnego i niematerialnego oraz narodowego i przyrodniczego. Tego typu działania powinny się skupiać na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie wartości kulturowych obszaru i gminy ale także wykazywać dbałość o obiekty zabytkowe. Planuje się remont muru wpisanego do rejestru zabytków cmentarza parafialnego oraz stworzenie ścieżki historyczno- edukacyjnej z oznaczeniem miejsc związanych historycznie z centrum gminy (podobszar Bieliny) a także remont mogiły zbiorowej z okresu II wojny światowej – ofiar pacyfikacji miejscowości Bieliny.
- Przedsięwzięcia w sferze technicznej wspierające poprawę efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także zapewniające poprawę stanu technicznego obiektów budowlanych. Realizacja tego typu przedsięwzięć będzie dotyczyć głównie obiektów publicznych – planuje się termomodernizację Szkoły Podstawowej w Porąbkach oraz modernizację oświetlenia i zastosowanie fotowoltaicznego źródła energii na budynkach użyteczności publicznej (12 budynków). Planuje się także realizację zadania z zakresu odnawialnych źródeł energii, obejmujących dostawę i montaż instalacji fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych oraz pomp ciepła w budynkach mieszkalnych. Plany dotyczą także wymiany oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Do tego typu projektów włączone są także działania dotyczące usuwania azbestu zarówno na budynkach komunalnych jak również przydatnych.
- Przedsięwzięcia dotyczące wspierania przedsiębiorczości oraz tworzenia nowych miejsc prac, m.in. na terenie tzw „Kowalki” w Bielinach.

Procesy i zjawiska gospodarcze pod wieloma względami wpływają na pozostałe sfery rozwoju lokalnego, warunkując m.in. sytuację dochodową (majątkową) mieszkańców. Niezwykle ważnym elementem procesów gospodarczych jest aktywność ekonomiczna ludności oraz związane z nią bezpośrednio zjawisko bezrobocia. Bezrobocie jest nie tylko poważnym problemem o charakterze ekonomicznym, ale przede wszystkim społecznym, prowadzi do degradacji kapitału ludzkiego oraz jest jedną z głównych przyczyn występowania wielu niekorzystnych zjawisk społecznych (np. ubóstwo i bieda, alkoholizm, przestępczość itp.). Podejmowanie tego typu działań ma szczególne znaczenie na obszarach wiejskich gdzie oprócz bezrobocia rejestrowanego występuje bezrobocie agrarne.

Działania powinny skupiać się na wsparciu rozwoju mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (m.in. adaptacja nieużytkowanych obiektów dla potrzeb działalności gospodarczej,

tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości i wsparcie doradcze) również przy wykorzystaniu istniejących na obszarze zasobów kulturowych.

Podsumowanie zbiorcze projektów rewitalizacyjnych

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały wszystkie projekty, z uwzględnieniem takich aspektów jak: nazwa projektu, nazwa wnioskodawcy, miejsce realizacji projektu, harmonogram realizacji projektu oraz szacunkowe koszty.

Lp..	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Podobszar rewitalizacji	Harmonogram	Szacunkowe koszty
PROJEKTY KLUCZOWE					
1.	Nowe kompetencje= Nowe możliwości. Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	Gmina Bieliny-gminne jednostki organizacyjne w GOPS/ możliwe partnerstwo – podmioty zostaną wyłonione w konkursie	Bieliny, Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana	2018-2020	980 000,00
2.	Bielińskie Stacje wsparcia	Gmina Bieliny	Bieliny, Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana	2016-2024	2 898 553,39
3.	Talent i pasja szansą na nowy zawód	Gmina Bieliny/możliwe partnerstwo – podmioty zostaną wyłonione w konkursie	Bieliny, Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana	2018-2020	1 000 000,00
4.	Bieliny silne tradycją – aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich w Bielinach /Stowarzyszenie Działam dla Gminy Bieliny	Bieliny, Porąbki, Huta Nowa, Huta Szklana	2019-2020	600 000,00
5.	Poprawa dostępności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej poprzez przebudowę i remont stadionu sportowego w Bielinach	Gmina Bieliny przy współpracy z organizacjami społecznymi	Bieliny	2019-2020	1 600 000,00

Lp..	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Podobszar rewitalizacji	Harmonogram	Szacunkowe koszty
6.	Podniesienie poziomu świadczonych usług medycznych oraz ich dostępności poprzez przebudowę i remont ośrodka zdrowia na podobszarze Bieliny	Gmina Bieliny/podmiot leczniczy	Bieliny	2018-2020	3 800 000,00
7.	Modernizacja hali sportowej przy budynku Zespołu Szkół Samorządowych w Bielinach	Gmina Bieliny	Bieliny	2020-2022	1 800 000,00
8.	Likwidacja barier architektonicznych i zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do budynków użyteczności publicznej poprzez budowę podjazdów i windy zewnętrznej przy budynku ZSS w Bielinach	Gmina Bieliny przy współpracy z organizacjami społecznymi	Bieliny	2021-2023	1 200 000,00
9.	Zagospodarowanie terenu „Kowalka” w Bielinach	Gmina Bieliny	Bieliny	2020-2023	1 300 000,00
10.	Poprawa atrakcyjności miejscowości gminnej dla mieszkańców i turystów poprzez remont budynku „Agronomówki” wraz z zagospodarowaniem terenu	Gmina Bieliny	Bieliny	2020-2022	400 000,00

Lp..	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Podobszar rewitalizacji	Harmonogram	Szacunkowe koszty
11.	Ścieżka historyczna- edukacyjna	Gmina Bieliny	Bieliny	2020-2022	200 000,00
12.	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Hucie Nowej o budynek hali gimnastycznej wraz z modernizacją istniejącej bazy dydaktycznej i zagospodarowaniem terenu	Gmina Bieliny	Huta Nowa	2017-2018	4 000 000,00
13.	Galeria Sztuki od Świętego Krzyża. Ośrodek Artterapii.	Gmina Bieliny/OSP Huta Nowa/Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich	Huta Nowa	2019-2021	2 500 000,00
14.	Świętokrzyska Zagroda Kultury - rozbudowa Osady Średniowiecznej w Hucie Szklanej	Gmina Bieliny/Wojewódzki Dom Kultury	Huta Szklana	2016-2018	6 770 000,00
15.	Rozwój działalności społecznej mieszkańców	Gmina Bieliny	Huta Szklana	2018-2019	100 000,00
16.	Poprawa jakości i dostępności usług edukacyjnych poprzez budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego w Porąbkach	Gmina Bieliny	Porąbki	2018-2019	600 000,00
17.	Przebudowa i remont zdegradowanego budynku „Domu Nauczyciela” w Porąbkach oraz adaptacja na mieszkania socjalne	Gmina Bieliny	Porąbki	2017-2019	1 900 000,00

Źródło: opracowanie własne

Wpływ projektu na aspekty problemowe i powiązanie z celami

W poniższej tabeli zaprezentowano powiązanie projektów z celami. Poprzez realizację projektów w poniższym zakresie uzyskane zostaną rezultaty we wszystkich sferach problemowych. Tym samym, pozwoli to na wyciągnięcie obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Charakter projektów wpływający na wszystkie sfery problemowe i zgodność z oczekiwaniami samych mieszkańców (zgłaszanych w trakcie prowadzonych konsultacji społecznych) świadczy o wysokim potencjale proponowanych działań. Ponadto, planowane działania obejmują zarówno działania twarde, jak i miękkie. Przeplatanie się tychże projektów oraz ich charakter, odpowiadający przede wszystkim aspektom społecznym (zdecydowana większość projektów odnosi się do tejże sfery) wraz z jednoczesnym wpływem na pozostałe aspekty: gospodarczy, środowiskowy, przestrzenno-funkcjonalny i techniczny pozwala stwierdzić, że planowane działania tworzą spójną całość, a ich realizacja bez wątpienia wpłynie na wyprowadzenie zdegradowanego obszaru gminy Bieliny ze stanu kryzysowego. Ze względu na objęcie wsparciem obszarów o największym natężeniu problemowym, efekty prowadzonych działań będą tym samym najbardziej zauważalne i znaczące. Szeroki zakres tematyczny projektów wpłynie na szereg elementów:

- Poprawę jakości życia mieszkańców,
- Walkę ze zjawiskiem wykluczenia społecznego,
- Zwiększenie liczby usług społecznych,
- Umożliwienie aktywizacji gospodarczej mieszkańców,
- Zmniejszenie liczby bezrobotnych,
- Poprawę warunków oświatowych i bazy sportowo-rekreacyjnej,
- Polepszenie stanu środowiska naturalnego,
- Wzrost udziału mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym.

Tabela 24 Powiązanie projektów z celami

Cel strategiczny	Kierunek działań	Projekty
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i aktywizacja mieszkańców	Wsparcie i wyrównanie szans osób wykluczonych	<ul style="list-style-type: none"> • Bielińskie Stacje Wsparcia • Likwidacja barier architektonicznych i zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do budynków użyteczności publicznej poprzez budowę podjazdów i windy zewnętrznej przy budynku ZSS w Bielinach
	Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Nowe kompetencje = Nowe możliwości. Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji • Talent I Pasja Szansą Na Nowy Zawód
	Aktywizacja społeczna i integracja lokalnej społeczności	<ul style="list-style-type: none"> • Bieliny rozśpiewane tradycją – aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji

Dostosowanie użyteczności infrastruktury do potrzeb różnych grup społecznych	Rozwój i poprawa jakości infrastruktury społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie poziomu świadczonych usług medycznych oraz ich dostępności poprzez przebudowę i remont ośrodka zdrowia na podobszarze Bieliny • Galeria sztuki od Świętego Krzyża. Ośrodek arteterapii • Przebudowa i remont zdegradowanego budynku „Domu Nauczyciela” w Porąbkach oraz adaptacja na mieszkania socjalne <ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie terenu „Kowalka” w Bielinach
	Rozwój i poprawa jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz kulturalnej	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności infrastruktury sportowo- rekreacyjnej poprzez przebudowę i remont stadionu sportowego w Bielinach • Modernizacja hali sportowej przy budynku zespołu szkół samorządowych w Bielinach • Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Hucie Nowej o budynek hali gimnastycznej wraz z modernizacją istniejącej bazy dydaktycznej i zagospodarowaniem terenu • Świętokrzyska Zagroda Kultury - rozbudowa Osady Średniowiecznej w Hucie Szklanej • Poprawa jakości i dostępności usług edukacyjnych poprzez budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego w Porąbkach • Poprawa atrakcyjności miejscowości gminnej dla mieszkańców i turystów poprzez remont budynku „Agronomówki” wraz z zagospodarowaniem terenu
	Ochrona dziedzictwa kulturowego	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój działalności społecznej mieszkańców • Ścieżka historyczna- edukacyjna

Źródło: opracowanie własne.

Mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji

Komplementarność jest jednym z ważnych aspektów Programu Rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami/projektami skutkować może lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. W procesie wspierania projektów oraz inicjatyw rewitalizacyjnych niezbędne jest spełnienie wymogu ich spójności, a także zapewnienia kryterium ich całościowego i kompleksowego funkcjonowania. Komplementarność może przyjmować postać:

- problemową,
- przestrzenną,
- źródeł finansowania,
- proceduralno-instytucjonalną,
- międzyokresową

Komplementarność problemowa - Spójność projektów pod tym względem sprowadza się do analizy pod kątem ich wzajemnego dopełniania. W obszarze rewitalizacji w wyznaczonych podobszarach: Bieliny, Porąbki, Huta Nowa i Huta Szklana zasada ta jest realizowana poprzez organizowanie działań o charakterze społecznym (integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym itp.) w zmodernizowanych lub nowopowstałych obiektach użyteczności publicznej. Modernizacja lub budowa obiektów może wpisywać się nie tylko w aspekty infrastrukturalne, ale też przestrzenne (np. uporządkowanie otoczenia) czy środowiskowe (wymiana instalacji na energooszczędne czy też zastosowanie alternatywnych źródeł energii) W tym aspekcie komplementarności ważne jest precyzyjne określenie pożądanych efektów rewitalizacji. Każdy projekt posiada zatem wskazane rezultaty wynikające z jego realizacji. Przedstawienie stanu po zakończeniu działań i opatrzenie go odpowiednimi parametrami pozwoli na precyzyjne dobranie wskaźników opisujących uzyskane efekty.

Komplementarność przestrzenna charakteryzuje się zachowaniem wymiaru ciągłości i spójności przeprowadzanych projektów z zastaną infrastrukturą, a także uprzednio sporządzonymi planami przestrzennymi. Celem kompleksowości przestrzennej jest włączenie terenów zdegradowanych do pozostałych obszarów Gminy. Gmina rozumiana jest, jako kompleksowa przestrzeń, nieodznaczająca się lokalnym nacechowaniem projektów. Skutki przeprowadzonych projektów rewitalizacyjnych w sposób pośredni mogą wpływać pozytywnie na pozostałe obszary w Gminie. Koncepcja wdrażania przedsięwzięć powinna uwzględniać zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Bieliny, a także stanowić syntetyczną całość z pozostałymi działaniami podejmowanymi w sferze infrastrukturalnej.

Wszystkie podstawowe projekty rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Są odpowiedzią na główne problemy dla tego obszaru. Ich realizacja pozytywnie wpłynie na cały obszar, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej. Z efektów korzystać będą mogli mieszkańcy obszaru, całej gminy jak i regionu. Ich realizacja będzie zapobiegać przenoszeniu się różnych

problemów na inne obszary gminy. Należy podkreślić, że wszystkie podejmowane projekty o skutkach przestrzennych (np. zagospodarowanie nieużytkowanego obszaru do pełnienia nowych funkcji) powinny być każdorazowo poprzedzone analizą skutków przestrzennych, jakie będzie za sobą niosła zmiana przeznaczenia terenu.

Komplementarność źródeł finansowania, w rozumieniu zasad polityki spójności 2014 – 2020, dotyczy uzupełniania się i synergii środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Spójności oraz Funduszu Spójności, celem minimalizowania negatywnych skutków podwójnego finansowania projektów. Fundamentem mechanizmu kompleksowości finansowej jest koordynacja działań, a także spójność zarówno tworzonych dokumentów, jak i planowanych przedsięwzięć. W wyniku połączenia różnych źródeł finansowania, a także integralności instrumentów polityki krajowej, należy spodziewać się wystąpienia efektu synergii.

Projekty zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025 mają wskazane finansowanie z różnych instrumentów wsparcia (m.in. EFRR, EFS, FS) bez ryzyka podwójnego dofinansowania. Jednocześnie uwzględniają zaangażowanie środków prywatnych i publicznych. Dzięki połączeniu różnych źródeł finansowania będzie można uzyskać korzystne i optymalne efekty na obszarze rewitalizacji.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza kompleksową współpracę w procesie zarządzania przeprowadzaniem projektów rewitalizacyjnych. Ustalenie celów, priorytetów i wspólnych ram czasowych dla wprowadzania poszczególnych projektów w różnych dokumentach, a także wypracowanie systemu zarządzania rewitalizacją jest nieodzowną częścią osiągnięcia zamierzonych założeń.

Za realizację całego programu odpowiada pełnomocnik ds. rewitalizacji. Będzie on odpowiadał za koordynację oraz integrowanie działań komórek urzędu w realizacji wszystkich projektów. Pełnomocnik zostanie powołany przez Wójta Gminy do pełnienia zadań wynikających z procesu zarządzania i wykonania programu rewitalizacji. Przygotowywanie działań rewitalizacyjnych ujętych w programie do realizacji, stała kontrola prawidłowości realizacji oraz monitoring realizacji projektów będzie zadaniem powołanego spośród pracowników urzędu Zespołu ds. Rewitalizacji. Jednocześnie Komitet będzie mógł zlecić wykonanie poszczególnych projektów jednostek, w granicach ich kompetencji. Działaniami społecznymi może zajmować się ośrodek pomocy społecznej czy odpowiednie jednostki organizacyjne czy komórki merytoryczne urzędu. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane w programie jest konieczne do pełnego oraz efektywnego wykorzystania narzędzi finansowych i instytucjonalnych. Zlecenie zadań rewitalizacyjnych innym jednostkom i podmiotom odpowiedzialnym za przeprowadzanie zadań w ramach swoich kompetencji przyspieszy procesy administracyjne i wykonanie zadań. Dzięki temu w krótszym czasie można zrealizować więcej projektów i uniknąć ryzyka utraty dofinansowania za ich niezrealizowanie.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Komplementarność międzyokresowa - dokonując analizy projektów pod względem okresu finansowania, szczególną uwagę zwraca się na ciągłość programową. Wiele przedsięwzięć realizowanych na terenie gminy Bieliny, w tym na podobszarach rewitalizacji, w latach 2007-2013 ma swoją kontynuację w okresie 2014-2020. Jest to niezwykle ważne, ponieważ wnioski z ewaluacji mogą posłużyć jako wskazówka do wprowadzenia zmian przy projektach na lata 2014-2020. Wynikają z potrzeb zmian systemu wdrażania dla ich lepszego oraz bardziej efektywnego zarządzania. Nabyte z poprzednich okresów finansowania doświadczenia wpłynęły na wsparcie przewidzianych projektów w obecnej perspektywie finansowej.

Ramowy harmonogram realizacji programu rewitalizacji

Tabela 25 Szacunkowy czas realizacji projektów

Lp.	Nazwa projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
Projekty kluczowe			
1.	Nowe kompetencje = Nowe możliwości. Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	2018	2020
2.	Bielińskie Stacje Wsparcia	2016	2024
3.	Talent I Pasja Szansą Na Nowy Zawód	2018	2020
4.	Bieliny silne tradycją – aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	2019	2020
5.	Poprawa dostępności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej poprzez przebudowę i remont stadionu sportowego w Bielinach	2019	2020
6.	Podniesienie poziomu świadczonych usług medycznych oraz ich dostępności poprzez przebudowę i remont ośrodka zdrowia na podobszarze Bieliny	2018	2020
7.	Modernizacja hali sportowej przy budynku zespołu szkół samorządowych w Bielinach	2020	2022
8.	Likwidacja barier architektonicznych i zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do budynków użyteczności publicznej poprzez budowę podjazdów i windy zewnętrznej przy budynku ZSS w Bielinach	2021	2023
9.	Zagospodarowanie terenu „Kowalka” w Bielinach	2020	2023
10.	Poprawa atrakcyjności miejscowości gminnej dla mieszkańców i turystów poprzez remont budynku „Agronomówki” wraz z zagospodarowaniem terenu	2020	2022
11.	Ścieżka historyczna- edukacyjna	2020	2022
12.	Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Hucie Nowej o budynek hali gimnastycznej wraz z modernizacją istniejące bazy dydaktycznej i zagospodarowaniem terenu	2017	2018
13.	Galeria sztuki od Świętego Krzyża. Ośrodek arteterapii	2019	2021
14.	Świętokrzyska Zagroda Kultury - rozbudowa Osady Średniowiecznej w Hucie Szklanej	2016	2018
15.	Rozwój działalności społecznej mieszkańców	2018	2019
16.	Poprawa jakości i dostępności usług edukacyjnych poprzez budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego w Porąbkach	2018	2019
17.	Przebudowa i remont zdegradowanego budynku „Domu Nauczyciela” w Porąbkach oraz adaptacja na mieszkania socjalne	2017	2019

Lp.	Nazwa projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia
18.	Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne	2016	2025

Źródło: Opracowanie własne.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Ramy finansowe GPR

Tytuł projektu	Źródła finansowania (PLN)	Projekty podstawowe												
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Suma (PLN)		
Nowe kompetencje = Nowe możliwości. Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	Wkład własny – 147 000,00 RPO WŚ Działanie 9.1. Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie – 833 000,00				X	X	X	X	X	X	X	X		980 000,00
Bielnińskie Stacje Wsparcia	budżet gminy: 147 000,00 RPO WŚ Działanie 9.2 Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych - 1 551 553,39 środki budżetowe- 1200 000,00-trwałość projektu													2 898 553,39
Talent i Pasja Szansą Na Nowy Zawód	Wkład własny/środki prywatne: 150 000,00 RPO WŚ Działanie 10.4 Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy - 850 000,00				X	X	X	X						1 000 000,00
Bielnińskie silne tradycją – aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	Budżet instytucji kultury: 90 000,00 RPO WŚ Działanie 9.1 Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie - 510 000,00						X	X						600 000,00
Poprawa dostępności infrastruktury sportowo- recreacyjnej poprzez przebudowę i remont stadionu sportowego w Bielinach	Budżet gminy: 300 000,00 RPO WŚ Działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich: 1 300 000,00						X	X						1 600 000,00
Podniesienie poziomu świadczonej usług medycznych oraz ich dostępności poprzez przebudowę i remont	Budżet gminy: 600 000,00 RPO WŚ Działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna: 3 200 000,00				X	X	X	X						3 800 000,00

ośrodka zdrowia na podobszarze Bieliny	Budżet gminy: 486 000,00 RPO WŚ Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej PEFRON: 1 314 000,00	x	x	x	x	x	x	x	1 800 000
Likwidacja barier architektonicznych i zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do budynków użyteczności publicznej poprzez budowę podjazdów i windy zewnętrznej przy budynku ZSS w Bielinach	Budżet gminy: 300 000,00 środki zewnętrzne: 900 000,00 RPO WŚ Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury Edukacyjnej i Szkoleniowej, środki PEFRON	x	x	x	x	x	x	x	1 200 000,00
Zagospodarowanie terenu „Kowalka” w Bielinach	Budżet gminy: 300 000,00 środki zewnętrzne: 1 000 000,00 Narodowy Program Mieszkaniowy	x	x	x	x	x	x	x	1 300 000,00
Poprawa atrakcyjności miejscowości gminnej dla mieszkańców i turystów poprzez remont budynku „Agronomówki” wraz z zagospodarowaniem terenu	Budżet gminy: 100 000,00 środki zewnętrzne: 300 000,00 RPO WŚ Działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich	x	x	x	x	x	x	x	400 000,00
Ścieżka historyczna- edukacyjna	Budżet gminy: 50 000,00 środki zewnętrzne: 150 000,00 Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa narodowego	x	x	x	x	x	x	x	200 000,00
Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Hucie Nowej o budynek hali gimnastycznej wraz z modernizacją istniejącej bazy dydaktycznej i zagospodarowaniem terenu	Budżet gminy: 1 080 000,00 RPO WŚ Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej: 2 920 000,00	x	x	x	x	x	x	x	4 000 000,00

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Galeria sztuki od Świętego Krzyża. Ośrodek artererapii	Budżet gminy: 500 000,00 RPO WŚ Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego, PFRON:					X	X	X											2 500 000,00
Świętokrzyska Zagroda Kultury - rozbudowa Osady Średniowiecznej w Hucie Szklanej	Budżet gminy: 1 354 000,00 RPO WŚ Działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego: 5 416 000,00	X	X	X															6 770 000,00
Rozwój działalności społecznej mieszkańców	Budżet gminy: 50 000,00 Środki zewnętrzne: 50 000,00			X	X	X													100 000,00
Poprawa jakości i dostępności usług edukacyjnych poprzez budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego w Porąbkach	Budżet gminy: 300 000,00 RPO WŚ Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej: 900 000,00			X	X	X													1 200 000,00
Przebudowa i remont zdegradowanego budynku „Domu Nauczyciela” w Porąbkach oraz adaptacja na mieszkania socjalne	Budżet gminy: 285 000,00 RPO WŚ Działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna: 1 615 000,00	X	X	X	X														1 900 000
Suma, w tym:																			
Środki własne																			
Środki zewnętrzne																			
																			3 0950 553,39
																			2 5001 000,00
																			5 949 553,39

Zródło: Opracowanie własne.

Mechanizmy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Bieliny na lata 2016 - 2025 jest dokumentem kompleksowym, stanowiącym syntetyczny efekt działań samorządu, a także konsultacji społecznych, diagnozujących lokalne problemy. W dokumencie wyznaczono priorytetowe obszary działań, zostały sklasyfikowane ze względu na pięć aspektów:

- społeczny,
- gospodarczy,
- przestrzenno-funkcjonalny,
- techniczny,
- środowiskowy.

Proces przygotowania i realizacji programu rewitalizacji w gminie Bieliny został sporządzony z uwzględnieniem zasad uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym oraz partnerstwa pomiędzy władzami samorządowymi, a lokalną społecznością. Partycypacja społeczna była kluczowym elementem w powstawaniu raportu. Na kolejnych etapach, odpowiednio: diagnozy, planowania, inicjowania oraz monitoringu uwzględniono aspekt uczestnictwa w procesie powstawania programu. Dyskusja oraz kooperacja z poszczególnymi kręgami osób zainteresowanych, przede wszystkim z mieszkańcami terenów zdegradowanych, a także przedsiębiorcami oraz organizacjami pożytku publicznego umożliwiło lub umożliwi w zależności od etapu przygotowania i realizacji programu, tj.:

- wyznaczenie obszarów problemowych,
- zbadanie skali konieczności działań rewitalizacyjnych,
- uzyskanie akceptacji działań rewitalizacyjnych,
- wypracowanie koncepcji pozyskiwania źródeł finansowania,
- metodyczny monitoring efektów wdrażania programu, a także jego bieżącą aktualizację,
- kreację przywódców społecznych z różnych ośrodków.

Dokument *Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Bieliny na lata 2016 - 2025* charakteryzuje się kooperacją z poszczególnymi kręgami interesariuszy, w szczególności z:

- organizacjami pożytku publicznego,
- lokalnymi przedsiębiorcami,
- mieszkańcami obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- użytkownikami obszaru zdegradowanego.

Jednostkami zainteresowanymi mogą być osoby, grupy osób oraz instytucje, których sfery działalności dotyczą pośrednio lub bezpośrednio czynności podejmowanych w ramach *Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Bieliny na lata 2016 - 2025*. Interesariuszami projektu mogą być także jednostki i organizacje mające bezpośredni wpływ na kierunki działań

programu, jego realizację oraz efekty. Wobec dokumentu *Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Bieliny na lata 2016 - 2025* interesariuszami są:

- mieszkańcy obszaru zdegradowanego,
- użytkownicy obszaru zdegradowanego,
- organizacje pożytku publicznego,
- turyści,
- przyszli, ewentualni mieszkańcy,
- politycy,
- grupy religijne,
- władze samorządowe,
- miejscowe grupy społeczne oraz ich liderzy,
- osoby prowadzące działalność gospodarczą,
- grupy interesów.

Kompletność i spójność wprowadzenia działań wymienionych w tworzonym dokumencie oznacza włączenie w tworzenie raportu wielu grup interesariuszy. Należy stworzyć schemat organizacyjny, wydzielić kompetencję i zobowiązania poszczególnych kręgów interesariuszy, celem zachowania przejrzystości projektów.

W ramach prowadzonych prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji, przeprowadzono także szerokie konsultacje społeczne dokumentu - diagnozę na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, informacja o rozpoczęciu konsultacji dokumentu zamieszczona została na stronie internetowej www.bieliny.pl. Uwagi i wnioski do projektu dokumentu można było dostarczyć drogą elektroniczną na adres bieliny@bieliny.pl lub pisemnie na adres Urzędu Gminy Bieliny, ul. Partyzantów 17, 26-004 Bieliny do dnia 17 sierpnia 2016 r.

Konsultacje przeprowadzono w formach:

1. ankiety zamierającej szereg pytań skierowanych do mieszkańców, dotyczących stanu i miejsca zamieszkania oraz jakości i zadowolenia z życia, przy tej formie konsultacji posłużono się metodą CAWI (Computer - Assisted Web Interview), czyli wspomaganego komputerowo wywiadu przy pomocy strony WWW. Kwestionariusz ankiety umieszczony został na stronie Urzędu Gminy Bieliny. Badanie trwało od 19.07.2016 roku do 17.08.2016 roku. W tym czasie na pytania odpowiedziało 114 respondentów;
2. otwartego spotkania konsultacyjnego, które odbyło się 10 sierpnia 2016 roku. Pomimo szerokiej informacji o spotkaniu uczestniczyło w nim 14 mieszkańców. Niemniej jednak zgłoszone uwagi i sugestie dotyczące konsultowanego dokumentu okazały się niezwykle cenne przy wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
3. otwartego spotkania konsultacyjnego, które odbyło się 19 października. Celem konsultacji było zachęcenie mieszkańców do zapoznania się z Gminnym Programem rewitalizacji.

4. formularza konsultacyjnego, który składał się z następujących pytań:
  - Czy Pana/Pani zdaniem przedstawiona w dokumencie diagnoza zawiera trafne wnioski?
  - Czy Pana/Pani zdaniem w analizowanym dokumencie zidentyfikowano właściwe obszary problemowe?
  - Czy Pana/Pani zdaniem przedstawione w dokumencie obszary rewitalizacji zostały prawidłowo określone?
  - Czy zdiagnozowane w dokumencie problemy zostały sformułowane odpowiednio do wyznaczonych obszarów rewitalizacji?
5. W celu zaangażowania większej liczby mieszkańców w proces rewitalizacji, przeprowadzona została ankieta pogłębiająca, która była dostępna na stronie bieliny.pl przez cały okres konsultacji społecznych (tj. 29.09-28.10.2016 r.) oraz rozdawana uczestnikom spotkania konsultacyjnego 22 października 2016 r.

Wszystkie działania pozwoliły na dotarcie do znacznej liczby mieszkańców całej gminy. Wyniki wszystkich konsultacji opublikowane zostały na stronie internetowej Gminy oraz zostały uwzględnione w niniejszym dokumencie.

Szczegółowy opis konsultacji oraz ankiet pogłębiających znajdują się w załącznikach do niniejszego dokumentu.

System wdrażania (realizacji) Gminnego Programu Rewitalizacji

System wdrażania powinien być oparty na zasadzie partnerstwa i partycypacji. Interesariusze rewitalizacji zostali zaangażowani w proces powstawania dokumentu, zarówno poprzez konsultacje społeczne, ankietę i fiszki projektowe. Partycypacja społeczna na etapie wdrażania Programu pozwala na wypracowanie społecznej akceptacji dla podejmowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, pozyskanie środków na działania rewitalizacyjne ze źródeł publicznych oraz prywatnych oraz systematyczny monitoring postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji oraz w razie konieczności jego aktualizację.

Proces wdrażania Programu Rewitalizacji ma na celu sterowanie realizowanymi działaniami w taki sposób, by umożliwić wyprowadzenie obszarów zdegradowanych, w tym wyznaczonych do rewitalizacji, ze stanu kryzysowego. W związku z takimi działaniami podmiotów wdrażających i przeznaczonych na te cele środków finansowych i rzeczowych nastąpi planowana poprawa jakości życia mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025 jest odpowiedzią na problemy społeczne, gospodarcze oraz przestrzenno-infrastrukturalne (wskazane na etapie diagnozy). Ze względu na złożoność procesu rewitalizacji i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji włączenie interesariuszy jest szczególnie istotne. Przyczyni się do pozytywnego postrzegania przez lokalną społeczność działań rewitalizacyjnych.

Do podstawowych działań w zakresie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji zalicza się:

- Aktywne włączenie grup interesariuszy w proces rewitalizacji,
- Pozyskiwanie środków finansowych zgodnie z zasadą dodatkowości z różnych źródeł,
- Promocja i wdrożenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja przyczyni się do pozytywnych zmian na wyznaczonym obszarze zgodnie z zasadą komplementarności i zrównoważonego rozwoju,
- Wdrażanie poszczególnych działań zgodnie z kryterium czasu realizacji,
- Monitorowanie postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z określeniem stopnia osiągnięcia wyznaczonych uprzednio celów,
- Utrzymanie trwałości osiągniętych rezultatów.

Oznacza to, że system wdrażania wymaga zaangażowania wielu podmiotów, które posiadają odpowiednie narzędzia do realizacji. W gminnym Programie rewitalizacji organem decyzyjnym jest **Wójt gminy Bieliny**. W przebiegu wdrażania Programu, Wójta wspiera **Sekretarz Gminy**, którego sfera kompetencji uprawnia do efektywnego podejmowania działań w zakresie realizacji projektów rewitalizacyjnych. Do realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą powołane, spośród pracowników Urzędu Gminy w Bielinach, zespoły zadaniowe wzmocnione w określonych przypadkach o pomoc ekspertów zewnętrznych. Należy także zaznaczyć, że w przypadku zgłoszonych fiszek projektowych, to Wnioskodawcy będą odpowiedzialni za skuteczną realizację zaproponowanych działań.

W procesie podejmowania działań z zakresu Programu Rewitalizacji, osoby odpowiedzialne będą współpracować w głównej mierze z:

- jednostkami organizacyjnymi Urzędu Gminy w Bielinach, między innymi ze: Skarbnikiem Gminy i komórkami wewnętrznymi Urzędu Gminy oraz placówkami podległymi (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki edukacyjne, Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich oraz z Gminną Biblioteką Publiczną),
- interesariuszami projektu rewitalizacji,
- beneficjentami działań z zakresu rewitalizacji (wspólnoty mieszkaniowe, organizacje pożytku publicznego, lokalni przedsiębiorcy).

Celem zaakceptowania i wejścia w życie dokumentu *Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Bieliny na lata 2016 - 2025*, jak i każdej jego aktualizacji, rada gminy Bieliny zobligowana jest do przyjęcia stosownej uchwały.

Działania związane z przygotowaniem, koordynowaniem a także realizacją działań rewitalizacyjnych zgodnie z art. 3 ust.1 ustawy o rewitalizacji stanowią zadanie własne gminy. Za zarządzanie procesem rewitalizacji odpowiada samorząd, a na Wójcie Gminy spoczywa ustawowy obowiązek realizacji uchwał Rady Gminy.

Zarządzanie realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025 odbywać się będzie poprzez struktury Urzędu Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych. Zarządzeniem Wójta zostanie powołany Pełnomocnik ds. rewitalizacji oraz Zespół zadaniowy ds. Rewitalizacji spośród pracowników Urzędu Gminy, w szczególności pracowników:

- Referatu Rozwoju i Promocji,
- Referatu Inwestycji, Zamówień Publicznych i Gospodarki Przestrzennej
- Referatu Ochrony Środowiska, Infrastruktury drogowej i spraw gospodarczych
- Referatu Usług Komunalnych
- Referatu Księgowości Budżetowej

Zespół zadaniowy ds. Rewitalizacji oraz Pełnomocnik ds. Rewitalizacji będą realizować zadania dotyczące wdrażania i monitoringu programu.

Decyzja o wyborze takiego modelu zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji została podjęta po dokonaniu oceny potencjału zatrudnionych w urzędzie gminy pracowników-ich wiedzy, przygotowania zawodowego, kompetencji oraz doświadczenia w realizacji projektów inwestycyjnych i nie inwestycyjnych/ społecznych. Biorąc pod uwagę wielowątkowość procesu rewitalizacji oraz specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych pracownicy zostaną skierowani dodatkowo na szkolenia.

Pełnomocnik ds. Rewitalizacji jako centralna osoba w procesie zarządzania odpowiada za koordynację oraz integrowanie działań komórek Urzędu, jednostek organizacyjnych oraz innych podmiotów w zakresie rewitalizacji, w szczególności za:

- opracowanie zasad i organizację sprawnej współpracy ze wszystkim podmiotami zaangażowanymi w realizację programu,
- koordynowanie działań projektowych wymagających jednoczesnego zaangażowania jednostek gminy oraz strony społecznej,
- współpracę z komitetem rewitalizacji w sprawach związanych z prowadzeniem i oceną rewitalizacji,
- inicjowanie projektów ujętych w programie poprzez rezerwowanie środków w budżecie gminy, składanie wniosków i pozyskiwanie środków zewnętrznych na ich realizację,
- opiniowanie propozycji zmian w budżecie gminy odnośnie wartości zadań realizowanych w ramach programu,
- organizację i wdrażanie systemu monitorowania rzeczowego i finansowego dla programu,
- dokonywanie okresowych przeglądów realizacji projektów, w tym wizyty w miejscu realizacji,
- opracowanie systemu sprawozdawczości z realizacji programu,
- sporządzanie raportów okresowych oraz raportu końcowego z realizacji programu.

Do zadań Zespołu zadaniowego ds. Rewitalizacji należeć będzie w szczególności:

- przygotowywanie działań rewitalizacyjnych ujętych w GPR do realizacji,
- aktualizowanie zapisów GPR,
- koordynacja procesu pozyskiwania i analizy danych niezbędnych do przeprowadzenia monitoringu i ewaluacji na etapie wdrażania GPR,
- bieżące informowanie i raportowanie w zakresie prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- podejmowanie działań na rzecz włączenia interesariuszy GPR w proces jego wdrażania,
- promocja idei rewitalizacji i informowanie społeczności lokalnej o postępach we wdrażaniu GPR,
- monitorowanie możliwości pozyskania dofinansowania na realizację zadań uwzględnionych w GPR,
- stała kontrola prawidłowej realizacji projektów rewitalizacyjnych oraz monitoring realizacji projektów w odniesieniu do celów programu
- przygotowywanie projektów aktualizacji programu, w tym w szczególności wykazu przedsięwzięć,
- promocję programu oraz stworzenie systemu informacji o programie i jego zasadach,

Członkowie Zespołu ds. Rewitalizacji realizują zadania zgodnie z kompetencjami komórek organizacyjnych, które reprezentują. Pracą Zespołu kieruje Pełnomocnik ds. Rewitalizacji.

W terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od uchwalenia GPR powołany zostanie Komitet Rewitalizacji. Komitet pełni rolę opiniodawczo-doradczą dla Wójta w sprawach związanych z rewitalizacją, ale także:

- stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny procesu rewitalizacji,
- ze względu na skład Komitetu zapewnia udział interesariuszy w procesie rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji opiniuje:

- projekt Gminnego Programu Rewitalizacji (ponieważ Komitet zostanie powołany po uchwaleniu programu to zadanie nie będzie realizowane)
- projekty aktów planistycznych
- projekt uchwały o ustanowieniu Specjalnej Strefy Rewitalizacji
- ocenę aktualności i stopnia realizacji GPR sporządzoną przez Wójta.

Szczegółowe zasady działania, w tym zadania Komitetu Rewitalizacji zostaną określone Uchwałą Rady Gminy. Po podjęciu Uchwały Wójt zgodnie z procedurą niezwłocznie powoła Komitet Rewitalizacji.

Funkcję obsługi komunikacyjnej i organizacyjnej w zakresie funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji będzie pełnił Referat Rozwoju i Promocji.

Koszty zarządzania programem rewitalizacji

Zarządzanie programem rewitalizacji w ramach kompetencji komórek organizacyjnych Urzędu Gminy (obowiązków pracowniczych) nie będzie generować kosztów związanych tworzeniem nowych stanowisk pracy i nowych etatów. Koszty wynagrodzeń dla członków zespołu zadaniowego nie powodują dodatkowego wzrostu środków przeznaczonych w budżecie gminy na wynagrodzenia.

Również ze względu na społeczny charakter funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji, jego działalność nie będzie generować kosztów.

Koszty obsługi technicznej i administracyjnej zespołu zadaniowego oraz Komitetu Rewitalizacji mieszczą się w bieżących kosztach funkcjonowania Urzędu.

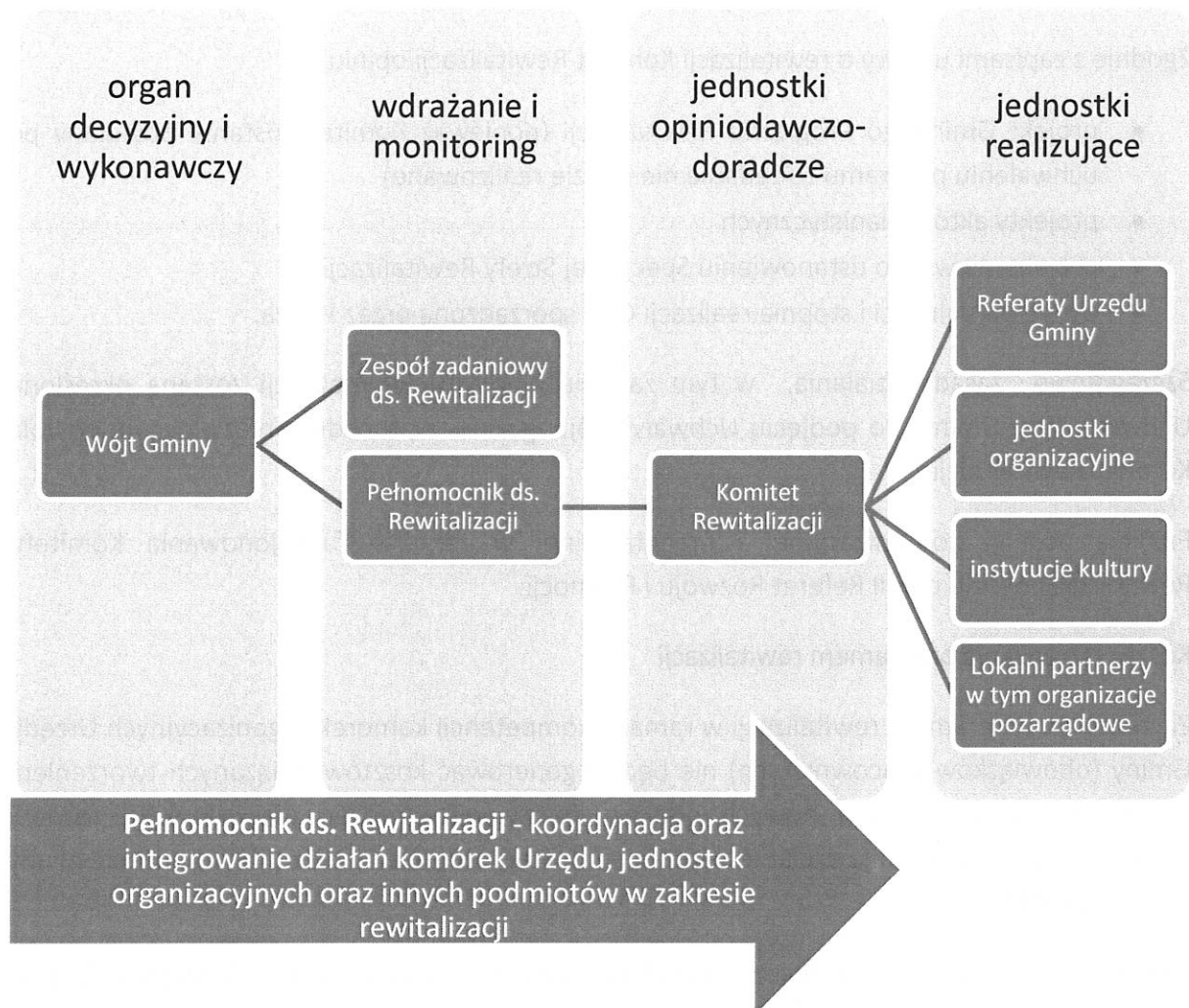
Za realizację poszczególnych przedsięwzięć/projektów rewitalizacyjnych odpowiadają kierownicy projektów usytuowani w jednostkach realizujących projekty.

W realizacji projektów mogą uczestniczyć odrębne od Zespołu ds. Rewitalizacji zespoły zadaniowe, powoływane zarządzeniem Wójta na podstawie Regulaminu Organizacyjnego, w celu efektywnego oraz zintegrowanego współdziałania przy realizacji projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych lub z udziałem jednostek organizacyjnych gminy.

Powołanie do realizacji projektów zespołów zadaniowych przyczyni się do wzajemnego uzupełniania się oraz spójności realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie powiązanych projektów infrastrukturalnych i społecznych.

System wdrażania programu rewitalizacji został przedstawiony na poniższym schemacie.

Rysunek 14 Struktura organizacyjna procesu wdrażania

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji wymaga zaangażowania lokalnych partnerów z sektora: publicznego, społecznego i gospodarczego.

Głównym zadaniem wszystkich podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji jest ukierunkowanie, kontrolowanie i ocena z punktu widzenia zapewnienia całkowitej spójności z dokumentami strategicznymi. Jest to istotne z uwagi na znaczenie realizacji programu dla sprawnego włączenia pozostałych instrumentów rozwoju gminy, a także np. dla możliwości pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych i innych źródeł pozabudżetowych.

System monitoringu i oceny GPR

Monitoring

Monitoring jest integralną częścią zarządzania realizacją programu rewitalizacji, zapewniającą prawidłowość jego realizacji. To stała obserwacja i kontrola procesu rewitalizacji. Zgodnie z zapisami art. 22 Ustawy o rewitalizacji Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie stopnia realizacji dokonywanej przez wójta co najmniej raz na trzy lata. Ocena sporządzona przez wójta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji. Ocenę podaje się do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w BIP.

Niezbędnym zadaniem w trakcie monitoringu jest pozyskiwanie i zestawienie niezbędnych danych (tj. demograficznych oraz gromadzonych przez komórki organizacyjne Urzędu). Dane powinny być pozyskiwane na możliwie najniższym poziomie, w celu agregacji wyników dla obszaru rewitalizacji.

Ważnym elementem monitoringu jest także identyfikacja barier oraz zagrożeń, które utrudniają realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych na płaszczyźnie społecznej, gospodarczej, ekonomicznej oraz lokalnej.

Monitorowanie realizacji programu oparte będzie na stałym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów oraz realizacji celów programu. Dzięki bieżącej i systematycznej analizie danych ilościowych i jakościowych osiąganym w trakcie realizacji projektów i porównanie ich z zaplanowanymi w programie, będzie możliwa:

- Ocena stopnia realizacji celów i projektów rewitalizacyjnych – monitoring postępu realizacji programu
- Ocena i identyfikacja trudności, przeszkód lub nieprawidłowości pojawiających się podczas realizacji programu i projektów rewitalizacyjnych - monitoring barier i trudności. Uzyskanie wiedzy o możliwości wystąpienia niepożądanych zdarzeń umożliwi odpowiednio wczesną korektę możliwych do przewidzenia komplikacji.

Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych będzie dokonywana poprzez:

1. **monitoring projektów** – bieżąca analiza zgodności przebiegu realizacji projektu z założonym harmonogramem, budżetem oraz zakładanymi efektami w postaci produktów, ale także w postaci rezultatów ze względu na skutki dla uczestników projektu będzie prowadzona przez podmiot odpowiedzialny za jego realizację, a okresowo (raz na pół roku) przez Zespół ds. Rewitalizacji, na podstawie danych dotyczących stopnia wdrożenia i realizacji projektu zawartych w karcie monitoringu projektu (przedstawiona poniżej). Odpowiedzialnymi za sporządzenie Karty będą kierownicy projektów. Analizie poddany zostanie również sposób realizacji

projektów /przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie procedur wdrażania oraz właściwego doboru wskaźników.

2. **monitoring realizacji celów** programu rewitalizacji będzie prowadzony w sposób ciągły przy pomocy wskaźników oddziaływania. Analiza wskaźników będzie dokonywana raz na dwa lata do 31 stycznia roku następnego. Monitoring realizacji celów programu będzie obejmował również analizę synergii i komplementarności między działaniami oraz przyczyny wystąpienia problemów w osiągnięciu założonych efektów programu. Pierwszy raport z monitoringu realizacji celów programu będzie sporządzony do 31 stycznia 2019r. wg niżej przedstawionej struktury. Przyjęcie dwuletniego okresu monitoringu realizacji celów programu pozwoli również na możliwość obserwacji zmian zachodzących w obszarze rewitalizacji.

W formie analiz dokonywany będzie monitoring finansowy w zakresie porównywania założeń finansowych projektów z faktycznie ponoszonymi nakładami. Jego celem jest uniknięcie problemów z utrzymaniem płynności finansowej, zarówno na poziomie projektów jak również całego Programu. Wyniki analiz poddane zostaną ocenie przez Wójta i posłużą do wprowadzenia ewentualnych działań zaradczych.

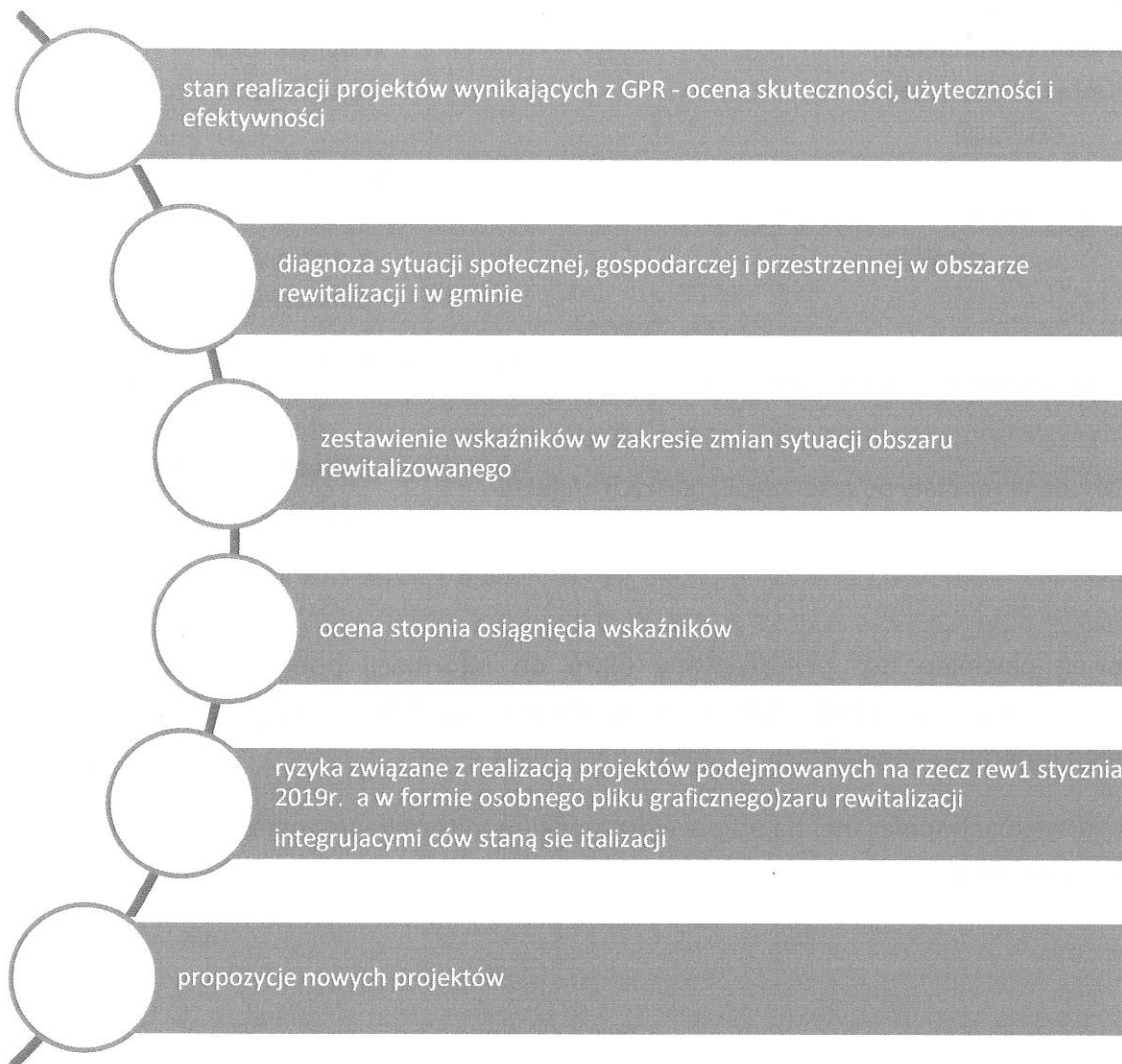
Za monitorowanie i ocenę wdrażania GPR odpowiedzialny będzie Pełnomocnik ds. Rewitalizacji i Zespół ds. Rewitalizacji. Raport z wdrażania GPR będzie przedstawiany Radzie Gminy Bieliny. System ewaluacji procesu rewitalizacji musi rzetelnie oceniać powodzenie w osiąganiu wszystkich założonych celów. Z danymi zawartymi w diagnozie, stanowiącej ewaluację ex ante, porównywany będzie uzyskiwany postęp w drodze do osiągnięcia celów.

Podstawą do wprowadzania zmian w GPR mogą być w szczególności zmiany prawa, w tym Ustawy o rewitalizacji, zmiany sytuacji społeczno- gospodarczej gminy, konieczności wprowadzania nowych zadań do GPR lub braku aktualności programu po przeprowadzonej ocenie. Inicjatywa zmiany należy do Wójta Gminy po zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji. Zasady oceny aktualności, stopnia realizacji oraz trybu zmian GPR zostały uregulowane na poziomie ustawowym.

Dokument powinien być opracowany w oparciu o analizę zmian w sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji. Wskaźniki muszą być porównywalne z wykorzystanymi przy sporządzaniu niniejszego dokumentu (ich zestawienie zawiera kolejny z podrozdziałów).

Monitoring powinien się także opierać również o wyniki danych z przeprowadzonych badań ankietowych oraz spotkań z interesariuszami Gminnego Programu Rewitalizacji. Tylko w ten sposób możliwe będzie monitorowanie efektów rewitalizacji i jego aktualizację, zgodnie z potrzebami mieszkańców lub pozostałych interesariuszy rewitalizacji.

Struktura raportu monitoringowego powinna prezentować się następująco:

Ponadto, stopień wdrożenia i realizacji projektów może być mierzony w oparciu o poniższą kartę monitoringową projektu. Sporządzona powinna zostać przez podmioty bezpośrednio zaangażowane w ich realizację.

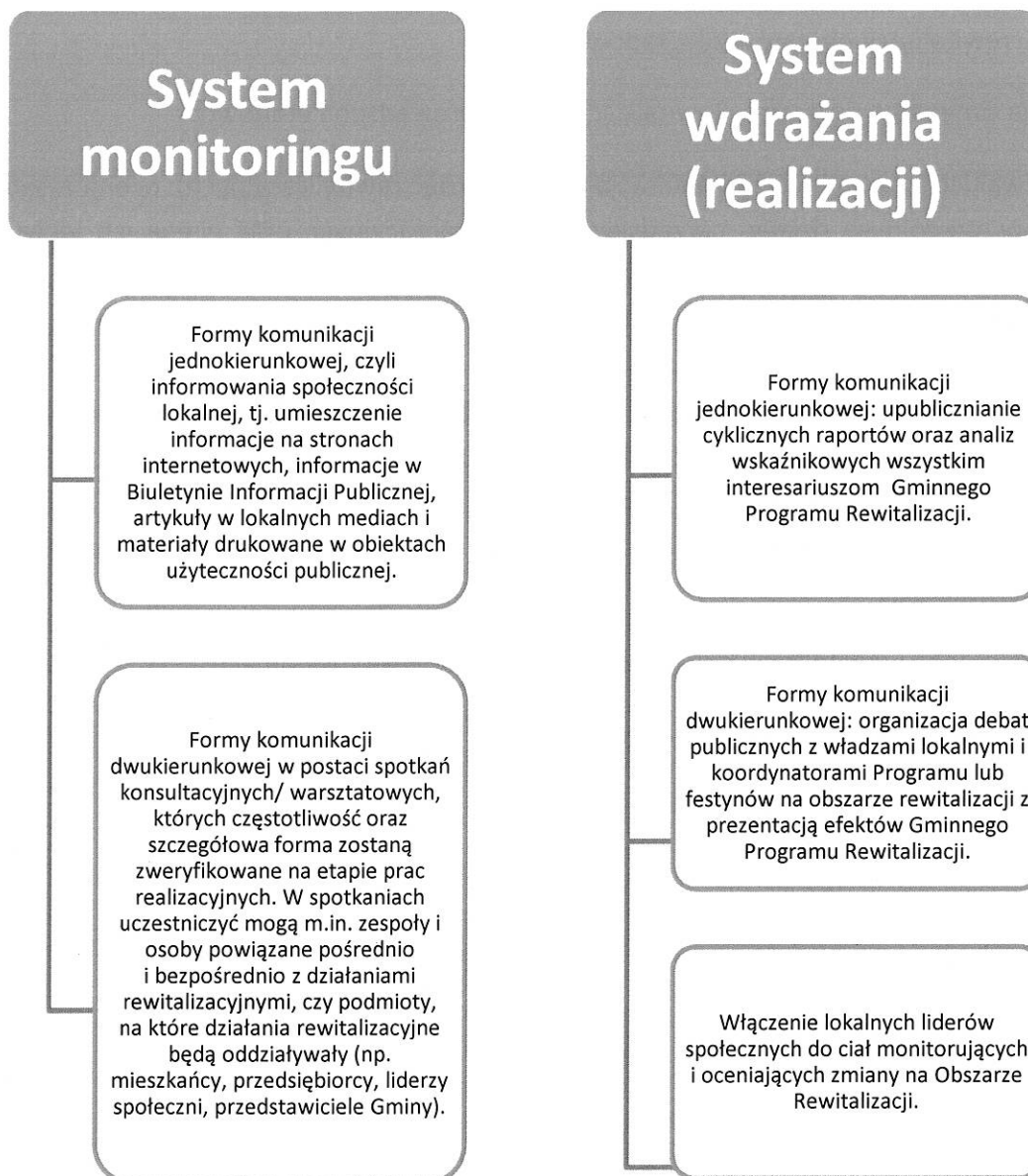
Nazwa projektu			
Opis realizowanych zadań w roku sprawozdawczym:			
Podmiot realizujący projekt		Partnerzy realizacji projektu uczestniczący w zadaniach w danym roku	
Data rozpoczęcia realizacji:		Data zakończenia realizacji:	
Całkowite nakłady finansowe na realizację projektu własne zewnętrzne	własne	zewnętrzne	

Poniesione nakłady finansowe na realizację projektu: (narastająco od początku realizacji)		W danym roku budżetowym:	
Zakładana wartość wskaźnika produktu projektu:		Osiągnięta w roku sprawozdawczym:	
		% wskaźnika docelowego	
Możliwe zagrożenia realizacji projektu	wewnętrzne	zewnętrzne	Działania minimalizujące zagrożenia
Zakładane rezultaty po zakończeniu realizacji projektu	Faktycznie osiągnięte rezultaty po zakończeniu realizacji projektu		

Monitoring powinien być przekazywany także do informacji publicznej, aby zachować przejrzystość prowadzonych działań. Pozwoli to także na kontrolę realizacji przez interesariuszy Gminnego Programu Rewitalizacji.

Formy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania zostały przedstawione na poniższym rysunku.

Rysunek 15 Formy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania

Źródło: Opracowanie własne.

Ewaluacja

Podstawą do ewaluacji efektów działań *Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Bieliny na lata 2016 - 2025* jest uzyskanie właściwych danych z Urzędu Gminy, oraz ich należyte przetworzenie do uzyskania dokładnych oraz miarodajnych wyników. Zgromadzenie niezbędnych danych powinno zostać ujęte w warstwie adresowej, z możliwością skupienia informacji dla obszaru rewitalizacji.

System ewaluacji i monitoringu podejmowanych działań powinien obejmować informacje z zakresu dziedzin: społecznej, gospodarczej, przestrzennej i technicznej. Pozyskiwane dane

powinny pozwalać na bieżącą ocenę efektywności działań rewitalizacyjnych. Coroczny raport, wraz z wyznaczonymi wskaźnikami winien monitorować postępy w realizacji czynności z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji będzie prowadzona etapowo:

- Ewaluacja ex-ante (przed realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych): ocena zasadności poszczególnych działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ocena ich wpływu na społeczność lokalną i obszary strategiczne.
- Ewaluacja w trakcie realizacji przedsięwzięć: ocena bieżąca przyjętych celów oraz ich wpływu na obszary problemowe.
- Ewaluacja ex-post (po realizacji przedsięwzięć): długoterminowa ocena wpływu oraz trwałości poszczególnych przedsięwzięć na społeczność lokalną i grupy interesariuszy.
- Modyfikacja Gminnego Programu Rewitalizacji: po przeprowadzeniu ewaluacji lub w razie wystąpienia istotnej zmiany warunków realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ewaluacja procesu rewitalizacji będzie prowadzona na dwóch poziomach:

1. Wskaźnikach produktu programu,
2. Wskaźnikach efektu programu

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Tabela 26. Wskaźniki produktu programu rewitalizacji

Wskaźniki produktu				
Realizowany projekt	Wskaźniki	Wartość bazowa	Tendencja	Źródło danych
Nowe kompetencje = Nowe możliwości. Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	Liczba osób uczestniczących w projekcie.	0	↑	Urząd Gminy
BIELIŃSKIE STACJE WSPARCIA	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym.	0	↑	Urząd Gminy, GOPS
Talent i pasja szansą na nowy zawód	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej.	0	↑	Urząd Gminy, PUP
	Liczba osób pozostających bez pracy odchodzących z rolnictwa, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej.	0	↑	Urząd Gminy, PUP
Bieliny rozspiewane tradycją – aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.	0	↑	Urząd Gminy, GOPS
Poprawa dostępności infrastruktury sportowo- rekreacyjnej poprzez przebudowę i remont stadionu sportowego w Bielinach	Liczba wspartych obiektów infrastruktury na obszarze rewitalizacji	0	↑	Urząd Gminy
Podniesienie poziomu świadczonych usług medycznych oraz ich dostępności poprzez przebudowę i remont ośrodka zdrowia na podobszarze Bieliny	Liczba wyremontowanych budynków publicznych z przeznaczeniem na funkcje społeczne	0	↑	Urząd Gminy
Modernizacja hali sportowej przy budynku Zespołu Szkół Samorządowych w Bielinach	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	0	↑	Urząd Gminy

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Likwidacja barier architektonicznych i zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do budynków użyteczności publicznej poprzez budowę podjazdów i windy zewnętrznej przy budynku ZSS w Bielniech	Liczba budynków użyteczności publicznej, w której zlikwidowano bariery architektoniczne	0	↑	Urząd Gminy
Zagospodarowanie terenu „Kowalka” w Bielniech	Liczba zagospodarowanych terenów.	0	↑	Urząd Gminy
Poprawa atrakcyjności miejscowości gminnej dla mieszkańców i turystów poprzez remont budynku „Agronomówki” wraz z zagospodarowaniem terenu	Liczba zagospodarowanych terenów.	0	↑	Urząd Gminy
Ścieżka historyczna- edukacyjna	Liczba zorganizowanych ścieżek historyczno-edukacyjnych	0	↑	Urząd Gminy
Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Hucie Nowej o budynek hali gimnastycznej wraz z modernizacją istniejącej bazy dydaktycznej i zagospodarowaniem terenu	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	0	↑	Urząd Gminy
	Liczba wyremontowanych budynków publicznych z przeznaczeniem na funkcje społeczne	0	↑	Urząd Gminy
Świątkrzyska Zagroda Kultury - rozbudowa Osady Średniowiecznej w Hucie Szklanej	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	0	↑	Urząd Gminy
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	0	↑	Urząd Gminy
Konkurs historyczny dla najmłodszych mieszkańców gminy	Liczba zorganizowanych konkursów historycznych	0	↑	Urząd Gminy Urząd Gminy

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Poprawa jakości i dostępności usług edukacyjnych poprzez budowę wielofunkcyjnego boiska sportowego w Porąbkach	Liczba wspartych obiektów infrastruktury na obszarze rewitalizacji	0	↑	Urząd Gminy
Przebudowa i remont zdegradowanego budynku „Domu Nauczyciela” w Porąbkach oraz adaptacja na mieszkania socjalne	Liczba wyremontowanych obiektów z przeznaczeniem na funkcje społeczne	0	↑	Urząd Gminy

Źródło: opracowanie własne

Tabela 27. Wskaźniki rezultatu programu rewitalizacji

Wskaźniki rezultatu					
Cele rewitalizacji	Kierunki działań	Wskaźniki realizacji celów	Wartość bazowa	Tendencja	Źródło informacji
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i aktywizacja mieszkańców	Wsparcie i wyrównanie szans osób wykluczonych	Liczba wspartych miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	0	↑	Urząd Gminy
	Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru rewitalizacji	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po zakończeniu projektu	0	↑	Urząd Gminy, GOPS
		Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonego wsparcia na podjęcie działalności gospodarczej	0	↑	Urząd Gminy, PUP

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Dostosowanie użyteczności infrastruktury do potrzeb różnych grup społecznych	Aktywizacja społeczna i integracja lokalnej społeczności	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	0	↑	Urząd Gminy, GOPS
	Rozwój i poprawa jakości infrastruktury społecznej	Liczba osób korzystających z wyremontowanych budynków publicznych	0	↑	Urząd Gminy
		Liczba nowoutworzonych usług na obszarze rewitalizowanym	0	↑	Urząd Gminy
	Rozwój i poprawa jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz kulturalnej	Liczba osób korzystających z rewitalizowanych obszarów	0	↑	Urząd Gminy
Ochrona dziedzictwa kulturowego		Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów/infrastruktury	0	↑	Urząd Gminy

Źródło: opracowanie własne

Harmonogram wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji

Ramowy harmonogram wdrażania GPR

Etap	Okres realizacji	Zakres realizowanych zadań
Opracowanie GPR	2016-2017	<ol style="list-style-type: none"> Opracowanie Diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przeprowadzenie konsultacji społecznych. Opracowanie projektu GPR oraz przeprowadzenie konsultacji społecznych. Określenie zasad funkcjonowania i wyboru członków Komitetu Rewitalizacji. Podjęcie przez Radę Gminy niezbędnych uchwał. Powołanie struktury zarządzania procesem wdrażania GPR: powołanie Komitetu Rewitalizacji, Pełnomocnika ds. Rewitalizacji, Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji.
Uruchomienie wdrażania GPR	2017	<ol style="list-style-type: none"> Ustalenie zasad współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację GPR. Podjęcie prac przez podmioty zaangażowane w proces wdrażania GPR. Uruchomienie systemu monitoringu. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowanych na 2017r. Działania ewaluacyjne i sprawdzające system wdrażania i monitoringu. Wprowadzenie niezbędnych zmian w GPR
Wdrażanie GPR	2018 - 2025	<ol style="list-style-type: none"> Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych w GPR do realizacji w kolejnych latach. Monitoring i ewaluacja procesu rewitalizacji i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym ocena aktualności programu i stopnia jego realizacji. Wprowadzanie zmian. Opracowanie Programu na kolejne lata.

Źródło: Opracowanie własne

Niezbędne zmiany w uchwałach Rady Gminy

Ustawa przewiduje możliwość wprowadzenia w gminnym programem rewitalizacji zmian w dokumentach strategicznych wynikających z nich aktach prawa miejscowego.

Komitet Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji ustala się uchwałą i regulaminem konsultowanym z interesariuszami rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, Komitet zostanie powołany w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia przyjęcia uchwałą przez Radę Gminy Gminnego Programu Rewitalizacji. Na etapie opracowywania GPR uwzględniony został Komitet Rewitalizacji – jego funkcja, zadania i uprawnienia

Specjalna Strefa Rewitalizacji

W gminnym Programie Rewitalizacji nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

Zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Przeznaczenie użytkowania terenu jednostki wiejskiej ustala Studium uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bieliny (dalej zwane Studium). Pomimo że opracowanie to nie jest aktem prawa miejscowego, to stanowi dokument strategiczno-planistyczny gminy, który ma pośredni lub bezpośredni wpływ na szereg uchwał będących aktami prawnymi podejmowanymi przez Radę Gminy Bieliny szczególnie w zakresie planowana przestrzennego, ale także w ramach ochrony środowiska, ochrony dóbr kultury i gospodarki nieruchomościami.

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bieliny zostało przyjęte Uchwałą Rady Gminy Bieliny Nr XVII/20/2000 z dnia 27 września 2000r. Wprowadzona w 2005 r. Uchwałą Rady Gminy Bieliny Nr XXX/214/05 zmiana Studium warunkowana była przepisami nowej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Obecnie trwają prace związane ze zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bieliny zainicjowane Uchwałą Rady Gminy Bieliny Nr VII/37/11 z dnia 27 maja 2011r. Prace na etapie po wyłożeniu do wglądu publicznego (lipiec /sierpień 2016r.) w fazie końcowych uzgodnień.

W dniu 28 października 2016r. Rada Gminy Bieliny podjęła uchwałę w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bieliny i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie Gminy

Bieliny, w której zaznaczono potrzebę dokonania aktualizacji studium wynikającą z zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji jest zgodny co do zapisów dotyczących uwarunkowań i kierunków zagospodarowania, jednakże zmiany wymaga określenie przeznaczenia terenów (funkcji), mianowicie:

- podobszar Huta Nowa - teren wskazany do realizacji projektu Nr 2, obecnie: teren usług publicznych i administracji (UO – usługi oświaty) – wnioskowana zmiana: teren zabudowy usługowej (U)
- podobszar Porąbki – teren wskazany do realizacji projektu Nr 2, obecnie: teren usług publicznych i administracji (UO – usługi oświaty) - wnioskowana zmiana: teren zabudowy usługowej (U)
- podobszar Porąbki - teren wskazany do realizacji projektu Nr 1, obecnie: tereny rolnicze (R) – wnioskowana zmiana: usługi sportu (US)
- podobszar Bieliny- tereny tzw. „Kowalki”, obecnie jest to teren rolniczy o zagrodowej zabudowie (RIII) i zabudowie jednorodzinnej (MIV)- wnioskowana zamiana: teren zabudowy usługowej (U- usługi publiczne i komercyjne)

W pozostałym zakresie GPR nie wymaga zmiany funkcji terenów. Analiza lokalizacji pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pod względem ich charakterystyki i zapisów w obowiązującym studium oraz wyłożonym do publicznego wglądu projekcie wykazała zgodność. Nowe zapisy w pełni zabezpieczają pod względem funkcji realizację zarówno podstawowych jak też pozostałych projektów rewitalizacyjnych.

Zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze rewitalizacji obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Analiza zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wykazała brak zgodności przeznaczenia terenu z planowanymi projektami rewitalizacyjnym w takim samym zakresie w jakim dotyczy to Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego. Wobec powyższego należy wprowadzić tożsame zmiany do planów zagospodarowania przestrzennego. Również należy wprowadzić nowe zapisy w stosunku do obowiązujących warunków dopuszczających realizację przedsięwzięć inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji.

Szczególnie należy podkreślić wymagane zmiany w mpzp dla miejscowości Porąbki i dla miejscowości Kakonin w związku ze zmianą przeznaczenia terenu z rolniczego na teren - usługi sportu (projekt nr 1 w podobszarze Porąbki) zarówno w zakresie funkcji jak również zasad zagospodarowania.

Zmiany wymaga również mpzp dla miejscowości Huta Nowa oraz mpzp dla miejscowości Bieliny.

Zmiany w mpzp dotyczą również wprowadzenia zapisów wynikających z ustawy o rewitalizacji w zakresie ogólnych zasad planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Po przeanalizowaniu zapisów zawartych w projektach zmienianych planów, wyłożonych do publicznego wglądu, należy stwierdzić, że zostanie zapewniona zgodność Studium z GPR. Nie przewiduje się uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji.

Zmiany w uchwałach dotyczących ochrony praw lokatorów i mieszkaniowego zasobu gminy

Gmina nie posiada uchwały w sprawie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy. W związku z przyjęciem Gminnego programu Rewitalizacji należy określić i przyjąć uchwałą Rady Gminy (po przeprowadzeniu konsultacji) Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy, w którym zostaną wyznaczone zasady zarządzania gminnym zasobem mieszkaniowym z uwzględnieniem lokali socjalnych planowanych do utworzenia (na bazie istniejących lokali mieszkalnych) w podobszarze Porąbki oraz planu remontów i modernizacji lokali mieszkalnych będących własnością Gminy (gmina posiada 17 lokali mieszkalnych).

Zmiany wymagają również:

1. Uchwała Nr XXIX/12/2002 Rady Gminy Bieliny z dnia 14 czerwca 2002 roku w sprawie ustalenia zasad polityki czynszowej
2. Uchwała Nr XXIX/13/2002 Rady Gminy Bieliny z dnia 14 czerwca 2002 roku w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasoby Gminy Bieliny

Opiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, projekt Gminnego Programu Rewitalizacji został skierowany do zaopiniowania:

- Zarząd powiatu kieleckiego (Starosta Kielecki) – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu;
- Zarząd województwa świętokrzyskiego (Zarząd Województwa Świętokrzyskiego) – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa;
- Wojewodę Świętokrzyskiego (Wojewoda Świętokrzyski)– w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;
- właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności (Wojewódzki Sztab Wojskowy w Kielcach);
- właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej (Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach);
- właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego (Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny);
- właściwej Dyrekcji Ochrony Środowiska (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach);
- właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną (Zarządzenie nr 0050.25.2011 Wójta Gminy Bieliny z dnia 11.05.2011 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Urbanistyczno-Archiektonicznej przy Wójcie Gminy Bieliny);
- właściwy konserwator zabytków (Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków)
- operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych (PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko-Kamienna, Rejon Energetyczny Kielce).

Zgodnie z zaleceniami, uwzględnione zostały takie rekomendacje jak:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach – w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji uwzględnione zostaną takie kwestie jak:
  - Ochrona środowiska i przyrody, w szczególności poprzez zapewnienie ochrony gleby, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych oraz zapewnić oszczędne korzystanie z terenu;
  - Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew lub krzewów na terenach zieleni lub zadrzewionych powinny być wykonywane w najmniej szkodzący drzewom lub krzewom;

- W przypadku występowania chronionych gatunków roślin lub miejsc dogodnych dla bytowania zwierząt, z którymi kolidowałaby dana inwestycja wymagane jest uzyskanie odpowiednich zezwoleń na odstępstwa od zakazów, wydawanych w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. W odniesieniu do zadań termomodernizacyjnych budynków, należy uwzględnić ochronę zwierząt (ptaków i/lub nietoperzy), w tym ewentualną potrzebę sporządzenia ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej. W przypadku stwierdzenia obecności takich gatunków prace należy prowadzić poza ich okresem lęgowo-rozrodczym oraz – w zależności od potrzeby – zapewnić im siedliska zastępcze lub ewentualnie, tak jak wspomniano wyżej, uzyskać stosowne zezwolenia na odstępstwa od zakazów.
2. PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko-Kamienna – działania rewitalizacyjne w obszarze związanym z infrastrukturą elektroenergetyczną wiązać się będą z:
    - Koniecznością zapewnienia rezerwy terenu na potrzeby stacji transformatorowych 15/0,4kV i linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia.
    - Koniecznością zapewnienia stref ochronnych wzdłuż linii elektroenergetycznych oraz zakazu wykonywania zadrzewień, zalesień i nasadzeń zieleni wysokiej w granicach tych stref.
    - Koniecznością przebudowy na własny koszt ewentualnych kolizji planowanych obiektów z istniejącymi sieciami i urządzeniami elektroenergetycznymi.
    - Koniecznością występowania do PGE Dystrybucja S.A. o wydanie warunków przyłączenia dla planowanych inwestycji lub obiektów wymagających zasilania w energię elektryczną.
  3. Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Kielcach – wnioskuje się o wprowadzenie poniższych zapisów do tekstu:
    - Przedmiotowa opinia nie zwalania z zastosowania przepisów szczegółowych tj. art. 36 ust. 1 cyt. Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w brzmieniu „pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru”, jak też art. 39 ust. 1 Prawa budowlanego w treści: „prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego konserwatora zabytków”.
  4. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego – opinia nie wpłynęła w wyznaczonym terminie do 7 listopada, zgodnie z pismem nr. FRS.042.3.9.1.2016
  5. Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna – przedstawiła zalecenia w postaci:
    - Konieczność dołączenia załącznika graficznego przedstawiającego podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne – art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 poz. 1777 ze zm.).

- Brak wymaganego ustawowo opisu powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentem strategicznym gminy jakim jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy – art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 poz. 1777 ze zm.).
- Brak wskazania sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego wynikającego z art. 15 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 poz. 1777 ze zm.), w tym:
  - Wskazania zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
  - Wskazania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo do zmiany;
  - W przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten nie będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytycznych w zakresie ustaleń tego planu.

Wszystkie rekomendacje, uwagi i sugestie zostały wprowadzone do Gminnego Programu Rewitalizacji. W związku z tym:

- Gminny Program Rewitalizacji jest także zgodny ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Celem dokumentu jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań rozwoju gminy. Aktualne studium gminy nie zawiera obszarów zdegradowanych i podobszarów rewitalizacji, jednak należy podkreślić, że zaplanowane zostały prace dotyczące zaktualizowania dokumentu. W nowym studium zawarte będą wszystkie niezbędne informacje na temat wskazanych obszarów.
- 19.07.2016 r. Wójt Gminy Bieliny poinformował o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bieliny. Do aktualizacji przystąpiono w związku z uchwałą Nr VII/37/11 Rady Gminy Bieliny z dnia 27 maja 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bieliny.
- Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga aktualizacji w zakresie wyznaczenia obszarów wymagających przekształceń, w tym określenia terenów przeznaczonych do rewitalizacji zgodnie z Gminnym Programem Rewitalizacji, tj. obejmujące następujące podobszary:
  - Bieliny
  - Porąbki
  - Huta Nowa
  - Huta Szklana

- W ramach wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji planowane jest podjęcie szeregu działań, które mogą oddziaływać na zagospodarowanie przestrzenne obszaru rewitalizacji. Dla wyżej wymienionych obszary sporządzone zostały plany zagospodarowania przestrzennego.
- Na obszarze rewitalizacji obowiązują plany zagospodarowania przestrzennego przyjęte następującymi uchwałami:
  - Bieliny: cz. 1 Uchwała nr XXXVI/247/06 Rady Gminy Bieliny z dnia 28 marca 2006 r. wraz z uchwałą korygującą nr XXXIX/269/09 Rady Gminy Bieliny z dnia 25 maja 2006 r.; cz.2 Uchwała nr XXXVI/247/06 Rady Gminy Bieliny z dnia 28 marca 2006 r. wraz z uchwałą korygującą nr XXXIX/269/09 Rady Gminy Bieliny z dnia 25 maja 2006 r.;
  - Porąbki: Uchwała Nr XXXVI/259/06 Rady Gminy Bieliny z dnia 28 marca 2006r.
  - Huta Nowa: Uchwała Nr XXXVI/254/06 Rady Gminy Bieliny z dnia 28 marca 2006 r.
  - Huta Szklana: Uchwała nr XXXVI/259/06 Rady Gminy Bieliny z dnia 28 marca 2006 r. zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XIX/111/12 Rady Gminy Bieliny z dnia 24 maja 2012r.

Konsultacje społeczne dokumentu po ocenie Urzędu Marszałkowskiego

W związku z oceną Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025 interesariusze rewitalizacji mogli uczestniczyć w konsultacjach społecznych projektu uzupełnionego dokumentu.

Konsultacje społeczne odbyły się w dniach 24 kwietnia 2017 r. do 23 maja 2017 r. Informacje o rozpoczęciu konsultacji społecznych zostały przygotowane na stronie internetowej Gminy Bieliny, na stronie podmiotowej BIP, na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Bieliny i w formie obwieszczenia na tablicach ogłoszeń na terenie Gminy Bieliny. Opinie i uwagi do projektu GPR można było zgłaszać w formie papierowej i elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego oraz ankiety konsultacyjnej. Formularz i ankieta dostępne były na stronie www.bieliny.pl w zakładce REWITALIZACJA. Dodatkowo uwagi były zbierane w formie ustnej.

Celem konsultacji społecznych było zapoznanie interesariuszy z dokumentem, zwłaszcza z wprowadzanymi zmianami. W trakcie konsultacji społecznych zgłoszono:

- 15 formularzy uwag;
- 4 uwagi ustne
- 10 autopoprawek pracowników Urzędu Gminy.

Zgłoszone uwagi dotyczyły przede wszystkim autopoprawek i drobnych błędów językowych, które zgłoszone zostały przez interesariuszy rewitalizacji, aktywnie uczestniczących w trakcie całego procesu. Uzupełniono także informacje o podmiotach użyteczności publicznej, podmiotach gospodarczych oraz strukturze wiekowej mieszkańców występujących na terenie Huta Nowa. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej rozszerzył także dane ze sfery społecznej w podobszarze Huta Nowa, uzupełniając wskaźniki dla wskazanego obszaru rewitalizacji o bardziej szczegółowe dane. Do opisu sfery społecznej podobszaru Bieliny dodano także informacje o jego potencjale, podmiotach aktywności lokalnej i zarejestrowanych osobach bezrobotnych. Wyjaśniono także dlaczego miejscowość Bieliny obejmuje swoim zasięgiem Bieliny Kapitulne i Bieliny Poduchowne. Przeanalizowano także potrzeby na wskazanym podobszarze w zakresie sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i elektroenergetycznej. W przypadku podobszaru Porąbki uzupełniono informacje dotyczące aktywności społecznej mieszkańców. Sfera społeczna została także rozszerzona w przypadku analizy podobszaru Huta Szklana – uzupełniono strukturę wiekową mieszkańców, liczbę osób bezrobotnych, stopę bezrobocia i liczbę rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej. Szerzej opisano pogłębianą diagnozę podobszaru Huta Szklana w aspekcie sfery gospodarczej.

Większy nacisk został położony także na uzupełnienie opisu zdegradowanych budynków znajdujących się na terenie gminy Bieliny, a którym można nadać nowe funkcje. Uzupełniono rozdział dotyczący powiązania programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy,

podkreślając wizję i cele lokalnych dokumentów i ich powiązanie z planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi.

Uwzględniono także uwagi dotyczące zmian w uchwałach Rady Gminy w Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ze względu na podjęcie uchwały Rady Gminy Bieliny w sprawie aktualności Studium uwarunkowań (28 października 2016 r.). Zmian dokonano w przypadku analizy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, uzupełniając bardziej podrozdział o bardziej szczegółowe informacje. W przypadku niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących ochrony lokatorów i mieszkaniowego zasobu gminy, uzupełniono informacje o konieczności przyjęcia uchwałą wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym zasobem gminy.

Wszystkie wprowadzone uwagi stanowią wartość dodaną dla dokumentu pn. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025, co wpływa na kompleksowość zaplanowanych działań rewitalizacyjnych.

Załącznik 1: Mapa w skali 1:5000 (przeskalowana w formie osobnego pliku graficznego)

Załącznik 2: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji (przeskalowana mapa w formie osobnego pliku graficznego)

Załącznik nr 3: Sprawozdania z przebiegu konsultacji społecznych

Spotkanie konsultacyjne 19 października 2016 r.

Celem spotkania było omówienie takich zagadnień jak:

- etapy powstawania Gminnego Programu Rewitalizacji;
- diagnoza czynników kryzysowych;
- obszary rewitalizacji - zasady wyznaczania obszaru;
- obszary kryzysowe na obszarach rewitalizacji;
- wyznaczenie kierunków rozwoju, misji oraz wizji;
- cele strategiczne i kierunki działań;
- misja obszaru rewitalizacji;
- wizja obszaru rewitalizacji;
- selekcja projektów, ich wdrożenie oraz monitoring;
- wpływ projektów na takie aspekty jak: społeczny, gospodarczy, infrastrukturalny, przestrzenno-funkcjonalny oraz techniczny;
- mechanizmy zapewnienia komplementarności rewitalizacji;
- system wdrażania (realizacji) Gminnego Programu Rewitalizacji;
- system monitoring;
- struktura raportu monitoringowego;
- karta monitoringowa;
- ewaluacja wyników;
- aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji.

W trakcie spotkania przewidziano także czas na dyskusję oraz pytania do Wójta Gminy, pracowników Urzędu Gminy oraz przedstawicieli firmy zewnętrznej.

Spotkanie konsultacyjne 10 sierpnia 2016 r.

Podczas spotkania interesariusze rewitalizacji mogli zapoznać się z takimi zagadnieniami jak:

- Podstawowe pojęcia (rewitalizacja, interesariusze rewitalizacji, partycypacja społeczna, obszar zdegradowany);
- Program Rewitalizacji (cele rewitalizacji, korzyści wynikające z Programu Rewitalizacji, charakterystyka obszaru zdegradowanego).

W ramach spotkania zorganizowane zostały także warsztaty a interesariusze rewitalizacji zostali poproszeni o wypełnienie trzech zadań:

1. Karta 1:

- Pytania do uczestników:
  - Czy w analizowanym dokumencie zidentyfikowano właściwe obszary problemowe?
  - Czy przedstawione w dokumencie obszary rewitalizacji zostały prawidłowo określone?
  - Czy zdiagnozowane w dokumencie problemy zostały sformułowane odpowiednio do wyznaczonych obszarów rewitalizacji?
- Odpowiedzi uczestników:
  - Uczestnicy spotkania konsultacyjnego zgodnie wskazali, że w dokumencie zidentyfikowano właściwe obszary problemowe, które powinny zostać zrewitalizowane, czyli wyprowadzone ze stanu kryzysowego, a obszary rewitalizacji zostały prawidłowo określone. Interesariusze rewitalizacji potwierdzili także, że w dokumencie zdiagnozowane problemy zostały sformułowane odpowiednio do wyznaczonych obszarów rewitalizacji.

2. Karta 2:

- Moja Gmina teraz – MOCNE STRONY – wśród uczestników najczęściej pojawiały się takie odpowiedzi jak: lokalizacja, rozwinięta turystyka, otwarcie władz lokalnych na potrzeby społeczności lokalnej, organizacja imprez lokalnych, dbanie o miejsca umożliwiające integrację mieszkańców, rozwinięta infrastruktura oraz warunki przyrodnicze.
- Potencjał mojej Gminy – SZANSE – mieszkańcy wskazywali, że o potencjale gminy stanowią przede wszystkim: stosunkowo duża liczba miejsc do zagospodarowania (na potrzeby mieszkańców i turystów), promocja gminy (lokalne produkty), wykorzystanie bliskości gór świętokrzyskich, Świętego Krzyża (potencjał kulturowy i przyrodniczy).
- Negatywne zjawiska – największymi dostrzegalnymi problemami w gminie są: bezrobocie, słaba jakość dróg lokalnych, niski stopień przedsiębiorczości, zły stan techniczny niektórych budynków w gminie, brak terenów inwestycyjnych, występowanie patologii społecznych.
- Jak rozwiązać problem? - zdaniem mieszkańców, działania rewitalizacyjne powinny być skoncentrowane na: rozbudowie i budowie nowej bazy turystycznej, promocję gminy, zachęcenie mieszkańców do zakładania własnej działalności gospodarczej (poprzez szkolenia, kursy), wykorzystanie dużych

zasobów społecznych, rozwój infrastruktury okołoturystycznej, modernizacja zniszczonych budynków

3. Karta 3:

- Wskazanie ulicy/ obszaru, której dotyczy proponowane działanie – uczestnicy konsultacji zostali poproszeni o wypełnienie specjalnie przygotowanych kart warsztatowych. Wskazania dotyczyły takich obszarów jak: Ulica Żeromskiego (Bieliny), ul. Świętokrzyska (Bieliny), ul. Starowiejska (Bieliny), ul. Kielecka (Bieliny), ul. Partyzantów (Bieliny), cmentarz (Bieliny), Porąbki, Nowa Huta, Huta Szklana, Czaplów (stare wyrobisko), Makoszyn, Belno.
- Przyczyny wskazania obszaru: uczestnicy spotkania konsultacyjnego wskazywali wcześniej wymienione obszary głównie ze względu na konieczność poprawy bezpieczeństwa, zły stan techniczny obiektów, brak parkingów, zły stan oświetlenia, konieczność dostosowania budynków do potrzeb mieszkańców (remonty, osoby niepełnosprawne, modernizacja, nadanie nowych funkcji).
- Proponowane działania w zakresie rewitalizacji – do głównych działań w zakresie rewitalizacji mieszkańcy wymienili: budowa chodników i parkingów, budowa placu zabaw oraz boiska, modernizacja muru cmentarza parafialnego, wymiana lamp, remont budynków (OSP Nowa Huta, Dom Nauczyciela, dostosowanie szkoły do potrzeb osób niepełnosprawnych), prace konserwatorskie na cmentarzu oraz kapliczek, rozbudowa Ośrodka Zdrowia.

Ankieta pogłębiająca

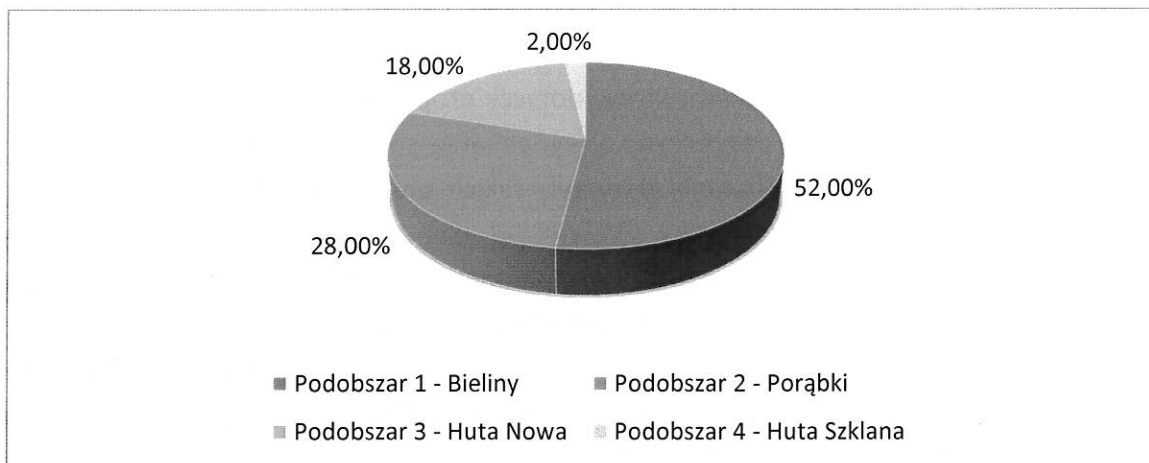
W celu zaangażowania większej liczby mieszkańców w proces rewitalizacji, przeprowadzona została ankieta pogłębiająca, która była dostępna na stronie bieliny.pl przez cały okres konsultacji społecznych (tj. 29.09-28.10.2016 r.) oraz rozdawana uczestnikom spotkania konsultacyjnego 22 października 2016 r. Mieszkańcy mogli składać ankiety z dopiskiem "Rewitalizacja" drogą elektroniczną na adres bieliny@bieliny.pl, drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy w Bielinach, ul. Partyzantów 17, 26-004 Bieliny, bądź bezpośrednio w sekretariacie Urzędu Gminy w Bielinach.

Mieszkańcy gminy odpowiadali na pytania dotyczące już wybranych obszarów rewitalizacji. Należy zaznaczyć, że wyniki konsultacji społecznych uwzględnione zostały w końcowej wersji dokumentu pn. „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Bieliny”. Zebranych zostało 50 ankiet pogłębiających.

Respondenci, w trakcie wypełniania ankiety mogli oceniać tylko jeden podobszar. W celu dokonania oceny pozostałych podobszarów, istniała możliwość wypełnienia większej liczby ankiet (dotyczących innych podobszarów). Najwięcej, ponad połowa badanych, wskazała Podobszar 1 – Bieliny. Odsetek ten wyniósł 52,0%. Co czwarty ankietowany opisywał stan Podobszaru 2 - Porąbki (28,0%). Natomiast sytuację w Podobszarze 3 – Huta Nowa oraz Podobszarze 4 - Huta Szklana, charakteryzowało kolejno 18% i 2,0% respondentów.

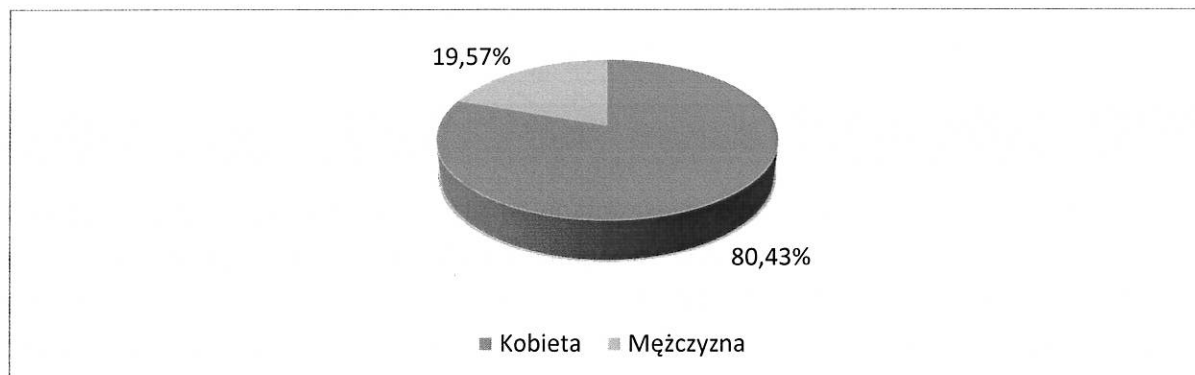
Wykres 1. Interesariusze obszarów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

W badaniu udział wzięło więcej kobiet, niż mężczyzn. Odsetek ich był równy kolejno 80,43% oraz 19,57%.

Wykres 2. Płeć respondentów

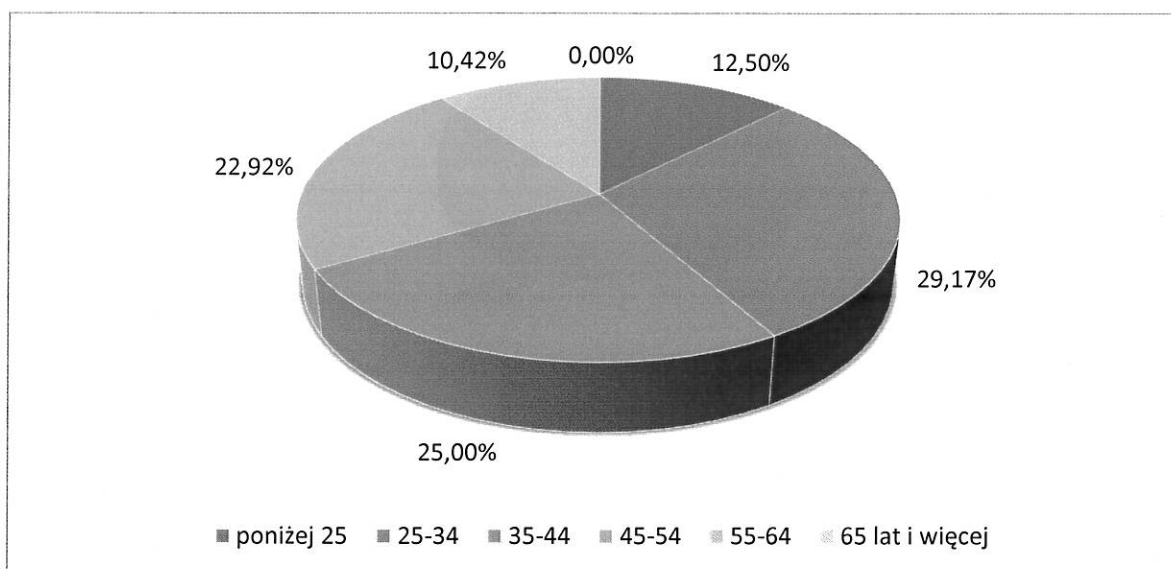
Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Najwięcej osób biorących udział w badaniu było w przedziale wiekowym 25-34 lat, tj. 29,17%. Równie dużą grupę stanowiły osoby w wieku 35-44 lat (25%) oraz 45-54 lat (22,92%). Respondentami byli także mieszkańcy w wieku poniżej 25 lat (12,50%) oraz w grupie wiekowej 55-64 lat (10,42%). W badaniu nie wzięła udziału żadna osoba z przedziału lat 65 i więcej.

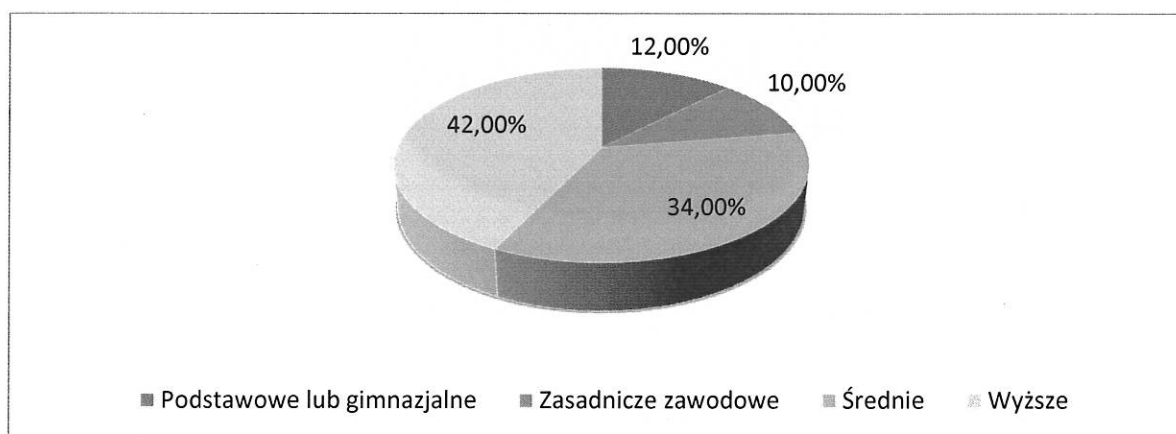
Wykres 3. Wiek respondentów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

W przeprowadzonym badaniu wzięły udział w większości osoby z wykształceniem wyższym (42%) i średnim (34%). W dalszej kolejności reprezentowana była grupa osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (10,0%) oraz podstawowym lub gimnazjalnym (12,0%).

Wykres 4. Wykształcenie respondentów

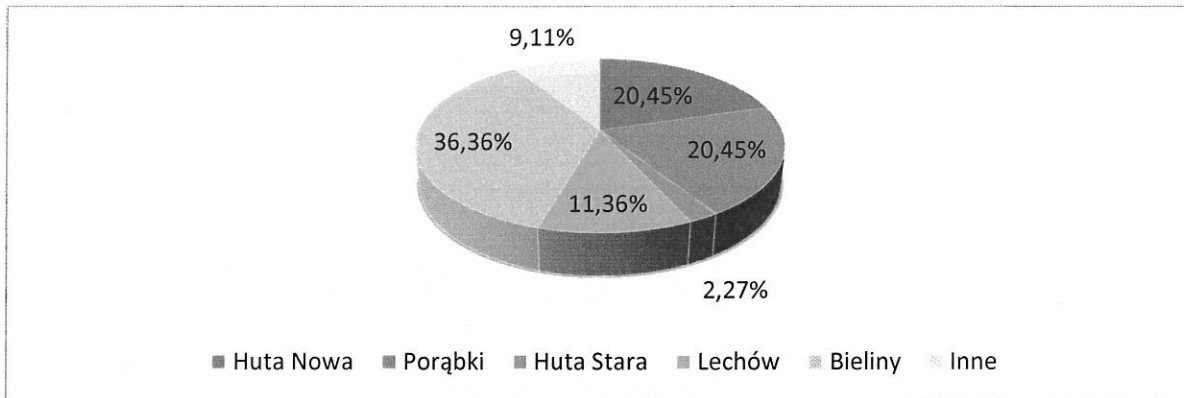

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Najwięcej osób, które wzięły udział w badaniu mieszkają w Bielinach (36,36%). Po 20,45% stanowili mieszkańcy sołectw: Porąbki i Huta Nowa. 11,36% badanych pochodzi z Lechowa. Pozostali mieszkańcy stanowili mniej niż 10% odpowiedzi (tj. Makoszyn, Napęków, Huta Stara).

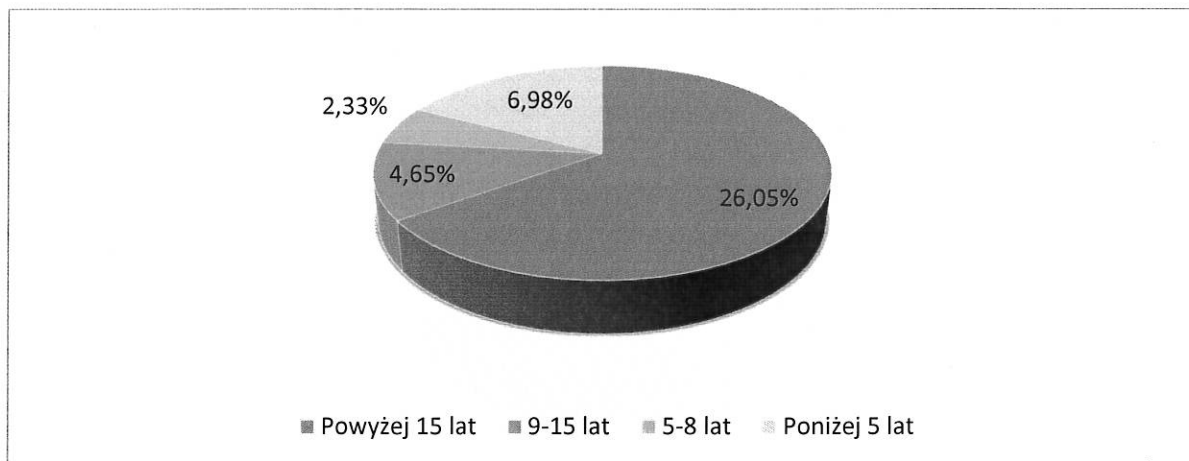
Wykres 5. Miejsce zamieszkania respondentów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Respondenci w przeważającej większości (86,05%) od ponad 15 lat mieszkają w podanym miejscu zamieszkania. W mniejszym stopniu, respondentami zostali Ci mieszkańcy, którzy przebywają na stałe w podanym miejscu, krócej, niżeli 15 lat (tj. 4,65% 9-15 lat, 2,33% 5-8 lat oraz 6,98% poniżej 5 lat).

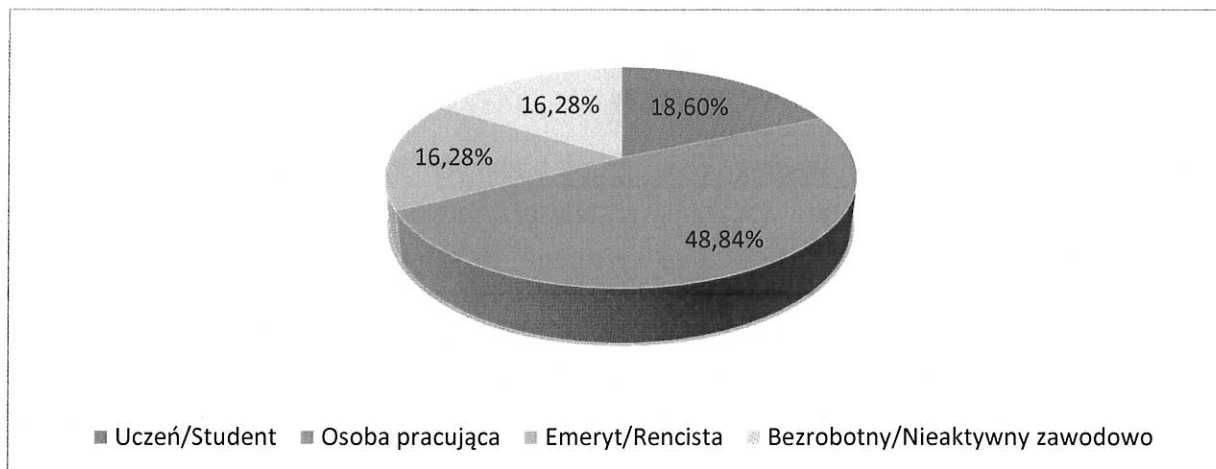
Wykres 6. Liczba lat zamieszkania respondentów na obszarze wskazanym w pytaniu 5.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Większość ankietowanych mieszkańców stanowiły osoby pracujące (48,84%). W dalszej kolejności respondentami byli uczniowie bądź studenci (18,60%), emeryci i renciści (16,28%) oraz osoby bezrobotne lub nieaktywne zawodowo (16,28%).

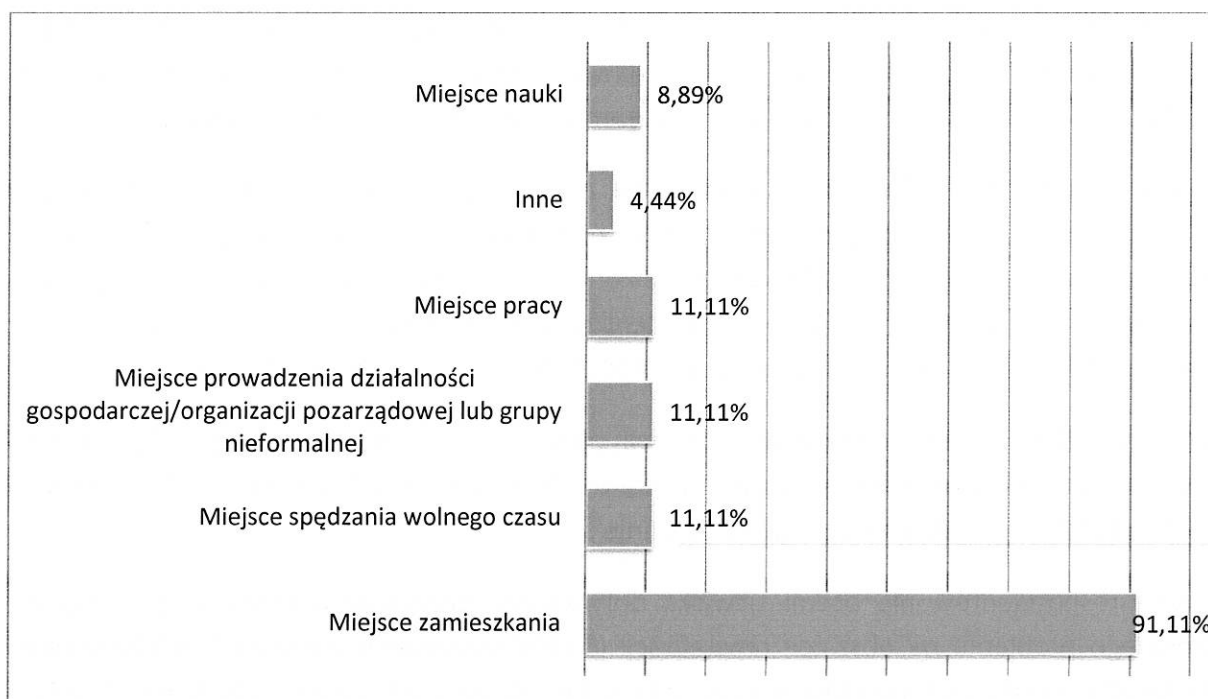
Wykres 7. Status społeczny respondentów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Respondenci wskazali obszar rewitalizacji, jako ich miejsce zamieszkania (91,1%) bądź też miejsce spędzania ich wolnego czasu (68,89%). W mniejszej skali, ankietowani byli związani z obszarem rewitalizacji poprzez prowadzenie na nim działalności gospodarczej (11,11%). Związek obszaru rewitalizacji z miejscem pracy wskazało 11,11% respondentów, natomiast z miejscem nauki 8,89%.

Wykres 8. Związki respondentów z podobszarem rewitalizacji (pytanie wielokrotnego wyboru, brak sumowania do 100%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie skali występowania poszczególnych problemów, w wyznaczonym wcześniej przez nich, jednym z czterech podobszarów z terenów rewitalizacji. Kwestie problemowe zostały sklasyfikowane w 13 poszczególnych kategoriach. Respondenci poddali indywidualnej ocenie każdy z aspektów.

Zjawisko **bezrobocia** stanowi według licznej grupy badanych średnie zagrożenie dla obszaru rewitalizacji (53,06%). Pozostałe wskazania zostały przydzielone do odpowiednich kategorii: „niskie” (18,37%), „wysokie” (22,45%), „nie występuje” (6,12%).

Skala **ubóstwa** została sklasyfikowana przez respondentów, jako niska (57,45%). Wskazania dotyczące oceny „średnie” oraz „nie występuje” uzyskały kolejno 53,06% i 6,12%. Przebadani mieszkańcy w żadnym przypadku nie wskazali na „wysoką” skalę występowania tego zjawiska.

Poziom **przestępczości** według mieszkańców nie odgrywa znaczącej roli we wskazanych obszarach. Respondenci najczęściej ocenili jego skalę, jako „niską” (54,17%), „niewystępującą” (27,08%) oraz „średnią” (18,75%). Nie odnotowano w badaniu wskazań dotyczących wysokiego poziomu przestępczości na wyznaczonych terenach.

Niski **poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i kulturalnym** jest według respondentów jednym z kluczowych problemów, występujących we wskazanych obszarach. „Wysokie” natężenie zjawiska wskazało 12,24% osób przebadanych, a średnie 46,94%. 28,57% osób uczestniczących w badaniu, wskazało że aspekt ten nie stanowi głównego problemu obszaru rewitalizacji, a 12,24% stwierdziło, że zjawisko to w ogóle nie występuje.

Problem **bezdomności** według 69,39% respondentów nie występuje na wskazanych obszarach. Co piąty ankietowany wskazał na niską skalę zjawiska (28,57%), natomiast, tylko 4% na średnią. 2,04% respondentów zauważyło wysokie natężenie problemu na obszarze rewitalizacji.

Opinie respondentów dotyczące **alkoholizmu** na wyznaczonych obszarach, znamionują o istotności negatywnego wpływu tego zjawiska na lokalną społeczność. Blisko 50,0% wskazań dotyczy oceny „średniego” oddziaływania alkoholizmu, a 18,37% „wysokiego” na wskazane obszary. Z drugiej strony, 24,49% respondentów oceniło natężenie problemu, jako niskie, natomiast 12,24% przebadanych nie zauważa tego zjawiska na obszarze rewitalizacji.

W przypadku problemu **narkomani**, połowa badanych nie zauważyła aby takie zjawisko występowało na obszarze rewitalizacji, a blisko 40% dotyczyło odpowiedzi „niskie”. 12,50% respondentów wskazało na odpowiedź „średnie”.

Nikt z respondentów nie ocenił zjawiska dotyczącego **przemocy w rodzinie** jako wysokiego głównego problemu na obszarze rewitalizacji (0,00% odpowiedzi „wysokie”). Blisko połowa badanych oceniła występowanie zjawiska jako niskie lub średnie (kolejno 44,68% oraz 21,28%). Co trzeci badany podkreślał, że taki problem nie występuje (34,04%).

Skala problemów opiekuńczo-wychowawczych wśród mieszkańców wskazanych obszarów została oceniona w większości przypadków, jako „niska” (52,08%). W badaniu nie odnotowano skrajnie negatywnych opinii nt. występowania problemów opiekuńczo-wychowawczych.

Problem niskiego poziomu integracji z osobami niepełnosprawnymi jest zauważalny na obszarze rewitalizacji. 9,09% respondentów wskazało na wysoki poziom występowania tego zjawiska, a 13,64% na średni. Natomiast 54,55% ankietowanych twierdzi, że problem jest mało widoczny, a 22,73%, że w ogóle nie występuje.

W przypadku zjawiska **wandalizmu** ponad połowa respondentów wskazała na niskie natężenie trudności, związanych z powyższym problemem. Głosy dotyczące braku występowania zjawisk, bądź ich średniej skali ukształtowały się następująco: 8,16% „wysokie”, 22,45% „średnie”. Niewiele ponad 10% ankietowanych nie zauważa problemu na obszarze rewitalizacji.

18,75% osób uczestniczących w badaniu, wskazało że **niedostateczny dostęp do nowoczesnej technologii** to wysokie natężenie problemów społecznych na wybranym obszarze rewitalizacji. Należy podkreślić, iż większość opinii przebadanych (33,33%) świadczyła o niskim występowaniu zjawiska.

Duża grupa respondentów dostrzega negatywne zjawisko związane ze **starzeniem się społeczeństwa** (łącznie 53,06% wskazań na średnie i wysokie natężenie problemu). Przebadane osoby w 36,73% przypadków uznały, iż skala problemu jest niska, natomiast w 10,20%, że nie występuje wcale.

Tabela 28. Jak oceniają Państwo natężenie poszczególnych problemów społecznych na wskazanym przez siebie podobszarze rewitalizacji?

	<i>Nie występuje</i>	<i>Niskie</i>	<i>Średnie</i>	<i>Wysokie</i>
	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>	<i>% odp.</i>
1. Bezrobocie	6,12%	18,37%	53,06%	22,45%
2. Ubóstwo	14,89%	57,45%	27,66%	0,00%
3. Przemoc	27,08%	54,17%	18,75%	0,00%
4. Niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i kulturalnym	12,24%	28,57%	46,94%	12,24%
5. Bezdomność	69,39%	24,49%	4,08%	2,04%
6. Alkoholizm	12,24%	24,49%	44,90%	18,37%
7. Narkomania	50,00%	37,50%	12,50%	0,00%
8. Przemoc w rodzinie	34,04%	44,68%	21,28%	0,00%
9. Problemy opiekuńczo-wychowawcze	18,75%	52,08%	29,17%	0,00%
10. Niski poziom integracji z os. niepełnosprawnymi	22,73%	54,55%	13,64%	9,09%
11. Wandalizm	10,20%	59,18%	22,45%	8,16%

12. Niedostateczny dostęp do nowoczesnej technologii (Internet)	22,92%	33,33%	25,00%	18,75%
13. Starzenie się społeczeństwa	10,20%	36,73%	42,86%	10,20%
14. Inne (Jakie?)	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

W poniższej tabeli znajdują się dane dotyczące odpowiedzi respondentów nt. jakości różnych aspektów życia na poszczególnych podobszarach terenów rewitalizacji.

Na potrzeby analizy, została wyznaczona klasyfikacja, grupująca poszczególne aspekty życia na trzy kategorie:

- pozytywną, gdzie łączny % przychylnych wskazań (3 i 4) wynosi minimum 50%,
- negatywną, gdzie łączny % niekorzystnych wskazań (0 i 1) wynosi minimum 50%,
- neutralną, stanowiącą grupę dla tych wymiarów, nieklasyfikujących się do dwóch poprzednich kategorii.

Do korzystnych aspektów życia na terenach rewitalizacji należy zaliczyć:

- 1) Dostępność i jakość usług edukacyjnych;
- 2) Dostępność i jakość obiektów usługowo-handlowych;
- 3) Stan dróg i chodników;
- 4) Stan budynków mieszkalnych, w tym wyposażenie w podstawowe media;
- 5) Stan środowiska naturalnego (np. jakość powietrza, wody).

Obszary, o najniższych wartościach wskazań, dotyczą:

- 1) Dostępność i jakość usług opieki nad małymi dziećmi do lat 3;
- 2) Dostępność i jakość usług ochrony zdrowia;
- 3) Dostępność i jakość usług dla osób starszych.

Aspekty, dla których poziomy wskazań przyjęły wartości neutralne:

- 1) Dostępność i jakość usług w zakresie pomocy społecznej;
- 2) Dostępność i jakość oferty kulturalnej;
- 3) Warunki do aktywności obywatelskiej i działania organizacji pozarządowych;
- 4) Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni (zieleń miejska, mała architektura, ławki);
- 5) Dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- 6) Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej;
- 7) Wsparcie osób bezrobotnych.

Tabela 29. Jak Państwo oceniają następujące aspekty życia na wskazanym przez siebie podobszarze rewitalizacji? (0 - ocena najniższa, 4 - ocena najwyższa)

	0	1	2	3	4
	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.	% odp.

1. Dostępność i jakość usług opieki nad małymi dziećmi do lat 3	48,98 %	12,24 %	14,29 %	20,41 %	4,08%
2. Dostępność i jakość usług edukacyjnych	0,00%	12,77 %	25,53 %	23,40 %	38,30 %
3. Dostępność i jakość usług ochrony zdrowia	22,45 %	32,65 %	24,49 %	16,33 %	4,08%
4. Dostępność i jakość usług dla osób starszych	30,61 %	34,69 %	22,45 %	8,16%	4,08%
5. Dostępność i jakość usług w zakresie pomocy społecznej	6,12%	16,33 %	34,69 %	34,69 %	8,16%
6. Dostępność i jakość oferty kulturalnej	10,20 %	12,24 %	34,69 %	32,65 %	10,20 %
7. Dostępność i jakość oferty rekreacyjno-sportowej	8,16%	18,37 %	24,49 %	24,69 %	14,29 %
8. Dostępność i jakość obiektów usługowo-handlowych	2,13%	10,64 %	25,53 %	36,17 %	25,53 %
9. Warunki do aktywności obywatelskiej i działania organizacji pozarządowych	10,20 %	18,37 %	22,45 %	46,94 %	2,04%
10. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni (zielen miejska, mała architektura, ławki)	10,20 %	20,41 %	24,49 %	40,82 %	4,08%
11. Dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych	6,39%	31,91 %	23,40 %	29,79 %	8,51%
12. Stan dróg i chodników	0,00%	2,04%	38,78 %	38,78 %	20,41 %
13. Stan budynków mieszkalnych, w tym wyposażenie w podstawowe media	2,08%	6,25%	25,00 %	41,67 %	25,00 %
14. Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej	0,00%	14,58 %	37,50 %	33,33 %	14,58 %
15. Wsparcie osób bezrobotnych	13,04 %	15,22 %	32,61 %	30,43 %	8,70%
16. Stan środowiska naturalnego (np. jakość powietrza, wody)	2,13%	2,13%	34,04 %	38,30 %	23,40 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

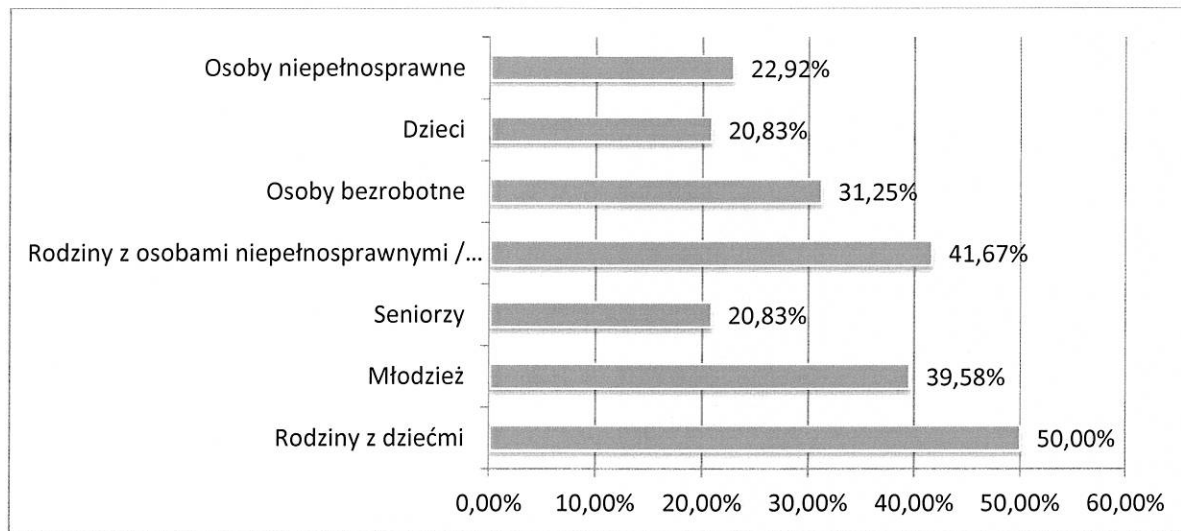
Przebadane osoby, zostały poproszone o wskazanie grup społecznych, w największej mierze potrzebujących wsparcia na obszarze zdegradowanym. Wyniki charakteryzują się relatywnie niewielkimi różnicami w przyjętych wartościach.

Respondenci wskazali na rodziny z dziećmi, jako najpilniej potrzebującą wsparcia grupę społeczną (50%). W drugiej kolejności, ankietowani opowiedzieli się za młodzieżą (41,67%).

Kolejne grupy stanowią seniorzy (31,25%), rodziny z osobami niepełnosprawnymi (20,83%), osoby bezrobotne i dzieci (kolejno 22,92% i 20,83%) oraz osoby niepełnosprawne (20,83%).

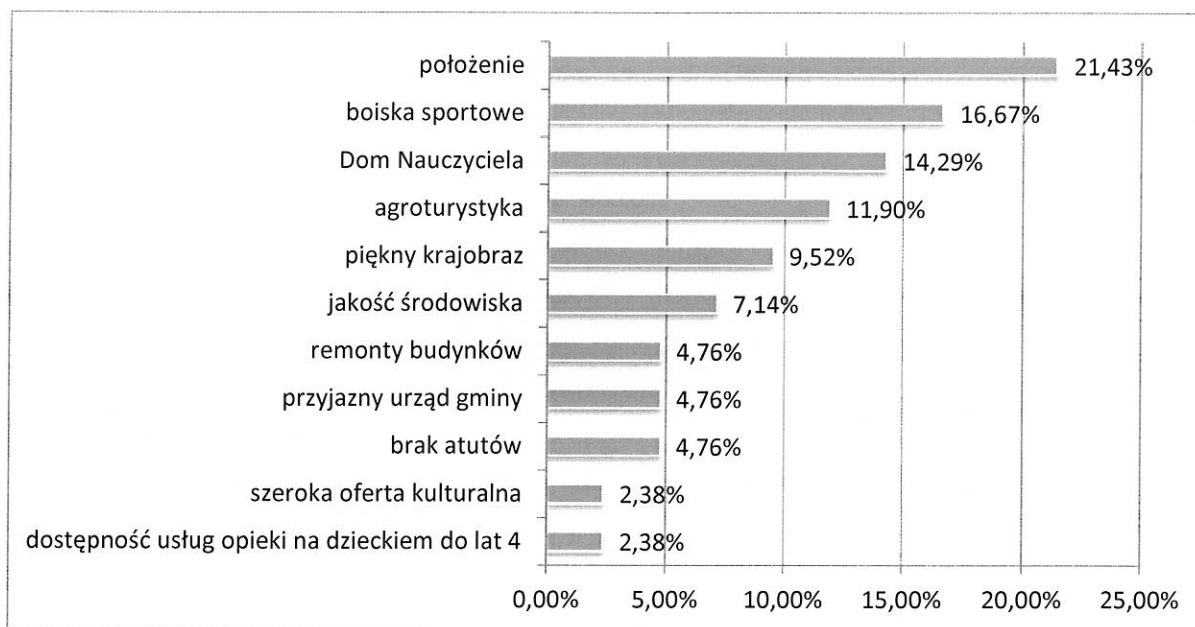
Wykres 9. Jakie grupy społeczne powinny być głównie wspierane na obszarze rewitalizacji? (pytanie wielokrotnego wyboru, brak sumowania do 100%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie atutów i potencjałów obszarów, które posiadają potencjał rozwojowy na terenach rewitalizacji. Najwięcej ankietowanych wskazało na lokalizację gminy (zwłaszcza i podnóża Świętego Krzyża), tj. 21,43%. Zdaniem mieszkańców, miejscami o największym potencjale są boiska sportowe (16,67%) oraz Dom Nauczyciela (14,29%). Mieszkańcy gminy podkreślali także możliwość wykorzystania agroturystyki (11,90%) oraz piękne krajobrazy (9,52) i jakość środowiska (7,14%). 4,76% respondentów wskazywało także na wysoką jakość usług publicznych, w tym przyjazny urząd gminy. Tylko niewiele ponad 4% ankietowanych nie zauważyło żadnych atutów i potencjałów obszaru rewitalizacji.

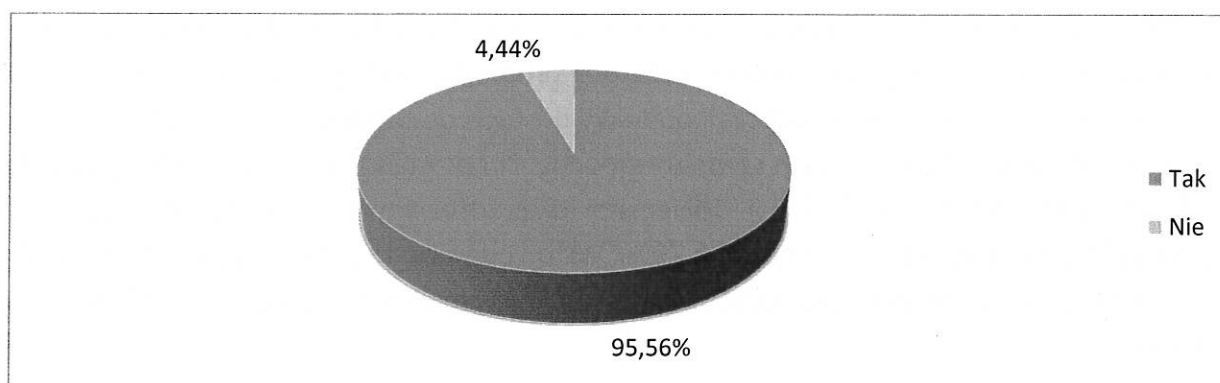
Wykres 10. Jakie są Pani/Pana zdaniem największe atuty i potencjały wybranego obszaru rewitalizacji?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

W kolejnej części mieszkańcy gminy zostali zapytani o chęć włączenia się w działania podejmowane na rzecz poprawy życia w miejscu zamieszkania. Zdecydowana większość (tj. 95,56%) chętnie będzie uczestniczyć w takich przedsięwzięciach. Jedynie 4,44% ankietowanych nie wyraża chęci włączenia się w procesy stanowiące o poprawie jakości życia w miejscu zamieszkania.

Wykres 11. Czy włączyłaby/by się Pani/Pan w działania podejmowane na rzecz poprawy życia w miejscu zamieszkania?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Uczestnicy ankiety zostali także zapytani o częstotliwość uczestniczenia w imprezach kulturalnych organizowanych w Gminie. Warto zaznaczyć, że wszyscy ankietowani uczestniczyli w takich wydarzeniach w przeszłości. Ponad połowa badanych często (42,55%) lub bardzo

często (10,64%) bierze udział w imprezach kulturalnych, co świadczy o ich zaangażowaniu w rozwój regiony. Natomiast 46,81% rzadko korzysta z uczestnictwa w takich wydarzeniach.

Wykres 12. Jak często uczestniczy Pani/Pan w wydarzeniach, imprezach kulturalnych organizowanych w Gminie?

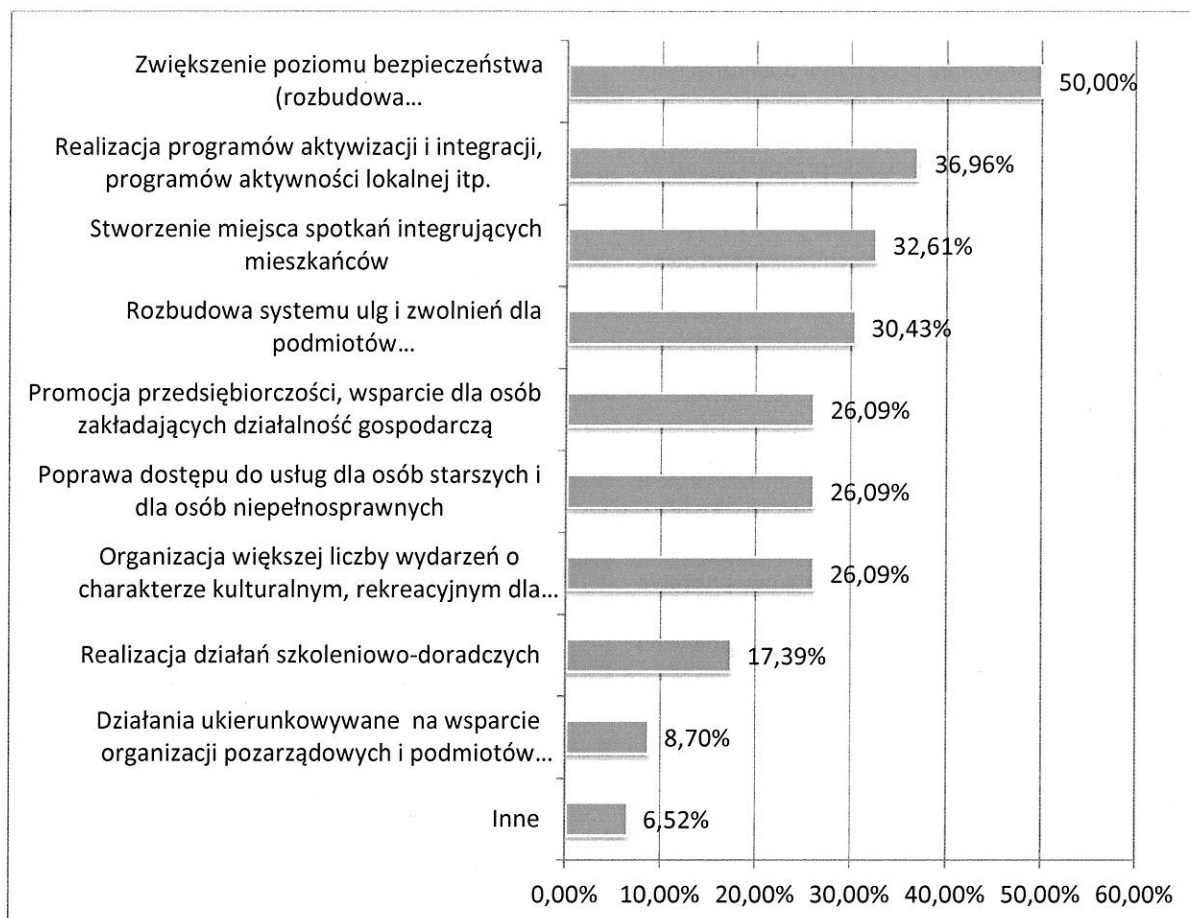
Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Interesariusze rewitalizacji zostali zapytani także o rodzaje przedsięwzięć, jakie powinny być podejmowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na wskazanym obszarze.

W przypadku zjawisk społecznych i gospodarczych, uczestnicy ankiety, najczęściej wskazywali na konieczność poprawy bezpieczeństwa (50%). Działania z zakresu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa powinny opierać się na budowie monitoringu oraz zwiększonej częstotliwości patroli policji. 39,96% wskazań otrzymała realizacja programów aktywizacji i integracji, programów aktywności lokalnej, itp. 32,61% wskazań otrzymały działania dotyczące: stworzenia miejsca spotkań integrujących, a 30,43% rozbudowa systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych generujących miejsca pracy i inwestycje. Warto odnotować, iż niewiele ponad 26% wskazań otrzymały działania, z zakresu promocji przedsiębiorczości, wsparcie osób zakładających działalność gospodarczą i poprawy dostępu do usług dla osób starszych i osób niepełnosprawnych. W mniejszym stopniu respondenci opowiedzieli się za: realizacją działań szkoleniowo-doradczych (17,39%) i działaniami ukierunkowanymi na wsparcie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii (8,70%). Wśród odpowiedzi „inne” najczęściej pojawiały się takie propozycje jak: poprawa usług ochrony zdrowia i zwiększenie liczby zajęć dodatkowych dla dzieci.

Wykres 13. Jakiego rodzaju przedsięwzięć, powinny być Państwa zadaniem podejmowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na wskazanym podobszarze? (pytanie wielokrotnego wyboru, wyniki nie sumują się do 100%)

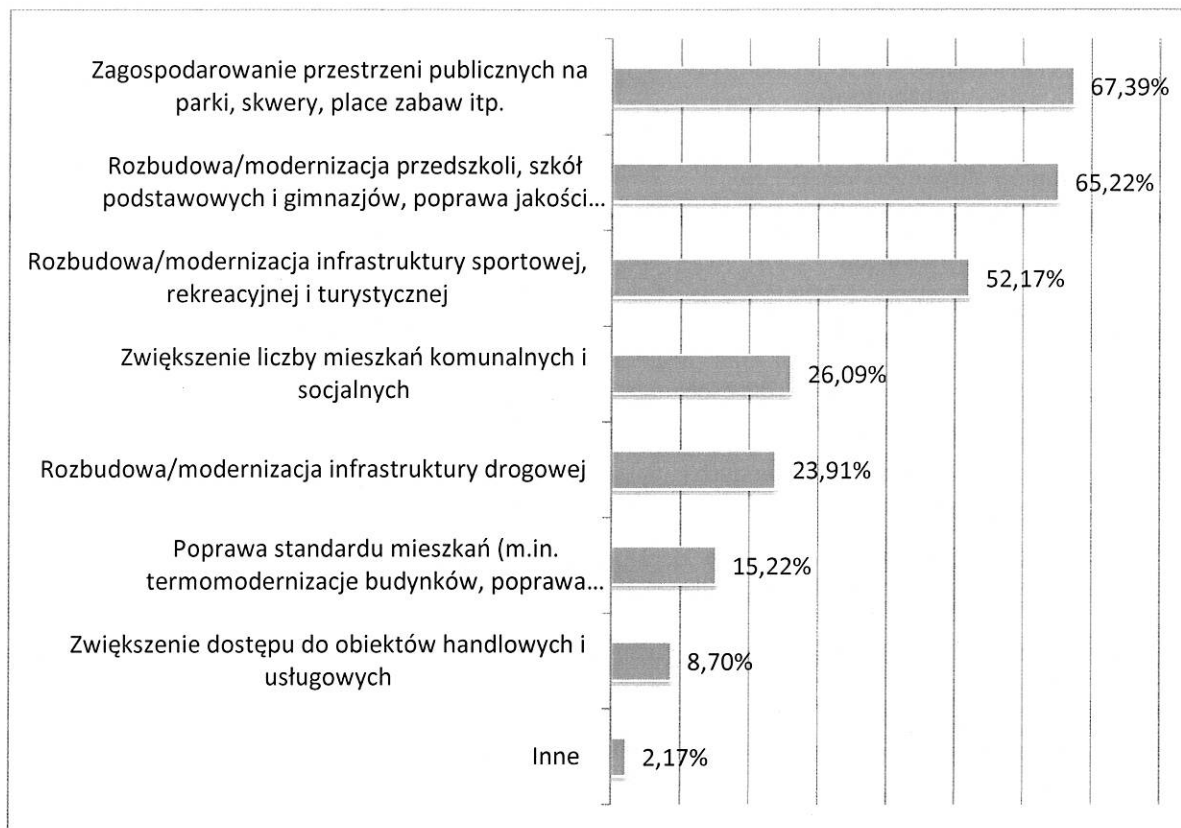
Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

Następna kwestia, będąca przedmiotem badania dotyczyła działań i przedsięwzięć, mających na celu ograniczenie skali zjawisk kryzysowych ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Respondenci wskazali, iż zagospodarowanie przestrzeni publicznych na parki, skwery i place zabaw to to działania, które powinny zostać wybrane, jako priorytetowe przedsięwzięcia rewitalizacji (67,39% wskazań). Równie często ankietowani wskazywali na rozbudowę lub modernizację przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów oraz poprawę jakości życia (65,22%). Rozbudowa infrastruktury sportowej, turystycznej i rekreacyjnej, została sklasyfikowana, jako drugie kluczowe działanie w sferze przestrzenno-funkcjonalnej (52,17%). W istotnym stopniu, interesariusze wskazali zwiększenie liczby mieszkań komunalnych i socjalnych (26,09%) i rozbudowę lub modernizację infrastruktury drogowej (23,91%). O mniejszym znaczeniu, uznano projekty z zakresu: poprawy standardu mieszkań (15,22%) i zwiększenie dostępu do obiektów handlowych i usługowych (8,70%). Wśród odpowiedzi „inne” wymieniono przede wszystkim konieczność rozbudowy ośrodka zdrowia.

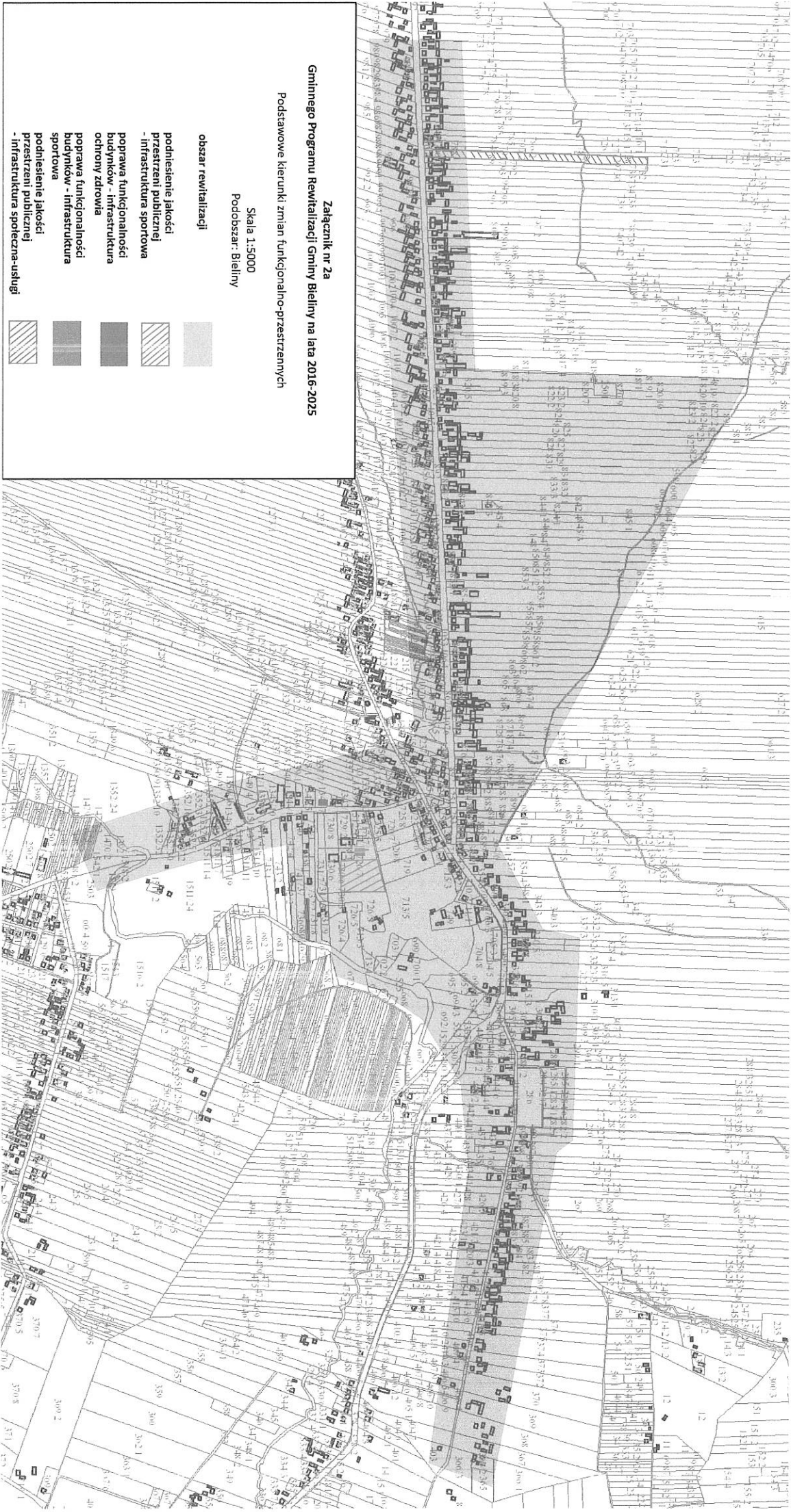

Wykres 14. Jakiego rodzaju przedsięwzięć, powinny być Państwa zdaniem podejmowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na wskazanym podobszarze? (pytanie wielokrotnego wyboru, wyniki nie sumują się do 100%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

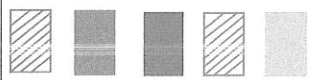

Załącznik nr 2a
Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025

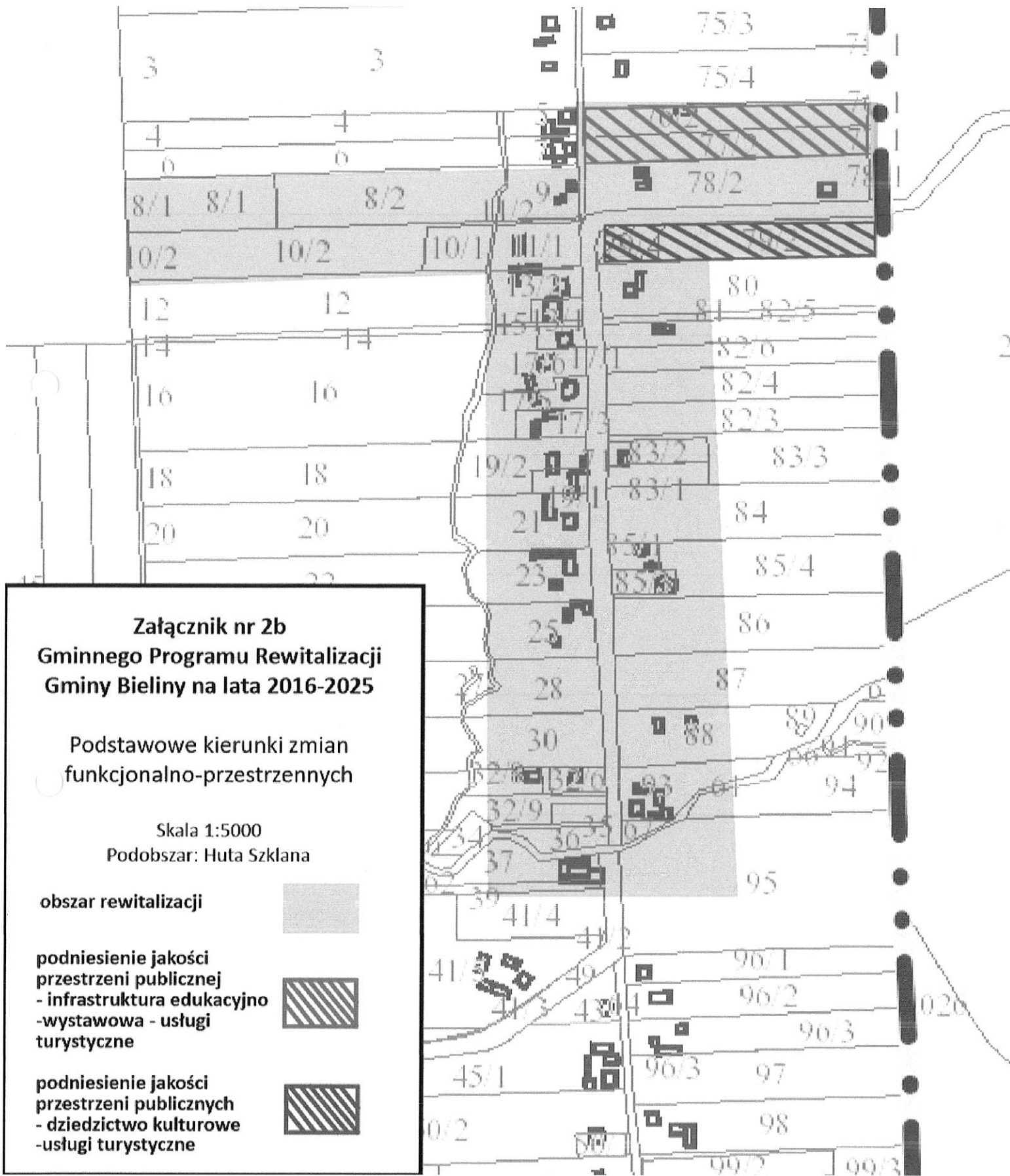
Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych

Skala 1:50000
 Podobszar: Bieliny

- obszar rewitalizacji
- podniesienie jakości przestrzeni publicznej - infrastruktura sportowa
- poprawa funkcjonalności budynków - infrastruktura ochrony zdrowia
- poprawa funkcjonalności budynków - infrastruktura sportowa
- podniesienie jakości przestrzeni publicznej - infrastruktura społeczna-usługi

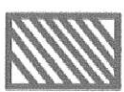
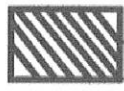

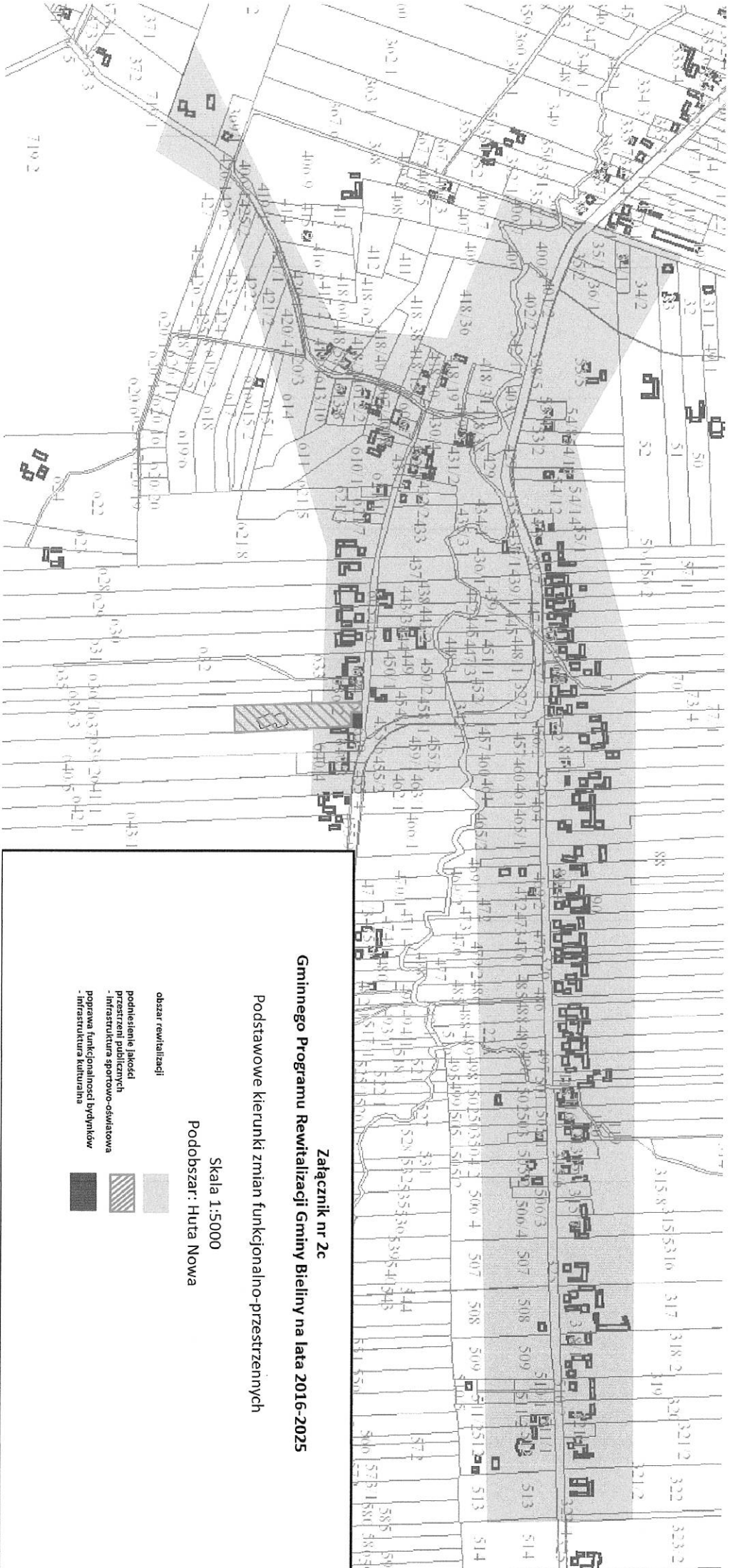
**Załącznik nr 2b
Gminnego Programu Rewitalizacji
Gminy Bieliny na lata 2016-2025**

Podstawowe kierunki zmian
funkcjonalno-przestrzennych

Skala 1:5000
Podobszar: Huta Szklana

- obszar rewitalizacji
- podniesienie jakości przestrzeni publicznej
- infrastruktura edukacyjno
-wystawowa - usługi
turystyczne
- podniesienie jakości przestrzeni publicznych
- dziedzictwo kulturowe
-usługi turystyczne

Załącznik nr 2c
Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych

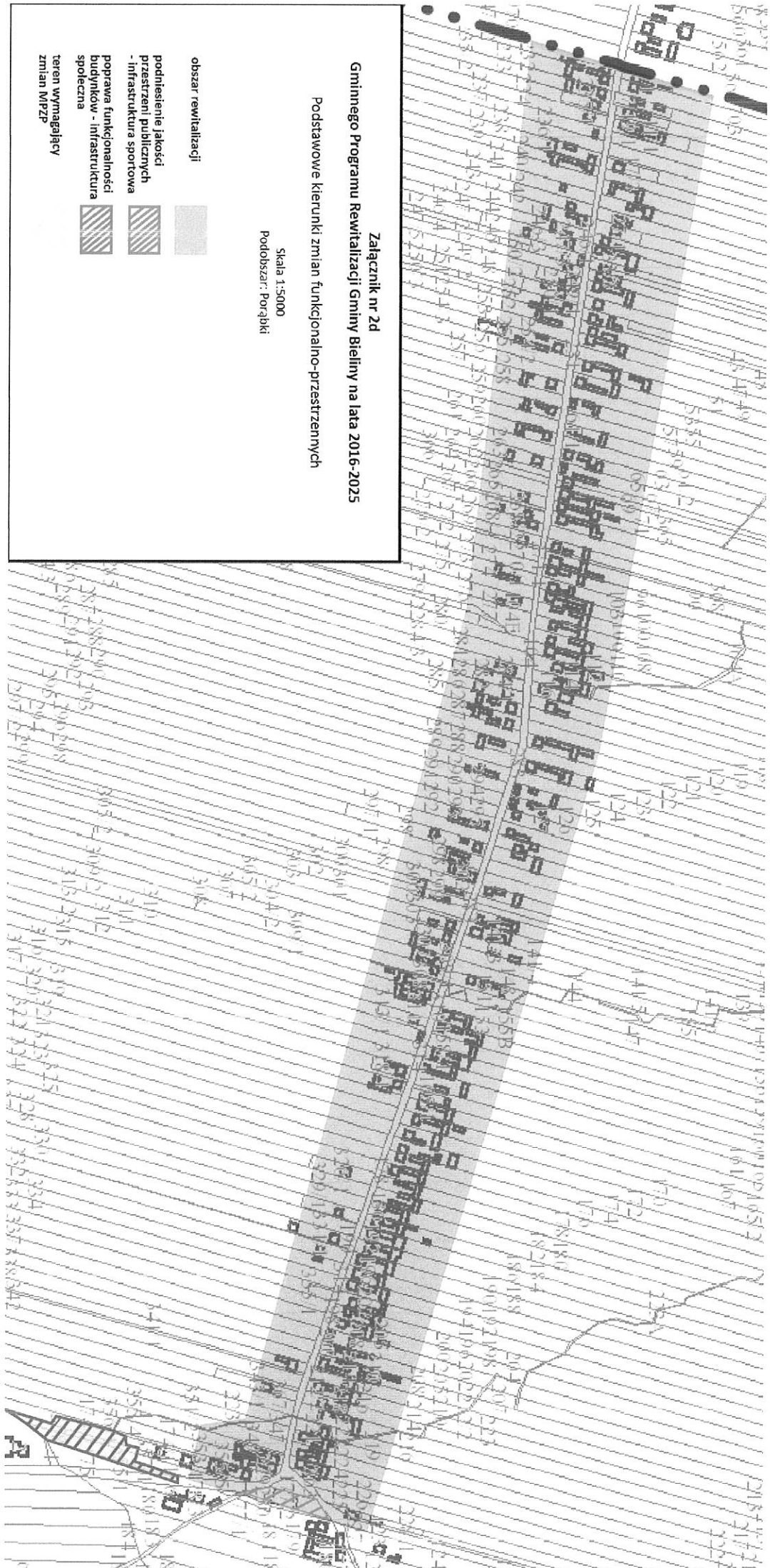
Skala 1:5000
 Podobszar: Huta Nowa

- obszar rewitalizacji
- podniesienie jakości przestrzeni publicznych
- poprawa funkcjonalności budynków - infrastruktura kulturalna

Załącznik nr 2d
Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bieliny na lata 2016-2025

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych

Skala 1:5000
Podobszar: Porąbki

- obszar rewitalizacji
- podniesienie jakości przestrzeni publicznych - infrastruktura sportowa
- poprawa funkcjonalności budynków - infrastruktura społeczna
- teren wymagający zmian MPZP

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych sołectwach/miejscowościach w Gminie Bieliny w latach 2010-2015 (stan w dniu 31.XII)	7
Tabela 2 Średni wynik egzaminów na zakończenie nauki w szkołach podstawowych w latach 2011-2014.....	10
Tabela 3 Wyniki poszczególnych szkół podstawowych w gminie Bieliny – 2015 oraz średnie wyniki w Gminie Bieliny, powiecie kielecki, województwie świętokrzyskim i kraju.....	11
Tabela 4 Średnie wyniki Gimnazjum w Bielinach.....	11
Tabela 5 Średnie wyniki z języka obcego w %.....	12
Tabela 6 Liczba świadczeń w przeliczeniu na rodzinę korzystającą z pomocy społecznej – gmina Bieliny, 2013-2015 r.	16
Tabela 7 Udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców – gmina Bieliny, 2013-2015 r.....	16
Tabela 8 Liczba aspektów kryzysowych w podziale na sołectwa/miejscowości wchodzące w skład gminy Bieliny	35
Tabela 9 Analiza jakościowa – charakterystyka negatywnych zjawisk obszaru rewitalizacji.....	40
Tabela 10 Kwota udzielonej pomocy na osobę.....	45
Tabela 11 Pomoc społeczna - udział zasiłku stałego w danym podobszarze w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających z zasiłku stałego na terenie gminy	45
Tabela 12 Podobszar Bieliny	52
Tabela 13 Kwota udzielonej pomocy na osobę.....	54
Tabela 14 Pomoc społeczna - udział zasiłku stałego w danym podobszarze w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających z zasiłku stałego na terenie gminy	55
Tabela 15 Ilość azbestu w miejscowości Huta Nowa.....	59
Tabela 16 Podobszar Huta Nowa.....	59
Tabela 17 Kwota udzielonej pomocy na osobę.....	61
Tabela 18 Ilość azbestu w miejscowości Huta Szklana	65
Tabela 19 Podobszar Huta Szklana	66
Tabela 20 Kwota udzielonej pomocy na osobę.....	67
Tabela 21 Pomoc społeczna - udział zasiłku stałego w danym podobszarze w stosunku do ogólnej liczby osób korzystających z zasiłku stałego na terenie gminy	67

Tabela 22 Ilość azbestu w miejscowości Porąbki	71
Tabela 23 Podobszar Porąbki	72
Tabela 24 Powiązanie projektów z celami.....	138
Tabela 25 Szacunkowy czas realizacji projektów	143
Tabela 26. Wskaźniki produktu programu rewitalizacji.....	162
Tabela 27. Wskaźniki rezultatu programu rewitalizacji	164
Tabela 28. Jak oceniają Państwo natężenie poszczególnych problemów społecznych na wskazanym przez siebie podobszarze rewitalizacji?.....	184
Tabela 29. Jak Państwo oceniają następujące aspekty życia na wskazanym przez siebie podobszarze rewitalizacji? (0 - ocena najniższa, 4 - ocena najwyższa)	185
Rysunek 1 Wskaźnik obciążenia demograficznego – gmina Bieliny, 2015 r.	6
Rysunek 2. Wskaźniki ruchu naturalnego ludności w latach 2012 – 2014 (na 1000 mieszkańców)	7
Rysunek 3 Średnia dynamika zmian liczby ludności gminy Bieliny w latach 2010-2015 (w %) ...	8
Rysunek 4 Liczba uczniów w szkołach podstawowych oraz gimnazjum w Gminie w latach 2012-2015.....	9
Rysunek 5 Zatrudnienie w szkołach podstawowych oraz gimnazjum w Gminie w latach 2012-2015.....	10
Rysunek 6 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym – gmina Bieliny, 2015 r.	14
Rysunek 7. Struktura bezrobocia w klasyfikacji ze względu na płeć w 2015 roku	15
Rysunek 8 Zestawienie liczby rejestrowanych działalności gospodarczych i działalności zamykanych w podobszarze Bieliny.....	46
Rysunek 11 Ilość azbestu w miejscowości Bieliny.....	51
Rysunek 12 Działalność gospodarcza w podobszarze Huta Nowa.....	55
Rysunek 14 Działalność gospodarcza w podobszarze Huta Szklana	62
Rysunek 15 Działalność gospodarcza w podobszarze Porąbki	68
Rysunek 18 Obszary problemowe w obszarze rewitalizacji	84
Rysunek 19 Struktura organizacyjna procesu wdrażania	155
Rysunek 20 Formy partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania.....	160

Wykres 1. Interesariusze obszarów	179
Wykres 2. Płeć respondentów	179
Wykres 3. Wiek respondentów	180
Wykres 4. Wykształcenie respondentów	180
Wykres 5. Miejsce zamieszkania respondentów	181
Wykres 6. Liczba lat zamieszkania respondentów na obszarze wskazanym w pytaniu 5.....	181
Wykres 7. Status społeczny respondentów	182
Wykres 8. Związki respondentów z podobszarem rewitalizacji (pytanie wielokrotnego wyboru, brak sumowania do 100%).....	182
Wykres 9. Jakie grupy społeczne powinny być głównie wspierane na obszarze rewitalizacji? (pytanie wielokrotnego wyboru, brak sumowania do 100%)	187
Wykres 10. Jakie są Pani/Pana zdaniem największe atuty i potencjały wybranego obszaru rewitalizacji?	188
Wykres 11. Czy włączyłaby/by się Pani/Pan w działania podejmowane na rzecz poprawy życia w miejscu zamieszkania?	188
Wykres 12. Jak często uczestniczy Pani/Pan w wydarzeniach, imprezach kulturalnych organizowanych w Gminie?	189
Wykres 13. Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Państwa zadaniem podejmowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na wskazanym podobszarze? (pytanie wielokrotnego wyboru, wyniki nie sumują się do 100%).....	190
Wykres 14. Jakie rodzaje przedsięwzięć, powinny być Państwa zdaniem podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na wskazanym podobszarze? (pytanie wielokrotnego wyboru, wyniki nie sumują się do 100%).....	191

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Bieliny
Józef Krawecki

